

KALLELSE

Kommunstyrelsen kallas till sammanträde

Dag	Måndagen den 6 oktober 2014
Tid	Kl. 15.00
Plats	Nacka stadshus, sammanträdesrummet Orminge
Ordförande	Mats Gerdau
Nämndsekreterare	Liselotte Lexén
Gruppmöte	Kl. 14.00 Orminge M, FP, C, KD
Gruppmöte	Kl. 14.00 Kummelberget S, MP, V

Föredragningslista

Nr	Ärende	Noteringar
1.	Val av justeringsman	
2.	Anmälningar	
3.	Delegationsbeslut, anmälan	
	Förslag till kommunfullmäktige	
4.	Avtal med Kåktorps fastighetsägareförening om kommunalt övertagande av huvudmannaskap för gator och allmänna platser inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo KFKS 2014/769-311, TN § 134, KSSU § 184	
5.	Omreglering av tomträttsavgäld för fastigheten Älta 37:37, Storkällans väg 8, Älta KFKS 2014/658-256, KSSU § 185	
6.	Kulturpolitisk programförklaring KFKS 2014/263-860, KSAU § 116	
7.	Barnperspektiv i alla kommunala beslut <i>Motion av Rolf Wasteson och Agneta Jobansson (V)</i> <i>25 mars 2011</i> KFKS 2011/175-609, KSAU § 120	
8.	Fördelning av kostnader för gator respektive VA-anläggningar <i>Motion den 17 mars 2014 av Christina Ståldal</i> KFKS 2014/276-007, KSAU § 121	

Nr	Ärende	Noteringar
	Egna beslutsärenden	
9.	Avtal med Stiftelsen Stockholms Studentbostäder för markåtkomst till Tvärbanan KFKS 2013/20-251, KSSU § 188	
10.	Naturreservat Svärdsö Yttrande till naturreservatsnämnden KFKS 2014/786-265, KSSU § 182	
11.	Upplåtelse av arrende till Stall Skogsö AB (Saltsjöbadens ryttaförening) för betesmark inom fastigheterna Skogsö 2:9, 2:12 och 2:24 KFKS 2014/605-261, KSSU § 172	
12.	Nyupplåtelse av lägenhetsarrende för småbåtsbrygga belägen vid Knapens håll inom fastigheten Bo 1:608 KFKS 2014/773-261, KSSU § 183	
13.	Strategi för cykelsatsning i Nacka KFKS 2014/344-513, KSSU § 187	
14.	Bygg en gångväg under Danvikstullsbron <i>Politikerinitiativ den 19 maj 2014 av Sidney Holm (MP)</i> KFKS 2014/421-312, KSSU § 171	
15.	Näringslivsstrategi i Nacka kommun <i>Projektdirektiv</i> KFKS 2014/785-140, KSAU § 114	
16.	Avtal om regional samverkan i Stockholms skärgård KFKS 2012/460-141, KSAU § 117	
17.	Inköp inom kommunstyrelsens ansvarsområde <i>Rapport från internrevisionen</i> KFKS 2012/340-007, KSAU § 115	
18.	Kompletterande sammanträdesdagar för kommunstyrelsen 2015 KFKS 2014/359-012, KSAU § 118	
19.	Övriga frågor	

16 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 184

Dnr KFKS 2014/769-311

Avtal med Kåktorps fastighetsägareförening om kommunalt övertagande av huvudmannaskap för gator och allmänna platser inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige beslutar att kommunen ska ingå föreslaget avtal med Kåktorps fastighetsägareförening om att kommunen ska ta över huvudmannaskapet för gator och allmänna platser inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo.

Ärende

Kåktorps fastighetsägareförening består av 129 fastigheter och har agerat huvudman för allmänna anläggningar inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo. Föreningen har internt ifrågasatts och oklarheter har upptäckts om dess status vilket lett till att föreningen inte längre är kapabel att sköta åtagandena. Området regleras idag endast av en äldre styckningsplan.

För att säkerställa att gatorna och de allmänna platser som idag underhålls av förening även i framtiden underhålls föreslår tekniska nämnden att ett avtal upprättas mellan kommunen och föreningen. Avtalet ska medge ett kommunalt övertagande av gator och allmänna platser inom området i avvaktan på detaljplaneläggning med kommunalt huvudmannaskap.

Vägenheten har på tekniska nämndens uppdrag besiktigat föreningens vägar samt tagit fram kostnadsbedömningar för aktuella åtgärder. Vägenheten har även tagit fram en prognos för framtida driftkostnader som kommer att belasta tekniska nämnden.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 2 september 2014

Tekniska nämnden den 26 augusti 2014 § 134

Bilaga 1 Karta

Bilaga 2 Avtalsförslag

Bilaga 3 Besked från planenheten

Bilaga 4 Åtgärdslista

Bilaga 5 Besiktningsprotokoll

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

16 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Ärendets tidigare behandling

Beslut i tekniska nämnden den 26 augusti 2014 § 134

Tekniska nämnden föreslog kommunfullmäktige besluta att ingå förslaget avtal, tjänsteskrivelsens bilaga 1, där kommunen övertar ansvaret för gator och allmänna platser som tidigare hanterats av Käktorps fastighetsägareförening.

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Avtal med Kåktorps fastighetsägareförening om kommunalt övertagande av huvudmannaskap för gator och allmänna platser inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige beslutar att kommunen ska ingå föreslaget avtal med Kåktorps fastighetsägareförening om att kommunen ska ta över huvudmannskapet för gator och allmänna platser inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo.

Sammanfattning

Kåktorps fastighetsägareförening består av 129 fastigheter och har agerat huvudman för allmänna anläggningar inom fastigheten Tollare 1:3 i Boo. Föreningen har internt ifrågasatts och oklarheter har upptäckts om dess status vilket lett till att föreningen inte längre är kapabel att sköta åtagandena. Området regleras idag endast av en äldre styckningsplan.

För att säkerställa att gatorna och de allmänna platser som idag underhålls av förening även i framtiden underhålls föreslår tekniska nämnden att ett avtal upprättas mellan kommunen och föreningen. Avtalet ska medge ett kommunalt övertagande av gator och allmänna platser inom området i avvaktan på detaljplaneläggning med kommunalt huvudmannskap.

Vägenheten har på tekniska nämndens uppdrag besiktigt föreningens vägar samt tagit fram kostnadsbedömningar för aktuella åtgärder. Vägenheten har även tagit fram en prognos för framtida driftskostnader som kommer att belasta tekniska nämnden.

Ärendet

Tekniska nämnden föreslår att Kåktorps fastighetsägareförening och Nacka kommun ska ingå avtal för kommunalt övertagande av föreningens gator och övriga allmänna platser.

Bakgrund

Kåktorps fastighetsägareförening bildades 1937 och består av 129 fastigheter och registrerades 1971 som en ekonomisk förening med organisationsnummer. Sedan dess har föreningen agerat huvudman för allmänna anläggningar inom området som vilken annan ”vägförening” som helst. Föreningen har utfört drift och underhåll av allmänna platser och fått vägbidrag från Nacka kommun. Området omfattas idag endast av en styckningsplan.

Föreningen har således agerat som om de var en samfällighetsförening med en samfällighet att förvalta. I slutet av 2013 ifrågasatte några av medlemmarna hur det låg till med detta och då framkom att någon lantmäteriförrättning inte fanns och därmed inte heller någon bildad samfällighet. Dessutom var inte föreningen registrerad hos Bolagsverket vilket krävs för att ha rättskapacitet och möjlighet att teckna avtal eller kräva in avgifter. Vid årsmötet 2014-04-28 beviljades inte styrelsen ansvarsfrihet och samtliga utom kassören drog tillbaks sina kandidaturer. En interimsstyrelse utsågs och denna har kontaktat vägenheten och förklarat den nu rådande situationen.

Kommunalt övertagande

För att säkerställa att gatorna och de allmänna platser som idag underhålls av förening även i framtiden underhålls föreslår tekniska nämnden att ett avtal sluts mellan kommunen och föreningen. Avtalet ska medge ett kommunalt övertagande av gator och allmänna platser inom området. Förutsättningar för detta är att berört område i framtiden kan planläggas med kommunalt huvudmannaskap. Vägenheten har därför undersökt möjlighet till detaljplaneläggning för kommunalt huvudmannaskap och fått svaret från planenheten att så kan ske.

För att ett avtal ska kunna slutas måste föreningen registrera sig hos Bolagsverket samt genomföra övriga åtgärder som krävs för att betraktas som en juridisk person med rättskraft och teckna avtal med bindande verkan för alla medlemmar. Föreningen är nu registrerad hos Bolagsverket och kan därför anses som en part med vilken avtal kan tecknas.

Vägenheten har på tekniska nämndens uppdrag bedömt att vägarna och övriga allmänna platser passar för ett övertagande då närliggande områden har kommunalt huvudmannaskap. Vägar och övriga allmänna platser inom Kåktorps fastighetsägareförening är dessutom i relativt gott skick.

Då föreningen är i den situation den är, förefaller alternativet till föreslagen lösning vara att vägarna och övriga allmänna anläggningar som mest består av naturmark tillåts förfalla genom att inget drifts- eller underhållsarbete utförs. Tekniska nämnden bedömer det inte som ett rimligt alternativ.

Besiktning av vägar inom Kåktorps fastighetsägareförening

Dokumentationen av vägarnas standard har genomförts i två steg. Som första steg gjordes en gemensam okulär besiktning av samtliga vägar inom föreningen där skador och brister noterades. Medverkande i inventeringen var representanter från vägenheten samt föreningen. Med besiktningen som grund har vägenheten i steg två gjort en bedömning av skadornas art samt behov av åtgärd inför ett eventuellt övertagande. Vägenhetens representanter och föreningen har gemensamt granskat dokumentet och är överens om de föreslagna åtgärderna. Vägenheten har med besiktningen som grund tagit fram en kostnadsuppskattning för att rusta vägar, naturmark samt dagvatten och övriga anläggningar, vilken regleras vid övertagandet mellan Nacka kommun och föreningen.

Ekonomiska konsekvenser

Nacka kommuns vägenhet har efter besiktning av gator och allmänna platser gjort en uppskattad kostnadsbedömning enligt nedan:

1. Drift och underhåll per år för 2,5 km gata, 230 tkr
2. Drift och underhåll per år 65 000 m² naturmark, 80 tkr
3. Drift och underhåll påverkar inte belysning eftersom den redan ligger inom tekniska nämndens driftansvar.

Nedanstående punkter indikerar den uppskattade kostnad som föreningen ska stå för vid övertagande. Punkt 4 är utbyte av beläggningar som sker inom 5 år från övertagande. Punkt 5 är framför allt åtgärder för dagvatten och växtlighet där föreningen kan utföra en hel del själva men även dessa är prissatta om föreningen vill att kommunen utför även dessa.

4. Beräknad investeringskostnad gator inom 1-5 år, 360 tkr
5. Beräknad kostnad dagvatten och växtlighet inom 1 år, 200 tkr

Bilagor

Protokollsutdrag TN § 134

Bilaga 1 Karta

Bilaga 2 Avtalsförslag

Bilaga 3 Besked från planenheten

Bilaga 4 Åtgärdslista

Bilaga 5 Besiktningsprotokoll

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Dag Björklund
Teknisk direktör
Stadsledningskontoret

26 augusti 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

§ 134

TN 2014/195-311
KFKS 2014/769-311

Kåktorps fastighetsägareförening, avtal för kommunalt övertagande av gator och allmänna platser inom Tollare 1:3

Beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att ingå föreslaget avtal, tjänsteskrivelsens bilaga 1, där kommunen övertar ansvaret för gator och allmänna platser som tidigare hanterats av Kåktorps fastighetsägareförening.

Ärendet

Kåktorps fastighetsägareförening består av 129 fastigheter och har agerat huvudman för allmänna anläggningar inom Tollare 1:3 i Boo. Föreningen har internt ifrågasatts och oklarheter har upptäckts om dess status vilket lett till att föreningen inte längre är kapabel att sköta åtagandena. Området regleras idag endast av en äldre styckningsplan.

För att säkerställa att gatorna och de allmänna platser som idag underhålls av förening även i framtiden underhålls föreslår vägenheten att ett avtal upprättas mellan kommunen och föreningen. Avtalet ska medge ett kommunalt övertagande av gator och allmänna platser inom området i avvaktan på detaljplaneläggning med kommunalt huvudmannaskap.

Vägenheten har besiktat föreningens vägar samt tagit fram kostnadsbedömningar för aktuella åtgärder. Vägenheten har även tagit fram en prognos för framtida driftskostnader som kommer att belastas tekniska nämnden.

Ekonomiska konsekvenser

Vägenheten har efter besiktning av gator och allmänna platser gjort en uppskattad kostnadsbedömning enligt nedan:

1. Drift o Underhåll per år för 2,5 km gata, 230 tkr
2. Drift o Underhåll per år 65 000 m² naturmark, 80 tkr
3. Drift o Underhåll påverkar ej belysning eftersom den redan ligger inom tekniska nämndens driftansvar.

Nedanstående punkter indikerar den uppskattade kostnad som föreningen ska stå för vid övertagande Punkt 3 är utbyte av beläggningar som sker inom 5 år från övertagande, Punkt 4 är framför allt åtgärder för dagvatten och växtlighet där föreningen kan utföra en hel del själva men även dessa är prissatta om föreningen vill att kommunen utför även dessa.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
--------------------------	--------------------------	------------------------

26 augusti 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

Forts § 134

4. Beräknad investeringskostnad gator inom 1-5 år, 360 tkr
5. Beräknad kostnad dagvatten och växtlighet inom 1 år, 200 tkr

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2014-07-02

Bilaga 1 Avtalsförslag med bilagd karta

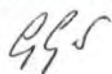
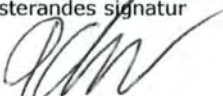
Bilaga 2 Besked från planenheten

Bilaga 3 Åtgärdslista

Bilaga 4 Besiktningssprotokoll

Beslutsgång

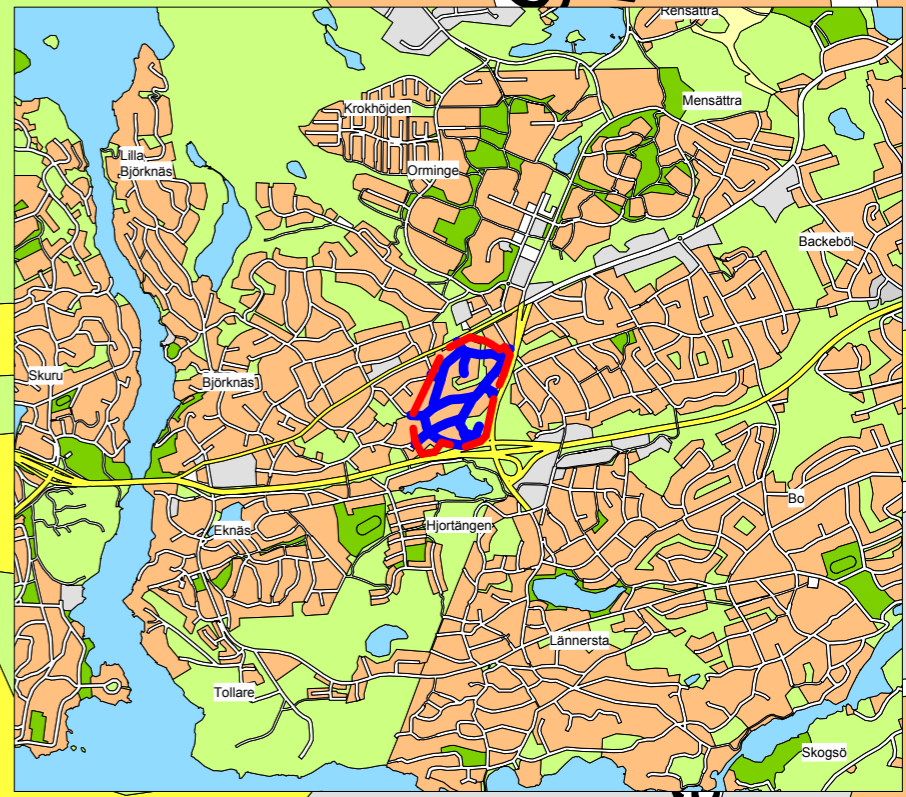
Nämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande Heidi Swahn
---	---	-----------------------------------

Förklaring

- Kåktorps fastghetsägareförening

AVTAL

Datum: 2014-xx-xx
Part 1: Nacka kommun, genom kommunstyrelsen, 212000-0167 (nedan Kommunen)
Part 2: Kåktorps fastighetsägareförening, 714000-0808 (nedan Föreningen)
Fastighet: Tollare 1:3

Mellan Kommunen och Föreningen har följande avtal träffats avseende övertagande av vägar och övriga allmänna platser inom Föreningens verksamhetsområde. Omfattning framgår av karta (bilaga 1).

1. Föreningen ska erlägga överenskommet belopp 360 000 kronor för istandsättning av vägar och övriga allmänna platser baserat på bilaga 2 kolumnen "Kostnad 5 år" senast 4 veckor efter ingånget avtal. Åtgärderna i kolumnen "IÖ" ska ersättas genom att faktisk kostnad redovisas av kommunen och föreningen ersätter denna dock med max 200 000 före den 1/7 – 2015 då även samtliga åtgärder ska vara utförda.
2. Vägarna ska vid övertagandet vara i överenskommen standard som grundas på besiktning utförd 2014-07-01, bilaga 3, samt åtgärdslista, bilaga 2.

Driftansvaret övergår till kommunen så snart båda parter undertecknat avtalet, fullt övertagande och investeringar sker dock först när samtliga punkter ovan anses uppfyllda.

Avtalet upphör att gälla när detaljplan vunnit laga kraft, eller om någon av punkterna 1-2 ovan ej uppfyllts. Om avtalet upphör på grund av att någon part inte uppfyller åtagande enligt avtalet och det upphör i förtid ska motpartens ersättas för kostnader som uppstått på grund av avtalet.

Alla förändringar av detta avtal ska för att äga giltighet ske skriftligen.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nacka

Nacka kommun, Kommunstyrelsen

Kåktorps fastighetsägareförening

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Kristina Sollerman
Ordförande

Dag Björklund

Carola Vogel

Teknisk direktör

Kassör

Wester Mats

Från: Färje Jones Emma
Skickat: den 8 juli 2014 15:09
Till: Svensson Marie
Kopia: Wester Mats; Totschnig Andreas; Jonasson Angela
Ämne: Kåktorps fastighetsägarförening och ändring av huvudmannaskap
Bifogade filer: 09_a_kåktorps_fastighetsägare_förening_tjsk.pdf; karta.pdf

Hej,
Ni behöver inte begära planbesked eftersom det är en kommunal angelägenhet att planera för huvudmannaskapet. Planenheten kommer lägga in området som ett förnyelseområde på "listan" för förnyelseplanering. När det väl blir en plan, lär ligga många år fram i tiden, så kommer det med största sannolikhet bli kommunalt huvudmannaskap eftersom områdena runt omkring planeras på det sättet.

Vänliga hälsningar

Emma Färje Jones
Planarkitekt, Civ.ing Samhällsbyggnad
Nacka kommun, Miljö & Stadsbyggnad, Planenheten

Tfn 08-718 79 40
Mobil 070-431 79 40
Fax 08-718 94 54
Adress Nacka kommun, 131 81 Nacka
E-post emma.farjejones@nacka.se
www.nacka.se

Från: Svensson Marie
Skickat: den 2 juli 2014 14:21
Till: Färje Jones Emma
Kopia: Wester Mats
Ämne: Kåktorps fastighetsägarförening och ändring av huvudmannaskap

Hej Emma,

Här kommer lite info om läget med Kåktorps fastighetsägarförening och varför vi vill att det ska övergå till kommunalt huvudmannaskap. Skickar även med en karta där berörda vägar är markerade med blått. Frågan är alltså om vi behöver ansöka om planbesked. Det enda vägenheten egentligen behöver veta är, att när området planläggs kommer att övergå till kommunalt huvudmannaskap.

Jag är som sagt inte här på måndag men du kan svara till Mats Wester, han är också involverad i detta och kan svara på frågor om du undrar något.

Vänlig hälsning

Marie Svensson
Entreprenadingenjör
Nacka kommun, Vägenheten

TEL DIR 08-718 82 78
BESÖK Nacka stadshus, Granitvägen 15
POST Nacka kommun, 131 81 Nacka
E-POST marie.svensson@nacka.se
WEBB www.nacka.se
www.facebook.com/Nackakommun

Bilaga 3: Prissatt åtgärdslista inför kommunalt övertagande av allmänna ytor Kåktorps fastighetägarförening

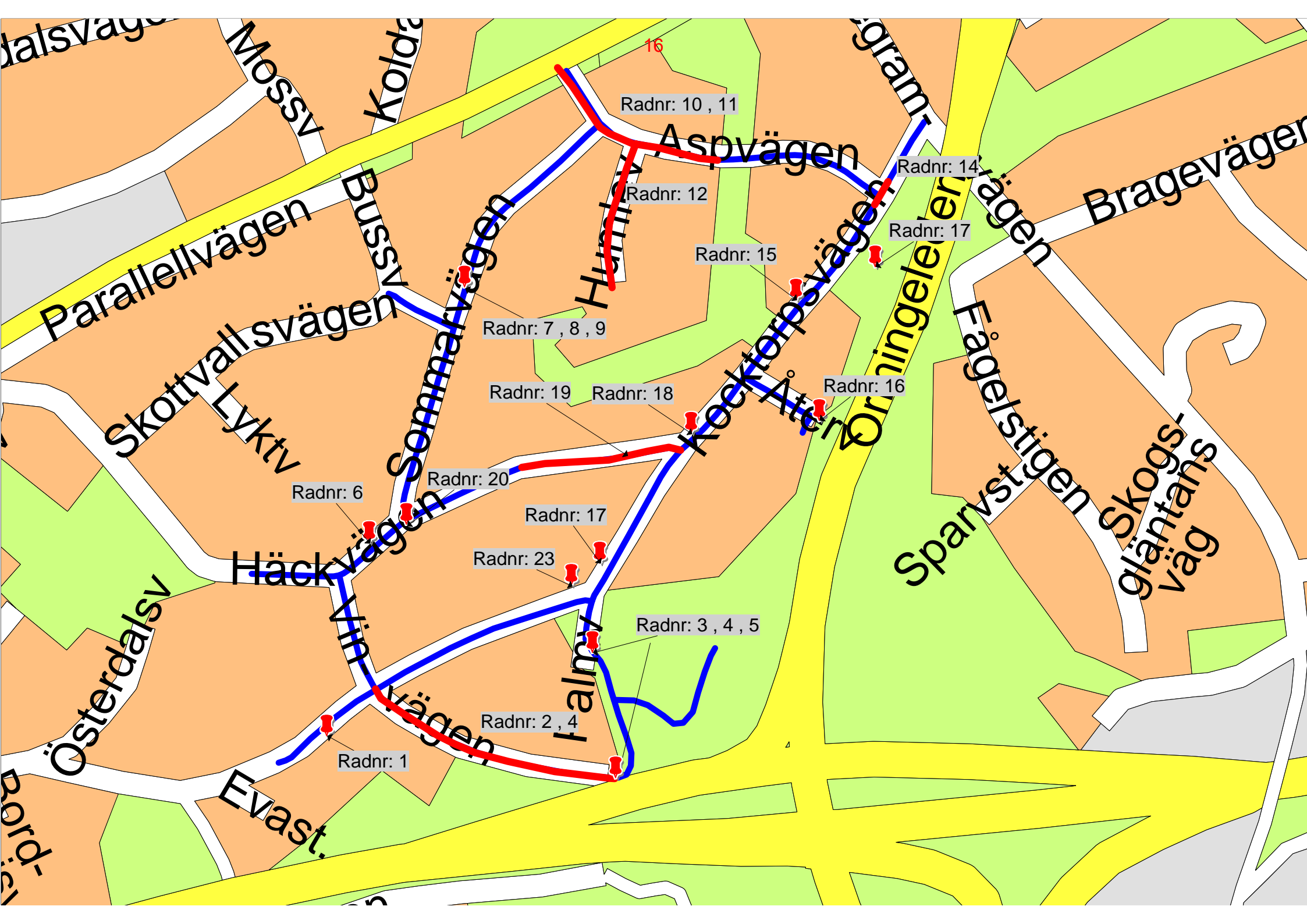
Framtagen av vägenheten Nacka kommun genom Henrik Asp Gatuingenjör, Marie Svensson Entreprenadingenjör och Mats Wester Bitr.Enhetsche

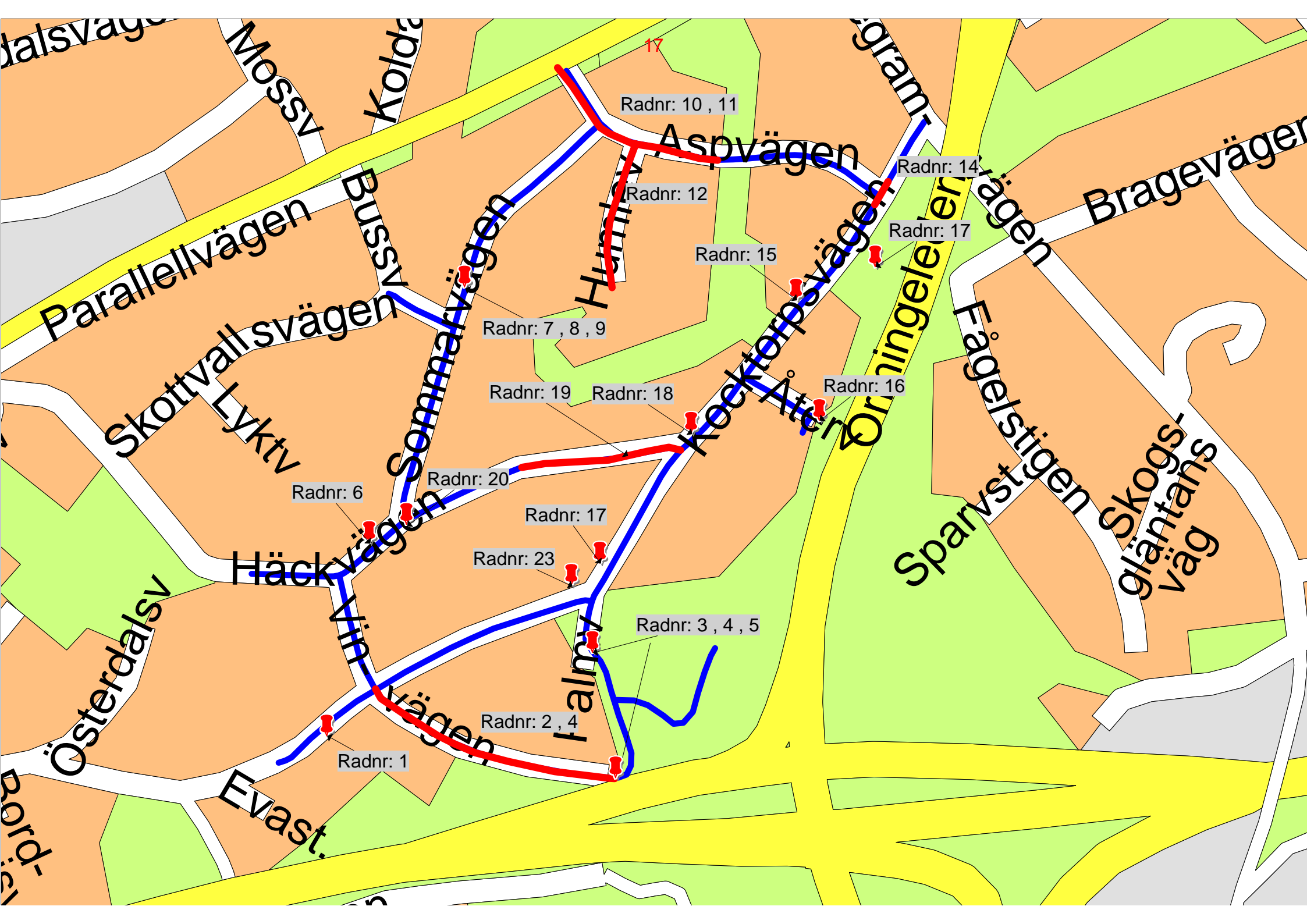
*KostnadIÖ= Åtgärderna skall utföras av föreningen innan övertagande, åtgärder kan överlåtas på nacka kommun mot ersättning av verkliga kostnader.

*Kostnad 5år= Åtgärderna utförs av nacka kommun inom 5 år och skall ersättas av föreningen för att övertagande skall ske.

*Radnummer= Kartan illustrerar läget för varje rad med ett eller flera punktojekt, omfattningen visas i text i detta dokument förutom sträckor som är föremål för ny beläggning där visas även utsträckningen i kartor

Radnummer*	Längdmätning/sträcka	Åtgärdsbehov	Kostnad IÖ*	Åtgärdsbehov	Kostnad 5år*	Anmärkning	Tot.summa:
1	Kocktorpsvägen 50		0 kr		0 kr	Fastighetsägare har anordning i gatumark, kommunen kommer vid behov be fastighetsägaren flytta sin anläggning.	0 kr
2	Vinvägen , från Kocktorpsv.	Slyröjning	2 000 kr	Beläggning	115 000 kr	Slyröjning ta bort träd vid "vändplan" samt inom 5 år omläggning av topp samt viss schakt i vägkroppen.	117 000 kr
3	Grusväg mellan Vinv.- Palmv.		33 400 kr		0 kr	Stäng igen denna väg för genomfart för bilar. Bommar föreslår vägenheten.	33 400 kr
4	Vinvägen		0 kr		0 kr	Vändplan om grusvägen tas bort kan krävas, utreds med avfall alternativt sopbilen för dispens att köra på grusvägen med nyckel till bom.	0 kr
5	Palmvägen	Dagvatten	6 400 kr		0 kr	Röja diken	6 400 kr
6	Häckvägen 15	Dagvatten	6 750 kr		0 kr	Byt trumma vid diket. Olika dim.	6 750 kr
7	Sommarvägen	Dagvatten	19 600 kr		0 kr	Se över diken och avrinning i hela backen upp till Bussv. (Kantsten vid infart 2.an ?)	19 600 kr
8	Sommarvägen 11 /Bussvägen	Slyröjning	2 000 kr		0 kr	Rensbrunn? Slyröjning diken	2 000 kr
9	Sommarvägen. Från nr: 15 B till Aspvägen	Dagvatten	12 800 kr		0 kr	Röjning i diken båda sidor.	12 800 kr
10	Aspvägen, mot Värmdövägen	Rötter	11 600 kr	Beläggning	90 000 kr	I korsningen gräv bort rötter bör samordnas med beläggning.	101 600 kr
11	Aspvägen 10-12	Dagvatten	25 600 kr	Beläggning	0 kr	Dränering/avrinning dagvatten, diken /trumma under infarter. Belägg. fram till nr: 5. Kostnad för beläggning ingår i rad 10.	25 600 kr
12	Humlevägen	Dagvatten	25 600 kr	Beläggning	70 000 kr	Beläggning och dagvattenavrinning ska ses över	95 600 kr
13	Aspvägen 5 och söder ut	Dagvatten	8 000 kr		0 kr	Rensning diken/siktröjning	8 000 kr
14	Kocktorpsvägen vid Aspvägen		0 kr	Beläggning	3 500 kr	Kraftig sättning.	3 500 kr
15	Kocktorpsvägen 73	Dagvatten	5 200 kr		0 kr	Trummor	5 200 kr
16	Återvägen	Annat	0 kr		0 kr	Mur vid vändplan. Vem äger den?	0 kr
17	Kocktorpsvägen	Slyröjning	17 150 kr		0 kr	Rensning stora diket.	17 150 kr
18	Kocktorpsvägen 69A	Dagvatten	20 800 kr		0 kr	Avvattning utanför fastigheten. Dike? Trumma?	20 800 kr
19	Häckvägen. Kocktorpsv. – Sommarvägen 19		0 kr	Beläggning	80 000 kr		80 000 kr
20	18: Häckvägen 18	Dagvatten	2 600 kr		0 kr	Trumma vid infart? Se om den är övertäckt. Rensning av trädgårdsavfall som ligger i diken.	2 600 kr
21	Beläggning, generellt inom området		0 kr	Beläggning	0 kr	Omläggning aktuell i framtiden men endast ovan angivna sträckor bedöms aktuella inom 5 år	0 kr
22	Flyttbara "gummigupp" skall tas bort.	Annat	1 650 kr		0 kr	Om detta utförs av kommunen kommer guppen läggas på anvisad plats alternativt tillfalla kommunen mot avtransport.	1 650 kr
23	Kocktorpsvägen 63a	Dagvatten	7 800 kr		0 kr	Enligt uppgift från föreningen(2014-07-18) saknas även trumma här ej noterat i bes.protokoll.	7 800 kr
	Tot.summa:		208 950 kr	Tot.summa:	358 500 kr		567 450 kr

Radnr: 10 , 11

Radnr: 12

Radnr: 15

Radnr: 14

Radnr: 17

Radnr: 7 , 8 , 9

Radnr: 19

Radnr: 18

Radnr: 16

Radnr: 6

Radnr: 20

Radnr: 17

Radnr: 23

Radnr: 3 , 4 , 5

Radnr: 2 , 4

Radnr: 1

dalsväg

Mossv

Koldr

gram

Parallellvägen

Skottvallsvägen

Lykttv

Sommarvägen

Hurtv

Aspvägen

Kocktorpsvägen

Örningslevägen

Äggen

Bragevägen

Österdalsv

Häckvägen

Hälvägen

Falmv

Åter

Sparvstigen

Fågelsstigen

Skogs-
gläntans-
väg

Bord-
väg

Evast.

Gatunamn

Kåktorps
fastighetägarförening

Övrigt:

1 juli 2014:

Längdmätning/sträcka	Skada					Åtgärdsbehov			Anmärkning
	Potthål	Sprickor	Svacka	Avrinning	Annat	IÖ	>5 år	< 5 år	
(Nummer för foto.)									
Kocktorpsvägen 50					X				Fastighetsägare har anordning i gatumark
1: Vinvägen , från Kocktorpsv. Beläggning.		X			X	X Slyröjning	X beläggning		Slyröjning ta bort träd vid "vändplan"
Grusväg mellan Vinv.- Palmv.					X				Stäng igen denna väg för genomfart för bilar. Bommar?
Vinvägen					X	X ?			Vändplan om grusvägen tas bort.
Palmvägen					X	X			Röja diken
2: Häckvägen 15					X	X			Byt trumma vid diket. Olika dim.
Sommarvägen				X		X			Se över diken och avrinning i hela backen upp till Bussv. (Kantsten

									vid infart 2.an ?)
3: Sommarvägen 11 /Bussvägen					X	X			Rensbrunn? Slyröjning diken
Sommarvägen. Från nr: 15 B till Aspvägen					X	X			Röjning i diken båda sidor.
Aspvägen, mot Värmdövägen Beläggning	X		X	X		X Rötter	X Belägg.		I korsningen gräv bort rötter.
4: Aspvägen 10-12 Beläggning	X	X	X			X	X Belägg.		Dränering/avrinning dagvatten, diken /trumma under infarter. Belägg. fram till nr: 5.
5: Humlevägen Beläggning			X	X		X Dagvatt.	X Belägg.		Beläggning och dagvattenavrinning ska ses över
6: Aspvägen 5 och söder ut					X	X			Rensning diken/siktröjning
Kocktorpsvägen vid Aspvägen			X						Kraftig sättning.
7: Kocktorpsvägen 73					X	X			Trummor?
Återvägen					X	X			Mur vid vändplan. Vem äger den?
Kocktorpsvägen			X			X			Rensning stora diket.
Kocktorpsvägen 69A			X			X			Avvattning utanför fastigheten. Dike? Trumma?
Häckvägen. Kocktorpsv. – Sommarvägen 19 Beläggning	X	X					X Belägg		
18: Häckvägen 18			X			X			Trumma vid infart? Se om den är övertäckt. Rensning av trädgårdsavfall som

									ligger i diken.
Beläggning , generellt inom området utom 5 angivna sträckor.		X	X					X	
Flyttbara "gummigupp" skall tas bort.						X			

Deltagare: Henrik Asp, Nacka kommun

Marie Svensson, Nacka kommun

Kristina Sollerman, Kåktorps fastighetsägareförening

Lars-Göran Fransson, Kåktorps fastighetsägareförening

Mikael Lidén, Kåktorps fastighetsägareförening

Bilder (nummer på bild motsvarar nummer i protokoll):

1: Vinvägen

2 Häckvägen 15

3: Sommarvägen 11/ Bussvägen

4: Aspvägen 10-12

5: Humlevägen

6: Aspvägen

7: Kocktorpsvägen 73

16 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 185

Dnr KFKS 2014/658-256

Omreglering av tomträttsavgäld för fastigheten Älta 37:37, Storkällans väg 8, Älta

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

1. Kommunfullmäktige fastställer tomträttsavgälden för fastigheten Älta 37:37 till 51 000 kr/år att gälla fr.o.m den 1 januari 2016 och under kommande 10-årsperiod.
2. Kommunfullmäktige beslutar erbjuda tomträttshavaren friköpa tomträtten för 1 270 000 kr. Detta pris förutsätter att framställan om friköp görs före omregleringstidpunkten och att köpekontrakt har undertecknats av tomträttshavaren senast tre månader efter nämnda tidpunkt.

Ärende

Fastigheten Älta 37:37, Storkällans väg 8, Älta, är upplåten med tomträtt sedan 1976. Omregleringstidpunkten är 1 januari 2016. Tomträttsavgälden föreslås för fastigheten Älta 37:37 att höjas från 25 500 kr/år till 51 000 kr/år. Tomträttshavaren föreslås erbjudas att friköpa tomträtten för 1 270 000 kr.

Handlingar i ärendet

Mark- och exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 4 september 2014
Bilaga 1 Karta

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med mark- och exploateringsenhetens förslag.

Protokollsanteckningar

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

”Vänsterpartiet har konsekvent motsatt sig att den kommunala marken inom verksamhetsområdena i Nacka säljs ut. Genom tomträtten har kommunen en rådighet över

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

16 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

marken som man förlorar om, den säjs. Detta kan vara viktigt på lång sikt när behov av mark ser annorlunda ut och kommunen kan ha ett behov av marken för andra ändamål, t ex bostäder. Därför motsätter vi oss att beslutet innehåller en klausul om att tomträttsinnehavaren erbjuds att köpa fastigheten.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Omreglering av tomträttsavgäld för fastigheten Älta 37:37, Storkällans väg 8, Älta

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

1. Kommunfullmäktige fastställer tomträttsavgälden för fastigheten Älta 37:37 till 51 000 kr/år att gälla fr.o.m den 1 januari 2016 och under kommande 10-årsperiod.
2. Kommunfullmäktige beslutar erbjuda tomträttshavaren friköpa tomträtten för 1 270 000 kr. Detta pris förutsätter att framställan om friköp görs före omregleringstidpunkten och att köpekontrakt har undertecknats av tomträttshavaren senast tre månader efter nämnda tidpunkt.

Sammanfattning

Fastigheten Älta 37:37, Storkällans väg 8, Älta, är upplåten med tomträtt sedan 1976. Omregleringstidpunkten är 1 januari 2016. Tomträttsavgälden föreslås för fastigheten Älta 37:37 att höjas från 25 500 kr/år till 51 000 kr/år. Tomträttshavaren föreslås erbjudas att friköpa tomträtten för 1 270 000 kr.

Ärendet

Fastigheten Älta 37:37, Storkällans väg 8, Älta, är upplåten med tomträtt sedan 1 januari 1976. Fastigheten är ca 1200 kvm stor och belägen vid Storkällans väg i det gamla industriområdet nordväst om Ältabergs verksamhetsområde. Tomträtten innehas av KV Fastighet AB.

Tomträtten har idag en avgäld på 25 500 kr/år. Avgäldsperiodernas längd är 10 år och den innevarande perioden löper ut den 31 december 2015.

Markvärde, som underlag för ny avgäld, har bedömts utifrån de försäljningar som gjorts i Ältabergs verksamhetsområde och en jämförelse har även gjorts med försäljningar i

Kummelbergets industriområde. Försäljningar av grovplanerade industritomter i Ältabergs verksamhetsområde har skett på prisnivån 1300 till 1400 kr/kvm tomtarea (TA). Den aktuella tomträtten har ej varit grovplanerad vid upplåtelse. Därmed bedöms markvärdet till 1300 kr/kvm TA. Tomträttsavgälden ska motsvara 3,25 % av markvärdet, vilket ger en ny avgäld på 51 000 kr/år.

Tomträttsinnehavaren har framställt önskemål om friköp av tomträtten i samband med omreglering.

Vid de senaste omregleringarna för industritomträtter har fullmäktige beslutat att erbjuda friköp till ett pris som är ca 80 % av det bedömda markvärdet.

I linje med detta föreslår mark- och exploateringsenheten att tomträttshavaren erbjuds att friköpa tomträtten för 1040 kr/kvm x 1218 kvm = 1 270 000 kr (avrundat). Detta pris förutsätter att framställan om friköp görs före omregleringstidpunkten och att köpekontrakt har undertecknats av tomträttshavaren senast tre månader efter nämnda tidpunkt.

Dialog har förts med tomträttsinnehavaren.

Bilagor

Bilaga 1 Karta

Tomas Vesterlin
Tf Markchef

Inesa Lukonina
Markingenjör

Älta industriområde i Älta

23 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 116

KFKS 2014/263-860

Uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige noterar uppföljningen av den kulturpolitiska programförklaringen till protokollet.
2. Kulturnämnden får i uppdrag att göra en aktualitetsprövning av den kulturpolitiska programförklaringen under 2015, i syfte att kommunfullmäktige ska kunna ta ställning till ett reviderat förslag under första halvåret 2016.

Ärende

Kommunfullmäktige antog i november 2000 en kulturpolitisk programförklaring, som ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturnämnden har ansvar för att följa upp den kulturpolitiska programförklaringen.

Kulturnämnden har under 2014 gjort en sådan uppföljning. Samtliga nämnder har redovisat hur programförklaringens innehåll påverkar respektive nämnds verksamhet.

Stadsledningskontoret konstaterar att den kulturpolitiska programförklaringen är avsedd att vara ett levande dokument och att det är naturligt att nämndernas redovisningar skiljer sig åt. Kontoret bedömer att uppföljningen visar att den kulturpolitiska programförklaringen är ett fungerande styrdokument. Det är dock ett antal år sedan den antogs och det bör ske en aktualitetsprövning. Aspekter att belysa är till exempel det som miljö- och stadsbyggnadsnämnden anför om den av kommunfullmäktige antagna kulturmiljöprogram och utbildningsnämndens redovisning av hur kulturpolitiska frågor styr utbildningsväsendet. Den omfattande utvecklingen med att bygga stad på västra Sicklaön innehåller även utmaningar som kan antas påverka den kulturpolitiska programförklaringen och hur den kan användas som styrdokument i det arbetet.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 11 september 2014

Den kulturpolitiska programförklaringen

Kulturnämndens beslut den 13 maj 2014, § 26

Yttranden från nämnderna

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

23 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ärendets tidigare behandling

Ordförandebeslut – arbets- och företagsnämnden den 8 maj 2014

Arbets- och företagsnämnden lämnar yttrande över nämndens och enhetens tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen i enlighet med arbets- och företagsenhetens tjänsteskrivelse den 8 maj 2014.

Detta beslut fattas av arbets- och företagsnämndens ordförande med stöd av 6 kap 36 § kommunallagen och punkten 4.1 A i arbets- och företagsnämndens delegationsordning.

Beslut i kulturnämnden den 13 maj 2014 § 26

Kulturnämnden noterar redovisningen till kommunfullmäktige till protokollet

Beslut i tekniska nämnden den 18 april 2014 § 66

Nämnden beslutar i enlighet med park- och naturenhetens förslag till yttrande.

Beslut i miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 2 april 2014 § 81

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar skicka denna tjänsteskrivelse till kulturnämnden som redovisning av hur nämnden tillämpar den "Kulturpolitiska programförklaringen".

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 25 mars 2014 § 34

Kommunstyrelsens arbetsutskott tillstyrker att den kulturpolitiska programförklaringen byter benämning till kulturpolitiskt program. Arbetsutskottet anser också att en djupare översyn bör göras vid inledningen av kommande mandatperiod.

2. Som svar på remissen noterar arbetsutskottet följande för egen del. Den kulturpolitiska programförklaringen är ett styrdokument som kommunstyrelsen omsätter såväl i samhällsplaneringen och fastighetsförvaltningen som i den kommunala produktionen av välfärdstjänster. Den är en ingrediens bland flera som ingår i underlag/fakta som ska vägas in i beslutsunderlag.

Dessa beslut fattas av kommunstyrelsens arbetsutskott med stöd av punkten 2 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Beslut i social- och äldre-nämnden den 25 mars 2014

Social- och äldre-nämnden noterar informationen till protokollet.

Beslut i utbildningsnämnden den 13 mars 2014 § 19

Utbildningsnämnden noterar kultur- och utbildningsenhetens uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen.

Beslut i kulturnämnden den 12 mars 2014 § 19

Kulturnämnden beslutar att Kultur- och utbildningsenhetens förslag till översyn av Nackas kulturpolitiska programförklaring med nedanstående tillägg sändes på remiss till kommun-

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
	KF	

23 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

styrelsen, fritidsnämnden, arbets- och företagarnämnden, tekniska nämnden, social- och äldre nämnden, utbildningsnämnden, naturreservatsnämnden och miljö- och stadsbyggnadsnämnden för synpunkter. Nämnderna ska lämna sina synpunkter senast den 25 april 2014.

Beslut i naturreservatsnämnden den 12 mars 2014 §16

Naturreservatsnämnden antar förslag till yttrande till kulturnämnden beträffande uppföljning 2013 av kommunens kulturpolitiska programförklaring.

Naturreservatsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Beslut i fritidsnämnden den 12 februari 2014 § 16

Fritidsnämnden beslutar att lämna idrotts- och fritidsenhetens förslag till yttrande över tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom fritidsnämndens ansvarsområde till kulturnämnden.

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade, med instämmande av Mats Gerdau (M), bifall till stadsledningskontorets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med Hans Peters yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige noterar uppföljningen av den kulturpolitiska programförklaringen till protokollet.
2. Kulturnämnden får i uppdrag att göra en aktualitetsprövning av den kulturpolitiska programförklaringen under 2015, i syfte att kommunfullmäktige ska kunna ta ställning till ett reviderat förslag under första halvåret 2016.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog i november 2000 en kulturpolitisk programförklaring, som ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturnämnden har ansvar för att följa upp den kulturpolitiska programförklaringen.

Kulturnämnden har under 2014 gjort en sådan uppföljning. Samtliga nämnder har redovisat hur programförklaringens innehåll påverkar respektive nämnds verksamhet.

Stadsledningskontoret konstaterar att den kulturpolitiska programförklaringen är avsedd att vara ett levande dokument och att det är naturligt att nämndernas redovisningar skiljer sig åt. Kontoret bedömer att uppföljningen visar att den kulturpolitiska programförklaringen är ett fungerande styrdokument. Det är dock ett antal år sedan den antogs och det bör ske en aktualitetsprövning. Aspekter att belysa är till exempel det som miljö- och stadsbyggnadsnämnden anför om den av kommunfullmäktige antagna kulturmiljöprogram och utbildningsnämndens redovisning av hur kulturpolitiska frågor styr utbildningsväsendet. Den omfattande utvecklingen med att bygga stad på västra Sicklaön innehåller även utmaningar som kan antas påverka den kulturpolitiska programförklaringen och hur den kan användas som styrdokument i det arbetet.

Ärendet

Kommunfullmäktige antog vid sitt sammanträde den 20-22 november 2000, § 189, en kulturpolitisk programförklaring. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. De politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen av programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde. Kulturnämnden har i sitt reglemente ålagts ett särskilt ansvar för att följa upp den kulturpolitiska programförklaringen, vilket ska ske årligen i samband med bokslut.

Kulturnämnden har gjort en uppföljning av hur kommunens nämnder tillämpar programförklaringen. Nämnderna har inkommit med redovisningar för hur programförklaringens innehåll hanteras inom respektive nämnds verksamhet. Redovisningarna skiljer mycket åt i sina innehåll. Vissa består huvudsakligen av en uppräkningslista av olika aktiviteter med kulturellt innehåll. Andra redovisningar är mer abstrakta. Nämndens bedömning är dock att nämnderna arbetar med kulturaspekterna inom sina verksamheter.

Kommunstyrelsen

Uppföljningen hanterades för kommunstyrelsens del genom arbetsutskottet. Som svar på remissen noterade arbetsutskottet att den kulturpolitiska programförklaringen är ett styrdokument som kommunstyrelsen omsätter såväl i samhällsplaneringen och fastighetsförvaltningen som i den kommunala produktionen av välfärdstjänster. Den är en ingrediens bland flera som ingår i underlag/fakta som ska vägas in i beslutsunderlag.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden framhåller i sin redovisning att för utbildningsverksamheten har de kulturella värdena sådan vikt att det är inskrivet i de nationella styrdokumenterna och därmed utgör grunden för förskolans och skolans uppdrag. I läroplanerna uttrycks det som står i den kulturpolitiska programförklaringen om personlig utveckling, kunskapsutveckling och demokratiutveckling. Det gäller från förskolan till de frivilliga skolverksamheterna.

Skollagen formulerar tydligt vilket uppdrag skolan har. Sedan är det varje enskild förskola respektive skola som formulerar hur uppdraget ska tillämpas i praktiken, det vill säga hur målen ska uppnås. I och med att de kulturella värdena finns inskrivna i läroplanerna kommer det att följas upp hur skolor och förskolor arbetar med dessa.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden framhåller att det finns ett kulturmiljöprogram som redovisar de miljöer i kommunen som är mest värdefulla för kulturmiljövärden. Det innehåller ett urval och inte en fullständig redogörelse av kommunens samtliga kulturmiljöer i

den fysiska miljön. I Nacka sker inför varje ny planläggning en bedömning om behovet av en djupare kartläggning av kulturmiljövärden behöver ske. Kommunantikvarien som tillhör planenheten är den som särskilt bevakar kulturmiljöfrågorna i planprojekt och bygglovärenden. I detalj- och översiktsplaneringen skapas också förutsättningar för ett socialt- och kulturellt liv. De miljökonsekvensbeskrivningar som är del av beslutsunderlaget för nya detaljplaner brukar innehålla ett avsnitt som beskriver effekterna för kulturmiljön.

Tekniska nämnden

Nämnden tillämpar den kulturpolitiska programförklaringen främst genom att erbjuda kommuninvånarna en kreativ yttre livsmiljö samt genom att vårda de kulturmiljöer och kulturarv som omfattas av allmän plats eller allemansrättsligt tillgänglig kommunal mark. Exempel på detta är:

- I förnyelseområden som byggs ut för permanentboende accepterar tekniska nämnden en lägre standard än vad som är önskvärt ur ett tekniskt förvaltnings-ekonomiskt perspektiv för att ta hänsyn till de småskaliga kulturmiljöerna.
- Nämnden tar även hänsyn till kulturarvet genom att renovera anläggningar i det offentliga rummet, t ex gamla naturstensmurar och trappor, på ett varsamt sätt.
- Allmänna platser i form av parker och torg gestaltas och sköts på ett sätt som ska inbjuda till möten och kreativitet. Bänkar placeras utmed gångstråk så att möten underlättas och utsiktsplatser markeras. Nämnden satsar också på blomsterutsmyckningar och gestaltande ljussättning på centrala platser.
- Det biologiska kulturarvet respekteras genom att befintliga alléer, gatuträd och parker vårdas och ersätts vid behov. Nya biologiska kulturarv skapas när nya gator förses med trädplanteringar även om detta skapar mer komplicerade skötsel- och underhållanden samt högre driftkostnader.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden beskriver i sin redovisning ett antal olika aktiviteter, stödformer och projekt som har kulturella inslag. Exempel på dessa är:

- Lägger verksamhet för ungdomar.
- Fritidsguiden som innehåller bland annat innehåller information om kulturella verksamheter. Guiden produceras i samarbete med Kulturnämnden med flera nämnder.
- Fritidsgårdarnas verksamhet innehåller aktiviteter med kulturinslag.

Med hänvisning till skrivningarna i programförklaringen om att "Kulturen har en central roll i demokratiutvecklingen" och "Öppna arenor för dialog, debatt och kunskapsutbyte skapas såväl centralt som lokalt i kommunen" framhåller nämnden att aktivt och frivilligt arbete i en förening, att inneha förtroendeuppdrag, att vara föreningsledare och att anordna aktiviteter och program som andra deltar innebär att man ges möjlighet att ingå i ett demokratiskt sammanhang där man får en demokratisk skolning och erfarenhet. Även fritidsgårdarna arbetar med att ge ungdomar möjligheter att få delta i demokratiska processer.

Social- och äldrenämnden

Social- och äldrenämnden redovisar följande exempel på kulturella perspektiv och kulturell hänsyn:

- Särskilda boenden och dagverksamhet för äldre tar stor hänsyn till traditioner, anordnar midsommarfest och anlägger sinnesträdgårdar. Enheterna arrangerar också olika utställningar samt musikaftnar med spelmän och körer. Enheterna samarbetar med förskolor för utbyte över åldersgränserna och biblioteken samt erbjuder skapande verksamhet. Guldkanten, är en aktivitet som erbjuds två gånger per år till samtliga hemtjänstkunder och kunder på särskilda boenden med särskild inriktning på kulturella aktiviteter.
- Personer i gruppboendestad erbjuds delta i kulturella aktiviteter utanför gruppboendestaden t ex. teater, biobesök och besök på bibliotek. Enheter för daglig verksamhet erbjuder bland annat kreativt skapande i musik, drama, bild och form, dans, bio- samt museibesök. Fritidsgård för ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning erbjuder bl.a. körverksamhet i samarbete med Studieförbundet vuxenskolan, dans och scoutverksamhet.
- Pensionärsorganisationerna får föreningsstöd och erbjuder olika kulturella aktiviteter.

Naturresevnatsnämnden

Naturresevnatsnämnden anförde sammanfattningsvis följande.

Inom naturresevnatsnämndens ansvarsområde faller flera kulturella aspekter kopplade till landskapet. De åtgärder som genomförs i naturresevnaten är länkade till gamla traditioner och livsmönster. Det handlar om att förvalta ett historiskt landskap med höga kulturella och biologiska värden som annars skulle försvinna. Nämnden förvaltar bland annat naturresevnaten Nyckelviken och Velamsund.

Bland nämndens arbete under året kan nämnas:

- Vid Skogsömonumentet i naturresevnaten Skogsö i Saltsjöbaden byggdes en trappa som länkar ihop monumentet med Boo gamla begravningsplats och möjliggör promenad längs vattnet vid Stäket. Boo gamla begravningsplats är Nackas äldsta begravningsplats.
- Nämnden uppdrog åt kommunantikvarien att göra en översiktlig inventering av stugorna i Skuruparken. Syftet var att identifiera eventuella stugor som är unika för att på så vis säkerställa att dessa skyddas och bevaras i väntan på att beslutet om naturresevnaten vinner laga kraft.

Arbets- och företagsnämnden

Arbets- och företagsnämnden som har som sitt huvudsakliga uppdrag att erbjuda vuxenutbildning. Den hänvisar i sin uppföljning i likhet med Utbildningsnämnden till Skollagen som i inledningen fastställer skolans uppdrag i arbetet med grundläggande mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar.

Kulturen har en central roll i demokratiutvecklingen. Arbets- och företagsnämnden har en viktig roll i det lokala integrationsarbetet och möter många nya Nackabor med annat modersmål än svenska. Detta arbete präglas av mångkulturella möten där enhetens medarbetare på olika sätt förmedlar de demokratiska värderingar som råder i det svenska samhället. Kompetens om mångkulturella frågor är en viktig del för att kunna förmedla de demokratiska värderingarna på ett trovärdigt sätt.

Inom arbets- och företagsnämnden har kulturperspektivet beaktats och tillämpats bland annat genom följande.

- Mångfalden av erbjudanden hos auktoriserade jobb- och utbildningsexperter borgar för att kulturella intressen tillvaratas och utvecklas, valfrihet och flexibilitet för medborgaren.
- Navscen - en arena, ett torg, skapat för att minska avstånden mellan medborgare och myndigheter, mellan skola och arbetsliv och mellan samhällets offentliga, privata och ideella sektorer. En mötesplats som vill inspirera, motivera och göra det enklare att hitta varandra och det rika utbud som finns av verksamheter, arbetstillfällen, kultur, utbildningar, stöd, vård och samhällstjänster i Nacka.
- Feriejobb på sommaren till ungdomar inom verksamheter med kulturanknytning såsom konst, dans, bild och form, arbete på fritidsgårdar är ett återkommande feriejobb.
- StudionN – samarbete med skolan YBC inom film.
- Mat med mångfald i Fisksätra, ett sätt att bevara och sprida gedigna mattraditioner ur ett mångkulturellt perspektiv.

Stadsledningskontorets bedömning och förslag

Den kulturpolitiska programförklaringen är avsedd att vara ett levande dokument som vardera nämnden tar in i sin verksamhet utifrån verksamhetens förutsättningar. Det är därför naturligt att nämndernas redovisning skiljer sig åt och att programförklaringen påverkar verksamheterna på olika sätt. Stadsledningskontoret bedömer att uppföljningen visar att den kulturpolitiska programförklaringen är ett fungerande styrdokument. Det är dock ett antal år sedan den antogs och det bör ske en aktualitetsprövning under inledningen av mandatperioden 2014-2018. Som miljö- och stadsbyggnadsnämnden framhåller har kommunfullmäktige antagit ett kulturmiljöprogram som ska samspela med den kulturpolitiska programförklaringen. Även utbildningsnämndens redovisning av hur kulturpolitiska frågor styr utbildningsväsendet genom skolförfattningarna är ett intressant område att belysa. Sist men inte minst pågår den omfattande utvecklingen med att bygga stad på

västra Sicklaön och även det innehåller utmaningar som kan påverka den kulturpolitiska programförklaringen och hur den användas som styrdokument i det arbetet.

Stadsledningskontoret föreslår därför att kulturnämnden får i uppdrag att göra en sådan under 2015, i syfte att kommunfullmäktige ska kunna ta ställning till ett reviderat förslag under första halvåret 2016.

Bilagor

Den kulturpolitiska programförklaringen
Kulturnämndens beslut den 13 maj 2014, § 26
Yttranden från nämnderna

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Malin Westerback
Direktör arbete och fritid

Ett enhälligt kommunfullmäktige har antagit den kulturpolitiska programförklaringen för Nacka kommun.

Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturella hänsyn ska till exempel tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning.

Den kulturpolitiska programförklaringen utgör grunddokumentet för ett fortsatt arbete där de politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen inom respektive nämnds ansvarsområde. En uppföljning av detta görs av Kulturnämnden i samband med bokslutet varje år.

Kulturnämnden är en finansieringsnämnd, vilket innebär att nämnden ska fastställa mål för kulturverksamheten i Nacka kommun, hur den ska finansieras samt följa upp och utvärdera den kulturverksamhet som utförs. Hur det dagliga arbetet organiseras ligger däremot på de verksamhetsansvariga.

Produktion: Nacka. Partner: affärsområde information, Nacka kommun, jan 2006. Tryck: Sjöhäradstryckeriet Tryckeri AB. Foto: Håkan Lindgren, Jens Olof Lasthein, Arne Hylckenberg, Maj-Britt Rehnström

Kulturpolitisk programförklaring

Kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun

Med kultur menar vi:

- Värderingar, traditioner, livsmönster, möten och en drivkraft för samhället.
- Uttryck i film och media, ord, bild och form, teater, dans och musik.

Kulturpolitiken i Nacka ska ha fem fokus:

- Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter.
- En kreativ och god inre och yttre livsmiljö.
- Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och nackabor.
- Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur.
- Kulturarven.

Kulturen har stor betydelse för den personliga utvecklingen

Därför ska:

- kulturyttringar främjas som berikar, stimulerar och speglar den enskildes tankar och fantasi,
- kulturen för barn och unga prioriteras som en investering i livskvalitet för kommande generationer och som en grund för ett meningsfullt liv,
- stödet till tonåringars olika kulturyttringar ges friare former och anpassas för snabba förändringar,
- det beaktas i framtida satsningar att de äldres antal ökar.

Kulturen är en drivkraft i samhällsutvecklingen

Därför ska:

- samverkan utvecklas med lokala kulturföreningar, bildningsförbund, kulturella nätverk och övriga fria utövare,
- samhällsplaneringen präglas av en helhetssyn där de kulturella resurserna och de estetiska aspekterna beaktas,

- kulturpolitiken inriktas på barns och ungdomars förmåga att uttrycka sig via film och media, ord, bild och form, teater, dans och musik,
- IT-utvecklingen användas som ett medel för att utveckla kulturens uttrycksformer,
- gammal tradition bevaras och levandegörs över generationsgränserna,
- kulturarbetet ta vara på olika kulturers impulser, kunskaper och kulturarv.

Kulturen har en central roll i demokratiutvecklingen

Därför ska:

- yttrandefriheten värnas och reella förutsättningar skapas för att alla ska kunna använda den,
- öppna arenor för dialog, debatt och kunskapsutbyte skapas såväl centralt som lokalt i kommunen,
- mediernas roll i kulturarbetet förstärkas.

Kulturen är viktig för kunskapsutvecklingen

Därför ska:

- kulturen integreras i pedagogiken och genomsyra all undervisning,
- kulturens roll i kunskapsområdet utvecklas,
- samverkan ske mellan kulturarrangörer och utbildningssamordnare,
- även kulturen ges förutsättning för ett livslångt lärande.

» *Kulturen för barn och unga prioriteras som en investering i livskvalitet för kommande generationer och som en grund för ett meningsfullt liv* «

13 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kulturnämnden

§ 26

Dnr KUN 2012/2-860

Uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen

Beslut

Kulturnämnden noterar redovisningen till Kommunfullmäktige till protokollet.

Ärendet

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturnämnden har i sitt reglemente ålagts ett särskilt ansvar för att följa upp den kulturpolitiska programförklaringen.

Kultur- och utbildningsenheten har gjort en uppföljning av hur kommunens nämnder hanterar programförklaringen. Samtliga nämnder och kommunstyrelsen har inkommit med redovisningar för hur programförklaringens innehåll hanteras inom respektive nämnds verksamhet. Kommunstyrelsen har genom sitt arbetsutskott informerat om hur kommunstyrelsen omsätter den kulturpolitiska programförklaringen på olika sätt inom olika verksamheter.

Handlingar i ärendet

Kultur- och utbildningsenhetens tjänsteskrivelse 2014-04-28

Kultur- och utbildningsenhetens rapport 2014-04-28, reviderad 2014-05-09

Yrkanden

Ordförande Hans Peters (C) yrkar bifall till kultur- och utbildningsenhetens förslag. I detta yrkande instämmer Susann Markow för Moderaterna.

Beslutsgång

Kulturnämnden beslutar i enlighet med Hans Peters förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

§ 34

KFKS 2014/263-860

Den kulturpolitiska programförklaringen; uppföljning och översyn

Yttrande till kulturnämnden

Beslut

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott tillstyrker att den kulturpolitiska programförklaringen byter benämning till kulturpolitiskt program. Arbetsutskottet anser också att en djupare översyn bör göras vid inledningen av kommande mandatperiod.

2. Som svar på remissen noterar arbetsutskottet följande för egen del. Den kulturpolitiska programförklaringen är ett styrdokument som kommunstyrelsen omsätter såväl i samhällsplaneringen och fastighetsförvaltningen som i den kommunala produktionen av välfärdstjänster. Den är en ingrediens bland flera som ingår i underlag/fakta som ska vägas in i beslutsunderlag.

Dessa beslut fattas av kommunstyrelsens arbetsutskott med stöd av punkten 2 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Ärende

Kulturnämnden genomför just nu både en uppföljning och en översyn av den kulturpolitiska programförklaringen som kommunfullmäktige antog år 2000. Stadsledningskontoret tillstyrker att den kulturpolitiska programförklaringen som styrdokument byter beteckning till kulturpolitiskt program men avstyrker att en översyn görs utan att grunda sig på resultatet från uppföljningen. Översynen bör göras direkt i inledningen av mandatperioden 2015-2018 och omfatta hela programmet, inte vara inriktat på mindre justeringar som i nu föreliggande förslag. För att svara på kulturnämndens begäran om att kommunstyrelsen ska redovisa sin tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen föreslår stadsledningskontoret att arbetsutskottet noterar att programförklaringen är ett styrdokument som omsätts såväl i samhällsplaneringen som i fastighetsförvaltningen och i den kommunala produktionen av välfärdstjänster, som en ingrediens bland flera i underlag/fakta i beslutsunderlag och fattade beslut.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 13 mars 2014

Remiss från kultur- och utbildningsenheten med förslag till kulturpolitiskt program baserat på mindre justeringar av den kulturpolitiska programförklaringen

Protokollsutdrag från kulturnämnden § 19, den 12 mars 2014

Begäran om redovisning av tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kulturnämnden den 12 mars 2014 § 19

Kulturnämnden beslutar att Kultur- och utbildningsenhetens förslag till översyn av Nackas kulturpolitiska programförklaring med nedanstående tillägg sändes på remiss till kommunstyrelsen, fritidsnämnden, arbets- och företagarnämnden, tekniska nämnden, social- och äldre nämnden, utbildningsnämnden, naturreservatsnämnden och miljö- och stadsbyggnadsnämnden för synpunkter. Nämnderna ska lämna sina synpunkter senast den 25 april 2014.

Yrkanden

Mats Gerdau (M) yrkade, med instämmande av Hans Peters (C), Stefan Saläng (FP) och Jan-Eric Jansson (KD), enligt följande.

”1. Kommunstyrelsens arbetsutskott tillstyrker att den kulturpolitiska programförklaringen byter benämning till kulturpolitiskt program. Arbetsutskottet anser också att en djupare översyn bör göras vid inledningen av kommande mandatperiod.

2. Som svar på remissen noterar arbetsutskottet följande för egen del. Den kulturpolitiska programförklaringen är ett styrdokument som kommunstyrelsen omsätter såväl i samhällsplaneringen och fastighetsförvaltningen som i den kommunala produktionen av välfärdstjänster. Den är en ingrediens bland flera som ingår i underlag/fakta som ska vägas in i beslutsunderlag.”

Beslutsgång

Arbetsutskottet beslutade i enlighet med Mats Gerdaus yrkande.

Protokollsanteckningar

Khashayar Farmanbar (S) lät för Socialdemokraternas arbetsutskottsgrupp anteckna följande.

”En bra kulturpolitik är en framtidspolitik som skapar jobb och livsglädje hos medborgarna. Kommunen har en viktig roll i kulturfären då man med medborgarnas gemensamma pengar kan skapa förutsättningar för ett kulturliv som inte skulle klara sig helt på kommersiella grunder. Det är en viktig aspekt i en kulturpolitik som har högre ambitioner än att producera bestsellers och publiksuccéer. Inget fel att kulturen är populär,

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

25 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

men kulturen har större potential att vara en relevant byggsten i ett hållbart samhälle. Den potentialen ska vi tillåta blomma utan krav på utsålda föreställningar.

Kommunen har också en unik möjlighet att stödja medborgarnas egna kulturskapande. Att utveckla det arbetet är viktigt ur ett folkhälsoperspektiv, såväl som ur ett arbetsmarknads- politiskt perspektiv.

Musikbranschen är en del av de växande kreativa näringarna, som sysselsätter fler än till exempel fordonsindustrin och har en omsättning motsvarande 3 procent av Sveriges BNP” står det att läsa i rapporten ”Musikbranschen i siffror” från 2011. Den genomsnittliga tillväxten inom konsertmarknaden var 14 % under året 2010-2012 enligt rapporten med samma namn från år 2013.”

Rolf Wasteson (V) lät anteckna följande.

”Vänsterpartiet har inget emot att en revidering görs av programförklaringen i början av nästa mandatperiod. I samband med det kan den också ges en större dignitet. Att den idag inte har särskilt stor genomslagskraft i kommunens vardag, det inser man när man läser svaret som Kommunstyrelsen ska ställa sig bakom. Det är till intet förpliktigande och visar att man inte tar frågorna på något som helst allvar.”

Hans Peters (C) lät för centerpartiets arbetsutskottsgrupp anteckna följande.

”Det är bra att det görs en mer genomgripande översyn av det kulturpolitiska programmet, detta även om kulturnämnden bedömde att det gamla programmet från 2000 fortfarande håller till stora delar och endast smärre justeringar/kompletteringar behövs. Med en bredare översyn så kommer ärendet att kunna behandlas i kommunfullmäktige först i slutet av detta år eller i början av 2015.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Den kulturpolitiska programförklaringen; uppföljning och översyn

Yttrande till kulturnämnden

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott tillstyrker att den kulturpolitiska programförklaringen byter benämning till kulturpolitiskt program i enlighet med kommunstyrelsens beslut om styrdokument i Nacka kommun. När det gäller översynen av innehållet i styrdokumentet anser kommunstyrelsens arbetsutskott att översynen bör göras direkt i inledningen av mandatperioden 2015-2018 och omfatta hela programmet, inte vara inriktat på mindre justeringar som i nu föreliggande förslag. Utskottet avstyrker därför att kulturnämnden går vidare med det förslag till mindre justeringar som tagits fram.
2. Som svar på kulturnämndens begäran om redovisning av kommunstyrelsens uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen noterar arbetsutskottet följande. Den kulturpolitiska programförklaringen är ett styrdokument som kommunstyrelsen omsätter såväl i samhällsplaneringen som i fastighetsförvaltningen och i den kommunala produktionen av välfärdstjänster. Den är en ingrediens bland flera som ingår i underlag/fakta som ska vägas in i beslutsunderlag och bli en del av fattade beslut.

Dessa beslut fattas av kommunstyrelsens arbetsutskott med stöd av punkten 2 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Sammanfattning

Kulturnämnden genomför just nu både en uppföljning och en översyn av den kulturpolitiska programförklaringen som kommunfullmäktige antog år 2000. Stadsledningskontoret tillstyrker att den kulturpolitiska programförklaringen som styrdokument byter beteckning till kulturpolitiskt program men avstyrker att en översyn görs utan att grunda sig på resultatet från uppföljningen. Översynen bör göras direkt i

inledningen av mandatperioden 2015-2018 och omfatta hela programmet, inte vara inriktat på mindre justeringar som i nu föreliggande förslag. För att svara på kulturnämndens begäran om att kommunstyrelsen ska redovisa sin tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen föreslår stadsledningskontoret att arbetsutskottet noterar att programförklaringen är ett styrdokument som omsätts såväl i samhällsplaneringen som i fastighetsförvaltningen och i den kommunala produktionen av välfärdstjänster, som en ingrediens bland flera i underlag/fakta i beslutsunderlag och fattade beslut.

Ärendet

Ärendet handlar om två frågor kring den kulturpolitiska programförklaringen; en uppföljning som kulturnämnden har begärt att kommunstyrelsen ska redovisa till nämnden och ett förslag på att döpa om dokumentet till kulturpolitiskt program och att därvid göra vissa justeringar.

Den kulturpolitiska programförklaringen antogs vid kommunfullmäktiges sammanträde den 20-22 november 2000, § 189.

Programförklaring blir program

Bytet av benämning på det styrdokument som den kulturpolitiska programförklaringen innebär följer kommunstyrelsens beslut den 25 mars 2013, § 80, om styrdokument i Nacka kommun.

När det gäller innehållet i ett kulturpolitiskt program bedömer stadsledningskontoret att ansvarig nämnd ska ta helhetsgrepp på hela programmet som inledande uppgift när mandatperioden 2015 startar. Kulturnämnden tog visserligen beslut om att en översyn skulle göras redan den 11 september 2013 men det förslag som översynen resulterat i, har inte skickats ut förrän nu i början av mars 2014. Stadsledningskontoret anser att kulturpolitiken förtjänar en djupare behandling hos de andra nämnderna, där de enheter som arbetar på uppdrag för dem, kan vara med redan i översynen. En sådan metod skulle bidra till en djupare förankring av det kulturpolitiska programmet i övriga nämnders verksamhet. I översynen har rimligen inte heller några erfarenheter från uppföljning av nämndernas arbetet utifrån programmet kunnat vägas in, eftersom begäran om att redovisa uppföljningen skickades ut den 5 februari 2014 och förslaget om nytt program behandlades i kulturnämnden den 12 mars 2014. Enligt stadsledningskontorets bedömning är erfarenheterna från uppföljningen nödvändiga för att kunna göra en ordentlig prövning av vad det kulturpolitiska programmet ska omfatta.

Kommunstyrelsens uppföljning av hur programförklaringen har tillämpats

Den kulturpolitiska programförklaringen har fem fokus:

- Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter.
- En kreativ och god inre och yttre livsmiljö.
- Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och nackabor.
- Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur.
- Kulturarven.

För kommunstyrelsens ansvarsområden är det främst punkterna om ”En kreativ och god inre och yttre livsmiljö”, ”Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur” och ”Kulturarven” som är aktuella.

Den kulturpolitiska programförklaringen utgör genom sin ställning som styrdokument en ingrediens bland flera som ingår i underlag/fakta som ska vägas in i beslutsunderlag och bli en del av fattade beslut. Stadsledningskontoret uppfattar inte den kulturpolitiska programförklaringen som ett självständigt instrument där den politiska organisationen kan bocka av ”gjort” eller ”inte gjort”. Den kulturpolitiska programförklaringen är ett styrdokument som kommunstyrelsen omsätter såväl i samhällsplaneringen som i fastighetsförvaltningen och i den kommunala produktionen av välfärdstjänster. För Nacka kulturcentrum är den givetvis ett viktigt inslag när verksamheten arbetar med målen för verksamheten och hur målen ska uppnås.

Däremot har den kulturpolitiska programförklaringen inte någon självständig ställning där åtgärder vidtas frikopplat från andra mål som ska uppnås eller andra åtgärder kommunstyrelsen vidtar inom sitt ansvarsområde. Att utvärdera värdet av den kulturpolitiska programförklaringen ligger inom kulturnämndens ansvar att genomföra och redovisa till kommunfullmäktige.

Bilagor

1. Remiss från kultur- och utbildningsenheten med förslag till kulturpolitiskt program baserat på mindre justeringar av den kulturpolitiska programförklaringen
2. Protokollsutdrag från kulturnämnden § 19, den 12 mars 2014
3. Begäran om redovisning av tillämning av den kulturpolitiska programförklaringen

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

§ 19

Dnr UBN 2014/64-619

Uppföljning av Nackas kulturpolitiska programförklaring år 2013

Beslut

Utbildningsnämnden noterar kultur- och utbildningsenhetens uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen.

Ärendet

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturella hänsyn ska t.ex. tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde och rapportera det till kommunfullmäktige.

Det som uttrycks i den kulturpolitiska programförklaringen om personlig utveckling, kunskapsutveckling och demokratiutveckling är för utbildningsverksamheterna reglerat i skollagen. I läroplanerna för förskolan och skolan formuleras värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer som väl överensstämmer med programförklaringen. Varje förskola och skola ska utifrån styrdokumentet själva utforma hur tillämpningen ska ske.

Handlingar i ärendet

Kultur- och utbildningsenhetens tjänsteskrivelse 2014-02-25

Yrkanden

Ordförande Linda Norberg (M) yrkar bifall till Kultur- och utbildningsenhetens förslag.

Beslutsgång

Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med Linda Norbergs yrkande.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

2014-02-25
TJÄNSTESKRIVELSE
UBN 2014/64-619

Utbildningsnämnden

Uppföljning av Nackas kulturpolitiska programförklaring år 2013

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar kultur- och utbildningsenhetens uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturella hänsyn ska t.ex. tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Det som uttrycks i den kulturpolitiska programförklaringen om personlig utveckling, kunskapsutveckling och demokratiutveckling är för utbildningsverksamheterna reglerat i skollagen. I läroplanerna för förskolan och skolan formuleras värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer som väl överensstämmer med programförklaringen. Varje förskola och skola ska utifrån styrdokumentet själva utforma hur tillämpningen ska ske.

Ärendet

Kulturnämnden har i uppdrag att följa upp att den av Kommunfullmäktige antagna kulturpolitiska programförklaringens intentioner uppfylls. Den kulturpolitiska programförklaringen utgör grunddokumentet för ett fortsatt arbete där de politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen inom respektive nämnds ansvarsområde. Kulturella hänsyn ska till exempel tas inom både teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning.

För utbildningsverksamheten tillmäts de kulturella värdena sådan vikt att det är inskrivet i de nationella styrdokumentet och därmed utgör grunden för förskolans och skolans uppdrag. I läroplanerna uttrycks det som står i den kulturpolitiska programförklaringen om personlig utveckling, kunskapsutveckling och demokratiutveckling. Det gäller från förskolan till de frivilliga skolverksamheterna.

Kultur- och utbildningsenheten menar att skollagen mycket tydligt formulerar vilket uppdrag skolan har. Sedan är det varje enskild förskola respektive skola som formulerar hur uppdraget ska tillämpas i praktiken, d.v.s. hur målen ska uppnås.

Jill Salander
Controller
Kultur- och utbildningsenheten

2 april 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

§ 81

Dnr KUN 2012/2

Uppföljning Kulturpolitisk programförklaring

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar skicka denna tjänsteskrivelse till kulturnämnden som redovisning av hur nämnden tillämpar den "Kulturpolitiska programförklaringen".

Ärendet

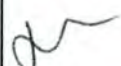
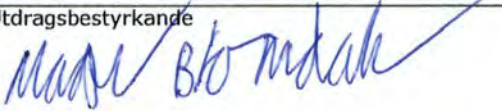
Kommunfullmäktige antog 2001 en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde. Kulturnämnden har ålagts ett särskilt ansvar för att följa upp den kulturpolitiska programförklaringen, vilket ska ske årligen i samband med bokslut.

I programförklaringen definieras kultur som värderingar, traditioner, livsmönster, möten och en drivkraft för samhället. Syftet med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv anläggs på kommunens verksamheter. En *god livsmiljö*, *kulturarven* och *kulturformidling* är tre av fokusområdena.

Nacka kommun har tidigare tagit fram program för grönstrukturen, kusten och kulturmiljön. Inventeringarna och förhållningssätten i dessa dokument är även ett viktigt underlag till den översiktsplan som antogs 2012. Programmen är antagna av kommunstyrelsen och är vägledande för kommunens arbete med kulturmiljöer, grön- kust- och vattenområden.

Kulturmiljöprogrammet redovisar de miljöer i kommunen som är mest värdefulla för kulturmiljövården. Det innehåller ett urval och inte en fullständig redogörelse av kommunens samtliga kulturvärden i den fysiska miljön. Programmet har en tydligare inriktning på att vara ett strategiskt kunskapsunderlag för den kommunala samhällsplaneringen och bygglovshandlingen.

En totalinventering av alla enskilda fastigheters kulturvärden är ett mycket omfattande arbete. I stället sker i Nacka inför varje ny planläggning en bedömning om behovet av en djupare kartläggning av kulturmiljövården behöver ske. Kommunantikvarien som tillhör planenheten är den som särskilt bevakar kulturmiljöfrågorna i planprojekt och bygglovärenden. I detalj- och översiktsplaneringen skapas också förutsättningar för ett socialt- och kulturellt liv. De är självklara fokusområden särskilt i centrumomvandlingar och större stadsbyggnadsprojekt.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--

2 april 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Under 2013 har kommunantikvarien även arbetat med en barnbok om Nackas industrihistoria.

Ett av de övergripande målen i översiktsplanen är att planprocessen ska genomföras med starkt medborgarinflytande genom att en dialog med kommuninvånare, föreningar och företag inleds tidigt i planprocessen. Inom planenheten arbetas det kontinuerligt för att utveckla och förbättra medborgardialogen. Inom projektet *Mötesplats för stadsbyggnad* har arbete genomförts bl.a. för att utveckla metoder för medborgardialog och kommunikation i planering. Medarbetare från planenheten medverkar även i Sveriges Kommuner och Landstings nätverk *Medborgardialog i planfrågor* för att utveckla medborgardialogprocesser i planfrågor som en del i styrningen av kommunen. Under 2013 har även nya interaktiv 3-D teknik på webben testats för att få in tidiga synpunkter på hur områden bör utvecklas.

Under hösten 2013 har en halvtidstjänst som stadsarkitekt tillsats i Nacka. Stadsarkitekten har en roll som arkitekturstrateg med koncentration på det offentliga rummets utveckling. Tjänsten är organisatoriskt placerad direkt under stadsbyggnadsdirektören.

Handlingar i ärendet

Teknik- och stadsbyggnadsstabens tjänsteskrivelse 2014-02-11.

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med förslaget till beslut.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--

2014-02-11

TJÄNSTESKRIVELSE
KUN 2012/2

Kulturnämnden

Uppföljning Kulturpolitisk programförklaring

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar skicka denna tjänsteskrivelse till kulturnämnden som redovisning av hur nämnden tillämpar den "Kulturpolitiska programförklaringen"

Sammanfattning

Kulturnämnden efterfrågar en redovisning av hur Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har tillämpat den kulturpolitiska programförklaringen under 2013. Nämnden arbetar systematiskt med bedömningar av kulturmiljöer och gestaltungsfrågor i den fysiska planeringen och bygglovgivning.

Under hösten 2013 har en halvtidstjänst som stadsarkitekt tillsatts i Nacka

Ärendet

Kommunfullmäktige antog 2001 en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde. Kulturnämnden har ålagts ett särskilt ansvar för att följa upp den kulturpolitiska programförklaringen, vilket ska ske årligen i samband med bokslut.

I programförklaringen definieras kultur som värderingar, traditioner, livsmönster, möten och en drivkraft för samhället. Syftet med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv anläggs på kommunens verksamheter. En *god livsmiljö*, *kulturarven* och *kulturförmedling* är tre av fokusområdena.

Nacka kommun har tidigare tagit fram program för grönstrukturen, kusten och kulturmiljön. Inventeringarna och förhållningssätten i dessa dokument är även ett viktigt underlag till den översiktsplan som antogs 2012. Programmen är antagna av

kommunstyrelsen och är vägledande för kommunens arbete med kulturmiljöer, grön- kust- och vattenområden.

Kulturmiljöprogrammet redovisar de miljöer i kommunen som är mest värdefulla för kulturmiljövården. Det innehåller ett urval och inte en fullständig redogörelse av kommunens samtliga kulturvärden i den fysiska miljön. Programmet har en tydligare inriktning på att vara ett strategiskt kunskapsunderlag för den kommunala samhällsplaneringen och bygglovshanteringen.

En totalinventering av alla enskilda fastigheters kulturvärden är ett mycket omfattande arbete. I stället sker i Nacka inför varje ny planläggning en bedömning om behovet av en djupare kartläggning av kulturmiljövården behöver ske. Kommunantikvarierna som tillhör planenheten är den som särskilt bevakar kulturmiljöfrågorna i planprojekt och bygglovärenden. I detalj- och översiktsplaneringen skapas också förutsättningar för ett socialt- och kulturellt liv. De är självklara fokusområden särskilt i centrumomvandlingar och större stadsbyggnadsprojekt.

Under 2013 har kommunantikvarierna även arbetat med en barnbok om Nackas industrihistoria.

Ett av de övergripande målen i översiktsplanen är att planprocessen ska genomföras med starkt medborgarinflytande genom att en dialog med kommuninvånare, föreningar och företag inleds tidigt i planprocessen. Inom planenheten arbetas det kontinuerligt för att utveckla och förbättra medborgardialogen. Inom projektet *Mötesplats för stadsbyggnad* har arbete genomförts bl.a. för att utveckla metoder för medborgardialog och kommunikation i planering. Medarbetare från planenheten medverkar även i Sveriges Kommuner och Landstings nätverk *Medborgardialog i planfrågor* för att utveckla medborgardialogprocesser i planfrågor som en del i styrningen av kommunen. Under 2013 har även nya interaktiv 3-D teknik på webben testats för att få in tidiga synpunkter på hur områden bör utvecklas.

Under hösten 2013 har en halvtidstjänst som stadsarkitekt tillsatts i Nacka. Stadsarkitekten har en roll som arkitekturstrateg med koncentration på det offentliga rummets utveckling. Tjänsten är placerad direkt under stadsbyggnadsdirektören.

Eleonore Stangenberg

Teknik- och stadsbyggnadsstaben

2012-04-18

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

§ 66

TN 2012/157

Tekniska nämndens tillämpning av den Kulturpolitiska programförklaringen

Beslut

Nämnden beslutar i enlighet med Park- och Naturenhetens förslag till yttrande.

Ärendet

Tekniska nämnden såsom huvudman för kommunens allmänna platser i form av gator, torg, parker och detaljplanlagda naturområden, tillämpar den Kulturpolitiska programförklaringen främst genom att erbjuda kommuninvånarna en kreativ yttre livsmiljö samt genom att vårda de kulturmiljöer/kulturarv som omfattas av allmän plats.

Inför kommunens årsbokslut 2011 begär Kulturnämnden att nämnder och styrelser i Nacka kommun redovisar hur tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen har genomförts under 2011.

Ett enhälligt kommunfullmäktige antog 2001 en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturella hänsyn ska till exempel tas inom både teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Beslutsgång

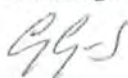
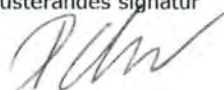
Nämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2012-04-11

Bilaga förslag till yttrande

Bilaga Protokollsutdrag KUN § 14 2012

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande Heidi Swahn
---	---	-----------------------------------

2014-03-18

Yttrande

TN 2012/157

Kulturnämnden

Tekniska nämndens tillämpning av den Kulturpolitiska programförklaringen

Tekniska nämnden lämnar följande yttrande som i stort ansluter till det yttrande som lämnades 2012.

Tekniska nämnden är huvudman för kommunens allmänna platser i form av vägar, gator, parker och detaljplanlagda naturområden. Dessutom svarar nämnden för resterande kommunägd mark förutom naturreservaten samt avtal för att tillgängliggöra Erstaviks markområden för allmänheten.

Nämnden tillämpar den Kulturpolitiska programförklaringen främst genom att erbjuda kommuninvånarna en kreativ yttre livsmiljö samt genom att vårda de kulturmiljöer och kulturarv som omfattas av allmän plats eller allemansrättsligt tillgänglig kommunal mark.

I förnyelseområden som byggs ut för permanentboende accepterar tekniska nämnden en lägre standard än vad som är önskvärt ur ett tekniskt förvaltningsekonomiskt perspektiv för att ta hänsyn till de småskaliga kulturmiljöerna. Vägarna får också i stort sett behålla sina gamla sträckningar och utbredningar som ett hänsynstagande till de lokala miljöerna. I kulturmiljöer sätta också upp belysningsanläggningar som är anpassade till den småskaliga miljön t ex med lägre stolpar och miljöanpassade armaturer. Nämnden tar även hänsyn till kulturarvet genom att renovera anläggningar i det offentliga rummet, t ex gamla naturstensmurar och trappor, på ett varsamt sätt.

Allmänna platser i form av parker och torg gestaltas och sköts på ett sätt som ska inbjuda till möten och kreativitet. Bänkar placeras utmed gångstråk så att möten underlättas och utsiktsplatser markeras. Nämnden satsar också på blomsterutsmyckningar och gestaltande ljussättning på centrala platser.

I arbetet med planeringen inför byggandet av Nacka stad på västra Sicklaön kommer nämnden att verka för att ett gestaltungsprogram för hela området tas fram och förankras genom politiska beslut. Det gemensamma allmänna utrymmet i stadsbebyggelse bör utformas efter principer som manifesterar en kreativ yttre livsmiljö som kan möta upp mot visionen för Nacka stad samt utrymme för att vårda de kulturmiljöer och kulturarv som finns inom området och som omfattas av allmän plats.

Det biologiska kulturarvet respekteras genom att befintliga alléer, gatuträd och parker vårdas och ersätts vid behov. Nya biologiska kulturarv skapas när nya gator förses med

trädplanteringar även om detta skapar mer komplicerade skötsel förhållanden samt högre driftkostnader.

Tekniska nämnden uppmuntrar skolor, föreningar m.fl. att använda allmän plats genom information, skötselavtal, trygghetsvandringar, trafiksäkerhetshöjande åtgärder m.m. Många projekt genomförs i dialog med brukarna, vilket är uppskattat bland Nackaborna. Nämnden följer trenderna för vad som kan vara intressant för de äldre barnen och tonåringarna, detta för att skapa utemiljöer som attraherar även dessa grupper, t ex i Braxenparken i Fisksätra eller i Ormingeparken.

Tekniska nämnden

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Gunilla Grudevall-Steen".

Gunilla Grudevall-Steen
Ordförande

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Dag Björklund".

Dag Björklund
Teknisk direktör

2014-02-12

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Fritidsnämnden

§ 16

FRN 2014/22

Yttrande över tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen under 2013

Beslut

Fritidsnämnden beslutar att lämna idrotts- och fritidsenhetens förslag till yttrande över tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom fritidsnämndens ansvarsområde till kulturnämnden.

Ärendet

Kulturnämnden begär att nämnder och styrelser i Nacka kommun redovisar hur tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen har genomförts under 2013. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen.

I förslaget till fritidsnämndens yttrande redovisas de kulturella hänsyn som nämnden beaktat inom sitt ansvarsområde.

Fritidsnämnden har bland annat uppmärksammat kulturaktiviteter på samma sätt som idrottsaktiviteter, öppna mötesplatser, scouting, hobbyverksamhet eller friluftsliv när det gäller till exempel informationsinsatser, uppdrag och överenskommelser eller olika former av föreningsstöd. Fritidsnämnden har under året lämnat ett antal yttranden till miljö- och stadsbyggnadsnämnden i plan- och exploateringsärenden för att bevaka allmänhetens intressen ur ett fritidsperspektiv. När nya anläggningar byggs sker en medveten gestaltning och konstnärlig utsmyckning. Under året har enheten i samarbete med park- och naturenheten börjat planera för gestaltning av utemiljöer vid idrottsplatserna i kommunen.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelser 2014-01-23

Bil 1. Kulturpolitisk programförklaring 2000

Bil 2. Förslag till yttrande, Redovisning av hur fritidsnämnden beaktat det kulturpolitiska programmet inom sitt ansvarsområde

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med enhetens förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		Heidi Surahn

2014-02-12

YTTRANDE

Kulturnämnden

Yttrande över tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom fritidsnämndens ansvarsområde under 2013

Fritidsnämnden lämnar följande redovisning till kulturnämnden, av hur nämnden beaktat den kulturpolitiska programförklaringen inom sitt ansvarsområde under 2013.

Fritidsnämnden sammanför några punkter i taget ur programförklaringen och kommenterar dem här.

Kulturella hänsyn som beaktats inom fritidsnämndens ansvarsområde

- *Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter*
- *Kulturfrämjande för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur*
- *Kulturyttringar främjas som berikar, stimulerar och speglar den enskildes tankar och fantasi*
- *Samverkan utvecklas med kulturföreningar, bildningsförbund, kulturella nätverk och övriga fria utövare*

Fritidsnämnden samarbetar i föreningen Storstockholms kultur- och fritidschefer, FSKF, med regional information om fritids- och kulturaktiviteter för personer med funktionsnedsättning. Samarbetet syftar till att stimulera aktörer att anordna verksamheter för målgruppen, utöka utbudet, sammanställa informationen och nå nya målgrupper. I denna sammanställning finns såväl idrottsliga aktiviteter, kulturella aktiviteter, öppna mötesplatser, scouting och förslag på fritidsaktiviteter i naturen med.

Inför varje skollov sammanställer fritidsnämnden ett program med läger, programaktiviteter och mötesplatser som barn och ungdomar kan ta del av på sin fritid. Aktiviteterna arrangeras av föreningar, simhallar, fritidsgårdar, bibliotek och andra aktörer. I programmen finns idrottsliga aktiviteter, kulturella aktiviteter, aktiviteter inriktade på friluftsliv, scouting, hobbyaktiviteter, aktiviteter med djur och öppna mötesplatser som till exempel fritidsgårdar, simhallar, badplatser, skateboardparken eller lekplatser.

Fritidsguiden, som delas ut till alla hushåll i kommunen, innehåller information om olika aktiviteter, verksamheter, miljöer och anläggningar som man kan delta i och/eller besöka på

sin fritid. Genom guiden når kommunen ut med information och når nya målgrupper. Fritidsguiden produceras gemensamt av kulturnämnden, fritidsnämnden naturreservatsnämnden och tekniska nämnden.

Ett flertal av de föreningar som får fritidsnämndens administrativa bidrag och lokalt aktivitetsbidrag ägnar sig åt kulturella uttryck så som dans, teater och nycirkus. På fritidsgårdarna ges ungdomar möjlighet att i öppna former, bland i form av replokaler med musikverksamhet och öppna verkstäder med möjlighet till kreativt skapande. Även scouting är ett exempel på en föreningsaktivitet där unga ges möjlighet att ägna sig åt kulturella uttryck.

Föreningen Darra dans och teater och fritidsnämnden har kommit överens om att föreningen erbjuder öppen verksamhet med inriktning på både idrott och dans för unga i Fisksätra. För detta får föreningen ett särskilt verksamhetsstöd

Mellan Stiftelsen Skota hem och fritidsnämnden finns en överenskommelse om att stiftelsen erbjuder funktionsnedsatta seglingsverksamhet. Därmed får denna grupp möjlighet att uppleva kulturlandskapet i Nacka. För detta får stiftelsen ett särskilt verksamhetsstöd.

Varje fritidsgård ska ha ett varierat utbud av aktiviteter som ungdomar ska kunna delta i utan att behöva anmäla sig i förväg eller behöva delta i regelbundet. Det kan vara små vardagshändelser till stora evenemang. Utbudet präglas av öppenhet och tillgänglighet och utan krav på prestation eller konsumtion. På fritidsgårdarna upplever besökarna att det är en trygg stämning, ett positivt umgängesklimat fritt från mobbning och trakasserier. Verksamheten är frivillig och ungdomarna ska kunna komma när de själva vill. Fritidsgårdsverksamheten ger utrymme för rekreation, umgänge, gemenskap, engagemang, spontana idrottsaktiviteter, kreativt skapande och andra kulturaktiviteter samt ger ungdomar stöd i att hitta möjligheter att utöva sina fritidsintressen. På fritidsgårdarna ges ungdomar möjlighet att i öppna former skapa och delta bland annat musikverksamhet i replokaler med och kreativt skapande i öppna verkstäder. Fritidsgårdarna har redovisat hur de arbetat med detta och vilka program och aktiviteter som genomförts

➤ *Stödet till tonåringars olika kulturyttringar ges friare former och anpassas för snabba förändringar*

Vid flera tillfällen har ungdomar frågat efter ekonomiskt stöd till aktiviteter som organiseras av ungdomar utan stöd av föreningar eller vuxna ledare.

Fritidsnämnden har tidigare diskuterat en översyn av nämndens kontantbidrag till föreningslivet. I dessa diskussioner har det funnits med förslag till en ny stödform som skulle kunna ge finansiellt stöd för ungas egenorganiserade aktiviteter. Ett sådant stöd kan utformas på ett liknande sätt som kulturnämndens stipendium Peng Direkt. I viss mån har ungdomar haft möjligheter till att arrangera olika program under friare former inom ramen för fritidsgårdarnas verksamhet och sommarlovsverksamheten.

- *En kreativ och god inre och yttre livsmiljö*
- *Sambällsplaneringen präglas av helhetsyn där de kulturella resurserna och de estetiska aspekterna beaktas*

Fritidsnämnden har under året lämnat ett sex yttranden till miljö- och stadsbyggnadsnämnden i plan- och exploateringsärenden för att bevaka allmänhetens intressen ur ett fritidsperspektiv. Ett fritidsperspektiv i detta sammanhang innebär att bevaka att det finns möjligheter att få utöva såväl fysiska som kreativa fritidsaktiviteter samt möjligheter till rekreation, engagemang och umgänge med andra.

Fritidsnämnden följer och bevakar de trender som finns, det som ungdomar efterfrågar och aktuell fritidsforskning när det gäller allmänna miljöer och platser. Detta görs för att bland annat verka för utemiljöer som attraherar olika grupper på deras fritid. Sådana platser kan även utformas på ett estetiskt tilltalande vis som stimulerar fantasi, kreativitet, fysisk rörelse, tankar och engagemang. Under 2012 har upprustningen av Myrsjö idrottsplats påbörjats utifrån detta resonemang. En ny betongpark för i första hand BMX-cykling blev färdig vid Myrsjö idrottsplats under hösten. Arbetet med Myrsjö idrottsplats kommer att fortsätta under 2014.

När nya idrotts- och fritidsanläggningar anläggs beaktas de estetiska aspekterna. Under 2013 har ett arbete påbörjats i samarbete med park- och naturenheten för utsmyckning av alla idrottsplatser.

- *Kulturen har en central roll i demokratikutvecklingen*
- *Öppna arenor för dialog, debatt och kunskapsutbyte skapas såväl centralt som lokalt i kommunen*

Att aktivt och frivilligt arbeta i en förening, att inneha förtroendeuppdrag, att vara föreningsledare och att anordna aktiviteter och program som andra deltar innebär att man ges möjlighet att ingå i ett demokratiskt sammanhang där man får en demokratisk skolning och erfarenhet. Även fritidsgårdarna arbetar med att ge ungdomar möjligheter att få delta i demokratiska processer.

Att få ingå i ett sammanhang där man får vara delaktig och där man ges reellt inflytande främjar den personliga utvecklingen och hälsan. Det man ägnar sig åt på fritiden ger stora möjligheter till detta. Inom nämndens satsning Utmärkt förening stimuleras föreningslivet att arbeta med ungt ledarskap och ungas möjligheter till delaktighet och inflytande.

Fritidsnämnden

Tobias Nässén
Ordförande

Åsa Engwall
Natur- och fritidsdirektör

25 mars 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Social- och äldregruppen

§ 55

SÄN 2014/122-799

Uppföljning av Nackas kulturpolitiska programförklaring för år 2013

Beslut

Social- och äldregruppen noterar informationen till protokollet.

Ärendet

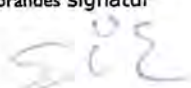
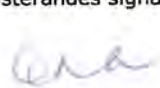
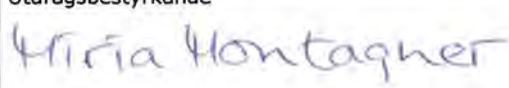
Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturell hänsyn ska till exempel tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse från sociala kvalitetsenheten, 2014-03-07
2. Kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun

Beslutsgång

Social- och äldregruppen noterade informationen till protokollet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Social- och äldre nämnden

Uppföljning av Nackas kulturpolitiska programförklaring för år 2013

Förslag till beslut

Social- och äldre nämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. Kulturell hänsyn ska till exempel tas inom såväl teknisk produktion som äldreomsorg och utbildning. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Ärendet

Kulturnämnden har i uppdrag att årligen följa upp att respektive nämnd uppfyller intentionerna i den kulturpolitiska programförklaringen. Programförklaringen ska utgöra grunddokumentet för ett fortsatt arbete där de politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen inom socialtjänsten

I den kulturpolitiska programförklaringen definieras kultur som:

- Värderingar, traditioner, livsmönster, möten och drivkraft för samhället
- Uttryck i film och media, ord, bild och form, teater, dans och musik

Kulturpolitiken i Nacka ska ha fem fokus:

- Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter
- En kreativ och god inre miljö och yttre livsmiljö

- Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och nackabor
- Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur
- Kulturarven

Inom socialtjänsten kan ovan nämnda fokusområden ta sig uttryck på olika sätt beroende på typ av verksamhet. Det pågår ett kontinuerligt arbete med att belysa och utveckla det kulturella perspektivet.

Nedan följer en redovisning över hur socialtjänstens olika enheter involverar det kulturella perspektivet i sina verksamheter och i vissa myndighetsbeslut.

Barn- och ungdomsenheten IFO

Vuxenheten IFO

Exempel på kulturella perspektiv och kulturell hänsyn:

- Familjer med långvarigt försörjningsstöd har möjlighet att söka ekonomiskt bidrag för barns kultur- och fritidsaktiviteter.
- I kontaktpersoners och kontaktfamiljers uppdrag kan ingå inslag av kultur- och fritidsaktiviteter.
- Alla anlitade familjehem i Nacka kommun erbjuds en hel dag på Gröna Lund i slutet av augusti varje år tillsammans med de familjehemsplacerade barnen.
- Familjecentralen i Saltsjöbaden/Fisksätra deltar i och utvecklar samverkan mellan kyrkan, islamiska kulturföreningen, biblioteket, Folkets hus, föreningar, skolor och socialtjänsten.

Enheten Funktionsnedsättning

Exempel på kulturella perspektiv och kulturell hänsyn:

- Ledsagning erbjuds samtliga, oavsett ålder, för att kunna delta i kulturella aktiviteter.
- Vid upphandling av gruppboheter ställs krav på att brukarna ska erbjudas kulturaktiviteter och att de har möjlighet att delta i det kulturella livet.
- Personer i gruppboheter erbjuds delta i kulturella aktiviteter utanför gruppboheten till exempel teater- eller biobesök och besök på bibliotek.
- Enheter för daglig verksamhet erbjuder bland annat kreativt skapande, musik, teater, drama, bild och form, dans, bio- och museibesök.
- Fritidsgårdar för ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning erbjuder till exempel körverksamhet i samarbete med Studieförbundet vuxenskolan, dans och scoutverksamhet.
- Nacka Värmdö taltidning är en inläst tidning på CD-skiva som vänder sig till nacka- och värmdöbor som på grund av nedsatt syn eller annan funktionsnedsättning har svårt att läsa.

- Träfflokaler är en öppen verksamhet för personer med psykisk funktionsnedsättning. I träfflokalerna kan man till exempel läsa dagstidningar, lyssna på musik, måla och delta i utflykter.
- Träfflokalerna har ett rikt utbud av kultur. De erbjuder sina besökare Mindfulness, besök på Millesgården och Nyckelviken, biobesök, poesikvällar och utflykt till Bergianska trädgårdens tropiska växthus. Varje månad erbjuds nya möjligheter till kulturellt utbud som publiceras på www.nacka.se.

Äldreheten

Exempel på kulturella perspektiv och kulturell hänsyn:

- Personer över 65 år erbjuds kostnadsfri ledsagning till fritids- eller kulturella aktiviteter upp till 3 timmar per vecka.
- Hemtjänstkunder kan välja anordnare utifrån språkkunskaper och kulturell bakgrund.
- Korttidsboende ska erbjuda kulturaktiviteter och stimulera den enskilde till ökad aktivering.
- Dagverksamheterna för äldre som bor i ordinärt boende har verksamhet vardagar mellan 09:00-15:00 och kulturella aktiviteter anordnas regelbundet utifrån de äldres behov.
- Guldkanten är en aktivitet som erbjuds samtliga hemtjänstkunder och kunder på särskilda boenden. Guldkanten erbjuds två gånger per år och kunden planerar aktiviteten tillsammans med anordnaren. Den är tänkt som en individuell aktivitet men kan genomföras tillsammans med andra. Aktiviteter kan vara besök på museum, skärgårdsturer, restaurangbesök, idrottsevenemang, bussutflykter med mera.
- Särskilda boenden har ett rikt utbud på kulturella aktiviteter:
 - stor hänsyn tas till traditioner, till exempel jul, påsk, och Nobelfest
 - boendena anordnar midsommarfester med folkdansgille
 - flera särskilda boenden har anlagt sinnesträdgård och anordnar trädgårdscafé
 - boendena arrangerar olika utställningar, anordnar musikaftnar, teaterföreställningar, litteraturcirklar, skapande verksamhet, pub- och dansaftnar
 - många samarbetar med förskolor för ett utbyte över åldersgränserna
 - regelbundet samarbete med biblioteken (kulturimme)
- Seniorer erbjuds Qigongkurs, 10 tillfällen, kurser anordnas 2-3 gånger per år och är kostnadsfri för deltagarna.
- Nacka har sedan många år så kallade seniorluncher där syftet är att erbjuda sällskap vid måltiderna, bryta isolering och ge miljöombyte. Seniorluncher erbjuds på sju restauranger en dag i veckan.
- Föreningen SeniorNet vill sprida kunskap om datorer och internet bland äldre. SeniorNet ger möjlighet för våra invånare att ta del av kulturens olika uttrycksformer.
- Pensionärsorganisationerna får föreningsstöd och erbjuder olika kulturella aktiviteter.

Frivilligorganisationerna Frivillig väntjänst och Röda Korset kan erbjuda besök i hemmet eller ledsagning till kulturella aktiviteter.

Bilagor

1. Kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun

Anders Fredriksson
Socialdirektör

Anna-Lena Möllstam
Gruppchef
Sociala kvalitetsenheten

§ 16

NRN 2014/8-265

Uppföljning av den kulturpolitiska programförklaringen 2013

Beslut

Naturreservatsnämnden antar förslag till yttrande till kulturnämnden beträffande uppföljning 2013 av kommunens kulturpolitiska programförklaring.

Naturreservatsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring. Avsikten med programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen.

Naturreservatsnämnden tillämpar programförklaringen genom sitt arbete med att bevara och tillgängliggöra det kulturhistoriska landskapet. Nämnden förvaltar bland annat naturreservaten Nyckelviken och Velamsund. Inom dessa naturreservat bevaras det äldre kulturlandskapet genom naturvårdsskötsel, skogsbete och ängsskötsel.

Under 2013 har det byggts en trappa vid Skogsömonumentet. Syftet är främst att göra Skogsö reservatet tillgängligt för flera människor. Trappan länkar ihop monumentet med Boo gamla begravningsplats och möjliggör promenad längs vattnet vid Stäket.

Vidare uppdrog nämnden åt kommunantikvarien att göra en översiktlig inventering av stugorna i Skuruparken. Syftet var att identifiera och säkerställa att bevarandevärde stugor skyddas och bevaras i väntan på att beslutet om naturreservatet vinner laga kraft.

Handlingar i ärendet

Park- och naturenhetens tjänsteskrivelse den 17 februari 2014

Bilaga 1 Förslag till naturreservatsnämndens yttrande till kulturnämnden

Bilaga 2 Kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun

Beslutsgång

Naturreservatsnämnden beslutade i enlighet med park- och naturenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

§ 17

NRN 2014/10-265

Uppföljning av seminarium om allemansrätten samt förslag till svar på kommunstyrelsens återremiss avseende naturreservats föreskrifter

Beslut

1. Naturreservatsnämnden noterar informationen om seminariet den 29 januari 2014 om allemansrätten och naturreservat till protokollet.
2. Nämnden beslutar att överlämna tjänsteskrivelsen som svar på kommunstyrelsens frågor enligt återremiss dnr KFKS 2013/284-265 (§ 161, 2013).

Ärendet

Under 2013 stötte arbetet med naturreservaten på hinder med allemansrättslig koppling. Dels återremitterade kommunstyrelsen (KFKS 2013/284-265 § 161) nämndens förslag till reviderade föreskrifter, dels uppstod diskussion i kommunstyrelsen om föreskrifterna bland annat i samband med ärendet rörande det blivande naturreservatet Trollsjön (KFKS 2013/551-265 § 231).

Naturreservatsnämnden beslutade (NRN 2013/55-265) därför att arrangera ett seminarium om allemansrätten och naturreservaten. Föredragshållare var Björn Carlberg, Länsstyrelsen samt professor Klas Sandell, Karlstad universitet.

Slutsatserna av seminariet är att syftet med bildande av reservat och föreskrifter ska vara välmotiverade. Vidare noterades att det krävs precisering inför varje reservatsbildning om det angivna syftet överensstämmer med respektive föreskrift samt att det vid reservatsbildning inte är motiverat att inskränka allemansrätten mer än vad som krävs för syftet. Det går att förändra reservatsföreskrifter i efterhand.

Mot bakgrund av kommunfullmäktiges direktiv till nämnden om att utgångspunkten för reservatsbildning ska vara allemansrätten, samt den vägledning som seminariet den 29 januari 2014 gav, lämnar nämnden följande svar till kommunstyrelsens för fortsatta inriktning samt för de tre frågor som återremissen innehöll.

- 1) Kopplingstvånget bör alltså gälla inom naturreservaten. Dock föreslås att yta, till exempel hundrastgård, erbjudas i alternativt i närheten av varje naturreservat där lös hund under uppsikt blir tillåten.
- 2) Formulera undantag för byggförbud anses inte vara ett problem idag. Uppstår behov av byggnader för områdets förvaltning ges alltid möjlighet att söka dispens från föreskrifterna.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

- 3) Snötippning i reservaten. Naturreservaten i Nacka kommun har många besökare även vintertid. Nämnden strävar även efter att dessa ska bli ännu fler. Skulle behov uppstå får saken prövas genom ansökan om dispens från föreskrifterna.

Därutöver finns frågan om ridning i reservaten. Nämndens uppfattning är att allemansrätten ger ryttare både ansvar och skyldigheter och ytterligare restriktioner inte är nödvändiga i nuläget. Däremot behöver skötselplaner ses över så att ridspår kan anläggas vid behov.

Nämnden föreslår att kommunstyrelsen godkänner en gemensam C-del för alla kommunala naturreservat enligt tjänsteskrivelsens bilaga 1. Motiv för det är att det skulle förenkla processen med att bilda nya naturreservat.

Handlingar i ärendet

Park- och naturenhetens tjänsteskrivelse den 26 februari 2014

Bilaga 1. Förslag till justerade föreskrifter för C-delen

Bilaga 2. Länsstyrelsen, Björn Carlbergs presentation 2014-01-29

Bilaga 3. Prof Klas Sandell, Karlstad Universitet, presentation 2014-01-29

Beslutsgång

Naturreservatsnämnden beslutade i enlighet med park- och naturenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Yttrande över tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom naturreservatsnämndens ansvarsområde under 2013

Naturreservatsnämnden lämnar följande redovisning till kulturnämnden, av hur nämnden beaktat den kulturpolitiska programförklaringen inom sitt ansvarsområde under 2013.

Inom naturreservatsnämndens ansvarsområde faller flera kulturella aspekter kopplade till landskapet. De åtgärder som genomförs i naturreservaten är länkade till gamla traditioner och livsmönster. Det handlar om att förvalta ett historiskt landskap med höga kulturella och biologiska värden som annars skulle försvinna. Nämnden förvaltar bland annat naturreservaten Nyckelviken och Velamsund. Inom dessa naturreservat bevaras det äldre kulturlandskapet genom naturvårdsskötsel, skogsbete och ängsskötsel.

Bland nämndens arbete under året kan nämnas:

- Vid Skogsömonumentet i naturreservatet Skogsö i Saltsjöbaden byggdes en trappa som länkar ihop monumentet med Boo gamla begravningsplats och möjliggör promenad längs vattnet vid Stäket. Skogsömonumentet restes 1905 som minne av slaget vid Stäket 1719. Boo gamla begravningsplats är Nackas äldsta begravningsplats.
- Nämnden uppdrog åt kommunantikvarien att göra en översiktlig inventering av stugorna i Skuruparken. Syftet var att identifiera eventuella stugor som är unika för att på så vis säkerställa att dessa skyddas och bevaras i väntan på att beslutet om naturreservatet vinner laga kraft. Resultatet av inventeringen är att flera bevarandevärda stugor noterades.

Naturreservatsnämnden

Peter Zethraeus
Ordförande

Åsa Engwall
Natur- och fritidsdirektör

Ordförandebeslut – Uppföljning av nämndens och enhetens tillämpning av Nacka kommuns kulturpolitiska programförklaring.

Beslut

Arbets- och företagsnämnden lämnar yttrande över nämndens och enhetens tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen i enlighet med arbets- och företagsenhetens tjänsteskrivelse den 8 maj 2014.

Detta beslut fattas av arbets- och företagsnämndens ordförande med stöd av 6 kap 36 § kommunallagen och punkten 4.1 A i arbets- och företagsnämndens delegationsordning.

Skäl för beslutet

Detta beslut fattas av ordförande då nämndens avgörande inte kan avvaktas.

Jan-Eric Jansson
Ordförande
Arbets- och företagsnämnden

Uppföljning tillämpning av Nacka kommuns kulturpolitiska programförklaring.

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden antar yttrandet i enlighet med denna tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har antagit en kulturpolitisk programförklaring för Nacka kommun. Avsikten med den kulturpolitiska programförklaringen är att den ska bidra till att ett kulturellt perspektiv läggs på samtliga verksamheter i kommunen. De politiska nämnderna har till uppgift att fastställa tillämpningen av den kulturpolitiska programförklaringen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Ärendet

Kulturnämnden har i uppdrag att årligen följa upp att respektive nämnd uppfyller intentionerna i den kulturpolitiska programförklaringen. Programförklaringen ska utgöra grunddokumentet för ett fortsatt arbete där de politiska nämnderna ska fastställa tillämpningen inom respektive nämnds ansvarsområde.

I den kulturpolitiska programförklaringen definieras kultur som:

- Värderingar, traditioner, livsmönster, möten och drivkraft för samhället
- Uttryck i film och media, ord, bild och form, teater, dans och musik

Kulturpolitiken i Nacka ska ha fem fokus:

- Nackabornas lust, motivation, intresse och förmåga att uppleva, skapa och aktivt välja kulturella aktiviteter
- En kreativ och god inre miljö och yttre livsmiljö
- Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och nackabor
- Kulturförmedling för att höja kunskapen, nå nya målgrupper och öka tillgängligheten till kultur

- Kulturarven

Tillämpning av den kulturpolitiska programförklaringen inom nämndens ansvarsområde.

Kultur och lärande

Kultur och bildning är grundstenar i en välfärdsstat och utgör en ram för arbetet inom myndigheten. Vuxenutbildningen är ett viktigt redskap för att skapa delaktighet och erbjuda stöd till medborgare på väg till egenförsörjning. I Skollagens inledning (Skollagen 1 kap 4§) fastställs skolans uppdrag i arbetet med grundläggande mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar.

Kultur och demokrati

Kulturen har en central roll i demokratiutvecklingen. Arbets- och företagsnämnden har en viktig roll i det lokala integrationsarbetet och möter många nya Nackabor med annat modersmål än svenska. Detta arbete präglas av mångkulturella möten där enhetens medarbetare på olika sätt förmedlar de demokratiska värderingar som råder i det svenska samhället. Kompetens om mångkulturella frågor är en viktig del för att kunna förmedla de demokratiska värderingarna på ett trovärdigt sätt.

Kulturens tillämpningsområden

Inom arbets- och företagsenheten har kulturperspektivet beaktats och tillämpats bland annat genom;

- Mat med mångfald i Fisksätra, ett sätt att bevara och sprida gedigna mattraditioner ur ett mångkulturellt perspektiv.
- Mångfalden av erbjudanden hos auktoriserade jobb- och utbildningsexperter borgar för att kulturella intressen tillvaratas och utvecklas, valfrihet och flexibilitet för medborgaren.
- Arbetsmarknadsinsats genom skapande och kreativt arbete i Nyckelvikens hälsoträdgård
- Myndighetens lokala förankring i Nackas alla stadsdelar i samverkan med biblioteken
- Navscen - en arena, ett torg, skapat för att minska avstånden mellan medborgare och myndigheter, mellan skola och arbetsliv och mellan samhällets offentliga, privata och ideella sektorer. En mötesplats som vill inspirera, motivera och göra det enklare att hitta varandra och det rika utbud som finns av verksamheter, arbetstillfällen, kultur, utbildningar, stöd, vård och samhällstjänster i Nacka.
- Feriejobb på sommaren till ungdomar inom verksamheter med kulturanknytning såsom konst, dans, bild och form, arbete på fritidsgårdar är ett återkommande feriejobb
- StudionN – samarbete med skolan YBC inom film
- Nära samspel med frivillig- och ideella organisationer är kunskapsutvecklande

Bilagor

Delegationsbeslut den 8 maj 2014.

Carina Filipovic
Enhetschef
Arbets- och företagsenheten

23 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 120

KFKS 2011/175-609

Barnperspektiv i alla beslut

Motion den 25 mars 2011 av Rolf Wasteson (V) och Agneta Johansson(V)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunfullmäktige noterar att det pågår aktivt arbete för att förstärka kompetensen kring barns rättigheter och villkor i kommunens verksamheter.
2. Kommunfullmäktige noterar att det finns planerade utbildningsinsatser för att förstärka kompetensen kring barnperspektivet.
3. Kommunfullmäktige noterar att det pågår arbete för att förtydliga barnperspektivet i kommunala beslut.
4. Kommunfullmäktige beslutar att motionen med dessa noteringar är färdigbehandlad.

Ärende

Motionärerna föreslår ett utvecklat arbete i kommunen angående kunskap och utbildning om barn och deras uppväxtvillkor. De föreslår också att Nacka kommun beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Förslagen i motionen har beretts av utbildningsnämnden och social- och äldrenämnden. Bedömningen är att kommunen arbetar aktivt med att förtydliga barnkonventionens intentioner. Arbetet har förstärkts ytterligare genom projektet *Barns och ungdomars rättigheter*. I samband med detta kommer bland annat ett antal utbildningsinsatser att genomföras. Redogörelse från ett antal enheter visar också på att det aktivt pågår arbete för att kontinuerligt ha med barnperspektiv i bedömning och beslutsfattande. Det pågår också arbete med att tydligare lyfta fram barnperspektivet i kommunens årsredovisning. Det finns också inplanerade utbildningsinsatser för att förtydliga barnperspektivet i kommunens tjänsteskrivelser.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 25 augusti 2014

Bilaga 1 Sammanträdesprotokoll SÄN 27 mars 2012 (SÄN 2012/56 § 46).

Bilaga 2 sammanträdesprotokoll KSAU 6 december 2011 (KFKS 2011/175-609 § 284)

Bilaga 3 Tjänsteskrivelse enheten planering och utveckling 8 mars 2012 (SÄN 2012/56).

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

23 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Bilaga 4 Tjänsteskrivelse kultur- och utbildningsenheten 1 sep 2011 (KFKS 2011/175-609).
Bilaga 5 Motion Barnperspektiv i alla kommunala beslut, Rolf Wasteson och Agneta
Johansson (V) 25 mars 2011.

Ärendet tidigare behandling

Beslut i social- och äldrenämnden den 27 mars 2014 § 46

Social- och äldrenämnden föreslog kommunfullmäktige notera nämndens redovisning av hur den beaktar barnperspektivet i sitt arbete.

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 6 december 2011 § 284

Ärendet återremitterades för att kompletteras med en beskrivning av social- och äldrenämndens sätt att beakta barnperspektivet i sitt arbete.

Yrkanden

Eva Öbom Ekdahl (M) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med Eva Öbom Ekdahls yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Barnperspektiv i alla beslut

Motion den 25 mars 2011 av Rolf Wasteson (V) och Agneta Johansson(V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunfullmäktige noterar att det pågår aktivt arbete för att förstärka kompetensen kring barns rättigheter och villkor i kommunens verksamheter.
2. Kommunfullmäktige noterar att det finns planerade utbildningsinsatser för att förstärka kompetensen kring barnperspektivet.
3. Kommunfullmäktige noterar att det pågår arbete för att förtydliga barnperspektivet i kommunala beslut.
4. Kommunfullmäktige beslutar att motionen med dessa noteringar är färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår ett utvecklat arbete i kommunen angående kunskap och utbildning om barn och deras uppväxtvillkor. De föreslår också att Nacka kommun beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Förslagen i motionen har beretts av utbildningsnämnden och social- och äldrenämnden. Bedömningen är att kommunen arbetar aktivt med att förtydliga barnkonventionens intentioner. Arbetet har förstärkts ytterligare genom projektet *Barns och ungdomars rättigheter*. I samband med detta kommer bland annat ett antal utbildningsinsatser att genomföras. Redogörelse från ett antal enheter visar också på att det aktivt pågår arbete för att kontinuerligt ha med barnperspektiv i bedömning och beslutsfattande. Det pågår också arbete med att tydligare lyfta fram barnperspektivet i kommunens årsredovisning. Det finns också inplanerade utbildningsinsatser för att förtydliga barnperspektivet i kommunens tjänsteskrivelser.

Förslagen i motionen

Motionärerna framför att det krävs ett medvetet arbete för att bekämpa barnfattigdomen. De menar att kompetensen om barnfattigdom inom all kommunal verksamhet måste öka. Mot bakgrund av detta förslår Vänsterpartiet att:

- Nacka kommun utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter och förvaltningar ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor.
- Nacka kommun genomför utbildningsinsatser för alla medarbetare, som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn, inom privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommunen har avtal.
- Nacka kommun beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott remitterade motionen ”Barnperspektiv i alla beslut” till stadsledningskontoret för utredning och förslag 17 maj 2011 (sammanträdesprotokoll § 122). Underlag för beslut togs fram av kultur- och utbildningsenheten (tjänsteskrivelse 1 sep 2011 KSKF 2011/175-609). Förslag till beslut var att stadsledningskontoret föreslår Kommunfullmäktige att bifalla motionen på så sätt att den uppmanar alla kommunens nämnder att beakta barnperspektivet i alla beslut. Kommunstyrelsens arbetsutskott bordlade ärendet 27 september, 12 oktober och 14 november 2011 (Sammanträdesprotokoll § 204, § 227 och § 254). Enligt sammanträdesprotokoll 6 december 2011 (§ 284) återremitteras ärendet för att kompletteras med en beskrivning av social- och äldrenämndens sätt att beakta barnperspektivet i sitt arbete. Social- och äldrenämnden beslutar 27 mars 2012 (sammanträdesprotokoll § 46) att föreslå kommunfullmäktige notera nämndens redovisning av hur den beaktar barnperspektivet i sitt arbete.

Stadsledningskontoret har i uppdrag att göra en samordnad bedömning som underlag för förslag till beslut till kommunstyrelsen.

Utveckla arbetet med att öka kompetens och kunskap om barns villkor och rättigheter

FN:s barnkonvention om barns rättigheter består av 54 artiklar. I korthet genomsyras konventionen av principen att alla barn är lika mycket värda, att barnens bästa alltid ska prioriteras, varje barns rätt till liv och utveckling samt barns rätt till inflytande (artikel 2,3,6 och 12 i konventionen). Sverige har också nationella strategier som utgångspunkt för offentliga aktörers arbete med att säkerställa barnets rättigheter.

Öka medvetenheten om barnperspektivet i kommunens arbete

Det är viktigt att kommunen kontinuerligt uppdaterar sig om barns villkor och ständigt arbetar utifrån konventionen samt nationella och regionala strategier och styrdokument. För att betona vikten av Nacka kommuns arbete med barns rättigheter genomför kommunstyrelsen insatser för att ytterligare säkerställa att konvention genomsyrar all kommunal verksamhet (Mål och budget 2014-2016). Effekterna av insatserna ska följas upp i kommunens årsbokslut från och med år 2014. Under hösten 2013 påbörjades också en översyn av hur kommunens årsredovisning ska utformas. En del i arbetet är att tydligare

belysa kommunens insatser för barn och unga samt hur barns och ungas intressen tillvaratas och genomsyrar verksamheten.

Som framgår av tjänsteskrivelse från dåvarande kultur- och utbildningsenheten och enheten planering och utveckling (social- och äldre- och utbildningsnämnden) pågår arbete med att öka kommunens kunskaper och kompetens om barns rättigheter, se bilaga 2 och 3. Detta arbete har på senare år ytterligare förstärkts inte minst genom kommunens projekt ”Barns och ungdomars rättigheter”. Projektets syfte är under en 2-årsperiod (2013-2015) utveckla och förbättra arbetet med barn- och ungas rättigheter utifrån socialtjänstens uppdrag, samt att sprida kunskap och erfarenheter till samtliga nämnder i kommunen. Ett av de fyra målen är att beslutsfattare och relevanta målgrupper inom kommunen ska ha kunskap om barns rättigheter och kunna omsätta kunskapen i praktiken¹. Även en konkret handlingsplan är framtagen. Där framgår bland annat att olika utbildningsinsatser planeras.

För att ytterligare stärka kompetensen och erfarenhetsutbyte är kommunen med i ett regionalt nätverk (2013-2015) för barns och ungas rättigheter. Nätverkets syfte är att skapa en god och långsiktig grund för att ett barnperspektiv ska vara utgångspunkt för alla beslut och åtgärder som rör barn och unga.

Exempel på insats- och utvecklingsområden i kommunen

Precis som motionärerna beskriver så är det viktigt för såväl unga vuxna som föräldrar att ha möjlighet till att etableras sig på arbetsmarknaden. En viktig utgångspunkt i arbets- och företagsenhetens arbete är att föräldrar i arbete är det bästa för barnen. Barnperspektivet är alltid med i olika bedömningar. Dessutom sker det kontinuerliga utbildningsinsatser på området.

Utifrån bland annat skollagen, läroplaner och utbildningsnämndens strategiska mål arbetar utbildningsenheten ständigt utifrån barnperspektivet. Årligen görs kvalitetsanalyser och i årets är det särskild fokus på barns inflytande och ansvar. Etablerade forum finns där barnperspektivet kontinuerligt beaktas.

Även möjlighet till kultur- och fritidsaktiviteter är viktiga frågor. Som exempel kan nämnas att fritidsnämnden har som utvecklingsområde (bokslut 2013) att höja kompetensen i sin verksamhet kring frågan om att utveckla ungas möjlighet till inflytande. Som en del i det arbetet har fritidsenheten fått i uppdrag att utreda hur de bättre kan ta tillvara ungas idéer och initiativ vad gäller utformning och innehåll av fritidsaktiviteter.

¹ http://kanaln.nacka.se/natverk_o_projekt/nacka_kommun/barnsbasta/Sidor/Bakgrund.aspx

Eller kontakta: nina.mautner-granath@nacka.se

Kommunens arbete med Ungt inflytande ger också ökad kompetens kring barns- och ungdomars syn på olika verksamhetsområden inom kommunen. Detta arbetssätt kan säkerligen vidareutvecklas.

Inom stadsbyggnadsprocessen pågår också aktivt arbete med barn och ungas delaktighet och inflytande i samhällsplaneringen. Som underlag till utformandet av detaljplaneprogrammet för Fisksätra har olika barn- och ungdomsgrupper fått medverka. Visionsarbetet för Nacka bygger stad är också ett exempel där liknande satsningar har genomförts. En kartläggning av kommunens arbete med hållbar utveckling (KFKS 2013/332-001) visar att kommunen tydligare måste redogöra för socio-ekonomiska konsekvenser i samhällsplaneringen. Det är en viktig fråga bland annat i arbetet med att kommunen bygger stad och utvecklar de lokala centra.

Studier från Rädda Barnen (Årsrapport 2013) visar på en generell minskning av barnfattigdomen i Sverige. Även undersökningar från Folkhälsomyndigheten (DN 2014070) visar på att folkhälsan har blivit bättre. Båda studierna visar dock också på att det finns grupper som halkar efter. Därför är det viktigt att kommunens verksamheter fortsatt arbetar med att aktivt ha kunskap och kompetens i denna fråga. I handlingsplanen för projektet Barns och ungdomars rättigheter är tanken att frågan ska utgöra ett tema inom ramen för kommunens utvecklingsakademi. Det kan vara ett bra sätt att fortsatt sprida och utbilda i dessa frågor. Kommunens trygg- och säkerhetsråd är också ett viktigt forum där dessa frågor kontinuerligt diskuteras. Rädda barnen, kyrkan, fritidsgården och Polarna är några exempel på aktörer som är med i dessa råd.

Det är också viktigt att fortsatt utveckla uppföljningen av kommunens verksamheter oavsett anordnare. Betydelsen av detta framgår i auktorisationsvillkoren (punkt 27). Kontinuerlig uppföljning ger kännedom om vilken eventuell kunskap som behöver förstärkas i verksamheterna.

Utbildningsinsatser för medarbetare och anordnare av verksamheter

För närvarande planeras utbildningsinsatser genom kommunens projekt *Barns och ungdomars rättigheter*. Som exempel kan nämnas att det under hösten planeras en utbildningsinsats för fritidsledare. Enligt Nacka kommuns styrmodell görs ingen särskilnad av anordnare. Det innebär att det är lika förutsättningar för alla medarbetare och anordnare att delta i utbildningsinsatserna.

Barnperspektiv i alla beslut

Enligt barnkonventionen ska barnperspektiv alltid vägas in vid beslut. Exempelen ovan visar också på att kommunens verksamheter ständigt har med detta vid olika bedömningar och beslut.

För närvarande uppmärksammas också att barnperspektivets bättre kan synliggöras i tjänsteskrivelser. Under hösten erbjuds workshops i hur en tjänsteskrivelse kan utformas som visar hur beslutet indirekt eller direkt påverkar barnen.

I Sigtuna kommun har de valt att, förutom ekonomiska konsekvenser, också ha med barnrättsperspektivet som rubrik i tjänsteskrivelsen. I Värmdö kommun utformas skrivelsen i stället ur ett medborgarperspektiv, där barnperspektivet är en målgrupp.

I samband med kartläggning av hur kommunen arbetar med hållbar utveckling framkom behov av bättre konsekvensanalyser av olika sakfrågor. Ett sätt är att utveckla mallen för tjänsteskrivelse för att förtydliga detta.

Bedömning

Kommunen arbetar aktivt med att förtydliga barnkonventionens intentioner. Arbetet har förstärkts ytterligare genom projektet Barns och ungdomars rättigheter. I och med detta kommer bland annat ett antal utbildningsinsatser att genomföras. Redogörelse från ett antal enheter visar också på att det aktivt pågår arbete för att kontinuerligt ha med barnperspektiv i bedömning och beslutsfattande. Uppföljning av kommunens verksamheter är en avgörande faktor för att ytterligare förstärka och säkerställa att barnperspektivet beaktas.

Arbete pågår också för att förbättra beslutsunderlagen i kommunen. För närvarande pågår utbildningsinsatser för att förtydliga barnperspektivet i kommunens tjänsteskrivelser. Det är bra att det förtydligas. Däremot är det viktigt att tjänsteskrivelsen också belyser andra perspektiv och konsekvenser.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Redovisade aktiviteter finansieras inom ramen för respektive nämnds ansvarsområde samt i samband med kommunens pågående projekt *Barns och ungdomars rättigheter*.

Bilaga

Bilaga 1 Sammanträdesprotokoll SÄN 27 mars 2012 (SÄN 2012/56 § 46).

Bilaga 2 sammanträdesprotokoll KSAU 6 december 2011 (KFKS 2011/175-609 § 284)

Bilaga 3 Tjänsteskrivelse enheten planering och utveckling 8 mars 2012 (SÄN 2012/56).

Bilaga 4 Tjänsteskrivelse kultur- och utbildningsenheten 1 sep 2011 (KFKS 2011/175-609).

Bilaga 5 Motion Barnperspektiv i alla kommunala beslut, Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V) 25 mars 2011.

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Ann-Christin Rudström
Samordnings- och utvecklingsenheten

27 mars 2012

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Social- och äldrenämnden

§ 46

SÄN 2012/56

Barnperspektiv i alla beslut

Motion den 28 mars 2011 av Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V)

Beslut

Social- och äldrenämnden föreslår kommunfullmäktige notera nämndens redovisning av hur den beaktar barnperspektivet i sitt arbete.

Ärendet

Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V) föreslår att kommunen utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor. Förslaget innebär att kommunen ska genomföra utbildningsinsatser för alla medarbetare som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn, inom den privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommuner har avtal med och beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Ärendet har handlagts tidigare handlags av Kultur- och utbildningsenheten för att därefter kompletteras med en beskrivning av hur Social- och äldrenämnden beaktar barnperspektivet i sitt arbete.

I denna skrivelse redovisas hur social- och äldrenämnden arbetar med barnperspektivet. Inom myndigheten finns rutiner för att uppmärksamma barnens behov som arbetssätt och dokumentationssystem. Även regelbundna utbildningsdagar och värdegrundsarbete finns. Vissa förbättringsområden har påtalats framför allt inom de grupper som möter vuxna personer.

För anordnare av insatser för barn och familjer ställs krav på att följa barnkonventionen. Både i myndighetens löpande uppföljningsarbete med insatser för barn och i verksamhetsuppföljningar ingår barnperspektivet som en viktig del. I övrigt kan uppföljningen av hur barnkonventionen följs hos anordnarna utvecklas.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse från socialtjänsten, 2012-03-08
2. Skrivelse från (V), 2011-03-25

Yrkanden

Maria Fridstjerna (S) yrkade, med instämmande av Eva Hellung Strohl (MP), bifall till socialtjänstens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		Maria Montagner

§ 46 forts.

SÄN 2012/56

Maria Fridstjerna (S) yrkade därutöver att skrivelsen, i enlighet med motionen, tydligare redogör för vad nämnden gör i frågan om barns uppväxtvillkor, framför allt vad gäller barnfattigdom.

Eva Öhbom Ekdahl (M) yrkade avslag på Maria Fridstjernas (S) tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Social- och äldre nämnden beslutade i enlighet med Maria Fridstjernas yrkande.

I enlighet med Eva Öhbom Ekdahls avslagsyrkande avslog Social- och äldre nämnden Maria Fridstjernas tilläggsyrkande.

Reservationer

Maria Fridstjerna anmälde att Socialdemokraterna reserverade sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet och ingav följande.

Socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet. Vänsterpartiets motion lägger tyngdpunkten vid barnfattigdom och barns ekonomiska utsatthet. Samtidigt fokuserar tjänsteskrivelsen på barnperspektivet, utan att särskilt ingående beskriva vad nämnden gör i frågan om barns uppväxtvillkor, framför allt vad gäller barnfattigdom. Rädda Barnens nya barnfattighedsrapport kom den 14 mars och där konstateras att barnfattigheden ökat jämfört med tidigare år. Rapporten innan dess slog fast att Nacka har en barnfattigdom på 6,9 procent, vilket motsvarar ungefär 1 500 barn. Att inte, så som motionärerna belyser, ta upp detta faktum i skrivelsen är en brist.

Protokollsanteckningar

Camilla Carlberg lät anteckna för Vänsterpartiet.

Vänsterpartiet vill tillstyrka den egna motionen. Socialdemokraternas tilläggsyrkande till förslag till beslut, tar upp att barnfattigdom inte ens nämns i motionssvaret och att det är ett problem att detta inte tas på allvar. Det finns barnfattigdom i Nacka. I vår kommun är skillnaderna dessutom stora mellan de som har mest och de som har minst. Samtidigt vet vi att det görs satsningar när det gäller barnperspektivet i kommunala beslut, men enligt Vänsterpartiet är dessa inte tillräckligt synliggjorda och/eller tillräckliga.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

6 december 2011

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 254

Den 14 november 2011

Barnperspektiv i alla beslut

Motion den 28 mars 2011 av Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V)

Beslut

Ärendet återremitteras för att kompletteras med en beskrivning av Social- och äldrenämndens sätt att beakta barnperspektivet i sitt arbete.

Ärende

Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V) föreslår att kommunen utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor. De föreslår också att kommunen genomför utbildningsinsatser för alla medarbetare, som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn, inom privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommunen har avtal samt beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Nacka kommun har tagit beslut om att FN:s Barnkonvention ska gälla för kommunen. Kommunens olika nämnders beslut berör barn på olika nivåer. De nämnder som arbetar med frågor som rör barn har kompetens och kunskaper om barns uppväxtvillkor och deras behov. I andra nämnder tas beslut i olika frågor som inte berör barn direkt men får effekter på barns levnadsvillkor t.ex. en bättre trafikmiljö och renare luft.

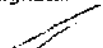

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott den 14 november 2011 § 254
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 oktober 2011 § 227
Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 1 september 2011
Kommunstyrelsens arbetsutskott den 27 september 2011 § 204
Motion

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 14 november 2011 § 254
Ärendet bordlades.

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott den 12 oktober 2011 § 227
Ärendet bordlades.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

Social- och äldre nämnden

Barnperspektiv i alla beslut

Motion den 28 mars 2011 av Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V)

Förslag till beslut

Social- och äldre nämnden föreslår kommunfullmäktige notera nämndens redovisning av hur den beaktar barnperspektivet i sitt arbete.

Sammanfattning

Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V) föreslår att kommunen utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor. Förslaget innebär att kommunen ska genomföra utbildningsinsatser för alla medarbetare som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn, inom den privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommuner har avtal med och beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Ärendet har handlagts tidigare handlags av Kultur- och utbildningsenheten för att därefter kompletteras med en beskrivning av hur Social- och äldre nämnden beaktar barnperspektivet i sitt arbete.

I denna skrivelse redovisas hur social- och äldre nämnden arbetar med barnperspektivet. Inom myndigheten finns rutiner för att uppmärksamma barnens behov som arbetssätt och dokumentationssystem. Även regelbundna utbildningsdagar och värdegrundsarbete finns. Vissa förbättringsområden har påtalats framför allt inom de grupper som möter vuxna personer.

För anordnare av insatser för barn och familjer ställs krav på att följa barnkonventionen. Både i myndighetens löpande uppföljningsarbete med insatser för barn och i verksamhetsuppföljningar ingår barnperspektivet som en viktig del. I övrigt kan uppföljningen av hur barnkonventionen följs hos anordnarna utvecklas.

Förslagen i motionen

Motionärerna lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde 28 mars 2011 en motion med förslag om att kommunen utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor framförallt vad gäller barnfattigdom. Motionärerna yrkar därutöver på att kommunen ska genomföra utbild-

ningsinsatser för alla medarbetare som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn inom den privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommunen har avtal samt att inför varje beslut värderas ur ett barnperspektiv.

Enhetens utredning

Barnrättskommittén har tagit fram fyra huvudprinciper för att underlätta tolkningen av FN:s barnkonvention. Dessa fyra huvudprinciper är:

1. rättigheterna gäller alla barn utan åtskillnad av något slag samt innebär denna artikel att samhället aktivt ska motverka diskriminering (artikel 2).
2. barnets bästa ska alltid ska komma i första hand vid åtgärder som rör barn (artikel 3).
3. alla barn har rätt till liv och rätt till utveckling: fysisk, psykisk, moralisk och social utveckling för att möjliggöra ett självständigt liv. Barnet har även rätt till trygghet, omvårdnad och skydd samt rätt att få utvecklas i en miljö som tillgodoser barnets behov av stimulans(artikel 6).
4. barnet har rätt att uttrycka sina åsikter i frågor som rör barnet. Åsikterna ska respekteras och tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad (artikel 12) (Barnombudsmannen, 2011).

I Social- och äldrenämndens ledningssystem för kvalitet finns under indikatorn ”rättssäker handläggning” med att barnperspektivet ska beaktas enligt FN:s barnkonvention och att alla handläggare ska träffa barn som är föremål för utredning eller insats.

Nedan beskrivs hur SÄN beaktar barnperspektivet utifrån barnkonventionen utifrån svar på frågor som ställdes till cheferna inom enheterna Funktionsnedsättning, Individ- och familjeomsorg barn och unga och Individ- och familjeomsorg vuxen. Svaren har delats in i två grupper: grupperna som arbetar med vuxna och grupperna som arbetar med barn. Därefter följer en beskrivning av vilka krav som finns för anordnare och hur dessa följs upp.

Barnperspektivet och barnkonventionen i arbetet och i besluten

De grupper som framför allt möter vuxna kontrollerar i ett tidigt skede i kontakten om barn finns med i hushållet. Barnperspektiv finns med som egen rubrik i utredningar, som en punkt vid möten och vid ärendehandledning. På gruppen för försörjningsstöd och arbete måste denna punkt redovisas särskilt noggrant vid avslag. Utredningsenheten för barn och ungdom kontaktas vid behov.

De grupper som möter barn har ett dokumentationssystem som grundar sig på barnkonventionen: Barns behov i centrum (BBIC). Barnets vilja och önskemål ska dokumenteras i akten. Utbildningar ges för att förbättra och upprätthålla barnperspektiv och det ingår i värdegrundsarbetet.

Goda exempel på barnperspektivet i arbetet

De grupper som framför allt möter vuxna ser att samverkan med Individ- och familjeomsorg barn och unga är viktig. På försörjningsstöd poängteras att för barnfamiljer som under en längre period uppstår ekonomiskt bistånd kan medel över riksnorm beviljas och att de har akutboende för barnfamiljer. Barnperspektiv ingår som en punkt i ärendedragningar.

De grupper som möter barn har arbetsmetoder för att arbeta både med barn och med föräldrar och hjälpmedel för barn för att kunna förmedla sig. Konsultationerna tillsammans med fyra chefer säkerställer barnens behov. Kunskap om barns utveckling och behov finns och utbildningsinsatser pågår löpande. Samverkan med vuxengrupper är viktig. Individ- och familjeomsorgen håller en dag om barnperspektiv i maj 2012.

Utvecklingsområden

De grupper som framför allt möter vuxna uppger att barnkonventionen och hur den ska användas i praktiken borde uppmärksammas. På försörjningsstödsenheten behöver handläggarna fråga barnen mer, barnens situation behöver tydligare framgå i utredningar och rutiner behöver förstärkas så att barn aldrig tolkar åt sina föräldrar.

De grupper som möter barn vill utveckla kompetensen att samtala med barn. De poängterar att det är mycket lätt hamna i vuxenperspektiv.

Barnkonventionen i det dagliga arbetet

De grupper som framför allt möter vuxna uppger att barnkonventions intentioner hålls levande hos personalen genom att barnperspektivet finns med som egen rubrik i utredningar, som en punkt vid möten och vid ärendehandledning. En grupp anger att det är ett utvecklingsområde.

De grupper som möter barn har samma arbetssätt som vuxengrupperna men har även utredningsmetoder som bygger på barnkonventionen. Att alltid vara två handläggare ökar möjligheten till att säkra barnperspektivet eftersom båda ansvarar för att detta perspektiv löper som en röd tråd i arbetet.

Inom alla grupper kontrollerar chefer regelbundet att barnkonventionen följs i akter och utredningar.

Information till nyanställd personal

Alla grupper uppger att information om barnkonventionen och barnperspektivet ges via arbetsgruppträffar, ärendedragning och mentorer. De som möter barn anger att utredningsmetoder som nyanställda ska kunna bygga på barnkonventionen och att arbeta två och två också säkras att nyanställda introduceras i barnperspektivet. Två grupper som möter vuxna anger att det är ett utvecklingsområde.

Barnperspektiv i kundval

I kundvalen Familjebehandling och Familjerådgivning finns barnkonventionen och barnperspektivet inskrivet i villkoren. Mål för familjebehandling är att sätta barnets bästa i

främsta rummet, enligt intentionerna i barnkonventionen och att barnets egna åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. Uppföljning av kundvalen sker bland annat genom att kontrollera hur målen för insatserna uppnås enligt genomförandeplan och familjens uppfattning om resultatet av insatserna.

Barnperspektiv i upphandling av institutionsvård och strukturerad öppenvård

I upphandling ställs kravet att vårdgivarens värdering ska ha sin grund i barnkonvention där det anges att barnets bästa ska komma i främsta rummet samt att vårdgivarna tydligt ska dokumentera barnets/ungdomens delaktighet i sin vård.

Ett annat krav är goda kunskaper om dokumentationssystemet BBIC som bygger på barnkonventionen och används av utredningsenheten. Vårdgivaren ska anpassa sitt uppföljnings- och rapporteringssystem efter strukturen i BBIC.

Insatserna för barn och familjer följs upp av myndigheten. Då synliggörs om vårdgivarnas arbete sker med ett barnperspektiv. Handläggarna tillfrågas av Planering och utvecklingsenheten både löpande och inför verksamhetsuppföljningar om sina erfarenheter av insatserna där barnperspektivet ingår som en viktig del. Uppföljning av anordnarnas rutiner och dokumentation kan också visa på om barnkonventionen följs. I övrigt kan uppföljningen av hur barnkonventionen följs hos anordnarna utvecklas.

Enhetens bedömning

Bedömningen är att arbetet med barn grundar sig på barnkonventionen. På alla berörda enheter inom myndigheten finns flera rutiner i arbetet för att uppmärksamma barn. De enheter som möter barn har arbetssätt och dokumentationssystem som uppmärksammar att barnen ska tillfrågas samt att deras synpunkter och önskemål ska dokumenteras och beaktas. Vissa förbättringsområden åtalats, framför allt inom de grupper som möter vuxna personer. Alla chefer påpekar att det är en svår uppgift att alltid hålla ett barnperspektiv och att det behöver uppmärksammas genom regelbundna utbildningsdagar, värdegrundsarbete och levande samtal i det löpande arbetet.

För anordnare av insatser ställs krav på att följa barnkonventionen. När insatserna följs upp av myndigheten synliggörs om barnets bästa och barnkonventionen följts av anordnarna. Uppföljning av anordnarnas rutiner och dokumentation kan också visa på att barnkonventionen följs. I övrigt kan uppföljningen av hur barnkonventionen följs hos anordnarna utvecklas. Det kan även förstärkas i nämndens ledningssystem för kvalitet.

Bilaga

1. Skrivelse från (V)

Anders Fredriksson
Socialdirektör

Eva Britt Lönnback Yilma
Kvalitetsutvecklare
Enheten Planering och utveckling

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2011/175-609

Kommunstyrelsen

Barnperspektiv i alla beslut

Motion den 28 mars 2011 av Rolf Wasteson och Agneta Johansson (V)

Förslag till beslut

Stadsledningskontoret föreslår Kommunfullmäktige att bifalla motionen på sätt att den uppmanar alla kommunens nämnder att beakta barnperspektivet i alla beslut.

Förslagen i motionen

Motionärerna lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde i 28 mars 2011 en motion med förslag om att kommunen utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter och förvaltningar ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor, genomför utbildningsinsatser för alla medarbetare, som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn, inom privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommunen har avtal och beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Enhetens utredning och bedömning

Nacka kommun har tagit beslut om att FN:s Barnkonvention ska gälla för kommunen. Kommunens olika nämnders beslut berör barn på olika nivåer. Flera av kommunens nämnder hanterar frågor som berör barn och utgår från barnperspektivet. Utbildningsnämnden har barnperspektiv på alla beslut och eventuella avtal som rör barn. Förskolorna och skolorna, både kommunala och fristående deltar i Kultur- och utbildningsenhetens regelbundna kompetensutveckling. De nämnder som arbetar med frågor som rör barn har kompetens och kunskaper om barns uppväxtvillkor och deras behov. I andra nämnder tas beslut i olika frågor som inte berör barn direkt men får effekter på barns levnadsvillkor t.e.x. en bättre trafikmiljö och renare luft. Stadsledningskontoret föreslår därför Kommunfullmäktige att uppmana alla kommunens nämnder att beakta barnperspektivet i alla beslut.

Monika Enhörning
Förskoleexpert
Kultur- och utbildningsenheten

Vänsterpartiet

2011-03-25

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Barnperspektiv i alla kommunala beslut

Andelen ekonomiskt utsatta barn har i relativa mått ökat de senaste åren. Särskilt svårt har det blivit för vissa grupper som påverkats hårdare av den ekonomiska krisen och när klyftorna ökat genom den borgerliga regeringens politik. Det handlar bland annat om barn med utländsk bakgrund, samt barn med ensamstående föräldrar. Svårast har det blivit för ensamstående med barn, som får det allt kärvare att få ekonomin att gå ihop. En annan grupp att uppmärksamma är unga vuxna som inte etablerat sig på arbetsmarknaden, flera av dem har barn och lever under mycket knappa ekonomiska förhållanden. I början av 2010 publicerades ett antal undersökningar som visar på att allt fler ensamstående med barn, framförallt kvinnor, klassas som fattiga.

Enligt siffror från socialtjänsten fick i februari 2011 538 hushåll ekonomiskt stöd av kommunen.

För att kunna bemöta och bekämpa barnfattigdomen krävs det ett medvetet arbete. För att detta ska vara möjligt att genomföra ett omfattande och medvetet arbete i kommunen krävs det att alla krafter drar åt samma håll och att man i alla beslut tar hänsyn till barnen.

Vänsterpartiet menar att det i alla kommunala verksamheter där man kommer i kontakt med barn direkt eller indirekt måste få en ökad kompetens om hur barnfattigdomen ser ut och hur olika beslut påverkar barnens situation.

Vi yrkar

att Nacka kommun utvecklar arbetet för att samtliga verksamheter och förvaltningar ska ha god kunskap och hög kompetens kring barn och deras uppväxtvillkor

att Nacka kommun genomför utbildningsinsatser för alla medarbetare, som direkt eller indirekt kommer i kontakt med barn, inom privat drivna skattefinansierade verksamheter med vilka kommunen har avtal

att Nacka kommun beslutar att inför varje beslut värdera dem ur ett barnperspektiv.

Rolf Wasteson

Agneta Johansson

23 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 121

KFKS 2014/276-007

Fördelning av kostnader för gator respektive VA-anläggningar

Motion den 17 mars 2014 av Christina Ståldal m fl (NL)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige konstaterar att de i motionen efterfrågade generella riktlinjerna för fördelning av kostnader redan beslutats av tekniska nämnden. Kommunfullmäktige noterar vidare att det inom tjänstemannaorganisationen pågår ett arbete för att förbättra spårbarhet i fakturaunderlag och fördelning av kostnader mellan vatten och avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten. Förslagen i motionen föranleder därmed inte några ytterligare åtgärder och motionen får anses färdigbehandlad.

Ärende

Ärendet handlar om hur kostnader ska fördelas när kommunen vid ett och samma tillfälle bygger ut vatten och avlopp och gata. Motionären yrkar att det ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur avgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten samt att underlagen ska ligga till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftslag kopplat till varje faktura.

I dag finns det generella riktlinjer för hur kostnader ska fördelas mellan vatten, avlopp och gata, som har antagits av tekniska nämnden. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att kosta. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade. Det som har identifierats som ett förbättringsområde är dokumentationen av underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet. Ett arbete pågår inom tjänstemannaorganisationen för att förbättra det. Arbetet förväntas slutföras under 2014.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 11 september 2014

Protokollsutdrag från tekniska nämnden den 10 juni 2014

Tjänsteskrivelse till tekniska nämnden den 28/5 2014

Motion

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Ärendets tidigare behandling

Beslut i tekniska nämnden den 10 juni 2014 § 117

Tekniska nämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar att exploateringsenheten tar fram en dokumentmall för fördelning av kostnader i samband med projektstart i stadsbyggnadsprojekt samt att samtliga fakturor avseende ändringar och tillägg, ÄTA-fakturor, konteras med en unik aktivitetskod. Förändringen ska vara genomförd under 2014.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Protokollsanteckningar

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande till protokollet.

”Det nya mallförslaget med spårbarhet för fakturor vilka aktiviteter som ska finnas med i budget och hur kostnader för de olika aktiviteterna ska konteras är i linje med vad revisorerna och VA-lagen kräver. Det är konstigt att korrekta rutiner för spårbarheten av fakturor tidigare har saknats inom detta område eftersom det är vad VA-lagen kräver. Förhoppningsvis är de åtgärderna som är på gång i organisationen i Nacka tillräckliga för att uppfylla de krav som ställs och därmed är vi nöjda i Nackalistan.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
	KF	

Kommunstyrelsen

Fördelning av kostnader för gator respektive VA-anläggningar

Motion den 17 mars 2014 av Christina Ståldal m fl (NL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige konstaterar att de i motionen efterfrågade generella riktlinjerna för fördelning av kostnader redan beslutats av tekniska nämnden. Kommunfullmäktige noterar vidare att det inom tjänstemannaorganisationen pågår ett arbete för att förbättra spårbarhet i fakturaunderlag och fördelning av kostnader mellan vatten och avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten. Förslagen i motionen föranleder därmed inte några ytterligare åtgärder och motionen får anses färdigbehandlad.

Sammanfattning

Ärendet handlar om hur kostnader ska fördelas när kommunen vid ett och samma tillfälle bygger ut vatten och avlopp och gata. Motionären yrkar att det ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur avgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten samt att underlagen ska ligga till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura.

I dag finns det generella riktlinjer för hur kostnader ska fördelas mellan vatten, avlopp och gata, som har antagits av tekniska nämnden. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att kosta. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade. Det som har identifierats som ett förbättringsområde är dokumentationen av underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet. Ett arbete pågår inom tjänstemannaorganisationen för att förbättra det. Arbetet förväntas slutföras under 2014.

Förslagen i motionen

Christina Ståldal (NL) har i motionen föreslagit följande.

- Det ska snarast tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur utgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten, enligt krav från kommunfullmäktiges revisorer.
- De underlag som ligger till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura ska vara spårbara från fakturan
- Att nyordningen ska träda i kraft senast under innevarande år 2014.

Tekniska nämndens förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutade den 10 juni 2014, § 117, följande.

”Tekniska nämnden föreslår att Kommunstyrelsen beslutar att exploateringsenheten tar fram en dokumentmall för fördelning av kostnader i samband med projektstart i stadsbyggnadsprojekt samt att samtliga fakturor avseende ändringar och tillägga, ÄTA-fakturor, konteras med en unik aktivitetskod. Förändringen ska vara genomförd under 2014.”

Utredningen i ärendet

Vatten- och avloppsledningar byggs normalt sett i gatumark och när både vatten och avlopp och gata byggs ut är det ett gemensamt arbete. Utbyggnad av vatten- och avloppssystem finansieras genom en särskild taxa och sker inom ramen för tekniska nämndens ansvarsområde. Utbyggnad av gata finansieras genom gatukostnader som åläggs fastighetsägarna i området där gatan är belägen och genom skattemedel. Utbyggnaden av gata ligger inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Kostnaderna för den gemensamma utbyggnaden måste således fördelas mellan tekniska nämnden, taxefinansiering, och kommunstyrelsen, finansiering genom gatukostnader/skatt.

Riktlinjer för fördelning av kostnader för gator respektive VA-anläggningar

Mark- och exploateringsenheten följer de generella riktlinjer som finns upprättade av tekniska nämnden för fördelning av kostnader mellan vatten, avlopp och gata, se bilaga 1. Det finns således redan politiskt antagna riktlinjer för fördelning mellan vatten och avlopp å ena sidan och gata å andra sidan

I mark- och exploateringsenhetens rutin för projektkalkyl finns en hänvisning till de generella riktlinjerna. Dessa riktlinjer talar om vilken typ av kostnader som kan hänföras till respektive kostnadsslag. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att kosta. Utifrån detta budgeteras kostnaden i i

systemstödet (PortN) på respektive kostnadsslag. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade.

Det som har identifierats som ett förbättringsområde utifrån den i motionen återopade revisionsrapporten är dokumentationen av underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet. Mark- och exploateringsenheten har tagit fram och arbetar med ett förbättringsförslag som syftar till att det ska finnas en dokumentmall som ska finnas i varje projekts startsida i systemstödet. Där fyller projektledaren i vilken fördelning som gäller i projektet samt vilka kriterier som ligger till grund för fördelningen. På fakturanivå ska hänvisning ske till dokumentet. I och med det finns en spårbarhet till fördelningsunderlaget på fakturanivå. Detta minimerar även risken att information kring hur fördelningen skall ske går förlorad då en projektledare byts ut under tiden ett projekt pågår.

Ändrings- och tillägsarbeten

Projektstyrningen i systemstödet är i varje projekt baserad på en projektmall. Projektledaren utgår ifrån projektmallen då nya projekt startas och anpassar mallen utifrån förutsättningarna i projektet. Projektmallen styr vilka aktiviteter som skall finnas med i budget samt hur kostnader för de olika aktiviteterna skall konteras. Mark- och exploateringsenheten har utarbetat ett nytt mallförslag där hänsyn har tagits till revisorernas önskemål om kodning av fakturor för ändrings- och tillägsarbeten, som förkortningsvis kallas ÄTA, ÄTOR i plural. Fakturor avseende ÄTOR kommer att ha ett eget aktivitetsnummer under utbyggnadsfasen som bygger på att alla sådana fakturor konteras med en unik aktivitetskod. Detta medför att ÄTA-fakturor separeras från övriga budgeterade entreprenadkostnader i systemstödet och uppföljningen mot budget blir tydligare. Ambitionen är att nyordningen skall träda ikraft under 2014.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret konstaterar sammanfattningsvis att generella riktlinjer för hur kostnader mellan vatten, avlopp och gata ska fördelas redan finns antagna av tekniska nämnden. Stadsledningskontoret noterar vidare att det inom tjänstemannaorganisationen pågår ett arbete för att förbättra spårbarhet i fakturaunderlag och fördelning av kostnader mellan vatten och avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten. Detta arbete beräknas kunna slutföras under 2014. Yrkandena i motionen får således i och med detta anses vara omhändertagna och stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige på den grunden beslutar att motionen inte föranleder några ytterligare åtgärder.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär inga ytterligare kostnader, arbetet ingår i mark- och exploateringsenhetens ordinarie budget.

Bilagor

Protokollsutdrag från tekniska nämnden den 10 juni 2014

Tjänsteskrivelse till tekniska nämnden den 28/5 2014

Motion

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Dag Björklund
Teknisk direktör

Eva Olin
Ekonomidirektör

2014-06-10

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

§ 117

TN 2014/2012
KFKS 2014/270-007

Motion om revisionsrapport nr 6/2013

Motion den 17 mars 2014 av Christina Staldal

Beslut

Tekniska nämnden föreslår att Kommunstyrelsen beslutar att exploateringsenheten tar fram en dokumentmall för fördelning av kostnader i samband med projektstart i stadsbyggnadsprojekt samt att samtliga fakturor avseende ändringar och tillägg, ÄTA-fakturor, konteras med en unik aktivitetskod. Förändringen ska vara genomförd under 2014.

Ärendet

Motionären yrkar att det ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur avgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten samt att underlagen ska ligga till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura.

I dag finns det generella riktlinjer för hur kostnader ska fördelas mellan vatten, avlopp och gata. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att kosta. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade. Det som har identifierats som ett förbättringsområde utifrån revisionsrapporten är dokumentationen utav underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet.

Det finns utarbetat ett nytt mallförslag där hänsyn tagits till revisorernas önskemål om kodning av fakturor avseende ändringar och tillägga, ÄTA-fakturor. ÄTA-fakturor kommer att ha en egen aktivitet under utbyggnadsfasen som bygger på att fakturorna konteras med en unik aktivitetskod.

Förslagen i motionen

- Det snarast ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur utgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten, enligt kraven från revisorerna
- De underlag som ligger till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura ska vara sparbara från fakturan
- Att nyordningen ska träda i kraft senast under innevarande år 2014

Ordförandes signatur 	Justerares signatur 	Utdragsbestyrkande
--------------------------	-------------------------	------------------------

2014-06-10

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

Forts § 117

Enhetens utredning och bedömning

Utredningen är genomförd i samarbete med exploateringsenheten, då huvuddelen av berörd verksamhet utförs där.

Exploateringsenheten följer de generella riktlinjer som finns upprättade av tekniska nämnden för fördelning av kostnader mellan vatten, avlopp och gata. I exploateringsenhetens rutin för projektkalkyl finns en hänvisning till de generella riktlinjerna. Dessa riktlinjer talar om vilken typ av kostnader som kan hänföras till respektive kostnadsslag. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar. Dessa kalkyler visar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att kosta. Utifrån detta budgeteras kostnaden i projektstödsystemet, PortN, på respektive kostnadsslag. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade.

Det som har identifierats som ett förbättringsområde utifrån revisionsrapporten är dokumentationen utav underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet. Exploateringsenheten har tagit fram och arbetar med ett förbättringsförslag som syftar till att det skall finnas en dokumentmall som skall finnas i varje projekts startsida i PortN. Där fyller projektledaren i vilken fördelning som gäller i projektet samt vilka kriterier som ligger till grund för fördelningen. På fakturanivå ska hänvisning ske till dokumentet. I och med det finns spårbarhet till fördelningsunderlaget på fakturanivå. Detta minimerar även risken att information kring hur fördelningen skall ske går förlorad då en projektledare byts ut under tiden ett projekt pågår.

Ett nytt mallförslag har utarbetats där hänsyn tagits till revisorernas önskemål om kodning av ÅTA-fakturor. ÅTA-fakturor kommer att ha en egen aktivitet under utbyggnadsfasen som bygger på att alla ÅTA-fakturor konteras med en unik aktivitetskod. Detta medför att ÅTA-fakturor separeras från övriga budgeterade entreprenadkostnader i PortN och uppföljningen mot budget blir tydligare. Ambitionen är att nyordningen skall träda ikraft under 2014.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär inga ytterligare kostnader, arbetet ingår i exploateringsenhetens ordinarie budget.

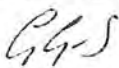
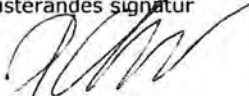

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2014-05-28

Bilaga Motion ” Motion om revisionsrapport nr 6/2013”

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Tekniska nämnden

Motion om revisionsrapport nr 6/2013

Motion den 17 mars 2014 av Christina Ståldal

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslår att Kommunstyrelsen beslutar att exploateringsenheten tar fram en dokumentmall för fördelning av kostnader i samband med projektstart i stadsbyggnadsprojekt samt att samtliga fakturor avseende ändringar och tillägga, ÄTA-fakturor, konteras med en unik aktivitetskod. Förändringen ska vara genomförd under 2014.

Sammanfattning

Motionären yrkar att det ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur avgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten samt att underlagen ska ligga till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura.

I dag finns det generella riktlinjer för hur kostnader ska fördelas mellan vatten, avlopp och gata. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att kosta. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade. Det som har identifierats som ett förbättringsområde utifrån revisionsrapporten är dokumentationen utav underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet.

Det finns utarbetat ett nytt mallförslag där hänsyn tagits till revisorernas önskemål om kodning av fakturor avseende ändringar och tillägga, ÄTA-fakturor. ÄTA-fakturor kommer att ha en egen aktivitet under utbyggnadsfasen som bygger på att fakturorna konteras med en unik aktivitetskod.

Förslagen i motionen

- Det snarast ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur utgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten, enligt kraven från revisorerna

- De underlag som ligger till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura ska vara spårbara från fakturan
- Att nyordningen ska träda i kraft senast under innevarande år 2014

Enhetens utredning och bedömning

Utredningen är genomförd i samarbete med exploateringsenheten, då huvuddelen av berörd verksamhet utförs där.

Exploateringsenheten följer de generella riktlinjer som finns upprättade av tekniska nämnden för fördelning av kostnader mellan vatten, avlopp och gata. I exploateringsenhetens rutin för projektkalkyl finns en hänvisning till de generella riktlinjerna. Dessa riktlinjer talar om vilken typ av kostnader som kan hänföras till respektive kostnadsslag. När ett stadsbyggnadsprojekt startar bestäms en kostnadsfördelning mellan de olika kostnadsslagen. Detta baseras på kalkyler som tas fram i samband med projektering där detta specificeras utifrån mängdförteckningar. Dessa kalkyler visar hur mycket varje del, vatten, avlopp och gata kommer att kosta. Utifrån detta budgeteras kostnaden i projektstödsystemet, PortN, på respektive kostnadsslag. Varje faktura konteras utifrån den fördelning som projektledaren tagit fram när projektet startade.

Det som har identifierats som ett förbättringsområde utifrån revisionsrapporten är dokumentationen utav underlaget som ligger till grund för fördelningen i det enskilda projektet. Exploateringsenheten har tagit fram och arbetar med ett förbättringsförslag som syftar till att det skall finnas en dokumentmall som skall finnas i varje projekts startsida i PortN. Där fyller projektledaren i vilken fördelning som gäller i projektet samt vilka kriterier som ligger till grund för fördelningen. På fakturanivå ska hänvisning ske till dokumentet. I och med det finns spårbarhet till fördelningsunderlaget på fakturanivå. Detta minimerar även risken att information kring hur fördelningen skall ske går förlorad då en projektledare byts ut under tiden ett projekt pågår.

Ett nytt mallförslag har utarbetats där hänsyn tagits till revisorernas önskemål om kodning av ÄTA-fakturor. ÄTA-fakturor kommer att ha en egen aktivitet under utbyggnadsfasen som bygger på att alla ÄTA-fakturor konteras med en unik aktivitetskod. Detta medför att ÄTA-fakturor separeras från övriga budgeterade entreprenadkostnader i PortN och uppföljningen mot budget blir tydligare. Ambitionen är att nyordningen skall träda ikraft under 2014.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär inga ytterligare kostnader, arbetet ingår i exploateringsenhetens ordinarie budget.

Bilaga

Motion ” Motion om revisionsrapport nr 6/2013”

Nina Hammargren
Controller

Dag Björklund
Teknisk direktör

140314

Motion angående att

Viktig revisorskritik och anvisningar angående bokföring av kostnader för gator resp. VA-anläggningar måste följas

Vid revisorsrapport nr 6, 2013, lämnades förslag på följande förbättringsområden inför framtiden:

- *Kommunen bör ta fram generella dokumenterade riktlinjer för hur utgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten. Dessa olika utgifter ska betalas av olika kollektiv och det är viktigt att det finns tydliga utgångspunkter för hur fördelningen ska gå till. Rutinerna och utgångspunkterna bör vara desamma, oavsett om arbeten utförs av egen personal och med egna maskiner eller av externa entreprenörer.*
- *De underlag som ligger till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura bör vara spårbar från fakturan. Det är främst i samband med ÅTA som individuella bedömningar behöver göras.*
- *Det bör utredas om det går att koda fakturor utifrån om de avser ÅTA eller inte i PortN. Det skulle väsentligt underlätta uppföljningen mot budget om detta gick att göra.*

Det noterades vidare att inga dokumenterade generella riktlinjer för utgiftsfördelning har utarbetats. I dagsläget gör projektledaren en uppskattning i samband med projektavslut där kostnaderna fördelas. Projekten pågår ofta över flera år varför en risk föreligger vid personalomsättning eftersom kostnadsfördelningen bygger på en uppskattning och schablon utifrån projektledarens bästa förmåga och kunskap om projektet. Fakturor från entreprenörer är oftast inte specificerade på vilken kostnadstyp som avses utan bara på projektnivå vilket försvårar utgiftsfördelningen. Detta innebär att det krävs en förändring både i avtalsstrukturer gentemot entreprenören och i den egna uppföljningen i kommunen. Enligt ansvariga personer är det inte möjligt att koda fakturorna utifrån om det avser ÅTA eller inte i PortN, vi rekommenderar därför att kommunen istället kan se över möjligheten att särredovisa denna typ av fakturor på ett separat koddell i ekonomisystemet för att öka spårbarheten. Vid årets granskning noterades att inga dokumenterade generella riktlinjer för utgiftsfördelning har utarbetats. I dagsläget gör projektledaren en uppskattning i samband med projektavslut där kostnaderna fördelas. Projekten pågår ofta över flera år varför en risk föreligger vid personalomsättning eftersom kostnadsfördelningen bygger på en uppskattning och schablon utifrån projektledarens bästa förmåga och kunskap om projektet. Fakturor från entreprenörer är oftast inte specificerade på vilken kostnadstyp som avses utan bara på projektnivå vilket försvårar utgiftsfördelningen.

Mot bakgrund av ovanstående anser Nackalistan **att**

- Det snarast ska tas fram generella dokumenterade riktlinjer för hur utgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten, enligt kraven från revisorerna
- De underlag som ligger till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura ska vara spårbara från fakturan
- Att nyordningen ska träda i kraft senast under innevarande år 2014

Nackalistan 140314

Christina Ståldal Mikael Carlsson Johan Kjellman Staffan Waerndt

Rahim Jafari

16 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 188

Dnr KFKS 2013/20-251

Avtal med Stiftelsen Stockholms Studentbostäder för markåtkomst till Tvärbanan

Stadsbyggnadsprojekt 9227, fastigheten Sicklaön 83:32

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott noterar informationen till protokollet.

Ärende

Ett avtal håller på att upprättas mellan kommunen och Stiftelsen Stockholms Studentbostäder (SSSB) med anledning av utbyggnaden av Tvärbanan. Avtalet reglerar ansvar och kostnader för rivning av del av Hus 20 (del av en paviljongbyggnad för studentbostäder längs Värmdövägen) samt vissa övriga frågor som berör studentlägenheterna vid Uddvägen. Avtalet med SSSB är en del av den förhandling som kommunen genomför för åtkomst av mark till Tvärbanan. Förslag till avtal kommer att skickas direkt till kommunstyrelsen för beslut.

Budget för stadsbyggnadsprojektet Tvärbanan är 50 miljoner kronor och beslutad i kommunfullmäktige. Ersättningen till SSSB för rivning av del av Hus 20, utebliven hyra, flytt av förråd/soputrymmen m m ingår i den beslutade budgeten.

Handlingar i ärendet

Mark- och exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 12 september 2014

Bilaga 1 – Ritning Hus 20 inom fastigheten Sicklaön 83:32

Bilaga 2 – Detaljplan för Tvärbanan, antagandehandling

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med mark- och exploateringsenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Avtal med Stiftelsen Stockholms Studentbostäder för markåtkomst till Tvärbanan

Stadsbyggnadsprojekt 9227, fastigheten Sicklaön 83:32

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar ingå föreslaget avtal med Stiftelsen Stockholms Studentbostäder för markåtkomst till Tvärbanan.

Sammanfattning

Ett avtal har upprättats mellan kommunen och Stiftelsen Stockholms Studentbostäder (SSSB) med anledning av utbyggnaden av Tvärbanan. Avtalet reglerar ansvar och kostnader för rivning av del av Hus 20 (del av en paviljongbyggnad för studentbostäder längs Värmdövägen) samt vissa övriga frågor som berör studentlägenheterna vid Uddvägen. Avtalet med SSSB är en del av den förhandling som kommunen genomför för åtkomst av mark till Tvärbanan. Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott informerades om ärendet den 16 september 2014.

Budget för stadsbyggnadsprojektet Tvärbanan är 50 miljoner kronor och beslutad i kommunfullmäktige. Ersättningen till SSSB för rivning av del av Hus 20, utebliven hyra, flytt av förråd/soputrymmen m m ingår i den beslutade budgeten.

Ärendet

Ett avtal har upprättats mellan kommunen och Stiftelsen Stockholms Studentbostäder (SSSB) med anledning av utbyggnaden av Tvärbanan (se bilaga). SSSB arrenderar mark av Atrium Ljungberg AB inom detaljplaneområdet för Tvärbanan, inom fastigheten Sicklaön 83:32, där ett flertal paviljongbyggnader för studentbostäder är uppförda med ett tillfälligt bygglov.

Avtalet med SSSB reglerar ansvar och kostnader för rivning av del av Hus 20 (del av en paviljongbyggnad för studentbostäder längs Värmdövägen) samt vissa övriga frågor som berör studentlägenheterna vid Uddvägen med anledning av utbyggnaden av Tvärbanan. Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott informerades om ärendet den 16 september 2014.

Kommunens ansvar och kostnad för markåtkomst för Tvärbanan är reglerat i gällande genomförandeavtal för Tvärbanan mellan kommunen och Trafikförvaltningen. Avtalet med SSSB är en del av den förhandling som kommunen genomför för åtkomst av mark till Tvärbanan. I beslutat exploateringsavtal med Atrium Ljungberg AB erhåller kommunen utan ersättning den mark inom fastigheten Sicklaön 83:32 som behövs för Tvärbanans utbyggnad.

Följande frågor regleras i avtalet med SSSB:

- Ansvar och kostnad för rivning och tomställning av del av Hus 20 (28 av 44 lägenheter rivs) samt återställning av mark
- Ersättning för förlorat täckningsbidrag avseende utebliven hyra för studentlägenheterna som rivs
- Utrednings- och konsultkostnader för SSSB
- Flyttersättningsbidrag till studenter
- Ansvar och kostnad för flytt av förråd/soputrymme längs Uddvägen
- Hantering av ärenden om studentboenden framställer krav på hyresnedsättning, skadestånd eller annan ersättning enligt hyreslagen på grund av störningar från entreprenadarbetena

Detaljplanen för Tvärbanan blev antagen av kommunfullmäktige den 16 juni 2014. Detaljplanen har överklagats och besked inväntas från Länsstyrelsen. Möjlig byggstart för Tvärbanan kan ske våren 2015 med driftsättning av Tvärbanan sommaren 2017. Tidplanen beror dock på hur överklagandeprocessen fortlöper, vilket kan innebära ytterligare förseningar för utbyggnaden.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnad för rivning av del av Hus 20 är preliminärt uppskattat till 1,5 miljoner kronor. Ersättning för förlorat täckningsbidrag avseende utebliven hyra är cirka 1 miljon kronor. Övriga kostnadsposter uppskattas till cirka 300 000 kronor. Total ersättning till SSSB uppgår till ca 2,8 miljoner kronor.

Budget för stadsbyggnadsprojektet Tvärbanan är 50 miljoner kronor och beslutad i kommunfullmäktige. Ersättningen till SSSB för rivning, utebliven hyra, flytt av förråd/spoutymmen m m ingår i den beslutade budgeten.

Bilagor

Avtal med Stiftelsen Stockholms Studentbostäder för markåtkomst till Tvärbanan.

Mark- och exploateringsenheten

Ulf Crichton
Mark- och exploateringschef

Caroline Cederholm
Projektledare

Mellan

1. Stiftelsen Stockholms Studentbostäder, org. nr 802003-2887, ("**SSSB**") och
2. Nacka kommun, org. nr 212000-0167 ("**Kommunen**")

har denna dag träffats följande

ÖVERENSKOMMELSE

1 Bakgrund

- 1.1 Enligt arrendeaftal med Trafikverket respektive Atrium Ljungberg AB arrenderar SSSB mark inom fastigheterna Nacka Sicklaön 83:3 respektive Nacka Sicklaön 83:32 ("**Fastigheterna**"). På Fastigheterna har SSSB uppfört åtta stycken paviljongbyggnader med totalt 282 studentlägenheter, vilka hyrs ut till studenter.
- 1.2 Kommunfullmäktige i Kommunen antog den 16 juni 2014 en detaljplan för utbyggnad av tvärbanan till Sickla station, via Fastigheterna, bilaga 1. Detaljplanen förutsätter att den paviljongbyggnad inom fastigheten Nacka Sicklaön 83:32 som markerats på ritning, bilaga 2 ("**Hus 20**"), delvis rivs för att ge plats för tvärbanans spårområde. Ansvarig för utbyggnaden av tvärbanan är Trafikförvaltningen.
- 1.3 I syfte att reglera ansvar och kostnader hänförligt till rivningen av del av Hus 20 samt vissa övriga frågor som berör studentlägenheterna med anledning av utbyggnaden av tvärbanan har parterna kommit överens om följande.

2 Rivning och tomställning avseende Hus 20

- 2.1 Parterna är överens om att del av Hus 20, omfattande de 28 lägenheter av totalt 44 lägenheter som ligger närmast Uddvägen, se bilaga 2, ska rivas inför ombyggnaden av tvärbanan ("**Rivningen**"). Det antecknas att den beräknade tidsåtgången för att genomföra Rivningen är fyra månader.
- 2.2 Rivningen ska utföras av SSSB och vara genomförd senast den 15 februari 2015. Kommunen har dock, om Kommunen så önskar, rätt att senarelägga sluttidpunkten för Rivningen. Kommunen ska i förekommande fall skicka skriftligt meddelande till SSSB med angivande av den sluttidpunkt för Rivningen som Kommunen önskar ska gälla istället för den 15 februari 2015. Besked om senareläggning av

sluttidpunkten för Rivning ska lämnas till SSSB senast den 15 oktober 2014. SSSB åtar sig att inte påbörja Rivningen innan den 15 oktober 2014. För det fall SSSB inte genomfört Rivningen inom föreskriven tid har Kommunen rätt att själv utföra återstående rivningsåtgärder och erhålla ersättning för uppkommen skada på grund av att Rivningen inte utförts inom föreskriven tid.

- 2.3 I punkten 2.2 ovan angivna tider för Rivningen baseras på en av entreprenör bedömd rivningstid om fyra månader. För det fall det visar sig praktiskt möjligt att genomföra Rivningen snabbare än som nu sagts, och Kommunen så önskar, åtar sig SSSB att verka för att Rivningen genomförs snabbare än som anges i punkten 2.2 ovan.
- 2.4 SSSB har rätt att sälja de lägenheter i Hus 20 som omfattas av Rivningen till extern part, för avhämtning och borttransport innan den tidpunkt då Rivningen ska vara genomförd.
- 2.5 SSSB ska inför Rivningen tomställa samtliga lägenheter i Hus 20, totalt 44 stycken, från boende. SSSB ska därefter, vid den tidpunkt det lämpligen kan ske med hänsyn till pågående arbeten avseende tvärbanan, åter hyra ut kvarvarande lägenheter i Hus 20 som studentbostäder, se vidare punkten 3.2 nedan. SSSB har efter samråd mellan parterna påbörjat tomställande av lägenheterna i Hus 20 till den 1 oktober 2014.

3 Ersättningsfrågor

- 3.1 Kommunen ska ersätta SSSB för SSSB:s kostnader för Rivning av Hus 20, för följande kostnader
 - a) Kostnader för genomförande av Rivningen, inkluderande bland annat kostnad för, etablering, arbete, material, besiktning och teknisk konsult,
 - b) Kostnader för återställning av berört markområde till godtagbart skick innebärande i huvudsak att all grundläggning och fasta installationer tas bort och att håligheter återfylls samt marken jämnas av med jord; samt
 - c) Kostnader för omdragning av ledningar för el-, tele, vatten och avlopp, i den mån

ledningarna berörs av Rivningen och behövs för SSSB:s kvarvarande studentbostäder.

Kommuncens ersättningsansvar enligt denna punkt omfattar skäliga kostnader för de åtgärder som anges under a)-c) ovan. Kostnaden för åtgärderna har preliminärt uppskattats till 1 500 000 kr exklusive mervärdesskatt. Ersättning erläggs mot redovisning av faktura eller motsvarande underlag. Kommunen har rätt till insyn i rivningsprocessen för att kunna lämna synpunkter gällande Rivningen och ha möjlighet att påverka rivningskostnaden.

- 3.2 Kommunen ska vidare ersätta SSSB för förlorat täckningsbidrag avseende utbliven hyra för studentlägenheterna i Hus 20 från och med den 1 oktober 2014 till och med den 30 juni 2015, med 100 000 kr per månad. Ersättningen erläggs månadsvis i förskott utifrån verifierat underlag från SSSB. Parterna ska verka för att tomställda lägenheter nyttjas på ekonomiskt gynnsamt sätt under tomställandetiden, exempelvis genom att utgöra byggetablering för bygget av tvärbanan. Eventuella intäkter som SSSB kan erhålla avseende perioden 1 oktober 2014 till och med den 30 juni 2015 ska minska Kommunens ersättningsansvar enligt denna punkt 3.2, med motsvarande belopp. För det fall kvarvarande lägenheter i Hus 20 hyrs ut till studenter i enlighet med punkten 2.5 ovan innan den 30 juni 2015, ska ersättningen till SSSB minskas med 2.273 kr per lägenhet och månad.
- 3.3 SSSB ska verka för att lägenheterna i Hus 20 är uthyrda under så lång tid som möjligt innan den 1 oktober 2014. Parterna är införstådda med att av praktiska skäl kan vissa lägenheter eventuellt behöva tomställas redan innan den 1 oktober 2014. Kommunen ska, utöver ersättning enligt punkten 3.2 ovan, även utge ersättning till SSSB för lägenheter som inför Rivningen tomställs före den 1 oktober 2014 (d v s ersättning ska utgå för lägenheter där hyresavtalen upphör att gälla tidigare än den 30 september 2014) med 3 500 kr per lägenhet och månad. Redovisning och avräkning sker kalendermånadsvis i efterskott.
- 3.4 Kommunen ska ersätta SSSB för följande extraordinära kostnader i anledning av utbyggnaden av Tvärbanan.
 - a) Utrednings- och konsultkostnader med ett engångsbelopp om 100 000 kr; samt
 - b) Flyttersättningsbidrag om 2.500 kr per lägenhet för sådana lägenheter för vilka

hyresavtalet upphör per den 30 september 2014.

Därutöver ska Kommunen på egen bekostnad ombesörja att befintliga förråd/soputrymmen intill Uddvägen, som måste flyttas för att ge plats åt arbets- och spårrområde för tvärbanan, flyttas alternativt nyuppförs, i motsvarande standard, intill berörd paviljongbyggnad. Åtgärden ska genomföras på sådant sätt att paviljongbyggnaden inte erhåller avbrott i tillgången till förråd/soputrymmen.

- 3.5 SSSB ska i första hand hänvisa klagomål och krav från boende i studentlägenheterna, på grund av störningar från entreprenadarbetena med tvärbanan, vidare till Trafikförvaltningen. För det fall boende i studentlägenheterna, på grund av störningar från entreprenadarbetena med tvärbanan, framställer krav på hyresnedsättning, skadestånd eller annan kompensation enligt hyreslagen av SSSB ska Kommunen svara för sådan kompensation under de förutsättningar som anges nedan i denna punkt 3.5. SSSB ska när krav framställs genast underrätta Kommunen härom och förklara för hyresgästen att sådana krav hanteras gemensamt av Kommunen och SSSB. Kommunen och SSSB hanterar sedan diskussionen med hyresgästen tillsammans. Kommunen har rätt att ingå överenskommelse med hyresgäst om Kommunen anser att skäl föreligger att utge kompensation för eventuell störning. Om sådan överenskommelse inte kan nås krävs att domstol eller hyresnämnd genom dom eller slutligt beslut ålägger SSSB sådan ersättningsskyldighet till hyresgäst för att Kommunen ska vara skyldig att ersätta SSSB härför. Kommunen ska på egen bekostnad ensidigt föra SSSB:s talan i en sådan tvist och SSSB ska utställa fullmakt till Kommunen att få företräda SSSB, för att Kommunen ska bli ersättningsskyldig. Kommunen ska hålla SSSB fullständigt informerad om eventuella pågående tvister. SSSB kan närsomhelst på egen bekostnad ingå frivilliga överenskommelser med sina Hyresgäster på grund av krav enligt ovan, med påföljd att Kommunen då inte blir ersättningsskyldig.
- 3.6 Ersättningar enligt denna punkt 3 ska, om annat inte särskilt anges, erläggas mot faktura till av SSSB anvisat konto. Fakturering får ske först efter att villkoret i punkten 5.2 nedan uppfyllts.

4 Tidigare avtal

- 4.1 Det antecknas att SSSB, Atrium Ljungberg AB och Trafikförvaltningen har träffat

avtal om att Trafikförvaltningen får utföra förberedande ledningsarbeten för tvärbanan i anslutning till Hus 20, under perioden den 16 juni 2014- den 31 oktober 2014. Nacka kommun har tagit del av avtalet.

5 Övrigt

- 5.1 Ändringar och tillägg till denna överenskommelse ska, för att vara giltiga, träffas skriftligen och undertecknas av parterna.
- 5.2 Detta avtal är för sin giltighet villkorat av att det godkänns av kommunstyrelsen i Nacka kommun senast den 6 oktober 2014. För det fall detta villkor inte uppfylls inom angiven tid är avtalet utan verkan som om det aldrig ingåtts.

Denna överenskommelse har upprättats i två (2) originalexemplar varav parterna tagit var sitt.

Ort och datum

STIFTELSEN STOCKHOLMS
STUDENTBOSTÄDER

NACKA KOMMUN

Namnteckning

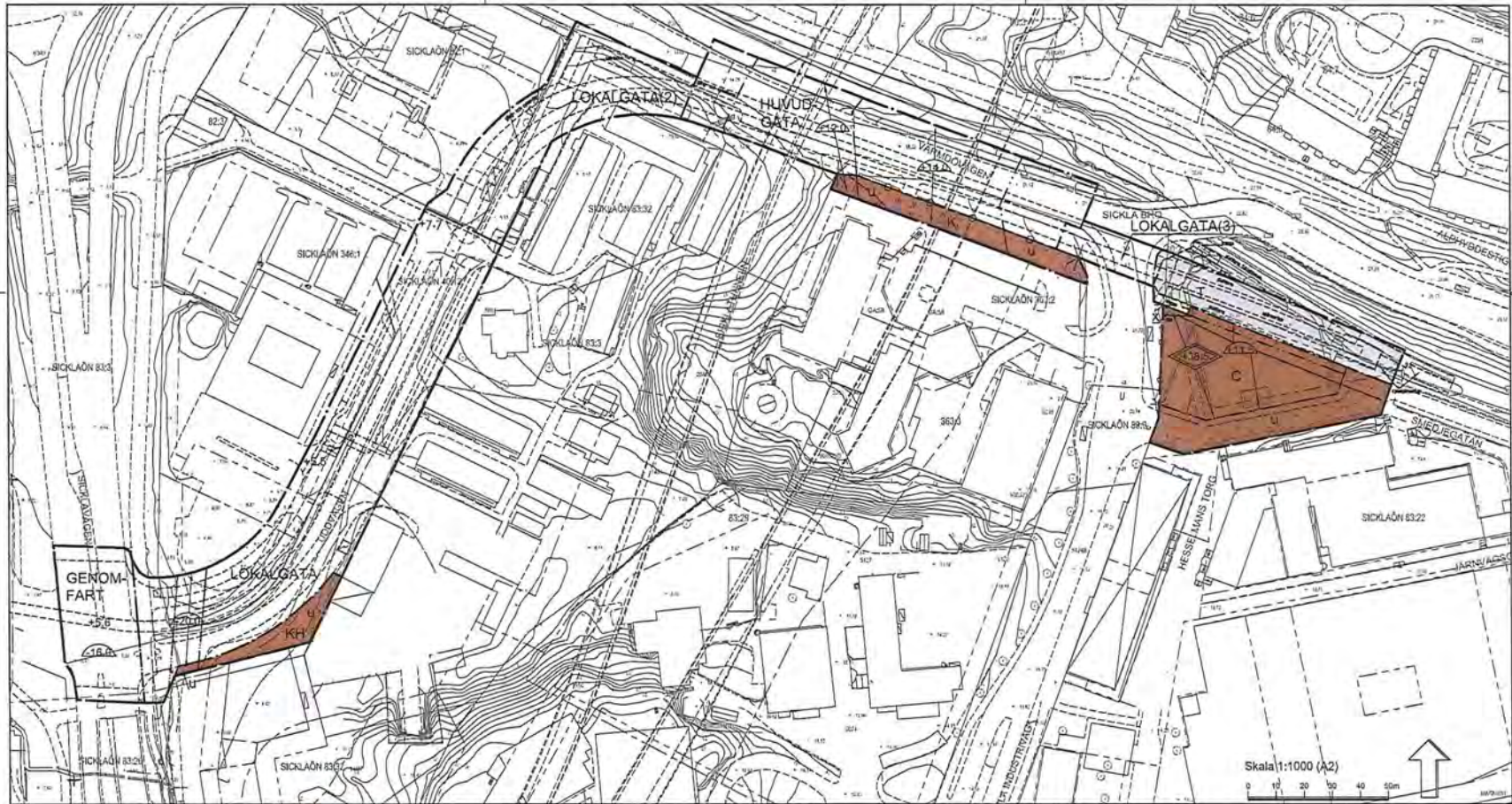
Namnteckning

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Bilagor

1. Detaljplan för tvärbanan
2. Ritning Hus 20

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom området med markerade beredningsgränser. Endast anvisade ändringsåtgärder och utförande är tillåtna. Beredningsgränser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

GRÄNSER

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser

- GENOMFART: Genomfartsvägar och spårstråk
- HUVUDGATA: Trafik mellan områden och spårstråk
- LOKALGATA: Allmän lokalgata för ferden- och spårstråk
- LOKALGATA2: Allmän lokalgata för gång-, cykel- och spårstråk
- LOKALGATA3: Allmän lokalgata för fotomarknads-, för underhållsplan med spårstråk

Kvartersmark

- Område för centrumnära, energiprodukt kultur, kontor, handels-, butik, restaurang, utställning, restaurangnära mm.
- Kontor, handel, restaurang, utställningslokaler mm.
- Husell
- Område för spår och startområden.

UTFORMNING AV ALLMÄNNA PLATSER

- +0,0: Förordningen höjd över markplan
- Andringshöjd förhöjning på Västerledens södra sida med Tvärbanan
- BEGRÄNSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE: Byggnad för inte uppfyllas
- Marken skall vara tillgänglig för allmänna underjordiska ledningar
- Marken skall vara tillgänglig för mark för allmän gångtrafik till en höjd på 3 meter

MARKENS ANORDNANDE (utförande av kvartersmark)

- Utfart: K-färd utfart är inte anordnad
- PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE: Höjsta totalhöjd i meter över markplan. Över angiven höjd får endast mindre byggnadsdelar som till exempel skorsten, masten mm. anläggas.
- Utförande: Höjsta schaktgränshöjd i meter över markplan

Byggnadsteknik

- 400: Lägsta schaktgränshöjd i meter över markplan

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

- Genomförandetid: Genomförandetiden är 5 år från den dag planen stämmer laga kraft

ILLUSTRATION

- Illustrationslinjer
- Illustrationslinje
- Illustrationslinje
- Illustrationslinje

Detaljplan för Tvärbanan
Sicklaön 40:12 m.fl.
Nacka Kommun
Planenheten i april 2014
Planen är upprättad enligt PBL (2010:900)

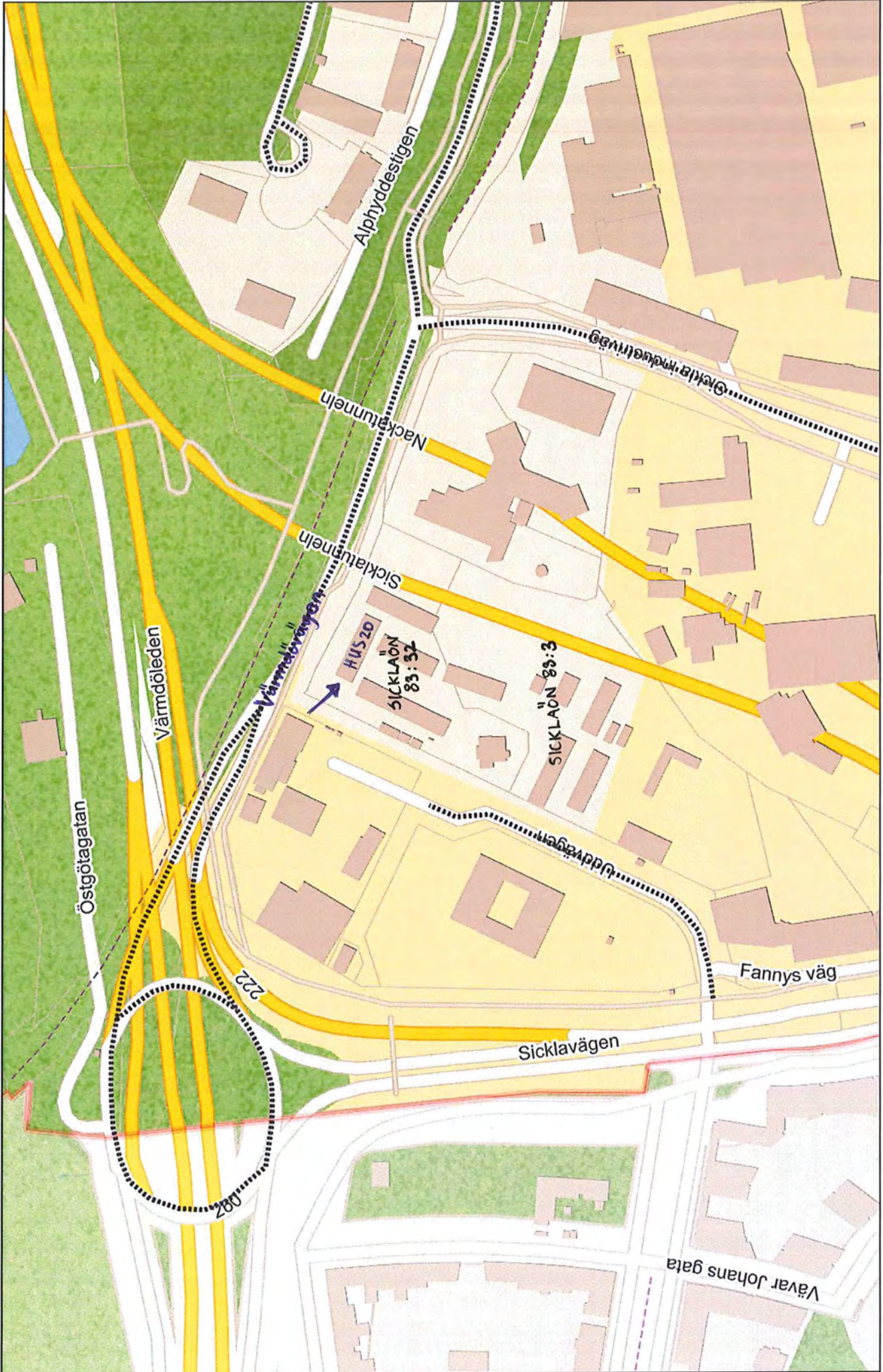
ANTAGANDEHANDLING

Andreas Tolschnig Planchef
Christian Rydberg Planarkitekt

Till planen hör:
Planbeskrivning
Fastighetsöversiktning

KFKS 2012/660-214
Projektnr. 9227

BILAGA 1

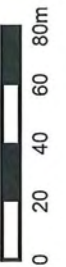
Koordinatsystem SWEREF 99 18 00

Höjdsystem RH2000

2014-01-27

Skala 1 : 2500

Källa Utdrag ur digital kartdatabas

Karta

NACKA KOMMUN

16 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 182

Dnr KFKS2014/786-265

Naturreservat Svärdsö

Yttrande till naturreservatsnämnden

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen beslutar att anta förslaget till yttrande över naturreservat Svärdsö.

Ärende

Kommunstyrelsen har fått en förfrågan om att yttra sig under samrådtiden över naturreservatsnämndens förslag till naturreservat Svärdsö. Syftet med reservatet är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation och biologisk mångfald. Ett område i västra delen av Svärdsö lämpligt för förskola bör undantas från reservatsbildning. Gränsen för reservatet bör förtydligas avseende om de planlagda allmänna parkeringsplatser inom detaljplan för Älgö kommer att ingå i reservatet samt hur gränsen går mot bostadsmark. Undantagen planlagd kvartersmark för parkering som är föremål för planändring till allmän plats för att försörja naturreservatet bör övervägas att tas med i reservatet, liksom förtydligande kring vilken standard denna yta ska få och vem som ansvarar för utbyggnaden av ytan.

Handlingar i ärendet

Mark- och exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 3 september 2014
Bilaga 1 Yttrande över förslag till naturreservat Svärdsö

Yrkanden

Cathrin Bergensträhle (M) yrkade bifall till mark- och exploateringsenhetens förslag.

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med Cathrin Bergensträhles yrkande.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande.

”Miljöpartiet vill inte att området i västra delen av Svärdsö undantas från reservatsbildningen. Visserligen skulle det bli ett idylliskt läge för en förskola men vi anser att en Förskola för Älgöborna ska ligga centralt på Älgö och att en förskola för barnen från

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

16 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Solsidan ska ligga på Solsidan. Mindre och centralt belägna förskolor underlättar att ta sig till med cykel eller till fots.”

Christina Ståldal (NI.) lät anteckna följande.

”Nackalistan anser att det är positivt att Svärdsö nu kommer att bli ett naturreservat. Då kommer värdefull skärgårdsmiljö att sparas. Mindre positivt är att bebygga mark för förskolebruk på ön. Det fanns ett annat markalternativ på Älgö som i första hand borde tas i bruk för förskola och på detta sätt sparat miljön på Älgö.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Naturreservat Svärdsö

Yttrande till naturreservatsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta förslaget till yttrande över naturreservat Svärdsö.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har fått en förfrågan om att yttra sig under samråd tiden över naturreservatsnämndens förslag till naturreservat Svärdsö. Syftet med reservatet är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation och biologisk mångfald. Ett område i västra delen av Svärdsö lämpligt för förskola bör undantas från reservatsbildning. Gränsen för reservatet bör förtydligas avseende om de planlagda allmänna parkeringsplatser inom detaljplan för Älgö kommer att ingå i reservatet samt hur gränsen går mot bostadsmark. Undantagen planlagd kvartersmark för parkering som är föremål för planändring till allmän plats för att försörja naturreservatet bör övervägas att tas med i reservatet, liksom förtydligande kring vilken standard denna yta ska få och vem som ansvarar för utbyggnaden av ytan.

Ärendet

Kommunstyrelsen har fått en förfrågan om att yttra sig under samråd tiden över naturreservatsnämndens förslag till naturreservat Svärdsö. Syftet med naturreservatet Svärdsö är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation och biologisk mångfald. Särskilt värdefulla livsmiljöer som ska bevaras och vårdas är äldre skog, naturliga stränder och marina värden. Skyddsvärda arter ska gynnas. Friluftslivet på Svärdsön ska i första hand erbjuda möjlighet till rika naturupplevelser. Enligt 7 kap.4 § miljöbalken får ett markområde av kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Naturreservatet avser delar av de kommunala fastigheterna Solsidan 2:25, Älgö 4:7 och Rösunda 2:30, i enlighet med vad som framgår av *Svärdsö Samrådsversion juli 2014, Naturreservat i Nacka kommun, sid 22*. Inom naturreservatet kommer inte några nya arbetsplatser att tillskapas. Kostnader för reservatet avser driftskostnader i form av löpande åtgärder såsom renhållning av orörda vattenområden, röjning och avverkning av kläna träd, plockhuggning, bortgallring, röjning längs stigar. Slitna partier på stigar förstärks, ledstänger

sam trappsteg kan uppföras. På grillplatser och sittplatser kan uppställningsplats för grill och utplacering av bänkar uppföras. Städning av badplatser, informationsskyltar och anläggande av grus på parkeringar kan förekomma.

Ett område i västra delen av Svärdsö som är lämpligt för förskola bör undantas från reservatsbildning.

Ett mindre område i öster överlappar del av detaljplan 471, Älgö. Gränsen för reservatet bör förtydligas för att tydliggöra att ett mindre område kvartersmark avseende bostadsmark undantagits från reservatet. Tydliggörande bör även ske avseende detaljplanelagda allmänna parkeringar som utförs inom stadsbyggnadsprojektet för Älgö, men som tycks ingå i reservatet. Den planlagda parkeringen som undantagits från reservatet och som är föremål för planändring till allmän plats för att försörja reservatet, bör övervägas att tas med i reservatet. För denna yta måste också klargöras om ytan ska iordningställas av stadsbyggnadsprojektet eller driften för reservatet och om standarden på ytan ska följa reservatets beskrivning (grus, totalkostnad ca 400tkr) eller stadsbyggnadsprojektets (asfalt, totalkostnad ca 500tkr).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av mark- och exploateringsenheten i samråd med planenheten och Fastigheter

Bilagor

Bilaga 1 Yttrande över förslag till naturreservat Svärdsö

Mark- och exploateringsenheten

Ulf Crichton
Mark- och exploateringschef

Susanne Skoglund
Exploateringsingenjör

Yttrande över förslag till naturreservat Svärdsö, dnr NRN 2013/37-265

Yttrande under samråd

Kommunstyrelsen har fått en förfrågan att yttra sig över naturreservatsnämndens förslag till naturreservat Svärdsö under samrådstiden.

Kommunstyrelsen har att bevaka följande aspekter under samråd och granskning av handlingar: detaljplaneprogram, bostäder, arbetsplatser, skolor, kommunens mark och ekonomi samt genomförandefrågor.

Syftet med naturreservatet Svärdsö är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation och biologisk mångfald. Särskilt värdefulla livsmiljöer som ska bevaras och vårdas är äldre skog, naturliga stränder och marina värden. Skyddsvärda arter ska gynnas. Friluftslivet på Svärdsön ska i första hand erbjuda möjlighet till rika naturupplevelser genom tillgång till upplevelser av äldre skog, vida utblickar över vattenområden, strandkontakt vid naturliga stränder och intressanta geologiska formationer som sprickdalar och berg. Enligt 7 kap.4 § miljöbalken får ett markområde av kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Synpunkter och förslag

Kommunstyrelsen är positiv till ett inrättande av ett naturreservat på Svärdsö då området rymmer höga natur- och rekreationsvärden på land och i vatten. Det finns dock några synpunkter på förslaget, se nedan.

Översiktsplan/Detaljplaneprogram

Gällande översiktsplan anger att naturreservatsbildning i det aktuella området planeras, dock är den exakta avgränsningen inte klarlagd. Naturreservatets inrättande fastslår områdets omfattning.

Ett mindre område i öster överlappar del av detaljplan 471, Älgö. Då gränsen för naturreservatet i beslutskartan är grov medför det oklarheter kring huruvida de ytor som avser allmän plats för parkering samt mötesplats i detaljplanen undantas från reservatet på samma sätt som gatumarken, eller om de ingår i reservatet. Detta gäller även den kvartersmark som Älgö 71:3 avses kunna utökas med i enlighet med detaljplanen. Gränsen för reservatet bör i dessa delar förtydligas. Det är viktigt att kvartersmarken undantas från naturreservatet om så inte skett. Det är även viktigt att förtydliga var gränsen går avseende den allmänna parkeringen och mötesplatsen för att tydliggöra framtida drift- och underhållsansvar inom kommunen.

Den yta som i detaljplanen för Älgö avser kvartersmark för privat parkering på Svärdsö har undantagits från naturreservatet i sin helhet. Detta är viktigt för att denna yta ska vara möjlig att anlägga. Dock pågår ett arbete avseende detaljplaneändring som kan komma att innebära att utan ändras till allmän plats för parkering för att försörja bland annat naturreservatets besökare. Om så sker bör den allmänna parkeringsplatsen därefter behandlas som övriga allmänna parkeringsplatser inom reservatsområdet.

Bostäder

Två privatägda fastigheter för friliggande villa på Svärdsö har undantagits från Naturreservatet liksom tillfartsvägar för dessa, vilket är lämpligt. Reservatet undantar även Älgövägen, vilket medger att reservatet i sig inte utgör något hinder för boende inom angränsande planområde att ta sig med bil eller buss till sina fastigheter.

Skola

I Svärdsöutredningen KFKS 2011/216-216 föreslogs en plats för förskola i västra delen av reservatet söder om vägen. Platsen uppfyller de krav som ställs på en förskoletomt ur tillgänglighetsperspektivet för såväl Älgö som Solsidan och har ansetts vara ett lämpligare alternativ att nyttja för ändamålet, än den planlagda yta för skola som möjliggjorts i detaljplan för Älgö. Platsen skulle vara en möjlighet för en förskola med fokus på miljö, ekologi och natur. Marken har tidigare använts för etablering av massor vid utbyggnaden av Älgö.

I översiktsplanen föreslås att mark ska reserveras för denna typ av ändamål. En lämplig avgränsad yta på Svärdsö bör därför undantas från reservatet och utgöra en markreserv för kommande förskolebehov i ett längre perspektiv. I Svärdsöutredningen står följande rekommendation om hur det fortsatta arbetet med avgränsningen av Svärdsö naturreservat bör gå till: *"I fortsatt arbete med att fastställa naturreservatets avgränsning bestämma mer exakt avgränsning för markreservation för förskolans framtida område samt för den samordnade parkeringen."*

Även om den yta på Älgö som avsetts för skola skulle köpas in av kommunen och iordningställas som förskola, kan denna yta sannolikt ändå endast anses utgöra ett komplement till den mer lämpade, och redan kommunalägda, ytan på Svärdsö. Detta då detaljplan för Älgö medger att samtliga ca 560 fastigheter får permanent standard och

möjliggör att barnfamiljer kan bosätta sig permanent i större utsträckning än vad som tidigare varit möjligt.

Kommunal ekonomi

Avseende parkeringar bör det observeras att stadsbyggnadsprojektet för Älgö uppför samtliga av de planlagda allmänna parkeringsplatserna, som till viss del även tycks ingå i reservatet, med asfalt. Det bör även klargöras om den parkering på kvartersmark som undantagits från reservatet, som genom planändring avses bli allmän, därefter avses ingå i reservatet och uppföras med grusbeläggning eller om standarden ska följa resterande parkeringsplatser inom detaljplan för Älgö och beläggas med asfalt. Det bör även klargöras om NRN ska bekosta anläggandet av denna parkeringsplats eller KS genom stadsbyggnadsprojektet. Då syftet med den allmänna parkeringen främst är att tillgodose reservatets besökare, är det lämpligast att även denna yta inkluderas i reservatet, åtminstone efter att planändringen genomförts. Stadsbyggnadsprojektet har beräknat kostnaden för iordningställande av denna yta till ca 500tkr med asfaltsbeläggning, med endast grusbeläggning uppgår kostnaden till ca 400tkr. Det kan även finnas en möjlighet med samordningsvins genom omhändertagande av massor från projektet som skulle kunna minska kostnaderna något.

Mark- och exploateringsenheten

Ulf Crichton
Mark- och exploateringschef

Susanne Skoglund
Exploateringsingenjör (extern)

2 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 172

Dnr KFKS 2014/605-261

Upplåtelse av arrende till Stall Skogsö AB (Saltsjöbadens ryttarförening) för betesmark inom fastigheterna Skogsö 2:9, 2:12 och 2:24

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen beslutar att ingå föreslaget arrendeavtal med Stall Skogsö AB (Saltsjöbadens ryttarförening) för betesmark för hästar inom fastigheterna Skogsö 2:9, 2:12 samt 2:24.

Ärende

I syfte att hålla område beläget i Skogsö naturreservat öppet och fritt från sly föreslås kommunstyrelsen ingå ett jordbruksarrendeavtal med Stall Skogsö AB (Saltsjöbadens ryttarförening) för betesmark för hästar inom fastigheterna Skogsö 2:9, 2:12 och 2:24. Området som upplåts är cirka 23 000 kvadratmeter stort. Arrendeavtalet löper på en tid om tio år med tillträdesdag den 1 oktober 2014. Arrendavgiften är 4 600 kronor per år och ska justeras årligen enligt index.

Handlingar i ärendet

Mark- och exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 24 juni 2014
Bilaga 1 Arrendeavtal

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med mark- och exploateringsenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2014/605-261

Kommunstyrelsen

Upplåtelse av arrende till Stall Skogsö AB (Saltsjöbadens ryttarförening) för betesmark inom fastigheterna Skogsö 2:9, 2:12 och 2:24

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen att fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen beslutar att ingå föreslaget arrendeavtal med Stall Skogsö AB (Saltsjöbadens ryttarförening) för betesmark för hästar inom fastigheterna Skogsö 2:9, 2:12 samt 2:24.

Sammanfattning

I syfte att hålla område beläget i Skogsö naturreservat öppet och fritt från sly föreslås kommunstyrelsen ingå ett jordbruksarrendeavtal med Stall Skogsö AB (Saltsjöbadens ryttarförening) för betesmark för hästar inom fastigheterna Skogsö 2:9, 2:12 och 2:24. Området som upplåts är cirka 23 000 kvadratmeter stort. Arrendeavtalet löper på en tid om tio år med tillträdesdag den 1 oktober 2014. Arrendeavgiften är 4 600 kronor per år och ska justeras årligen enligt index.

Ärendet

Skogsö naturreservat

Fastigheterna Skogsö 2:9, 2:12 och 2:24 är belägna inom Skogsö naturreservat. Det aktuella området består av före detta åker- och ängsmarker som växer igen med sly vilket har negativ effekt på områdets miljö. Enligt föreskrifterna för naturreservatet ska vegetationsutvecklingen på öppen mark styras genom bete eller slätter. Upplåtelse av arrende till Saltsjöbadens ryttarförening för betesmark utpekas som en åtgärd i föreskrifternas skötselplan.

Arrendeavtal

Enligt det arrendeavtal som här föreslås upplåts ett område om cirka 23 000 kvadratmeter till Saltsjöbadens ryttarförening på en tid om tio år med tillträde den 1 oktober 2014.

Arrendetiden förlängs därefter med tio år på samma villkor om uppsägning inte sker senast 12 månader före upplåtelsetidens slut. Det aktuella området har tidigare inte upplåtits till ryttarföreningen. Arrendeavgiften är 4 600 kronor per år och ska justeras årligen enligt index. Ryttarföreningen ska bekosta uppförande av stängsel och andra åtgärder som är nödvändiga för arrendeområdets utnyttjande. Enligt avtalet ska allmänheten ha rätt att passera arrendeområdet. För det fall att marken inte betas av tillräckligt ska slåstring utföras sommartid. Detta arbete ska utföras och bekostas av kommunen.

Bilagor

Bilaga 1 Arrendeavtal

Tomas Vesterlin
Tf Markchef

Ulrika Almqvist
Markingenjör

AVTAL OM JORDBRUKSARRENDE

§ 1 PARTER

Upplåtare: Nacka kommun organisationsnummer: 212000-0167, nedan kallad fastighetsägaren
adress: Mark- och exploateringsenheten, 131 81 Nacka.

Arrendator: Stall Skogsö AB, organisationsnummer: 556645-2065 nedan kallad arrendatorn
adress: Stall Skogsö AB c/o Anna Schöld, Folkungagatan 103, 116 30 Stockholm.

Saltsjöbadens ryttarförening bedriver sin verksamhet i aktiebolagsform genom Stall Skogsö AB. Detta sker till följd av krav som ställdes av kreditgivande bank vid förvärvandet av stallbyggnad 2004. Eventuella vinster i aktiebolaget används till underhåll och förvaltning av anläggningen.

§ 2 ARRENDESTÄLLE

Arrendet omfattar del av fastigheterna Skogsö 2:9, 2:12 samt 2:24 i Saltsjöbaden, se bifogad karta bilaga 1. Arealen utgör ca 23 000 kvm.

§ 3 ÄNDAMÅL

Arrendeområdet skall användas som betesmark för hästar. Området ligger inom en del av Skogsö naturreservat där syftet är att hålla området öppet med bete och/eller slätter. På arrendestället får inte bedrivas verksamhet som strider mot det angivna ändamålet. Med upplåtelsen följer ingen rätt till jakt och fiske.

Arrendestället skall vara öppet för allmänheten att passera. Innan arrendatorn vidtar åtgärder inom arrendeområdet skall dessa först ha godkänts av naturreservatsförvaltaren.

§ 4 ARRENDETID OCH UPPSÄGNING

Arrendetiden gäller från tillträdesdagen den 1 oktober 2014 och fram till avträdesdagen den 30 juni 2024. Arrendetiden förlängs därefter med 10 år i sänder om uppsägning inte sker senast 12 månader före arrendetidens utgång.

Arrendatorn svarar för att verksamheten på arrendestället följer gällande lagar och regler. Skulle arrendatorn agera i strid mot bestämmelserna i detta avtal har fastighetsägaren rätt att upphäva arrendeavtalet före arrendetidens utgång.

Ändamålet med arrendestället kan komma att ändras till följd av ändrade reservatsbestämmelser, detaljplan eller av att fastighetsägaren av annat skäl vill använda marken för annat ändamål än jordbruk. Med anledning av att fastighetsägaren måste hålla arrendestället tillgängligt för ändrad markanvändning skall detta avtal inte vara förenat med någon rätt för arrendatorn till förlängning av avtalstiden om fastighetsägaren säger upp avtalet.

§ 5 ARRENDEAVGIFT

Arrendeavgiften är 4 600 (fyratusensexhundra) kronor. Avgiften ska från och med andra arrendeåret justeras med hänsyn till förändringen mellan oktober månads indextal året före upplåtelsen (2013) och oktober månads indextal året före respektive arrendeår. Avgiften ska dock aldrig understiga första årets arrendeavgift.

Avgiften skall betalas förskottsvis senast den första dagen på arrendeåret. Vid betalningstillfället betalas även gällande mervärdesskatt. Vid försenad betalning tillkommer dröjsmålsränta enligt lag samt ersättning för betalningspåminnelse enligt vad som stadgas om inkassokostnader.

§ 6 DRIFTSKOSTNADER

Arrendatorn skall svara för alla avgifter och övriga kostnader som uppkommer genom arrendeområdets nyttjande.

§ 7 STÄNGSLING

Arrendatorn svarar för stängsling och kostnader för detta. Områden som inhägnas förses med anordningar för allmänheten att ta sig genom. Inhägnader och anordningar för passage skall godkännas av kommunen, se vidare § 18.

§ 8 DIKEN

Fastighetsägaren svarar för återställande och underhåll av befintliga diken enligt skötselplan för Skogsö naturreservat.

§ 9 ARRENDESTÄLLET: TILLSYN, SKICK OCH SKÖTSEL

Arrendestället utarrenderas i befintligt skick. Arrendatorn ska hålla arrendestället i ett snyggt och städat skick. Arrendatorn får inte använda arrendeområdet så att risk för miljöskada uppkommer. I naturreservatet Skogsö gäller särskilda sköselföreskrifter som arrendatorn ska följa. De delar av föreskrifterna och skötselplanen som direkt berör arrendestället framgår av bilaga 2.

För att minimera övergödning skall hästarnas gödsel regelbundet samlas in och tas bort från hagmarken. Arrendatorn skall säkerställa god stallgödselhantering.

Om marken inte betas eller blir ojämnt betad ska dessa ytor slåträs under sommaren. Det avslagna gräset skall samlas in och forslas bort. Detta arbete utförs och bekostas av fastighetsägaren, se vidare § 13.

Arrendatorn skall hålla nödvändig tillsyn över arrendestället. Arrendatorn skall nyttja området så att minsta möjliga olägenhet orsakas grannar och övrig omgivning.

Fastighetsägaren äger rätt att för besiktning av arrendestället erhålla nödvändigt tillträde. Arrendatorn skall närvara vid besiktningen om fastighetsägaren så önskar. Fastighetsägaren kallar till sådan besiktning.

§ 10 ANLÄGGNINGAR

Arrendatorn förbehålls äganderätten till anläggningar som av denne redan är uppförda. Förändringar av befintliga anläggningar får endast utföras efter föregående godkännande av fastighetsägaren och i förekommande fall efter det att erforderliga tillstånd och lov erhållits från Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Naturreservatsnämnden och andra berörda myn-

digheter. På arrendestället får inte uppsättas skyltar eller anordningar för reklam annat än för den verksamhet som bedrivs där.

§ 11 MYNDIGHETSTILLSTÅND

Arrendatorn är skyldig att skaffa de tillstånd som erfordras för verksamheten på arrendeområdet. Arrendatorn skall följa alla de föreskrifter som meddelas av myndighet eller som följer av lag.

§ 12 ÖVERLÅTELSE OCH UNDERUPPLÅTELSE

Arrendatorn får inte överlåta eller på annat sätt överföra och inte heller i sin tur upplåta rättigheter enligt detta avtal till annan utan fastighetsägarens skriftliga samtycke.

§ 13 KOMMUNENS NYTTJANDE

Kommunen äger rätt att själv eller låta annan nyttja de upplåtna beteshagarna tillfälligt för skötseln av naturreservatet. Detta gäller såväl för slätter av mark som inte betas eller blir ojämnt betad samt för andra speciella ändamål. Kommunen skall härvid, i så god tid som möjligt, dock minst två veckor i förväg, anmäla detta till arrendatorn.

Vid sådant nyttjande äger bolaget rätt till ersättning enbart för utebliven intäkt och verifierade kostnader för återställande av nyttjad mark samt för eventuella merkostnader som är direkt föranledda av nyttjandet.

§ 14 LEDNINGSDRAGNING

Arrendatorn medger att fastighetsägaren eller annan som har fastighetsägarens tillstånd rätt att anlägga och bibehålla ledningar på arrendestället. Detta gäller såväl underjordiska som luftburna ledningar med erforderlig ledningsstolpar. Arrendatorn är skyldig att utan ersättning tåla det intrång, som föranleds av att ledningarna anläggs och nyttjas, men har rätt till ersättning för direkta skador i övrigt.

§ 15 SKADESTÅND

Arrendatorn är skyldig att ersätta skada, som uppkommer på fastighetsägarens egendom och för tredje man, på grund av brister i vården, underhållet eller tillsynen av arrendestället, anläggningarna på arrendestället eller angränsande områden. Det åligger arrendatorn att teckna ansvarsförsäkring till betryggande värde.

§ 16 ARRENDETS UPPHÖRANDE

Vid arrendeavtalets upphörande skall arrendatorn i görligaste mån återställa arrendestället i ursprungligt skick och i väl städad skick. Om så inte är fallet äger fastighetsägaren åtgärda detta på arrendatorns bekostnad. Arrendatorn äger inte rätt till avträdesersättning vid arrendets upphörande.

§ 17 ANSVAR

Arrendatorn skall i alla sammanhang svara för skada som härrör från arrendatorns verksamhet på arrendestället. Arrendatorn har ansvar för av denne och dennes verksamhet orsakad skada på arrendestället även efter avtalets upphörande.

§ 18 UPPFÖLJNING AV ARRENDEAVTAL

Parterna ska löpande träffas för att informera varandra och komma överens om områdets skötsel, kommande händelser och underhållsåtgärder. Fastighetsägaren kallar till uppföljningsmöten två gånger per år.

§ 19 PARTERNAS KONTAKTORGAN

Parternas kontaktorgan är om inget annat meddelas för fastighetsägaren naturreservatsförvaltaren och för arrendatorn ordföranden i styrelsen för Stall Skogsö AB.

Detta avtal har upprättats i två (2) likalydande exemplar varav fastighetsägaren och arrendatorn tagit var sitt.

Nacka 2014 - -
För fastighetsägaren Nacka kommun

Nacka 2014 - 0603
För arrendatorn Stall Skogsö AB

Tina Junaeus

Anna Schöld

BILAGOR

Bilaga 1 Karta över arrendestället

Bilaga 2 Utdrag ut föreskrifter och skötselplan för Skogsö naturreservat

Arrendeställe,
ungefärlig utbredning

Gångvägar som allmänheten kan använda

Utdrag ur föreskrifter och skötselplan för Skogsö naturreservat

Arrendatorn har att följa de föreskrifter och den skötselplan som gäller för Skogsö naturreservat. De delar som direkt berör arrendestället framgår av nedanstående utdrag. Bestämmelserna i naturvårdslagen har ersatts av bestämmelser i miljöbalken.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

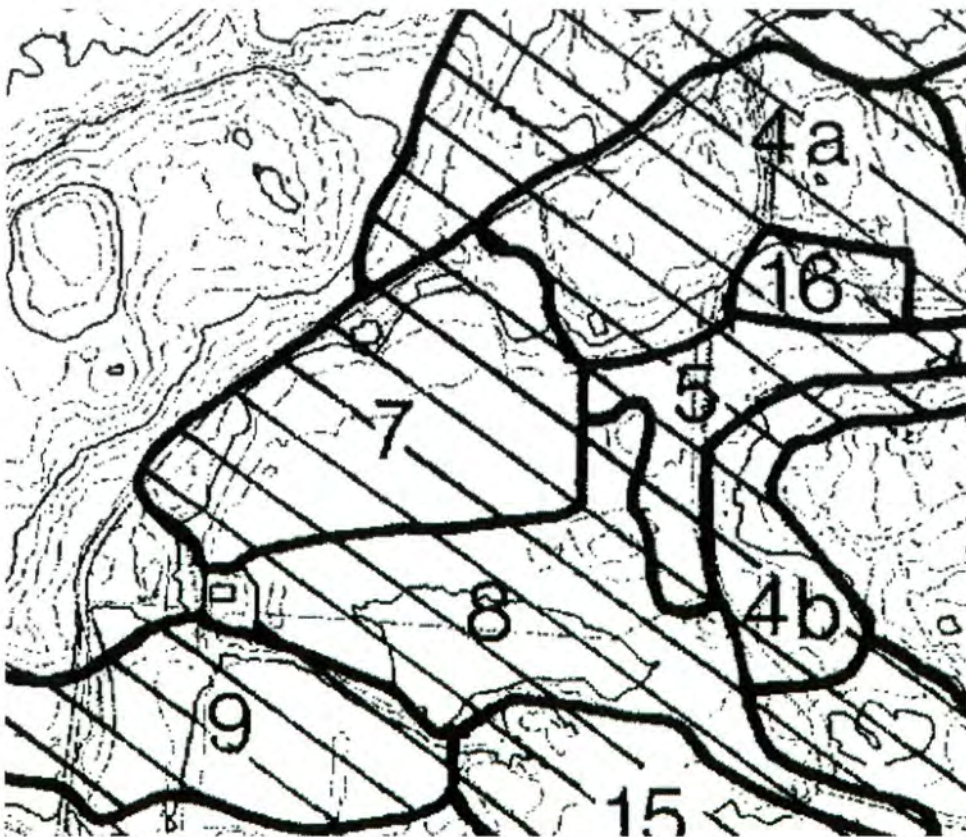
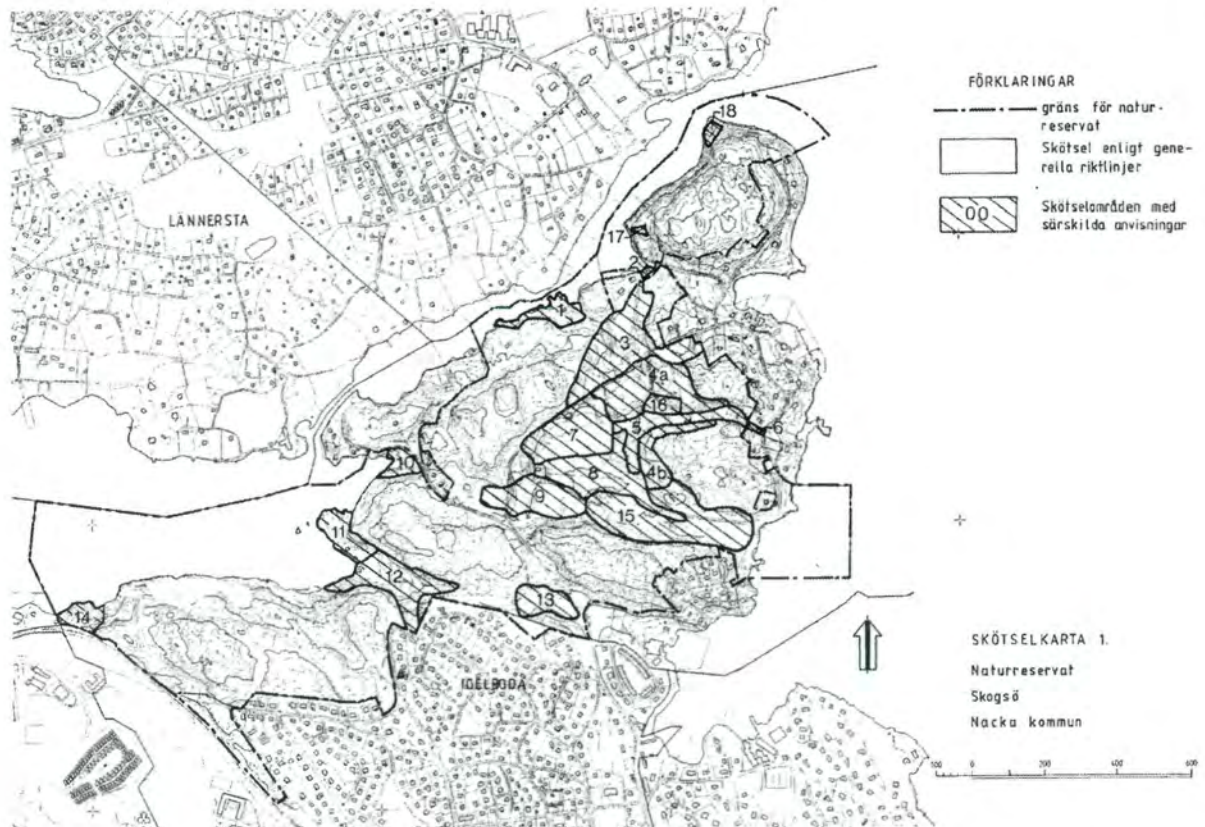
Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att:

1. bedriva täkt, tippa massor eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi eller ytförhållanden som att gräva, spränga, muddra, borra, schakta eller utfylla.
2. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel.
3. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning som inte omfattar naturreservatets skyltning.
4. uppföra helt ny byggnad, utföra till- eller påbyggnad, ändra byggnads exteriör eller användningssätt etc. om det motverkar syftet med reservatet eller intentionerna i kulturminnesvårdsprogrammet.
5. använda kemiska bekämpningsmedel eller handelsgödsel.
6. utsläppa spillvatten i Skogsö träsk.

Utan kommunstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

7. dika, dämna eller på andra sätt förändra områdets dräneringsförhållanden, utom den skötsel som krävs för befintligt dikes funktion.
8. uppföra ny anläggning, ändra eller utöka befintlig anläggning, riva byggnad, uppföra ny byggnad, utföra till- eller påbyggnad, ändra en byggnads användningssätt eller exteriör.
9. anlägga väg, stig eller parkeringsplats utöver vad som anges i bifogad skötselplan och arrendeavtal.
10. dra fram ny mark- eller luftledning eller nedlägga kabel eller annan ledning i vatten.
11. avverka eller utföra andra skogliga åtgärder utöver vad som framgår av bifogad skötselplan.

Skötselområden

Område 5**Äng söder om scoutstugan***Beskrivning:*

Långsmal äng med kraftigt slånbyn, delvis igenvuxen med asp och björk. Gran tränger in från kanterna. I östligaste delen tät asp- och björkskog. Sankt parti mitt på ängen.

Mål:

Örtrik ängsmark som kantas av ädellövdominerad vegetation. I östligaste delen aspdominerad blandskog.

Åtgärder:

Inträngande gran på ängen tas bort liksom lövträd och sly, enstaka karaktärsträd eller mindre grupp av björk får stå kvar. Befintlig asp och skog på platån i östligaste delen gallras till ett förband på 3-4 m. Slånbeståndens utbredning begränsas. Området hävdas med bete och/eller slåtter. Befintliga diken återställs och underhålls.

Område 7**Gamla handelsträdgården***Beskrivning:*

Öppen mark med blandskogsbyn i väster. Grova ädellövträd i anslutning till Skogsövägen. I norr och öster finns byggnader från en nedlagd handelsträdgård som idag används som häststall och förråd. I anslutning finns ridvolt och gödselplatta.

Några bostadsfastigheter finns varav den ena ligger nära båtuppläggningsplatsen.

Norr om Skogsö träsk finns beteshage samt kolonilottsområde, vilket bevattnas med vatten från Skogsö träsk.

En mindre parkering finns i blandskogen i nordväst. Spillvatten från bostadshus väster resp. öster om stallbyggnaden leds till Skogsö träsk efter slamavskiljning i brunn. Motsvarande lösning finns för scoutstugan Gläntan, via öppet dike.

Begränsad rörlighet för allmänheten.

Mål:

Nuvarande aktiviteter bibehålls. Rörligt friluftsliv skall utan hinder kunna passera genom området, även i öst-västlig riktning mellan kolonilottsområde och hästhage. Hästar och gärna andra betesdjur som t.ex. får skall i stor utsträckning medverka till landskapsvården genom beteshävd av öppna marker. Inget spillvattenutsläpp i Skogsö träsk. Vårdat utseende med stora ädellövträd, speciellt utmed Skogsövägen.

Åtgärd:

Upprätta arrendeavtal med Saltsjöbadens ryttaförening om djurhållning, betestrategier, instängningsmaterial, stättor i staket m.m. Upprätta avtal om omhändertagande av gödsel och gödselvatten.

Spillvattenledningar ansluts till kommunalt avlopp, tank eller till lokal reningsanläggning.

Blandskogen i väster gallras och röjs. Gamla ekar och tallar friställs.

Plantering av slån i slänten kring ridvolten.

Område 8

Skogsö träsk

Beskrivning:

Näringsrik sjö och värdefull biotop för grod- och kräldjur. Sjön omgärdas av svårforcerad vegetation av bl.a. slån, hassel, druvfläder, al, hägg och ek. Sedan 1994 har angränsande delar av beteshagen översvämmats under våren, med upp till ca 50 cm högre nivå än medelvattennivån på ca +4,0 m.ö.h. Risk för övergödning, se vidare område 13, Gamla handelsträdgården. Avrinningströskeln har innan igensättningen av utloppsdiket legat på ca +4,0 m.ö.h.

Mål:

Ej övergött viltvatten och biotop för grod- och kräldjur som omgärdas av tät lövvegetation. Utloppströskel med ursprunglig nivå +4,0 m.ö.h.

Åtgärder:

Ekar friställs, i övrigt ingen lövslöröjning. Gran och ungtall tas bort förutom i område mot båtuppläggningsplats. Det stora diket mellan träskets östra del och Baggensfjärden rensas från nedfallet material i dess övre del på en sträcka av ca 100 m, så att större våröversvämningar undviks. I vissa avsnitt bör rör placeras på dikesbotten för att säkra vattenflödet även efter nya släntras. Dikesrensning skall utföras på sådant sätt att inga skador uppkommer på omgivande mark eller vegetation. Detta kan uppnås med användandet av handschakt eller ny sugteknik för schaktning typ: Ragnsells i Stockholm AB.

16 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 183

Dnr KFKS 2014/773-

Nyupplåtelse av lägenhetsarrende för småbåtsbrygga belägen vid Knapens håll inom fastigheten Bo 1:608

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen beslutar att kommunen ingår nytt arrendeavtal med Olof Knaaps Båtklubb (Ekonomisk Förening) för vattenområde inom fastigheten Bo 1:608.

Ärende

- Lägenhetsarrendeavtal för vattenområde tecknas med Olof Knaaps Båtklubb (Ekonomisk Förening).
- Avtalet innebär att arrendatorn får rätt att nyttja området för småbåtsbrygga.
- Tiden för upplåtelsen är på 10 år och kan förlängas med 5 år i taget.

Handlingar i ärendet

Mark- och exploateringsenhetens tjänsteskrivelse den 28 augusti 2014
Bilaga 1 Arrendeavtal

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med mark- och exploateringsenhetens förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Nyupplåtelse av lägenhetsarrende för småbåtsbrygga belägen vid Knapens hål inom fastigheten Bo 1:608

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att kommunen ingår nytt arrendeavtal med Olof Knaaps Båtklubb (Ekonomisk Förening) för vattenområde inom fastigheten Bo 1:608.

Sammanfattning

- Lägenhetsarrendeavtal för vattenområde tecknas med Olof Knaaps Båtklubb (Ekonomisk Förening).
- Avtalet innebär att arrendatorn får rätt att nyttja området för småbåtsbrygga.
- Tiden för upplåtelsen är på 10 år och kan förlängas med 5 år i taget.

Ärendet

Arrendeområdet är i laga kraftvunnen ”detaljplan för Bo 1:51 m.fl. delar av Bo och Lännersta, Boovägen, Kaptensvägen, Kaptensstigen m.fl. (område Y och Z)” utpekad som område för föreningsbrygga. Arrendeavtalet är tecknat på 10 år vilket underlättar båtklubbens möjligheter till investering i anläggningen. Den årliga avgiften utgår med 500 kr/båtplats vilket i detta fall innebär en avgift om 2000 kr/år.

Bilagor

Bilaga 1 Arrendeavtal

Tomas Vesterlin
Tf Markchef

Jacob Gerson
Markingenjör

AVTAL OM LÄGENHETSARRENDE

§ 1 PARTER

Upplåtare: Nacka kommun, nedan kallad kommunen,
Adress: Mark- och exploateringsenheten, 131 81 Nacka.

Arrendator: Olof Knaaps Båtklubb (ek. för.), nedan kallad arrendatorn.
Adress: c/o Anders Wollenius, Hermelinsvägen 5, 132 46 Saltsjö-Boo

§ 2 ARRENDESTÄLLE

Arrendet omfattar del av vattenområdet på fastigheten Bo 1:608, rödmarkerat på bifogad karta, bilaga 1. Området är beläget vid Knapens håll. Vattenarealen utgör totalt ca 80 kvm.

I arrendet ingår att arrendatorn äger utöva tillsyn över angränsande vattenområden på fastigheten Bo 1:608 enligt § 16 nedan.

§ 3 ÄNDAMÅL

Arrendestället skall användas av arrendatorn för småbåtsbryggor och förtöjning av båtar. Angränsande landområden enligt § 9-10 nedan utgör naturmark och får ej nyttjas för båtupplägning eller liknande.

Bryggorna ska vara öppna för allmänheten att beträda och får ej stängslas in.

På arrendestället får ej bedrivas verksamhet som strider mot det angivna ändamålet.

§ 4 FÖRDELNING AV BÅTPLATSER

Vid fördelning av båtplatser ska de medlemmar som äger fastigheterna Bo 1:71, 1:506- 508 ges en garanterad plats, om de så önskar. De som äger fastigheter i områdets direkta närhet ska ha företräde till övriga båtplatser. Därefter övriga Nackabor. Fastighetsägare med bryggmöjlighet på egen tomt ska ej beviljas båtplats. Endast en båtplats per fastighetsägare tillåts.

I det fall någon av ägarna till fastigheterna Bo 1:71, 1:506- 508 väljer att inte bli medlem i bryggföreningen vid föreningens bildande ska en eventuell ny ägare till någon av fastigheterna ges förtur i kön till båtplats inom området.

§ 5 ARRENDETID OCH UPPSÄGNING

Arrendetiden omfattar tio år räknat från 2014-11-01 och t.o.m. 2024-10-31
Arrendetiden förlängs därefter med fem år i sänder om uppsägning ej sker senast sex månader före den löpande arrendetidens utgång. Arrendatorn svarar för att verksamheten på arrendestället följer gällande lagar och regler. Skulle arrendatorn strida mot bestämmelserna i detta avtal har fastighetsägaren rätt att häva arrendeavtalet före arrendetidens utgång.

§ 6 ARRENDEAVGIFT

Arrendeavgiften är TVÅTUSEN (2000) kronor för första arrendeåret. För följande år skall avgiften årsvis justeras i förhållande till förändringarna i konsumentprisindex (totalindex). Första årets arrendeavgift är baserad på konsumentprisindexet för september månad 2014. För därpå följande arrendeår skall avgiften justeras så att den följer indexändringar fram till och med september månad närmast före det aktuella arrendeårets början. Arrendeavgiften skall dock aldrig understiga första årets arrendeavgift. Arrendeavgiften grundar sig på förutsättningen att det tillskapas totalt 4 båtplatser inom området.

Avgiften erläggs i förskott senast den 31 oktober varje år efter fakturering från kommunen. Första årets avgift faktureras av kommunen efter det att detta avtal godkänts av Nacka kommunstyrelse.

Härutöver skall parterna äga rätt att varje år reglera avgiftens storlek om arrendeställets nyttjande ändrats i betydande omfattning under den senaste tolv månadersperioden.

§ 7 FÖRBUD MOT UPPLÅTELSE I ANDRA HAND

Arrendatorn får inte utan kommunens skriftliga samtycke upplåta nyttjanderätt till någon del av arrendestället.

§ 8 FÖRBUD MOT ÖVERLÅTELSE

Arrendatorn får inte utan kommunens skriftliga samtycke överlåta arrendet eller annars sätta annan i sitt ställe.

§ 9 ARRENDESTÄLLET SKICK OCH SKÖTSEL

Arrendestället utarrenderas i det skick det befinner sig på dagen för arrendatorns undertecknande av detta avtal. Arrendatorn är skyldig att alltid hålla arrendestället i ett snyggt och prydligt skick.

Arrendatorn svarar för att verksamheten på arrendestället följer gällande lagar till skydd för miljön liksom de föreskrifter och råd som meddelats med stöd av dessa. Arrendatorn svarar för de kostnader som kan föranledas av de åtgärder som kan påfordras enligt denna lagstiftning i den mån han kan hållas ansvarig härför.

Kommunen äger rätt att för besiktning av arrendestället erhålla erforderligt tillträde. Arrendatorn skall närvara vid besiktningen om kommunen så kräver. Kommunen kallar till sådan besiktning. Skyldigheterna omfattar vattenområdet, både ovan och under vattenytan.

§ 10 BYGGNADER OCH ANLÄGGNINGAR

Arrendatorn äger utföra de anläggningar och markarbeten som erfordras för att arrendestället skall fungera för det avsedda ändamålet. Dyliga arbeten och anläggningar får ej utföras utan föregående godkännande av kommunen och i

förekommande fall efter det att erforderliga tillstånd och lov erhållits från byggnadsnämnden och andra berörda myndigheter.

På arrendestället får ej uppsättas skyltar eller anordningar för reklam annat än för den verksamhet som bedrivs på området. Arrendetområdet ska vara öppet för allmänheten att vistas på och inte vara inhägnat.

Arrendatorn förbehålls äganderätten till anläggningar som av honom redan är uppförda och framledes uppföres på arrendestället. Vid arrendets upphörande skall arrendatorn, där ej annat överenskommes, ha bortfört anläggningarna från området. Om dessa åtgärder ej vidtagits äger kommunen utföra dessa på arrendatorns bekostnad.

§ 11 DRIFTSKOSTNADER

Arrendatorn svarar för alla med arrendet förknippade drifts- och underhållskostnader.

§ 12 LEDNINGSDRAGNING

Arrendatorn medger att kommunen eller annan, som därtill har kommunens tillstånd, får dra fram och vidmakthålla ledningar i mark och vatten samt över arrendestället med erforderliga ledningsstolpar (och infästningsanordningar å byggnad), om detta kan ske utan avsevärd olägenhet för arrendatorn. Arrendatorn är skyldig att utan ersättning tåla det intrång, som föranleds av att ledningarna anläggs och nyttjas, men har rätt till ersättning för direkta skador i övrigt.

§ 13 SKADESTÅND

Arrendatorn är skyldig att ersätta skada, som kan uppkomma på kommunens egendom samt för tredje man, orsakad av den verksamhet som bedrivs på arrendestället. Det åligger arrendatorn att teckna ansvarighetsförsäkring till betryggande värde.

§ 14 AVTRÄDESERSÄTTNING

Arrendatorn äger ej rätt till avträdesersättning vid arrendets upphörande.

§ 15 SÄRSKILDA VILLKOR

För arrendet skall härutöver följande särskilda förbehåll gälla:

Om ändring i markanvändningen aktualiseras under pågående arrendeperiod för att tillgodose ett allmänt behov och varigenom arrendet påverkas eller måste upphöra skall parterna uppta förhandlingar om saken.

Kommunen skall därvid i första hand söka lösa arrendatorns markbehov genom att anvisa annan plats för verksamheten. Arrendatorn äger rätt till skälig nedsättning av arrendeavgiften samt skälig ersättning för skada som orsakas av förändringarna.

§ 16 TILLSYN AV ANGRÄNSANDE VATTENOMRÅDE

Arrendatorn äger utöva tillsyn över angränsande vattenområde på kommunens fastighet Bo 1:608. Tillsynen skall avse kommunen tillhörigt vattenområde i syfte att förhindra användande av området för obehörig utläggande av svajbojar. För det fall rättsliga åtgärder erfordras för att fullgöra åtagandet skall detta meddelas kommunen som har att vidtaga åtgärderna.

§ 17 PARKERING

Det ges ingen möjlighet till parkering i anslutning till området.

§ 18 INSKRIVNINGSFÖRBUD

Detta avtal får inte inskrivas.

§ 19 PARTERNAS KONTAKTORGAN

Parternas kontaktorgan är om inget annat meddelas för kommunen mark- och exploateringsenheten och för arrendatorn bryggföreningens ordförande. Bryggföreningen är skyldiga att löpande meddela kommunen aktuella kontaktuppgifter för ordföranden.

§ 20 ÖVRIGT

I övrigt gäller vad i 7 och 8 kap jordabalken eller annars i lag stadgas om lägenhetsarrende.

Detta avtal har upprättats i två (2) likalydande exemplar varav kommunen och arrendatorn tagit var sitt.

Nacka 2014-

Nacka 2014-08-27

För NACKA KOMMUN

För ARRENDATORN

.....
Tomas Vesterlin
Tf Markchef

Anders Wollnerius
.....
Anders Wollnerius

.....
Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Peter Sjögren
.....
PETER SJÖGREN

Bilaga 1

Denna karta tillhör avtal om lägenhetsarrende mellan Mark- och exploateringsenheten i Nacka kommun och Båtklubben Olof Knaaps Båtklubb (Ek. för.)

16 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 187

Dnr KFKS 2014/344-513

Strategi för cykelsatsning i Nacka

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige anta "Strategi för cykelsatsningar i Nacka".

Ärende

Syftet med ett nytt styrdokument om cykelsatsningar i Nacka är att de satsningar och utbyggnader som görs för cykel i Nacka kommun ska ges förutsättningar att ske på ett effektivt och prioriterat sätt. Målet med den cykelstrategi som nu föreslås är att det ska bli enklare, snabbare och säkrare att cykla och kombinera resandet med cykel och kollektivtrafik. Målet är även att andelen cyklister ska öka under alla delar av året.

Stadsledningskontorets förslag till styrdokument är identiskt med det dokument som tekniska nämnden har föreslagit, men som nämnden har benämnt cykelplan. Utifrån vad kommunstyrelsen har lagt fast om styrdokuments benämningar och innehåll, är innehållet i detta dokument en strategi, inte en plan.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 8 september 2014

Bilaga 1: Cykelstrategi 2014

Bilaga 2: Samrådsredogörelse

Bilaga 3: Protokollsutdrag i tekniska nämnden 26 augusti 2014 § 133

Ärendets tidigare behandling

Beslut i tekniska nämnden den 26 augusti 2014 § 133

1. Tekniska nämnden beslutade att justera förslag till cykelplanen enligt bilaga 1 efter KSSU:s yttrande.
2. Tekniska nämnden föreslog kommunfullmäktige att anta reviderat förslag till Cykelplan 2014.

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

16 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Protokollsanteckningar

Christina Ståldal (NL) lät anteckna följande.

”Bra att det nu satsas på cykling i en större skala än vad som hittills har skett. En satsning på förbättrad miljö, luft, minskad bullernivå och friskvård som Nackalistan välkomnar.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Strategi för cykelsatsning i Nacka

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige anta ”Strategi för cykelsatsningar i Nacka”.

Sammanfattning

Syftet med ett nytt styrdokument om cykelsatsningar i Nacka är att de satsningar och utbyggnader som görs för cykel i Nacka kommun ska ges förutsättningar att ske på ett effektivt och prioriterat sätt. Målet med den cykelstrategi som nu föreslås är att det ska bli enklare, snabbare och säkrare att cykla och kombinera resandet med cykel och kollektivtrafik. Målet är även att andelen cyklister ska öka under alla delar av året.

Stadsledningskontorets förslag till styrdokument är identiskt med det dokument som tekniska nämnden har föreslagit, men som nämnden har benämnt cykelplan. Utifrån vad kommunstyrelsen har lagt fast om styrdokuments benämningar och innehåll, är innehållet i detta dokument en strategi, inte en plan.

Ärendet

Den föreslagna strategin för cykelsatsningar i Nacka behandlar principer för arbete kring detaljutformning, drift och underhåll, cykelparkeringar och cykelvägvisning. Strategin tar även upp frågor kring kommunikation och beteendepåverkan samt behovet av tydligare mätning och uppföljning av cykeltrafiken. Den innehåller även en åtgärdsplan där nyanläggning och förbättring av cykelvägnätet föreslås. Åtgärdsplanen inrymmer också förbättringsåtgärder för drift och underhåll, cykelparkeringar, cykelvägvisning och kommunikationsinsatser.

Detta förslag till styrdokument har arbetats fram under 2013 och tekniska nämnden beslöt vid sitt sammanträde den 17 december 2013 att skicka ut det nämnden benämnde som cykelplanen på remiss. Remisstiden pågick mellan 19 december 2013 till 28 februari 2014. Totalt inkom 39 yttranden från nämnder, myndigheter, organisationer, intresseföreningar och allmänhet, se bilaga 2, samrådsredogörelse, för fullständig summering.

Efter inkomna yttranden har justeringar i styrdokumentet gjorts. En av de största förändringarna är ett nytt kapitel om stadsplaneringens betydelse för att skapa trygga och attraktiva cykelvägar. En annan betydelsefull ändring är att styrdokumentet på ett tydligare sätt behandlar kombinationsresor mellan cykel och kollektivtrafik. Mindre justeringar har även gjorts i åtgärdsplanen där nya länkar har tillkommit och omprioriteringar gjorts mellan de olika åtgärdsförslagen.

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott framförde i sitt yttrande frågor kring benämningen på styrdokumentet. Oavsett om ”cykelplan” hör till de vedertagna så skickar det fel signaler om vad styrdokumentet syftar till som ingående del i styrningen av Nacka kommuns verksamhet. Till sitt innehåll är detta styrdokument en strategi, utifrån kommunstyrelsens beslut om benämning på olika styrdokument. Detta tydliggörs också av tekniska nämndens förslag att dokumentet ska ha en underrubrik som är ”strategi för cykelsatsning”. Shakespeare må ha sagt att en ros doftar lika gott vilket namn den än har men det gäller inte för styrdokument. Benämningen signalerar vilken typ av innehåll man ska förvänta sig och också vilka beteenden och skeenden som den styr. Ett dokument som ska fungera som en strategi ska inte heta plan. Det leder fel i styrningen. Med avvikelse från tekniska nämndens beslut den 26 augusti 2014, § 133, föreslår stadsledningskontoret därför att detta styrdokument benämns efter sitt innehåll, ett innehåll som tekniska nämnden manifesterat genom sitt förslag till underrubrik. Utskottets synpunkter i övrigt är beaktade i tekniska nämndens förslag.

Det här innehåller strategin

Mål, syfte och fokus

Målet med cykelstrategin är att

- det ska bli enklare, snabbare och säkrare att cykla i Nacka
- kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik ska förbättras
- andelen cyklister ska öka under alla delar av året

Cykelstrategin har ett övergripande syfte formulerat som att

- ”de satsningar och utbyggnader som görs för cykel i Nacka kommun ska ske på ett effektivt och prioriterat sätt”.

Vidare ska cykelstrategin

- ”fungera som underlag för planering, planläggning och utformning av det fysiska rummet och även som underlag och planering av drift och underhåll samt kommunikation.”

Cykelstrategin innehåller förslag på

- fysiska cykelåtgärder
- grundläggande principer för bland annat detaljutformning, cykelparkeringar, vägvisning och underhåll

Sammantaget ska den fungera som underlag för budget- och verksamhetsplanering.

Fokus ligger på resor till och från arbetsplatser och skolor; väljer fler cykel kan onödiga bilresor undvikas och kollektivtrafiken avlastas.

Tre kategorier cykelvägar

För att uppnå syfte och mål med cykelstrategin delas cykelvägarna in i tre kategorier, baserade på en genomförd inventering som knyter an till den regionala cykelplanen;

- regionala cykelstråk
- huvudcykelnät
- lokalcykelnät

Kopplingen inom och mellan kommundelar, lokalisering av kommundelscentra, kollektivtrafikpunkter, skolor, arbetsplatser och idrottsplatser har varit viktiga delar i klassificeringen. Inventeringen har genomförts även på sträckor där det saknas cykelväg/bana men där det bedöms finnas en stor potential att öka antalet resor med cykel.

Cykelstrategin redovisar fyra regionala cykelstråk i Nacka; Värmdöstråket, Ältastråket, Saltsjöbadsstråket och Tyresöstråket. Ett regionalt cykelstråk ska ha högre standard och stora krav på framkomlighet och trafiksäkerhet. En fart av 30 kilometer i timmen ska vara möjlig på de minst 4,3 meter breda stråken. De ska vara enhetliga genom länet.

Huvudcykelnätet binder ihop olika delar inom kommunen och är länkar både till kollektivtrafik och till de regionala stråken.

Lokalcykelnät är precis vad det låter som; cykelvägar inom bostadsområden, skolbarnsvägar och länkar till de två större formerna av stråk. Utformningen följer vad som är möjligt på platsen.

Cykelstrategin definierar vad som krävs för vart och ett av typerna av stråk och anger därmed vad medborgarna och andra som tar sig fram med cykel genom kommunen, ska kunna förvänta sig i form av standard och utformning. Strategin framhåller att parkeringar är en viktig del av cykelinfrastrukturen. Stödsäkerhet, närhet till målet, väderskydd, kapacitet och trygghet anges som viktiga aspekter. Kombinationen cykla/åka kollektivt ska underlättas.

Även vägvisningen är en viktig del i cyklandet, som anges att den ska vara kontinuerlig, tydlig, lättförståelig och av god standard.

Drift och underhåll

Cykelstrategin innehåller även ambitionsnivåer för drift och underhåll, vintertid och sommartid i form av riktlinjer. Den anger att tillsyn ska ske var fjortonde dag på de regionala cykelstråken för att säkerställa en god standard. Det övriga stråkformerna får en tillsyn som anpassas efter behov.

Ekonomiska konsekvenser

Varje enskilt åtgärdsobjekt kommer att gå upp som ett enskilt investeringsprojekt för beslut. Realiseras alla delar i cykelstrategin uppskattas den totala kostnaden till 280 miljoner kronor. Kostnader för nyanläggningar och förbättringsåtgärder i cykelvägnätet uppskattas till ca 220 mnkr och resterande ca 60 mnkr miljoner är beräknade för utrustning för förbättrad drift och underhåll, fler cykelparkeringar, förbättrad cykelvägvisning, uppföljning och mätning av cykeltrafiken samt kommunikationsåtgärder inom cykelområdet.

Mållåret för cykelstrategin är 2030 vilket skulle innebära en investering motsvarande 16,5 miljoner kronor per år. Det föreligger osäkerhet kring kostnadsbedömningarna då åtgärdsförslagen inte är detaljstuderade och att kostnaderna är beräknade från schablonvärden.

Bilagor

Bilaga 1: Cykelstrategi 2014

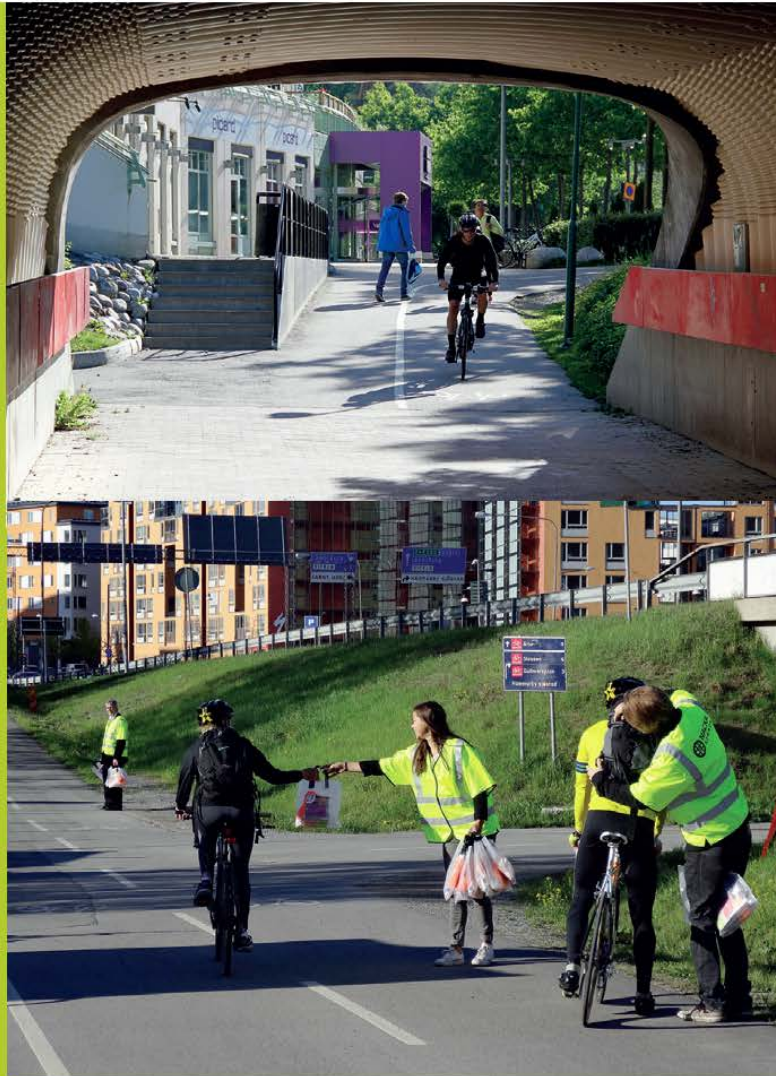
Bilaga 2: Samrådsredogörelse

Bilaga 3: Protokollsutdrag TN § 133, 2014-08-26

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Dag Björklund
Teknisk direktör

STRATEGI FÖR CYKELSATSNINGAR I NACKA

INNEHÅLL

1	Inledning	4
2	Bakgrund	4
3	Syfte och mål	5
4	Cykeln i Nacka idag	5
5	Ett sammanhängande cykelvägnät – en klassificering	9
6	Detaljutförning	11
7	Drift och underhåll	16
8	Cykelparkering och kollektivtrafik	19
9	Cykelvägvisning	21
10	Stadsplanering och cykel	21
11	Kommunikation och beteendepåverkan	22
12	Uppföljning, mätning och revidering	23
13	Åtgärdsplan	24
14	Referenser	31
15	Bilaga	31

1. INLEDNING

Stockholmsregionen växer ständigt och befolkningsprognoserna visar att vi kommer att växa med cirka 400 000 invånare fram till 2030¹. I takt med att regionen växer utsätts transportsystemet för allt hårdare påfrestningar. I rusningstrafik är det idag redan trångt och trafikanter har i många fall svårt att beräkna sin restid. Från nationell nivå ner till regional och kommunal nivå finns ambitionen att andelen bilresor ska minska och öka andelen hållbara transportsätt såsom kollektivtrafik och cykel.

I Nacka planeras ett stort antal nya bostadsområden och arbetsplatser. Befolkningen beräknas öka med cirka 38 000 invånare fram till 2030. Den största ökningen kommer att ske på västra Sicklaön. Infrastrukturen har en central roll för utvecklingen där ett effektivt och klimatanpassat transportsystem är nödvändigt för att skapa ett hållbart samhälle. Cykeln som transportmedel har en given plats i ett hållbart transportsystem och en del i en hållbar framtid i Nacka.

Att cykla till jobb och skola eller på fritiden är ofta ett effektivt sätt att resa. Det är smidigt, enkelt, miljövänligt, billigt, bra för folkhälsan och bidrar till en mer hållbar miljö. Cykeln kräver lite

utrymme och är ett pålitligt färdmedel där resan tar ungefär lika lång tid varje dag och där det ofta går att parkera nära sin målpunkt.

Det är samhällsekonomiskt lönsamt att satsa på cykelinvesteringar. Studier visar att satsningar på cykel har höga nyttokostnadskvoter, framför allt i jämförelse med andra satsningar i infrastrukturen. Varje investerad krona ger med andra ord mer tillbaka i form av vinster i trafiksäkerhet, miljö, kortare restider och förbättrad hälsa. Det finns därmed många fördelar med cykling, både för den enskilde och för samhället i stort.

Under de senaste åren har andelen cyklister ökat, både i kommunen och i regionen i stort. En positiv trend, men för att bibehålla trenden är det av vikt att det finns ett sammanhängande och utbyggt cykelvägnät som är attraktivt, har hög framkomlighet, trafiksäkerhet och tillgänglighet.

2. BAKGRUND

I Nacka kommuns översiktsplan från 2012 är det övergripande målet *Ett hållbart Nacka*². En av utmaningarna och målområdena som pekas ut i översiktsplanen är att skapa ett komplett och klimatanpassat transportsystem. Målet är att trafiksystemet ska vara utformat så att andelen resor till fots eller med cykel ökar. Att ta fram en cykelplan anges som ett led i detta målarbete.

Resor med cykel ska utgöra minst 20 procent av alla huvudresor i stockholmsregionen år 2030. Det är målbilden för det förslag till *Regional cykelplan för Stockholms län 2014-2030* som tagits fram i ett samverkansprojekt mellan Trafikverket, Stockholms läns landsting, Länsstyrelsen i Stockholms län och länets kommuner³. Planen ger en rad förslag till åtgärder för hur den regionala infrastrukturen för cykel ska byggas ut på ett enhetligt sätt och skapa framkomliga, gena, säkra och trygga cykelstråk för arbetspendling i hela länet. I planen pekas regionala cykelstråk ut som är av särskild vikt för arbetspendling.

På nationell nivå är den senaste cykelstrategin från år 2000 och här pekas två övergripande mål ut; att cykeltrafikens andel ska öka och att det ska bli säkrare att cykla. I regeringens senaste infrastrukturproposition 2012/13:25 görs bedömningen att *”åtgärder för ökad och säker cykling har potential att bidra till utvecklingen av ett effektivt och långsiktigt hållbart transportsystem”*. Vidare anges att andelen korta resor med cykel bör öka och att kombinationsresor med cykel och kollektivtrafik bör underlättas.

¹ RUFS 2010

² Översiktsplan för Nacka kommun. Hållbar framtid i Nacka (2012).

³ Tillväxt miljö- och regionplanering och Landstingets trafikförvaltning (SLL), Trafikverket Region Stockholm, Länsstyrelsen i Stockholms län (2013). *Regional cykelplan för Stockholms län 2014-2030. Remission 2013-03-25.*

3. SYFTE OCH MÅL

Syftet med strategin är att de satsningar och utbyggnader som görs för cykel i Nacka kommun ska ske på ett effektivt och prioriterat sätt. Cykelstrategin ska fungera som underlag för planering, planläggning och utformning av det fysiska rummet och även som underlag och planering av drift och underhåll samt kommunikation. Dels innehåller strategin förslag på fysiska cykelåtgärder och dels grundläggande principer för bland annat detaljutformning, cykelparkeringar, vägvisning och underhåll. Strategin ska även fungera som underlag för budget- och verksamhetsplanering.

Målet med cykelstrategin är att det ska bli enklare, snabbare och säkrare att cykla i Nacka. Kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik ska förbättras och andelen cyklister ska öka under alla delar av året.

Cykelstrategin behandlar olika typer av cykling men fokus ligger på resor till och från arbetsplatser och skolor. Potentialen att förändra resebeteendet för dessa är stort då dessa resor görs frekvent och är i många fall tillräckligt korta för att göras med cykel. Väljer fler cykeln kan onödiga bilresor undvikas och kollektivtrafiken avlastas.

Cykelparkering Telegramvägen.

4. CYKELN I NACKA IDAG

Nacka har med sitt geografiska läge goda förutsättningar för att cykelpendlingen ska utgöra en hög andel av den totala arbetspendlingen. Av Nackas 41 000 förvärvsarbeteare arbetar 15 400 i Stockholms innerstad, 4 300 i söderort och 12 800 inom kommunen. Det finns idag cirka 29 000 arbetsplatser i kommunen och av dessa förvärvsarbetare bor 12 800 i Nacka, 4 200 i söderort, 3 000 i innerstaden och 2 100 i Värmdö. Totalt pendlar 28 000 ut från kommunen, 16 000 in till kommunen och 12 800 inom kommunen⁴. Av det totala antalet pendlingsresor sker alltså de flesta resor inom kommunen eller till och från närliggande kommuner.

En Stockholmscyklist arbetspendlar i genomsnitt 9 kilometer enkel väg men många pendlar betydligt längre. Det maximala pendlingsavståndet som bedömts vara rimligt för cyklisterna är 20 kilometer enkel väg, vilket motsvarar en restid på 45-60 minuter med en hastighet på 20-25 kilometer i timmen⁵. Avståndet till Stockholms innerstad dit merparten av antalet arbetspendlingar sker ligger således inom ett rimligt avstånd från de flesta delar av Nacka (se tabell). Avståndet till närmsta större kollektivtrafikplats är emellertid sällan långt vilket gör att kombinationsresor med cykel och kollektivtrafik är ett attraktivt färdssätt för många av Nackas invånare.

AVSTÅND TILL DANVIKSBRON FRÅN:

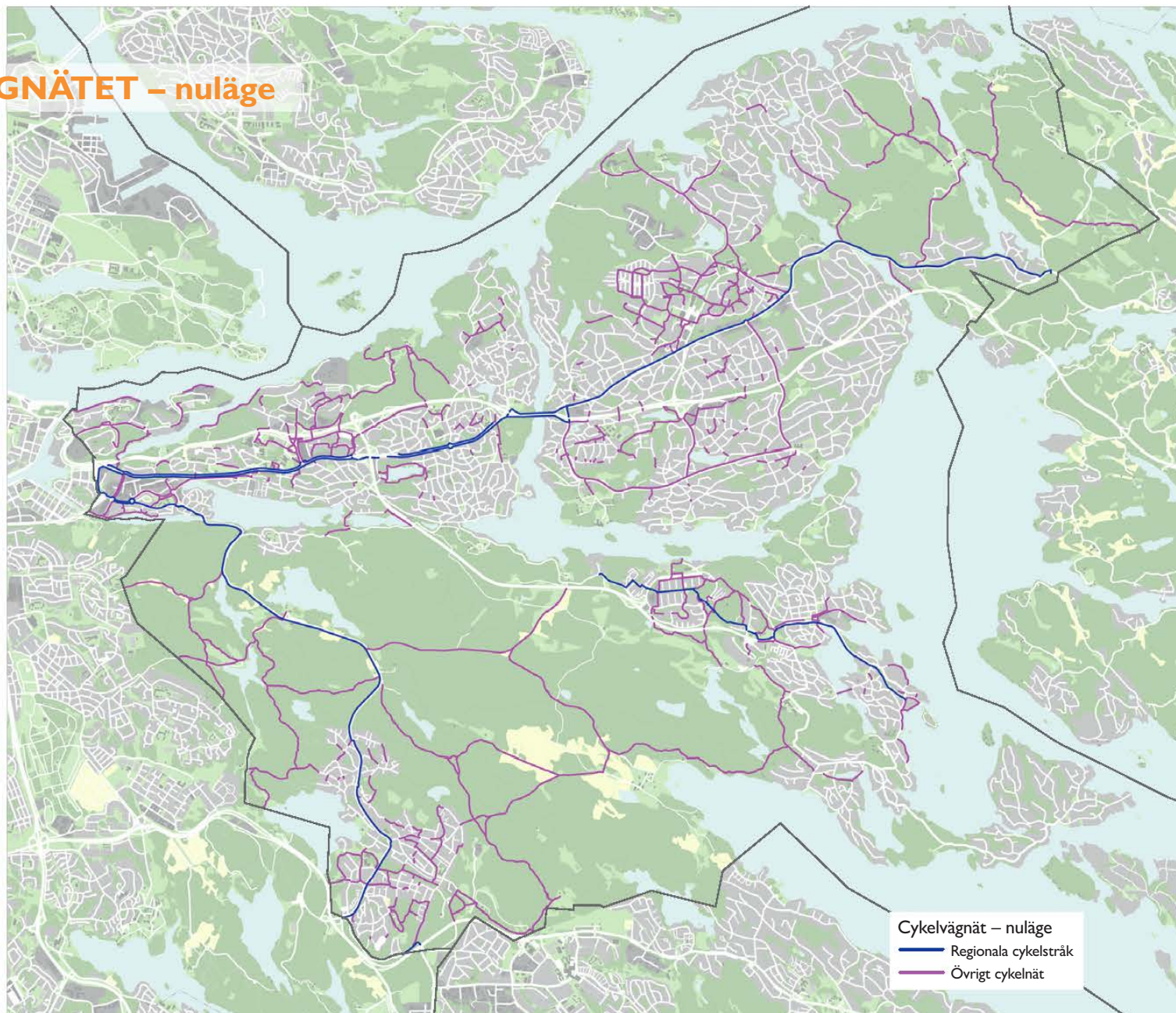
Slussen	2 km
Nacka Forum	4 km
Skurubron	7 km
Orminge centrum	10 km
Älta (Erstaviksvägen)	10 km
Fisksätra centrum	11 km
Saltsjöbadens station	15 km
Värmdövägen, Insjön	15,5 km

Gena, säkra, bekväma cykelvägar med hög framkomlighet är en förutsättning för att cykeln ska vara ett attraktivt färdmedel och en förutsättning för att andelen resor med cykel ska kunna öka. I Nacka går det att nå stora delar av kommunen på separerade cykelbanor och cykelvägar. Det finns dock flera saknade länkar där det saknas separerad infrastruktur för cykel. Exempelvis saknas separata cykelvägar till och från Saltsjöbaden och därtill är cykelvägnätet i denna kommun delvis dåligt utbyggt. För att öka cykelns attraktivitet är det en viktig förutsättning att det finns ett sammanhängande och väl utbyggt cykelvägnät i hela kommunen.

⁴ Spolander, Krister (2012). *Underlag för regionalt cykelvägnät i Stockholms län. Pendlingsrelationer mellan bostäder och arbetsplatser.*

⁵ Tillväxt miljö- och regionplanering och Landstingets trafikförvaltning (SLL), Trafikverket Region Stockholm, Länsstyrelsen i Stockholms län (2013). *Regional cykelplan för Stockholms län 2014-2030. Remissversion 2013-03-25.*

CYKELVÄGNÄTET – nuläge

Cykelvägnätet i Nacka är av varierande standard. En del sträckor är väl utbyggda med tydliga bredder medan det på andra sträckor saknas bra infrastruktur. Ett genomgående problem är att en stor mängd av cykelinfrastrukturen är skapad under en tid då infrastrukturplaneringen var fokuserad på bilismen och det inte pendlades med cykel som det görs idag. Andelen som använder cykel för sin arbetsresa har ökat de senaste åren och likaså reslängden. Dagens cykelpendling har högre hastighetsanspråk vilket ställer högre krav på utformningen av infrastrukturen.

Dagens cykelvägnät visar många gånger tydliga brister i detaljutformningen såsom felpplacerade stolpar, träd, räcken, väderskydd, grindar och stenar. Andra vanliga problem är onödiga och svåracyklade sidoförskjutningar, kantstensöverkörningar, smala passager, avsaknad av vägmarkeringar och annan målning på cykelbanan. Avsaknaden och dåligt underhållna cykelparkeringar och bristfällig cykelvägvisning är ytterligare brister som är förekommande i Nacka. För att skapa ett attraktivt och sammanhållet transportnät är det viktigt att alla typer av brister längs cykelvägnätet ses över och åtgärdas.

I en undersökning från 2013 lyfter cyklister i Nacka fram drift och underhållsrelaterade frågor som en av de viktigare förbättringsåtgärderna. Bristfällig vinterväghållning, sandupptagning och siktskymmande vegetation var några av de aspekter som lyftes fram. Andra förbättringsåtgärder som ansågs vara viktiga var olika typer av förhöjd standard av det befintliga cykelvägnätet. För trångt för att passera framföriggande cyklist, konflikt med gående och dåligt utformade korsningar och busshållplatser var några av bristerna som belystes.

Exempel på cykelinfrastruktur av varierad standard i Nacka.

Trafikmängd

Cykelräkningar har genomförts i Nacka genom åren men de saknas kontinuerlig statistik för att kunna se hur cyklingen har utvecklats. Statistik från andra närliggande kommuner visar emellertid att antalet cyklister i stort har ökat kraftigt de senaste åren. Räkningar från Stockholm stad visar exempelvis att antalet passager över det så kallade innerstadssnittet (tullarna till innerstaden) har ökat med 76 procent de senaste 10 åren⁶.

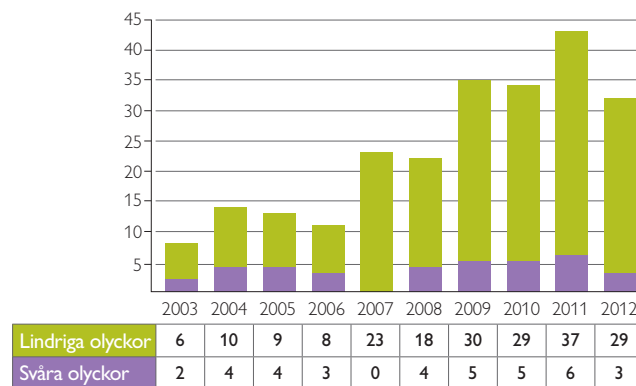
I Nacka finns sedan andra halvåret av 2013 två fasta mätpunkter för cykel. Toppnoteringar från september månad visar cirka 4 300 cykelpassager/dygn vid kommungränsen mot Stockholm stad i tunneln under Sicklavägen och cirka 1 000 cykelpassager/dygn över Skurubron.

Trafiksäkerhet

Utgångspunkten i Nacka kommuns arbete med trafiksäkerhet är att ingen skall dödas eller skadas svårt i trafiken. Kommunen har ett ansvar att skapa en säker och förlåtande trafikmiljö, där olyckor inte ska leda till allvarliga skador eller dödsfall. Samtidigt har individen ett ansvar att följa regler och lagar och visa hänsyn i trafiken. Den viktigaste åtgärden för att minimera allvarhetsgraden bland olyckorna är att se till att motorfordonens hastighet är låg i de punkter eller längs med de sträckor där oskyddade trafikanter vistas.

De senaste tio åren mellan 2003-2012 har 237 trafikolyckor där cyklister varit inblandade registrerats i Nacka. Statistiken bygger på polis- och sjukhusrapporter som samlas i olycksdatabasen STRADA⁷. Det verkliga antalet olyckor är troligtvis större då många olyckor framför allt lindriga cykelolyckor varken kommer polisen eller sjukvården till kännedom.

CYKELOLYCKOR PER ÅR OCH SVÅRIGHETSGRAD I NACKA, 2003-2012

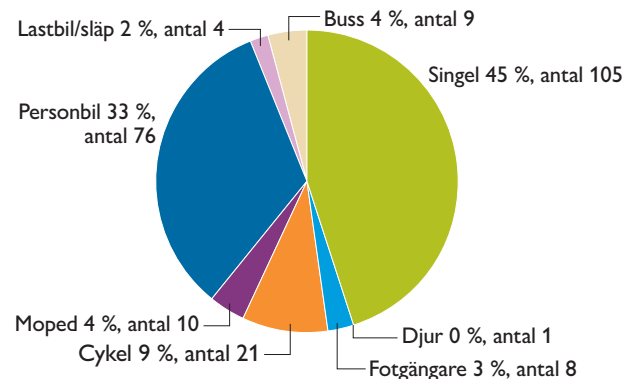

Statistiken visar en kraftig ökning av antalet cykelolyckor mellan 2003-2012. Denna trend är dock något missvisande och kan till stora delar förklaras av att sjukhusen i länet anslutit sig till inrapporteringsystemet först på senare år. Så sent som 2011 anslöt sig det sista sjukhuset i länet och därför är det i dagsläget svårt att dra några riktiga slutsatser om utvecklingen av olycksstatistiken för cyklister.

Singelolyckor är den vanligaste olyckstypen för cyklister. Cykeln är ett balansfordon vilket gör cyklister känsliga för ojämnheter och kraftiga inbromsningar. Nationellt sätt utgör singelolyckorna cirka 70 procent av antalet cykelolyckor. I Nacka är motsvarande siffra 45 procent. Samtidigt är andelen olyckor där cykel och personbil är inblandade betydligt större i Nacka än nationellt. Vad skillnaderna beror på är svårt att säga men det kan bero på att mer cykling sker i blandtrafik i Nacka, på bristfällig utformning vid korsningspunkter eller att det helt enkelt sker färre singelolyckor i Nacka än nationellt.

Cykelolyckorna i Nacka är geografiskt utspridda och det finns inget tydligt mönster där vissa platser eller sträckor är mer olycksdrabbade än andra.

CYKELOLYCKOR MELLAN OLIKA TRAFIKSLAG I NACKA, 2003-2012

⁶ Cykelplan Stockholm 2012.

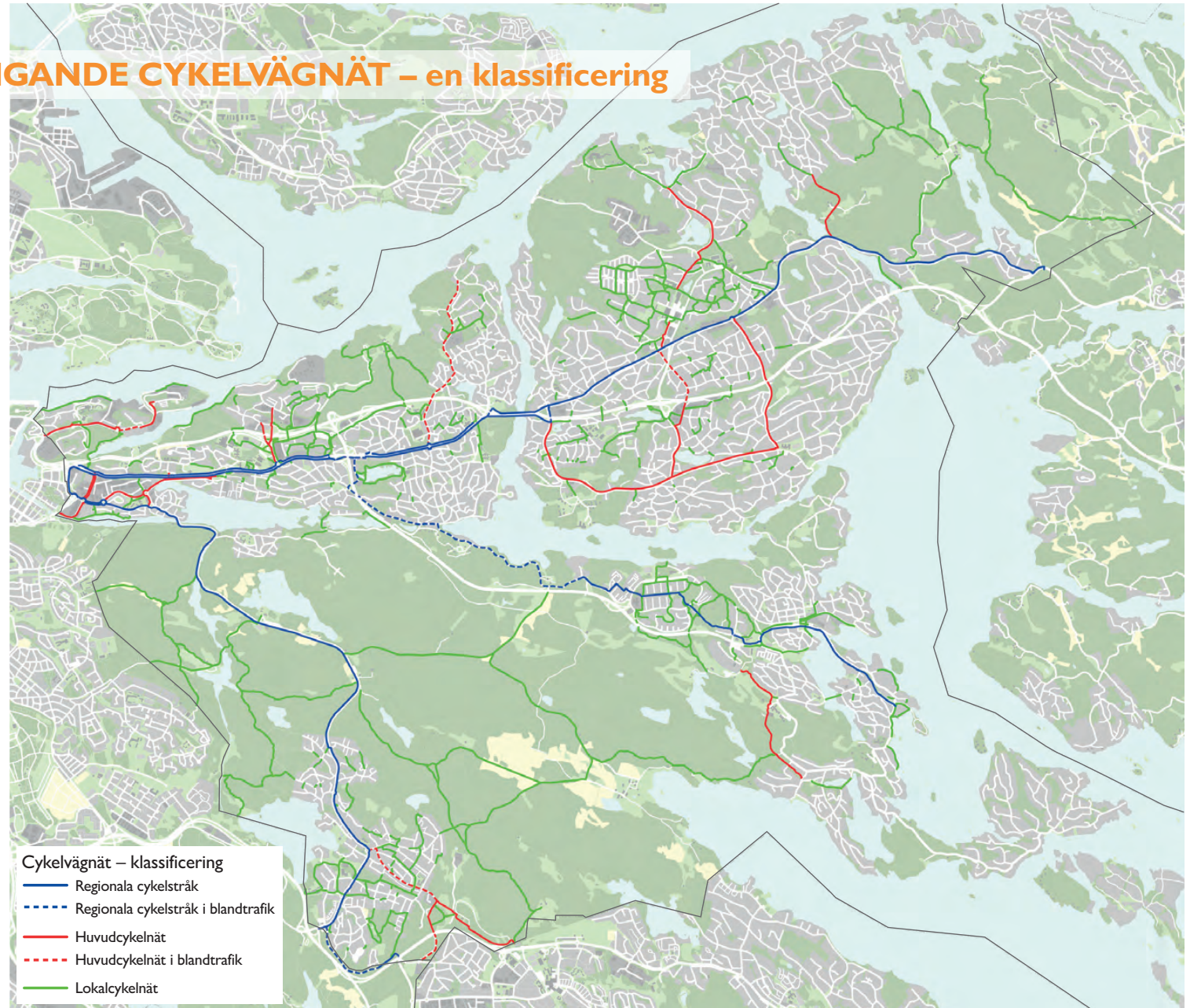
⁷ STRADA är ett nationellt informationssystem för data om skador och olyckor inom trafikområdet, administreras av Transportstyrelsen.

5. ETT SAMMANHÄNGANDE CYKELVÄGNÄT – en klassificering

För att cykeln ska vara ett konkurrenskraftigt alternativ krävs ett utbyggt och väl fungerande cykelvägnät. Idag saknas länkar i cykelnätet och den befintliga infrastrukturen har bitvis låg standard. Kapaciteten och bredden måste ökas och separering mellan cyklister och övriga trafikanter måste ske för att säkerställa god framkomlighet, trafik-säkerhet och trygghet (läs mer om detaljutformning i kapitel 6).

För att tydliggöra vilken typ av insatser i cykelinfrastrukturen som behövs och var dessa insatser ska göras och prioriteras har cykelvägnätet delats in i tre kategorier; regionala cykelstråk, huvudcykelnät och lokalcykelnät (illustreras i karta).

Till grund för klassificeringen av cykelvägnätet ligger en inventering och analys av det befintliga nätet. Detta har även genomförts på sträckor där det idag saknas cykelvägar/banor men där potentialen för ett ökat antal cykelresor bedömts vara stort. Koppling inom och mellan kommundelar samt lokalisering av kommuncentra, kollektivtrafikknutpunkter, skolor, arbetsplatser och idrottsplatser har varit viktiga delar i klassificeringen av cykelvägnätet.

Regionala cykelstråk

I Nacka finns fyra utpekade regionala cykelstråk. Stråken är en del av den regionala cykelplanen och är av särskild betydelse för arbetspendling. Ansatsen är att dessa stråk ska ha en högre standard än det övriga cykelvägnätet och stora krav ställs på framkomlighet och trafiksäkerhet. Utformningen ska medföra att en hastighet på 30 kilometer i timmen ska kunna hållas (läs mer om detaljutformning i kapitel 6). Längs de regionala stråken ställs även högre krav på drift och underhållsinsatser.

De regionala cykelstråken ska vara ett övergripande nät för alla typer av cyklister. God standard och tilltagna bredder ska möjliggöra cykling i olika hastigheter där samtliga trafikanter känner sig trygga och säkra. Stråken ska fungera för cykling mellan kommunens olika delar och för resor till och från angränsande kommuner. De regionala stråken är alltså inte bara betydelsefulla för Nackas invånare utan även för cykelpendlare från andra kommuner. Det är av vikt att stråken är gena och därför följer de ofta de större vägarna.

De regionala stråken har idag blandad standard. *Värmdöstråket* (Slussen-Gustavsberg) och *Ältastråket* (Sickla-Älta) är till stora delar utbyggda men standarden är varierande. Kraftfulla åtgärder krävs för att dessa stråk ska spegla den standardnivå som föreslås i den regionala cykelplanen. *Saltsjöbadsstråket* (Centrala Nacka – Saltsjöbaden) går idag i blandtrafik och saknar till stora delar separat cykelinfrastruktur. Den del av *Tyresöstråket* som går igenom Nacka längs med Ältbergsvägen saknar även den separerad cykelinfrastruktur. Längs dessa två sistnämnda stråk behövs således än större insatser för att uppnå önskvärd standard.

Huvudcykelnät

Huvudnätet sammankopplar och binder ihop olika delar inom kommunen. Dessa delar av cykelvägnätet fungerar

som uppsamlingsgator och här färdas ofta fler cyklister än på lokalnätet. Huvudcykelstråken fungerar som länkar både till kollektivtrafiken och till de regionala pendlingsstråken.

Huvudstråken fungerar som större leder inom kommundelar och kopplar samman bostadsområden, skolor, arbetsplatser och idrottsplatser. Standarden på huvudcykelnätet ska vara hög och utformningsprinciperna liknar dem för de regionala stråken. Grundprincipen är dock att hastighetsanspråket är något lägre vilket medgör en viss skillnad i utformning.

En separering mellan gående och cyklister är alltid eftersträvarvärt på huvudcykelnätet, särskilt där det är höga flöden av cyklister och/eller gående.

Värmdövägen på Sicklaön.

Lokalcykelnät

Lokalcykelnätet är resterande delar av cykelvägnätet i Nacka. Det kan vara cykelvägar inom bostadsområden, skolbarnsvägar eller länkar från och till de regionala stråken eller huvudcykelnätet. Lokalcykelnätet innefattar även rekreativ cykling där cykelvägarnas huvudsakliga syfte är att erbjuda cykling i naturområden. Cykelvägarna i Nackas stora naturområden är klassade som lokalcykelnät.

Lokalcykelnätet utformas efter förutsättningar på platsen. Grundprincipen är att cyklister bör separeras från bilister då hastigheten på motorfordonen överstiger 30 km/t. Detta gör att cykling i blandtrafik accepteras i exempelvis villaområden eller på andra gator där hastighetsbegränsningen är 30 km/t. Kan trafiksäkerheten inte säkerställas eller är trafikflödena höga kan dock en separering vara en bättre lösning. I lokalcykelnätet får cyklister räkna med begränsat vägutrymme och fler stop. Samma krav på snabbcykling finns inte längs dessa vägar.

6. DETALJUTFORMNING

Detaljutförningen har stor påverkan på cyklisters trafiksäkerhet, framkomlighet och bekvämlighet. Att som cyklist plötsligt tvingas inbromsa eller väja kan leda till situationer som är farliga både för den enskilde cyklisten och för andra trafikant. Samtidigt påverkar brister i utformningen cykelns konkurrenskraft eftersom cyklar drivs av muskelkraft vilket gör cyklister känsliga för omotiverade stopp och omvägar.

Ett väl utformat system ska vara lättförståligt, framkomligt, säkert och konsekvent. Tydliga utformningsprinciper är ett led i att skapa ett attraktivt cykelväg nät och ett hjälpmedel för vilken typ av standard som ska gälla var i cykelvägnätet. Målet är att all utbyggnad och förbättring i cykelvägnätet ska följa cykelstrategins föreslagna utformningsprinciper. I komplexa miljöer där utrymmet är begränsat och andra trafikslag konkurrerar om utrymmet kan avsteg från principerna dock behöva göras. Eventuella avsteg från principerna måste kunna motiveras.

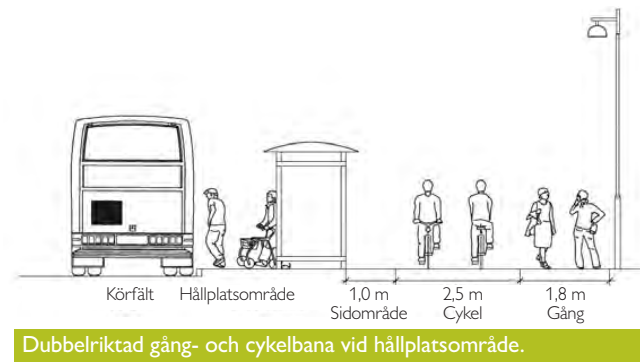
Sveriges kommuner och landsting har tagit fram en handbok för gång-, cykel- och mopedtrafik (GCM-handbok)⁸. Handboken ska fungera som stöd vid planering, projektering samt drift och underhåll. Handboken används som vägledande dokument och stöd för utformning av cykelvägnätet i Nacka och ligger till grund för mycket av detaljutförningen som tas upp i detta kapitel. Som komplement till detta används även *Vägar och gators utformning* (VGU) och Nacka kommuns tekniska handbok som stöd vid utformning av cykelinfrastrukturen⁹.

I följande avsnitt kommer vanliga problem och brister i utformningen översiktligt beskrivas samt hur utformning bör se ut för att skapa ett attraktivt cykelväg nät (mer ingående om detaljutförning finns att läsa i GCM-handboken).

Regionala cykelstråk

Längs de regionala cykelstråken ska standarden vara god och målet är att uppnå en enhetlig utformning i hela länet. Cyklister ska mötas av god framkomlighet och hög trafiksäkerhet längs de regionala cykelstråken. För att nå detta mål har regionala utformningsprinciper för dessa stråk tagits fram¹⁰.

De regionala utformningsprinciperna kan till stora delar användas även på det övriga cykelvägnätet i Nacka. Hög säkerhet och god framkomlighet är alltid eftersträvt. De regionala cykelstråken ska emellertid vara dimensionerande för en hastighet på 30 km/t. Detta ställer särskilda krav på utformningen, exempelvis en minsta kurvradie på 40 meter och tilltagna bredder så att omkörning alltid kan ske. Utformningen av de regionala cykelstråken bygger på att två fotgängare ska kunna gå i bredd samtidigt som cyklister ska kunna mötas och omkörning kunna ske samtidigt.

⁸ Sveriges kommuner och landsting och Trafikverket (2010). *GCM-handbok. Utformning, drift och underhåll med gång- och cykel och mopedtrafik i fokus.*

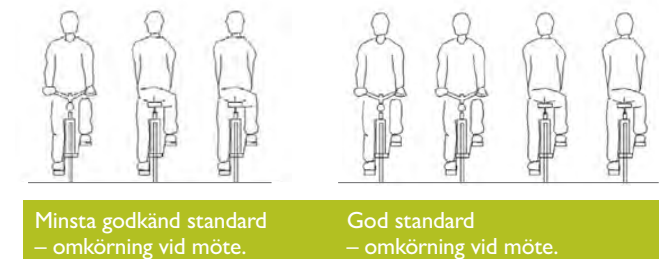
⁹ Sveriges kommuner och landsting och Trafikverket (2012). *Vägar och gators utformning.*

Breddmått

Smala gång- och cykelbanor är en av de största bristerna i dagens cykelväg nät. Framkomligheten, säkerheten och tryggheten påverkas negativt av dåligt tilltagna bredder. Den konflikt som idag uppstår när gående och cyklister ska dela på samma smala yta kan i stort lösas genom ökade bredder.

I tabell breddmått sid 12 redovisas breddmått för olika delar av cykelvägnätet. För de regionala cykelstråken är 4,3 meter minsta godkända breddmått för en dubbelriktad gång- och cykelbana. Där det är motiverat kan god standard användas, det vill säga 5,3 meters breddmått. Till de regionala cykelstråken tillkommer även ett sidoområde på en meter för ökad trafiksäkerhet (läs mer om detta i avsnitt Säkra sidoområden och skiljeremsa).

I exempelvis uppförsbackar, kurvor och i anslutning till passager och överfarter är det eftersträvt att öka breddmåtten något eftersom både höga och låga hastigheter tenderar att öka vingelrisken för cyklister.

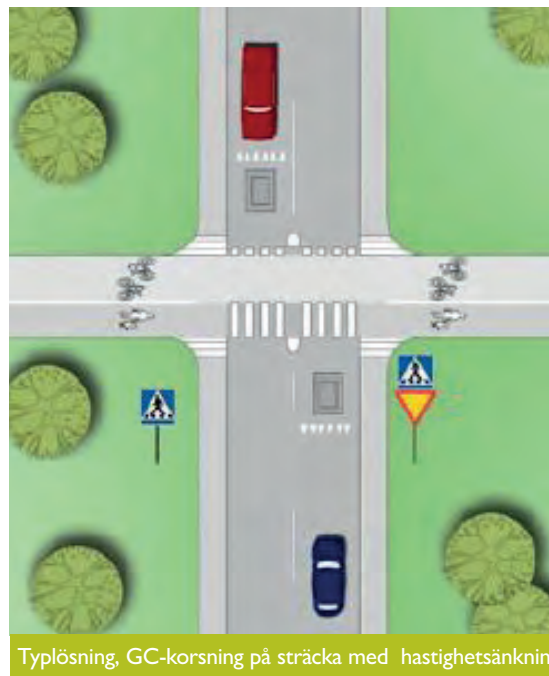

¹⁰ Tillväxt miljö- och regionplanering och Landstingets trafikförvaltning (SLL), Trafikverket Region Stockholm, Länsstyrelsen i Stockholms län (2013). Regional cykelplan för Stockholms län 2014-2030. Remissversion 2013-03-25.

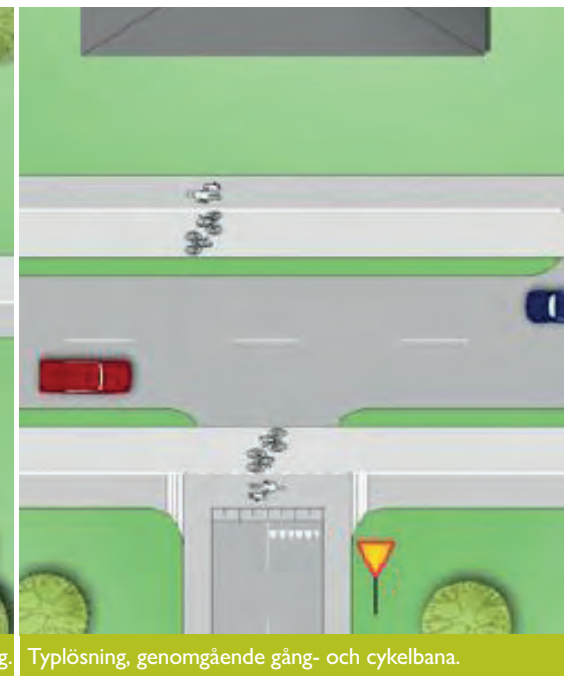
BREDDMÅTT

Klass	Typ	Minsta	God standard	Källa
Regional	Dubbelriktad gång- och cykelbana	4,3 meter (2,5 m cykel + 1,8 m gång)	5,3 meter (3,5 m cykel + 1,8 m gång)	RCP
Regional	Enkelriktad cykelbana jämte gångbana	3,8 meter (2,0 m cykel + 1,8 m gång)	4,8 meter (3,0 m cykel + 1,8 m gång)	RCP
Regional	Dubbelriktad cykelbana	3,25 meter	4,5 meter	RCP
Regional	Enkelriktad cykelbana	2,25 meter	3,25 meter	RCP
Regional	Cykelfält	1,7 meter	1,7 meter	RCP
Huvud	Separerad dubbelriktad gång- och cykelbana	4,05 meter (2,25 m cykel + 1,8 m gång)	4,3 meter (>2,5 m cykel + 1,8 m gång)	GCM
Huvud	Separerad enkelriktad cykelbana	3,4 meter (1,6 m cykel + 1,8 m gång)	3,8 meter (2,0 m cykel + 1,8 m gång)	GCM
Huvud	Oseparerad gång- och cykelbana	3,0 meter	4,0 meter	GCM
Lokal	Oseparerad gång- och cykelbana	2,5 meter	4,0 meter	GCM
Lokal	Cykling kan ske i blandtrafik vid 30 km/t			GCM

RCP= Regional cykelplan för Stockholms län. GCM= GCM handbok (SKL)

Typlösning, GC-korsning på sträcka med hastighetsänkning

Typlösning, genomgående gång- och cykelbana.

Korsningar och hastighetssäkrade passager

Grundprincipen i nollvisionen är att hastigheten för motorfordon inte ska vara mer än 30 km/t där oskyddade trafikanter och motorfordon blandas. Vid högre hastigheter måste oskyddade trafikanter separeras från motorfordon för att trafiksäkerheten ska kunna säkerställas. Detta gäller även i punkter där oskyddade trafikanter och motorfordon korsar varandra, exempelvis i korsningar, cykelpassager eller cirkulationsplatser.

Det är viktigt att utformningen av cykelpassager utformas på ett så likartat sätt som möjligt. Idag finns det flera olika typer av utformningar vilket leder till osäkerhet hos

trafikanterna om vad som verkligen gäller. Det viktiga är att hastigheten på fordonstrafiken är låg. För att säkerställa en låg hastighet för motorfordon och samtidigt bibehålla god framkomlighet för cykeltrafiken kan cykelbanorna göras upphöjda eller genomgående. Istället för att cykelbanan anpassas till gatans nivå bryts den korsande gatan av med kantsten eller liknande. Längs de regionala cykelstråken ska samtliga passager utformas med genomgående cykelbana men denna typ av lösning kan med fördel användas även i de resterande delarna av cykelvägnätet.

Normalt sätt har inte cyklister förkörsrätt gentemot trafiken på en korsande väg men för att öka cyklisters fram-

komlighet kan cyklister ges företräde genom att reglera den korsande trafiken med väjningsplikt. Det är viktigt att denna typ av passager utformas på ett sådant sätt så att alla trafikanter förstår trafikrummet. Ovan visas typritningar på cykelpassager som är hastighetssäkrade och där motorfordonstrafiken har väjningsplikt mot cykeltrafiken.

Passager förbi cirkulationsplatser kan ofta upplevas som otydliga och osäkra. Studier visar att den viktigaste faktorn för ökad trafiksäkerhet för cyklister vid cirkulationsplatser är att fordonstrafiken har låga hastigheter. Sidoförskjutningar och snäva radier är således önskvärt. Även väjningsplikt mot cyklister, tydlig skyltning och markeringar.

Busshållplatser

Busshållplatser är en tydlig källa till konflikt mellan cyklister och kollektivtrafikresenärer. Konflikten kan till stora delar undvikas genom att dra cykelbanan bakom väderskydd eller påstigningsplatser. Vid ledning bakom väderskydd är det viktigt att radien är god och att ett säkerhetsavstånd till väderskydd hålls för att undvika siktproblem och minska risk för påkörning. Vid de busshållplatser som ligger utmed de regionala stråken är detta av skärskild vikt då dessa hållplatser har många på- och avstigande samtidigt som antalet passerande cyklister är stort.

För att ytterligare minska risken för påkörning vid busshållplatser kan räcken som hindrar fotgängare att gå ut i cykelbanan sättas upp i anslutning till väderskydden. Denna åtgärd kan med fördel användas där antalet på- och avstigande är stort och med fördel längs de regionala cykelstråken. På dessa platser bör det emellertid finnas tillgång till cykelparkeringar för att minska risken att räkena används som cykelparkeringar.

Gångbanor från exempelvis närliggande bostadsområden ansluter ofta i närhet till busshållplatser. Det är av vikt att sikten och belysningen för både cyklister och fotgängare är god vid dessa anslutningar.

Gång- och cykeltunnlar

Vid gång- och cykeltunnlar är sikten ofta begränsad och därför upplevs de ofta som osäkra och det är inte ovanligt

att det sker tillbud mellan cyklister eller mellan gående och cyklister på dessa platser.

Det är av vikt att utformningen kring gång- och cykeltunnlar är tydlig. En tydlig separering mellan olika ytor är av vikt och olika beläggning kan med fördel användas. Belysningen är även den viktig. Siktskymmande buskar, planteringar eller träd bör inte användas i anslutning till tunnlar. Målet är att passager igenom och förbi gång- och cykeltunnlar ska upplevas som säkra och trygga platser för både gående och cyklister.

Signalanläggningar

Dåligt utformade signalanläggningar är både en framkomlighetsaspekt och ett irritationsmoment för cyklister. Det

är inte ovanligt att trafiksignaler saknar signal för cykel där det finns anslutande cykelbanor. Andra signalanläggningar innefattar cyklister men är dåligt utformade.

Vid de cykelöverfarter som är signalreglerade ska det alltid finnas en primär och en sekundär signal för cykel. Detta för att förenkla för cyklister samt att öka synligheten och tydligheten för svängande fordon. Vid tryckknappen ska det finnas utrymme att vänta så att cykeln varken sticker ut i garan eller på den eventuellt bakomliggande cykelbanan. Om utrymme finns kan med fördel ett vänträcke användas.

Vid de signaler som ligger längs med det regionala cykelstråken bör detektorlingor användas för att föranmäla cyklister till trafiksignalen. Detta ökar framkomligheten då cyklister slipper att stanna och trycka på knappen. För

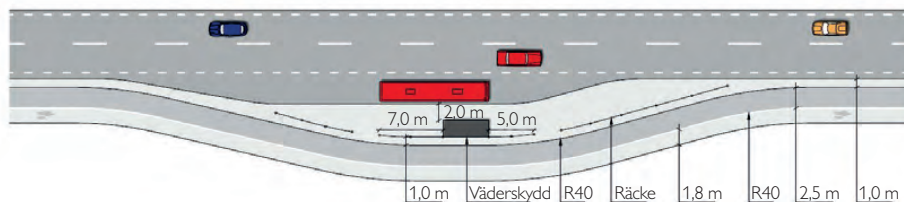

Tunnel under Värmdövägen.

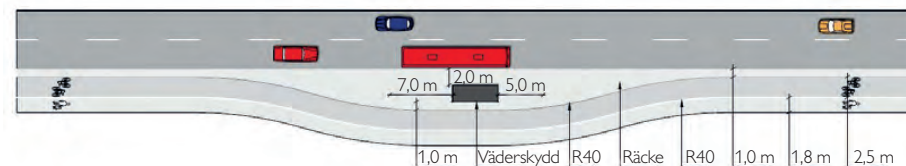

Vänträcke i Malmö.

TYPLÖSNING FICKHÅLLPLATS

TYPLÖSNING KÖRBANEHÅLLPLATS

att ytterligare förbättra framkomligheten för cyklister kan tavlor för nedräkning av återstående rödtid användas.

Tomtutfarter

Tomtutfarter längs cykelbanorna/vägarna är svåra att undvika. Att motorfordon behöver korsa cykelbanan är en källa till konflikt. Ur säkerhetssynpunkt men kanske framför allt ur framkomlighetssynpunkt är det viktigt att cykelbanans höjd är kontinuerlig, det vill säga tomtutfarten skall inte skapa ett nedsänkt gupp för cyklisterna. Höjdskillnaden i in- och utfarten bör istället tas upp med fasad kantsten mot gata.

Säkra sidoområden och skiljeremsa

Fasta hinder längs med cykelvägnätet är vanligt förekommande. Inte allt för sällan är fasta föremål olämpligt

placerade utan en tanke på säkerheten för cyklister. Elskåp, belysningsstolpar, räcken, murar och träd är några exempel på hinder längs med cykelvägarna. Alla hinder går inte att ta bort men det är viktigt att ett säkerhetsavstånd hålls för att säkerställa trafiksäkerheten. Riktlinje som bör hållas vid nyetablering och förbättring av befintliga stråk är exempelvis på raksträcka 1 meter till parksoffa och 2 meter till träd. I kurvor bör säkerhetsavståndet till fasta föremål utökas.

För att garantera ett säkerhetsavstånd även till motorfordonstrafiken kan en skiljeremsa eller räcke användas. Ju högre tillåten hastighet för motorfordonstrafiken desto högre krav ställs på skiljeremsan. Längs de regionala stråken ska det alltid finnas minst en meter skiljeremsa om inte räcke används som avskiljare. Längs det övriga cykelvägnätet används skiljeremsa där det är motiverat. Huvudcykelnätet ska emellertid alltid utformas med långsgående

markering i form av en 20 cm brett vitmålat sträck mot kant.

Ibland används gång- och cykelbanor och cykelvägar som smitvägar för bilister. Vid dessa punkter kan hinder behöva sättas ut som hindrar fordonstrafiken. I första hand ska avgränsningen ske så nära bilvägen som möjligt. Vidare är det viktigt att hinder inte placeras trafikfarligt för cyklister och att de utrustas med reflexer. Eftergivliga hinder kan med fördel användas eftersom efterföljden av en olycka blir betydligt lindrigare. God framkomlighet för cyklister måste dock alltid kunna säkerställas. Exempelvis ska lastcyklar kunna ta sig igenom hinder på ett enkelt sätt.

Det finns även punkter och avsnitt där hinder används för att begränsa cyklisters hastighet. Ur framkomlighetssynpunkt är detta inte eftersträvänt. Längs de regionala

Tomtutfart.

Skiljeremsa saknas mot fordonstrafiken.

Hinder på gång- och cykelbana.

stråken och huvudcykelnätet bör hastighetsdämpande hinder undvikas.

Separering mellan gående och cyklister

När cyklister och gående ska vistas på samma yta skapas konflikter, irritationer, fördröjningar och otrygghet. Därför är det alltid eftersträvärdsvärt att separera gående och cyklister, speciellt längs de regionala stråken och längs med huvudcykelnätet.

Separering kan ske antingen genom olika materialval eller genom målade linjer. Vanligast är att separeringen sker via målning. Höjdskillnader på gång- och cykelbanor rekommenderas inte eftersom risken för cyklister att skada sig ökar samtidigt som det försvårar vinterväghållningen. När separering sker genom målade linje i gång- och cykelbanan ska detta alltid kompletteras med målade gång- och

cykelsymboler. Symbolerna ska vara återkommande med jämna mellanrum. Målningen ska alltid skyltas med korrekt vägmärke för att tydligt visa på vilken sida av skiljelinjen som gående respektive cyklister hör hemma.

Belysning

Bra belysta gång- och cykelvägar är viktigt ur flera olika synpunkter. Ur trafiksäkerhetssynpunkt är det viktigt att olika trafikantgrupper upptäcker varandra i tid. Det är viktigt att både cyklister ser andra trafikantgrupper och att de själva syns i trafikrummet. Vid cykelpassager och vid gång- och cykeltunnlar är det extra viktigt att belysningen är god. Bra belysning är inte bara av betydelse för trafiksäkerheten utan belysning påverkar även trygghetsupplevelsen, orienterbarheten och upplevelsen.

Separering med målning.

Separering med olika material.

7. DRIFT OCH UNDERHÅLL

Nationellt utgör singelolyckorna 70 procent av alla cykelolyckor och drygt 40 procent av dessa kan direkt härledas till drift och underhåll¹¹. Halkbekämpningen har störst betydelse för cyklisternas säkerhet men för framkomligheten har snöröjningen störst inverkan. En studie från Stockholm stad visar att restiden för cyklisterna kan öka med så mycket som 40-60 procent på grund av brister i vinterväghållningen¹². Andra aspekter av drift och underhåll som framför allt påverkar framkomligheten men som även kan kopplas till säkerheten för cyklisterna är rullgrus, glaskross och ojämn beläggning. Funktionen av cykelvägnätet är följaktligen beroende av hög standard på drift och underhåll.

Förutom trafiksäkerheten och framkomligheten påverkas även komforten av nivån på drift och underhåll. Driftsnivån har även betydelse för statusen för cykeln som transportmedel och för att få fler att välja cykeln för sin resa.

I Nacka har kommunen ett stort ansvar för drift och underhåll men

Trafikverket, vägföreningar, samfälligheter och andra privata väghållare har också ett ansvar för att cykelfärden ska fungera längs hela sträckan. Ett bättre samarbete mellan olika väghållare, exempelvis vid snöröjning, kan göra stor skillnad.

Tillsyn och inspektion

Idag åtgärdas en stor del av det löpande underhållsarbetet såsom inträngande vegetation och ojämn beläggning efter inrapportering från gående och cyklisterna. För att detta ska fungera på ett bra sätt är det viktigt att det finns enkla kontaktvägar för felanmälan av brister och skador i cykelvägnätet för både medborgare och besökare i kommunen.

För att skapa ett förebyggande och systematiskt arbete kring drift och underhåll är återkommande tillsyn och inspektion av cykelvägnätet avgörande. Tillsyn ligger till grund för planeringen av åtgärder vilket krävs för att hålla en hög standard på cykelvägnätet. Målsättningen är att kommunen ska inventera de regionala cykelstråken minst var 14:e dag. Detta för att garantera framkomligheten och trafiksäkerheten genom snabba åtgärder på plats samtidigt som större åtgärder kan kartläggas. För huvudcykelnätet och lokalcykelnätet bör tillsyn göras efter behov.

- **Tillsyn på de regionala stråken var 14:e dag för att säkerställa god standard. Tillsyn på de övriga cykelvägnätet efter behov.**

Sommarväghållning

Lös sand och grus är förutom en trafikfara även en fråga om komfort och framkomlighet för cyklisterna. Sandupptagningen sker generellt i kommunen under april månad.

Först sker en grovsopning och sedan sker en kompletterande sopning. För att minska singelolyckorna och öka framkomligheten för cyklisterna bör sandupptagningen påskyndas om väderleken medger detta. Andra tider på året då sopning av cykelvägnätet är av stor betydelse är under lövfällningssäsongen. Löv på vägbanan leder till halkrisk och risk för olyckor. Sandupptagning och lövsopning ska vara prioriterad längs de regionala stråken och huvudcykelnätet

Vid korsningspunkter utgör överhängande växtlighet en utrymmeskonflikt och en trafiksäkerhetsfara. Växtligheten kan även skymma vägmärken och cykelvägvisningar vilket skapar en otydlighet i trafikrummet. Ansvar för siktskymmande växtlighet ligger inte allt för sällan på privata tomtägare vilket gör att det kan dröja innan åtgärd. För att förhindra försening behövs tydligare rutiner och större resurser avsättas för hantering av växtlighet.

Brister i beläggning har stor inverkan på trafiksäkerheten och därför är det viktigt att akuta problem såsom större hål eller sprickbildningar åtgärdas omgående. Idag har kommunen en garantitid på fem arbetsdygn innan åtgärd av denna typ utförs. Det är viktigt att garantitiden efterföljs för att inte försämra trafiksäkerheten för cyklisterna. I det längre perspektivet och för den allmänna standarden på beläggningen så genomför kommunen besiktningar av hela vägnätet vart femte år. Vid denna besiktning görs bedömningar av beläggningens kvalitet och livslängd och efter detta tas beslut om var insatser ska göras under kommande år. Varje år avsätts en viss del av investeringarna för gång- och cykelvägnätet. En tydligare koppling till kommunens regionala stråk och huvudcykelnät kan dock öka nyttan av investeringar.

¹¹ Niska, Anna (2011), *Cykelvägars standard. En kunskapssammanställning med fokus på drift och underhåll.*

¹² Stockholm stad 2010, *Cykelframkomlighet vintertid.*

Beläggningsskada och överhängande vegetation.

- Skapa en effektiv rutin och uppföljning för kontakt med privata mark och tomtägare gällande växtlighet.
- Effektivisera och tidigarelägga sandupptagning och lövsopning.
- Avsätt tydlig andel i belägningsprogram för cykelvägnätet.

Vinterväghållning

Cyklister är känsligare än bilister för ojämn beläggning och halt underlag. Att cykla i snömodd är betydligt jobbigare, vilket leder till längre restider samtidigt som risken för att falla ökar vid halt underlag. Därför är det viktigt med bra vinterväghållning för att ge goda förutsättningar för ett ökat vintercyklande.

I Nacka gäller idag att snöröjningen går ut vid 3 cm blötsnö och 5 cm torrnsnö. I arbetet prioriteras gång- och cykelbanorna. Studier visar att det redan vid 2-3 centimeter börjar bli besvärligare för cyklister att ta sig fram vilket gör det viktigt att snöröjningen på gång- och cykelbanor prioriteras. En högre ambitionsnivå på de regionala cykelstråken är ett bra sätt att öka cyklingen året runt.

Idag finns det praktiska problem med vinterväghållningen när olika entreprenörer kan sköta olika delar av samma cykelväg. Det är viktigt att det sker en samordning framför allt längs de regionala stråken och huvudcykelnätet eftersom dessa är viktiga ur pendlingsynpunkt.

Nya metoder och ny utrustning för vinterdrift av cykelvägar har tagits fram de senaste åren. Exempelvis har försök med sopning och saltlösningar genomförts. Utvecklingen är pågående och det är av vikt att kommunen följer forskningen för att försöka effektivisera vinterväghållningen för gående och cyklister. Det viktiga är att fordon och utrustning som används är anpassade för just cykeltrafiken.

- Högre standard på vinterväghållning längs de regionala pendlingsstråken.
- Längs de regionala stråken ska snöröjningen gå ut vid 2 centimeter snö.

Vägarbeten

Cyklister upplever ofta att det är svårt att ta sig fram vid byggarbetsplatser. Det är inte ovanligt att det saknas tydlig skyltning och att omledning skapar onödigt långa omvägar. Kanter, löst grus, dålig belysning och cykling i blandtrafik är exempel på aspekter som påverkar framkomligheten, trafiksäkerheten och komforten. Det är viktigt att avstängningarna och omledningsvägarna är anpassade för cyklister.

Vintercykling i Nacka.

Inför att arbeten ska påbörjas ska alltid den som utför arbete i väg inkomma med en trafikanordningsplan (TA-plan). I TA-planen ska framkomligheten och trafiksäkerheten fastställas, både för de som ska ta sig förbi arbetsplatsen men även för de som arbetar på plats. För vägarbeten längs de regionala stråken är det av vikt att god framkomlighet i största möjliga mån säkerställs.

Vägarbete på gång- och cykelväg vid Sicklavägen.

- **Noggrann och uppföljning av TA-planer. Särskild vikt vid uppföljning längs med de regionala cykelstråken.**

RIKTLINJER FÖR DRIFT- OCH UNDERHÅLL

Åtgärd	Utförande och frekvens		
	Regionala cykelstråk	Huvudcykelnät	Lokalcykelnät
Tillsyn och inspektion	Var 14:e dag	Vid behov, minst 2 ggr per år	Vid behov
Vinterväghållning	Regionala cykelstråk	Huvudcykelnät	Lokalcykelnät
Snöröjning/Plogning	Påbörjas vid 2 cm Klart innan 06:30 på vardagar	Påbörjas vid 3 cm	Påbörjas vid 3-5 cm
Snöbortforsling	Vid behov	Vid behov	Vid behov
Halkbekämpning	Påbörjas omedelbart vid behov		
Isborttagning/isrivning	Vid behov	Vid behov	Vid behov
Sommarväghållning	Regionala cykelstråk	Huvudcykelnät	Lokalcykelnät
Lövsopning	Lövsopning ska ske kontinuerligt under lövfällningssäsong	Vid behov	Vid behov
Sandupptagning	Kontinuerligt beroende på väderlek	Klart senast 1 maj	Klart senast 1 maj
Sopning	Borttagning av glasskross och liknande ska genomföras omgående. Sopning sker vid behov, dock minst en gång i månaden	Sopning sker vid behov, dock minst 2 ggr per säsong	Vid behov
Belysning	Åtgärdas löpande för alla tre klasser av cykelvägnät		
Beläggning, "potthål"	Potthål och mindre skador på beläggning åtgärdas senast tre arbetsdagar efter anmälan inkommit		
Beläggning	Analys genomförs vart femte år därefter planeras nyanläggning efter status på beläggning		
Målning	Inventering efter sandupptagning samt vid behov		
Skytning	Klotter borttages efter anmälan inom 24 timmar. Övrigt åtgärdas löpande		
Vegetation	Åtgärdas löpande. Minst 2 ggr per år, sommar och höst		

8. CYKELPARKERING OCH KOLLEKTIVTRAFIK

Varje cykelresa börjar och slutar med en parkerad cykel. Cykelparkeringar är således en viktig del av cykelinfrastrukturen och betydelsefull för att hela cykelresan ska bli en positiv upplevelse. Närhet till målpunkt, stöldsäkerhet (möjlighet att låsa fast ram), väderskydd, kapacitet och trygghet är några av aspekterna som bör tillgodoses i skapandet av välfungerande cykelparkeringar¹³.

Vid de flesta lokala målpunkterna i Nacka finns idag cykelparkeringar men antalet platser är inte alltid tillräckliga och standarden på befintliga parkeringar varierar. Den vanligaste bristen är att cykelställen inte medgör fastlåsning av ramen. Avsaknaden av väderskydd och det allmänna skicket på cykelställen är andra vanliga problem.

2009 genomfördes en inventering av kommunens cykelinfartsparkeringar. Brister inventerades och beläggningsgrad noterades. Underlaget har legat till grund för en pågående upprustning och nyanläggning i kommunen.

Vid anläggandet av nya cykelparkeringar eller upprustning av befintliga ska ambitionsnivån alltid vara hög. I vissa fall kan det emellertid vara svårt att tillgodose alla aspekter på grund av exempelvis platsbrist, estetik eller att väderskydd skymmer sikten. På platser där cyklar parkeras under en längre tid, vid exempelvis kollektivtrafikpunkter, bör det dock alltid finnas väderskydd och möjlighet att låsa fast ramen.

För långtidsparkeringar är funktionen viktig medan det är viktigare med närhet till målpunkten där cyklar parkeras kortare tid. Ligger cykelparkeringen för långt från målpunkten finns risk att cyklar parkeras vid exempelvis träd, staket eller lyktstolpar. Det är även viktigt att trygghetsaspekten beaktas vid anläggning av cykelparkering. Cykelparkeringar bör inte placeras vid mörka isolerade platser där det är få som passerar. Det ska kännas tryggt och säkert att parkera sin cykel.

För att göra cykeln attraktiv för alla resor krävs att det alltid väl utformade cykelparkeringar. Vid kommunala an-

läggningar såsom skolor, idrottsplatser är det av extra vikt att det finns tillgång till bra cykelparkeringar.

För att säkerställa att antalet cykelparkeringar vid nyexploatering eller ombyggnad är det av vikt att parkeringstal för cykel finns antagna. Parkeringstal är ett viktigt verktyg i exempelvis bygglovsgivning och detaljplanearbete och ett sätt att säkerställa att rätt antal cykelparkeringsplatser byggs. I Nacka kommun pågår arbete med nya parkeringstal och nedan är ett förslag på cykelparkeringsnorm från 2014.

Kommunen saknar idag ett systematiserat arbetsätt för att hålla befintliga cykelparkeringar i gott skick. Ett problem är hanteringen av övergivna cyklar. För att säkerställa god tillgänglighet är det viktigt att befintliga platser inte är upptagna med övergivna cyklar. Målet är att skapa en rutin för hantering och bortforsling av övergivna cyklar samt att tillsyn av kommunala cykelparkeringar ska göras minst en gång per år.

¹³ Parkering i storstad (2011)

Kategori	Parkeringstal
Bostad (cpl/lgh)	2
Studentbostad (cpl/lgh)	1,25
Kontor (cpl/1 000 kvm BTA)	20
Industri (cpl/1 000 kvm BTA)	10
Handel (cpl/1 000 kvm BTA)	30
Externhandel (cpl/1 000 kvm BTA)	10
Förskola (cpl/elev)	0,4*
Årskurs F-3(cpl/elev)	0,5*
Årskurs 4-9 (cpl/elev)	0,7*
Gymnasium, högskola (cpl/elev)	0,8*
Övrigt (exempelvis: vård, idrott, kultur, samlingslokaler) (cpl/besökare)	0,3
Kollektivtrafik hållplats (cpl/100 påstigande)	15

*Inkluderar cykelparkering för personal

Kombinationsresor

Att kombinera cykel och kollektivtrafik är för många ett attraktivt sätt att resa. Det är inte alla som har nära till kollektivtrafiken och att cykla första biten av resan kan ha många fördelar. Cykelinfartsparkeringar av god kvalitet är en förutsättning för denna typ av resande men även tillgången till bra cykelvägar till och från tåget, bussen eller båten. Vid större kollektivtrafiknoder kan cykelparkeringarna kombineras med ytterligare service för cyklister för att göra kombinationsresor mer attraktiva. Det finns goda exempel på så kallade ”bike and ride” anläggningar i Sverige och runt om i Europa där reparationservice, omklädningsmöjligheter, förvaringsboxar, café och toaletter med mera finns under samma tak som cykelparkeringarna.

Nya tunnelbanestationer kommer att anläggas på västra Sicklaön och det är viktigt att kapacitetsstarka bytesplatser mellan cykel och kollektivtrafik skapas. Behovet att infartsparkera kommer att finnas och cykelparkeringar tar alltid mindre plats och är billigare än bilparkering.

Idag finns det begränsade möjligheter att ta med cykeln på kollektivtrafiken. Fanns denna möjlighet skulle kombinationsresor med cykel och kollektivtrafik ytterligare förenklas. Det har upprättats ny båtlinje från Nacka strand där möjligheter att ta med cyklar finns. Denna typ av kombinationsresor är något som kan utvecklas ytterligare med bland annat bättre cykelparkeringar och göra kombinationen av cykel och båt till ett attraktivt färd sätt.

Låncyklar och service

Låncykelsystem har etablerats på flera platser runt om i Sverige. Dessa fungerar som ett komplement till de övriga kommunikationsmedlen. Alla äger inte en egen cykel och eftersom det kan vara svårt att ta cykeln med kollektivtrafiken är den inte alltid med då den behövs. Ett låncykelsystem kan samtidigt vara ett bra sätt att marknadsföra cykeln i stort.

Cykelpumpar är ett annat exempel på service för cyklister och ett bra sätt att marknadsföra cykeln som transportmedel. Cykelpumpar kan med fördel placeras ut i direkt närhet till cykelparkeringar. På dessa platser kan även servicestationer med enklare cykelverktyg placeras ut. Målet är att montera cykelpumpar på strategiska platser under 2014 och utöka antalet pumpar under kommande år.

- **Utöka antalet cykelparkeringar och förbättra standarden på befintliga cykelparkeringar vid kollektivtrafikpunkter.**
- **Inventera och utred behovet av förbättrade cykelparkeringsplatser vid kommunala anläggningar såsom skolor och idrottsanläggningar.**
- **Skapa rutin för kontinuerlig inventering av cykelparkeringar. Både vad gäller skick på ställ och bortforsling av skrotcyklar.**
- **Antagande av cykelparkeringsnorm.**
- **Undersöka vilka platser som är lämpliga för utplacering av cykelpumpar.**

9. CYKELVÄGVISNING

En tydlig och lättförståelig cykelvägvisning är viktig för orienterbarheten. Det är viktigt att skyltar hålls i gott skick, klottersaneras och byts ut vid behov. Målet är att vägvisningen för cykel ska vara minst lika självklar som vägvisningen för biltrafiken. Den ska vara kontinuerlig, tydlig, lättförståelig och av god standard.

Idag finns det en utvecklad cykelvägvisning längs de regionala cykelstråken i Nacka. Denna cykelvägvisning bygger på en vägvisningsplan från 2003. Några år har gått och nya förutsättningar uppstått vilket gör att det finns ett behov av en översyn längs det regionala stråken. På resterande delar av cykelnätet i Nacka är cykelvägvisningen

Cykelvägvisning.

sporadisk och saknar kontinuitet. En översyn av vägvisningen längs i första hand huvudcykelnätet och punktinsatser längs lokalnätet bör därför också genomföras.

Ett annat problem är bristen i uppföljning av cykelvägvisningen över kommungränsen. Ett samarbete med grannkommunerna och ett större regionalt samarbete med vägvisningen längs de regionala cykelstråken är av vikt för att vägvisningen ska fungera.

- **Se över och förbättra cykelvägvisningen längs hela cykelvägnätet.**

Cykelvägvisning.

10. STADSPLANERING OCH CYKEL

Ska det bli enklare, snabbare, och säkrare att cykla i Nacka är det viktigt att cykeltrafikens roll tydliggörs i arbetet med exempelvis detaljplaner, planprogram och översiktsplaner. Ytor måste tidigt avsättas för att kunna skapa ett attraktivt och tryggt cykelvägnät där framkomlighet är god. Det är viktigt att cykeln behandlas som ett eget trafikslag på samma sätt som biltrafik och kollektivtrafik i planskeden.

Den fysiska strukturen har en betydande roll för var och hur cykelförbindelser kan anläggas. Vid förtätning eller nyexploatering är det viktigt med ett helhetstänk där yta tidigt avsätts för cykelinfrastruktur. Detaljutformningen av cykelinfrastruktur är betydelsefull men den övergripande strukturen av den fysiska miljön är avgörande för hur tryggt, säkert och framkomligt ett cykelvägnät kan bli. Mörka baksidor av bebyggelsen och långa sträckor där uppsikten från omgivningen är dålig kan leda till cykelvägar upplevs som otrygga. Exempelvis kan det nattetid vara mer attraktivt att färdas längs med en bilväg för naturlig övervakning medan det på dagen kan vara det motsatta, det vill säga mer attraktivt att färdas i mer natursköna omgivningar. Otrygga cykelvägar kan leda till att färre väljer att cykla. Eftersom kvinnor i högre grad än män känner sig otrygga i denna typ av miljöer kan detta ses som en jämställdhetsfråga. Därför är det av största vikt att skapa stadsmiljöer där det går att anlägga trygga och säkra cykelvägar.

11. KOMMUNIKATION OCH BETEENDEPÅVERKAN

För att främja cyklingen och öka statusen för cykelfrågor är marknadsföring viktig. Att frekvent informera om satsningar inom cykelområdet och varför de sker är ett sätt att skapa en ökad kunskap och en medvetenhet hos både medborgare i Nacka och hos medierna. Effekten och utnyttjandegraden av fysiska cykelåtgärder såsom nya cykelvägar eller cykelparkeringar kan bli betydligt större med rätt marknadsföring.

"tack för att du cyklar" dag 2013.

Så kallade "tack för att du cyklar" aktiviteter har arrangerats vid ett fåtal tillfällen under de senaste åren i Nacka. 2013 arrangerades en liknande aktivitet där cyklister erbjöds enklare cykelservice, en mindre gåva och möjlighet att tala med trafikplanerare i kommunen. Denna typ av aktivitet är ett bra sätt att uppmuntra befintliga cyklister samtidigt som det kan vara bra tillfällen att få in värdefulla synpunkter och idéer från de som nyttjar cykelvägnätet i

Nacka. Målet är att denna typ av aktivitet arrangeras minst en gång om året.

- **Ta fram en kommunikationsstrategi för cykelfrågor.**
- **Fortsätt med genomföra cykeldagar och andra aktiviteter med syfte att uppmuntra cyklister och få fler att cykla.**

Skolor

För att fler ska cykla till skolan är det viktigt att både den faktiska och den upplevda trafiksäkerheten är god. Trafiksituationen kring många av Nackas skolor är både stressad och osäker vilket främst beror på att föräldrar skjutsar sina barn i bil till skolan. För att skapa en mer hållbar trafikmiljö kring skolorna arbetar kommunen bland annat med projektet Säkra skolvägar. Syftet med projektet är att få fler föräldrar att gå eller cykla med sina barn till skolan. Tyngdpunkten ligger på beteendepåverkansåtgärder, men detta kombineras ofta med fysiska åtgärder.

- **Fortsätta med Säkra skolvägsprojektet och utveckla de beteendepåverkande metoderna.**

Företag och organisationer

Arbetsgivare spelar en viktig roll i det beteendepåverkande arbetet. Gratis bilparkeringsmöjligheter och tillgången av bra cykelparkeringar och cykelgarage är bara några av de aspekter som påverkar anställdas val av färdmedel. Kommunen har ett samarbete med flera av största arbetsgivarna kring cykelfrågor. Detta samarbete kan dock utvecklas och innefatta fler frågor och samtidigt involvera fler företag och organisationer.

- **Fortsatt samverkan med företag och organisationer.**

Felanmälan och synpunkter

För felanmälan och synpunktshandling har kommunen ett system med flera olika kontaktvägar. Det största informationsflödet sker digitalt men det är viktigt att det går att komma i kontakt med kommunen på fler olika sätt. Återkoppling och dialog med boende i Nacka ska kunna ske på ett enkelt sätt. Det är även viktigt att kommunikationen mellan cyklister och kommunen fungerar för att på så sätt snabbt kunna åtgärda brådskande felanmälningar så som hål i asfalten, glas på vägbanan eller bristande vinterunderhåll.

För att underlätta kommunikationsflödet finns det anledning att även titta på nya lösningar. Sociala medier, mobilapplikationer och digitala kartor är exempel på hjälpmedel som kan underlätta informationsutbytet.

- **Utveckla ärendehanteringssystemet och titta på nya tekniska lösningar för felanmälan och synpunktshandling.**

12. UPPFÖLJNING, MÄTNING OCH REVIDERING

Andelen och antalet cyklister är viktig kunskap för att kunna utvärdera insatser inom cykelområdet på ett bra sätt. Information om cykeltrafiken underlättar framtida planering och investering för fysiska cykelåtgärder och för planering av drift och underhåll av cykelinfrastrukturen. Att veta hur antalet och andel cyklister förändras över tid är avgörande för att kunna följa upp uppsatta mål för cykeltrafiken.

Faktisk räkning av antalet cyklister i kombination av resvaneundersökningar kan ge en god bild av cykeltrafiken men för att få ytterligare kunskap om cykeltrafiken finns fler metoder. Några exempel är enkäter för att mäta upplevelse och nöjdhet, olycksstatistik för att följa antalet skadade cyklister, inspektioner för att utvärdera standarden av drift och underhåll av cykelvägnätet och framkomlighetsanalyser genom GPS-studier.

Under 2013 upprättades en plan för mätning av cykeltrafiken. Tanken är att årligen mäta antalet cyklister på 10 givna punkter under en och samma vecka. Kompletterande räkningar kommer att utföras under andra tidpunkter på året, exempelvis för att följa utvecklingen av vintercyklingen. Två stationära räknare installerades 2013 och planen är att utöka antalet stationära räknare under kommande år. De stationära räknarna ger statistik som kan följas varje dag året runt.

Nacka och regionen är i ständig förändring vilket skapar nya förutsättningar, förändrade rörelsemönster och nya behov. För att inte göracykelstrategin inaktuell bör den revideras i 3-5 års intervaller. För att kunna följa utvecklingen av andelen cyklister måste resvaneundersökningar genomföras med jämna mellanrum. Fram till nästa revidering av cykelstrategin bör en heltäckande resvaneundersökning genomföras.

- **Fortsätt räkna cyklister och komplettera detta med ytterligare mätmetoder för att öka kunskapen om cykeltrafikens utveckling.**
- **Genomföra resvaneundersökningar med jämna mellanrum**
- **Revidering av cykelstrategin i 3-5 års intervaller.**

13. ÅTGÄRDSPLAN

Nacka kommer att expandera kraftigt de kommande åren och det är viktigt att cykeln är en självklar del i denna utveckling. Åtgärder som föreslås i denna strategi syftar till att öka andelen cyklister och fokus ligger på att förbättra och underlätta cykelresor till och från skola och arbete. De föreslagna åtgärderna kommer således till stor del gynna pendlingscykling men eftersom åtgärderna syftar till att göra det enklare, snabbare och säkrare att cykla så kommer även de flesta typer av cykling gynnas. Exempelvis kommer rekreations- och turismcykling påverkas positivt av de föreslagna åtgärderna trots att insatserna inte specifikt riktar sig mot denna sorts av cykling.

Cykeln är inte det enda trafikslaget i transportsystemet och därför är det viktigt att de åtgärder som föreslås i denna cykelstrategi inte försämrar situationen för andra hållbara trafikslag, såsom kollektivtrafik och gående. Många åtgärder kommer att leda till en ökad tydlighet i trafikrummet vilket kommer gynna samtliga trafikanter. Gående är emellertid den grupp som tydligt kommer att få det bättre. Utökade bredder på gång-

och cykelbanorna och tydligare detaljutformning kring busshållplatser är bara två av många åtgärdsexempel som även gynnar gående.

För att göra cykeln till ett attraktivt färdmedel i Nacka krävs flera olika typer av insatser och åtgärder. Ett väl utbyggt och sammanhängande cykelvägnät är en viktig del men även insatser som underlättar kombinationsresor mellan cykel och kollektivtrafik. Förbättrad drift och underhåll är en annan viktig bit, inte minst med tanke på hur detta påverkar framkomligheten och trafiksäkerheten för cyklister. Förbättrad kommunikation kring cykelfrågor och framtagande av en kommunikationsplan är ytterligare betydelsefulla delar i arbetet. Allt detta sammantaget ger goda förutsättningar för att öka andelen cyklister. Denna högre ambitionsnivå kräver att mer medel avsätts för cykelfrågor, vilket kräver separata beslut i kommunfullmäktige i samband med årliga budgetbeslut (mer om kostnader i avsnitt Kostnad). Samtliga åtgärdsförslag listas i tabell åtgärdstabell på sid 28.

Nyanläggning och förbättring av cykelnätet

Den kanske allra viktigaste delen för att göra cykeln till ett attraktivt färdmedel i Nacka är att skapa ett väl utbyggt, sammanhängande, gent, framkomligt och trafiksäkert cykelvägnät. Nedan beskrivs därför dessa åtgärdsförslag mer ingående. Föreslagna åtgärder illustreras i karta 3 och i tabell åtgärdstabell.

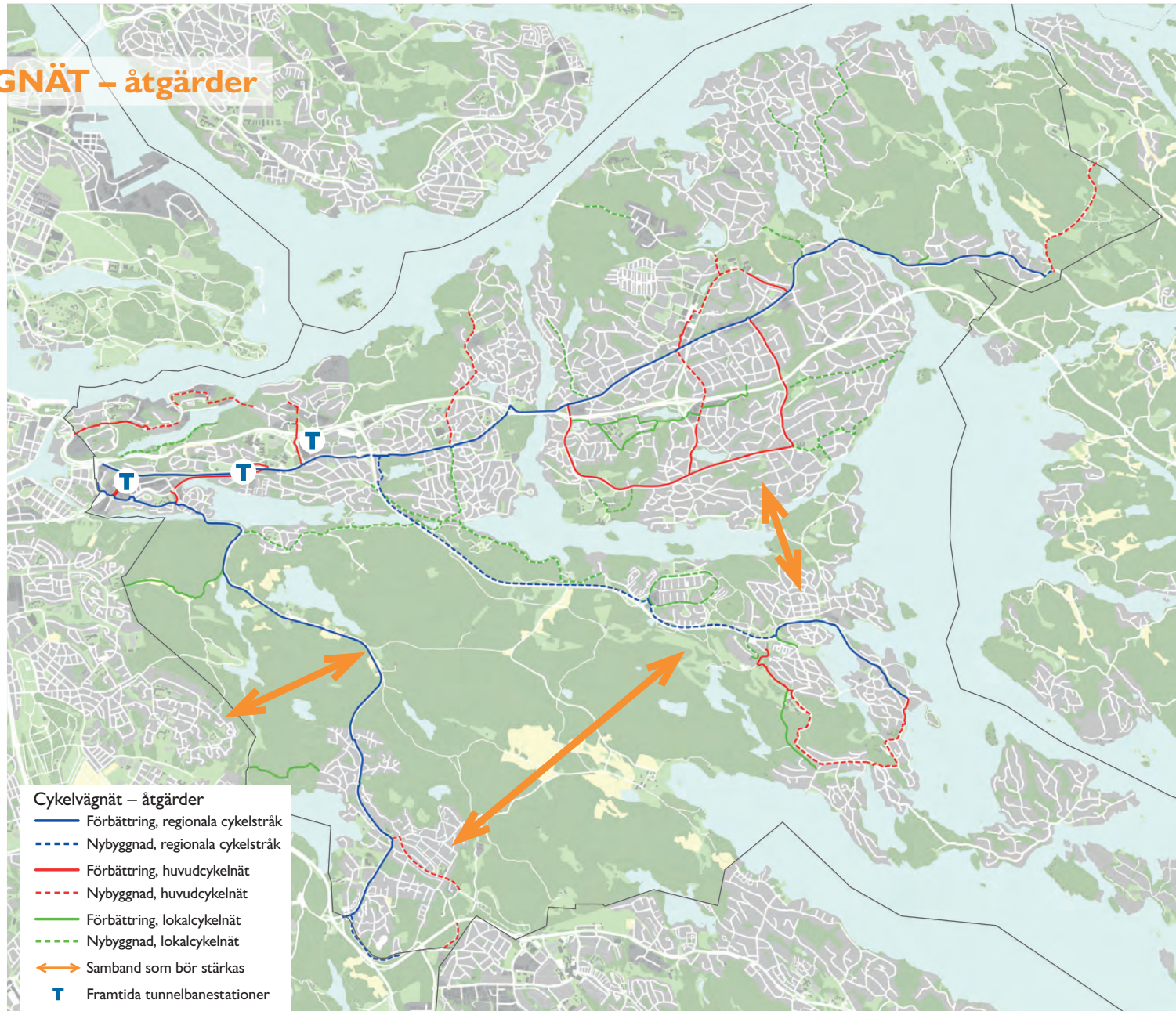
Fokus i cykelstrategin ligger på skol- och arbetsresor, därför har lokaliseringen av skolor och större arbetsplatser

legat som grund för de föreslagna utbyggnadsåtgärderna. Även kopplingar till och från kollektivtrafikpunkter har varit en viktig utgångspunkt tillsammans med kopplingar över kommungränsen och naturområden. Till grund för åtgärdsförslagen ligger även en rad inventeringar av cykelvägnätet som genomförts de senaste åren.

Åtgärder längs med de regionala stråken är prioriterade. De är utpekade pendlingsstråk och trafikeras idag av flest antal cyklister. Åtgärder längs dessa stråk bedöms komma flest cyklister till nytta samtidigt som stråken utgör stommen i cykelvägnätet. Andra åtgärder som är prioriterade är länkar som knyter samman de regionala stråken och knyter ihop cykelvägnätet till ett sammanhållet system. Grunden i prioriteringen mellan åtgärder är hur stor nytta åtgärden bedöms ha (mer om prioriteringsprinciperna i bilaga).

Samtliga föreslagna utbyggnadsåtgärder är inte detaljstuderade och justeringar i standarden kan behöva göras med hänsyn till befintliga förhållanden. Över exempelvis broar är begränsningen tydlig och möjlighet till standardhöjning i många fall kraftigt begränsad. Grundprincipen är att det ska vara cykelbanor och cykelvägar längs de gator där hastighetsbegränsningen är 40-50 kilometer i timmen eller över. I utvecklingen av exempelvis Nacka stad och kommundelscentra i Älta, Orminge centrum och Saltsjöbaden kan de i strategin illustrerade stråkens läge och funktion behöva förändras, vilket kan leda till ändrad dragnings- eller omklassificering av cykelstråken.

CYKELVÄGNÄT – åtgärder

De regionala cykelstråken

Längs med de regionala cykelstråken föreslås åtgärder på samtliga sträckor. Få sträckor längs stråken uppfyller idag önskvärd standard. Eftersom stråken är av regional betydelse och åtgärder längs dessa stråk bedöms ge störst samhälls-ekonomiska vinster har flera av stråken specialstudierats.

Värmdöstråket

Stråket sträcker sig längs med Värmdövägen som går från öst till väst genom kommunen. På Sicklaön löper gång- och cykelbanor på båda sidor om Värmdövägen medan det i Saltsjö-Boo finns en dubbelriktad gång- och cykelbana på norra sidan av vägen. Standarden på cykelstråket är varierande men är generellt för smalt. Samtidigt är stråket kommunens viktigaste med tanke på antalet cyklister längs sträckan och att stråket når ett stort geografiskt område.

För att skapa ett stråk med hög standard och dra nytta av de tydliga pendlingsmönster som finns föreslås en dubbelriktad GC-banan på södra sidan av Värmdövägen på Sicklaön. Det finns flera fördelar med att förlägga pendlingsstråket på endast södra sidan av Värmdövägen. Dels kan antalet korsningspunkter med motorfordon minimeras och dels kan passagerarna i gång- och cykeltunnlar under Värmdövägen undvikas. En placering av cykelstråket längs Värmdövägens södra sida och parallellt med Saltsjöbanan innebär även att en förtätning av bebyggelsen kan ske på norra sidan utan att cykeltrafiken påverkas negativt. Norra sidans gång- och cykelbana som idag är separerad genom målning föreslås bli en kombinerad gång- och cykelbana för lokal cykling. Ett cykelstråk av hög standard kan således skapas samtidigt som en stadsutveckling kan ske på västra Sicklaön.

Den sektion som föreslås blir genomgående 4,3 meter plus 1 meter sidoområde mot vägtrafiken. Bitvis finns utrymme att utöka bredden ytterligare och där det är

Idékoncept för dubbelriktad gång- och cykelbana på Värmdövägen.

befogat kan detta göras. Genom tydligare bredder kommer konflikterna med gående minska men för att minimera konfliktpunkterna föreslås gångytan förläggas närmast körbanan mellan Sickla bro och Nacka forum. På detta sätt minskar konflikterna vid busshållplatser och övergångsställen då gående aldrig behöver korsa cykelbanan. Detaljutformning av gatan behöver dock ske i samband med utvecklingen av Nacka stad.

I Saltsjö-Boo föreslås standarden utökas på den befintliga dubbelriktade gång- och cykelbanan enligt de

utformningsprinciper som föreslås i den regionala cykelplanen.

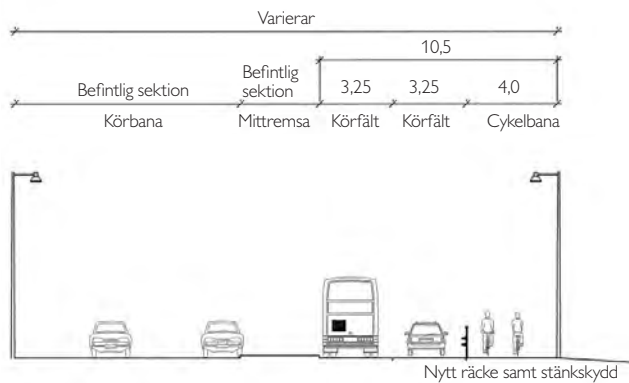
Saltsjöbadsstråket

Idag saknas det till stora delar cykelinfrastruktur mellan Saltsjöbaden-Fisksätra och Sicklaön. Cyklister är hänvisade till cykling i blandtrafik vilket är långt ifrån den standarden som eftersträvas längs de regionala cykelstråken. Stråket har utretts och slutsatsen är att det bästa alternativet är att skapa en cykelförbindelse längs med Saltsjöbadsleden.

Idag är cyklister hänvisade till Saltsjöbadsvägen men

åtgärder längs denna väg har inte bedömts som rimliga. Topografin, Saltsjöbanans sträckning och angränsande privata tomter är några av svårigheterna för att kunna skapa ett cykelstråk som är separerad från biltrafiken. Ett alternativ som studerats är att stänga av Saltsjöbadsvägen för motorfordonstrafik men även detta bedöms som en olämplig lösning. Det skulle bland annat innebära att Saltsjöbadsledens enda omledningsväg försvinner samtidigt som det skulle ge konsekvenser med långsamtgående fordon på leden.

Genom att anlägga en cykelbana längs med Saltsjöbadsledens nordöstra sida kan ett cykelstråk med hög framkomlighet som är separerad från motorfordonstrafik skapas. Nedan visas föreslagen sektion där cykelbana skapas på inom befintlig vägbredd och avskiljs med räcke. Saltsjöbadsvägen och de andra vägar som utgör dagens Saltsjöbadsstråk kommer förbli betydelsefulla cykelförbindelser och åtgärder kommer behövas även här då cykling i fortsättningen kommer ske i blandtrafik.

Föreslagen sektion med cykelbana längs Saltsjöbadsleden.

Ältastråket och Tyresöstråket

Ältastråket sträcker sig från Sickla till Älta. Trafikverket som till största del är väghållare planerar investeringar för att förbättra standarden på detta stråk. Kommunen har ansvar för stråket på Gillevägen och även här planeras förbättringsåtgärder.

Tyresöstråket sträcker sig mellan Tyresö och Gullmarsplan. Några hundra meter av stråket går in i Nacka kommun. Cykel sker idag i blandtrafik längs stora delar av Ältbergsvägen men ny gång- och cykelbana byggs under 2014.

Samband

I karta 3 visas tre samband som bör stärkas. Här är inga exakta sträckor eller åtgärder utpekade utan det beskriver kopplingar som med fördel kan stärkas för att skapa ett attraktivare och mer sammanhållet cykelvägnät. Baggenstaket är en sådan koppling som om det fanns en bro eller

Exempel på cykelled intill E4:an vid Trafikplats Sörentorp.

liknande skulle sammanbinda Saltsjöbaden och södra Saltsjö-Boo på ett bättre sätt. En annan koppling som bör stärkas är över Erstavik. Idag är vägarna över Erstavik oftast det genaste alternativet för många cyklisterna. Bilvägarna har begränsad motorfordonstrafik vilket gör dem till bitvis bra cykelvägar. Erstavik ägs av en privat markägare och åtgärder måste således samordnas med markägaren. Den tredje kopplingen som identifierats är Nackareservaten och över kommungränsen till Stockholm. Enklare åtgärder kan göra mycket för att stärka denna koppling och underlätta både för arbetspendling och rekreativ cykling.

Åtgärdstabell

De åtgärder som föreslås i cykelvägnätet är antingen förbättring, nybyggnad eller trafiksäkerhetsåtgärder i blandtrafik. Förbättringsåtgärder innebär framför allt breddning av befintlig cykelväg/cykelbana men det kan även innebära andra åtgärder såsom förbättringar av cykelpassager eller utformning av busshållplatser. Förbättringsåtgärder utgår ifrån den eftersträvarvärda utformning som behandlas i kapitel 6.

Nybyggnadsåtgärder föreslås på sträckor där det idag saknas separerad cykelförbindelse. Trafiksäkerhetsåtgärder föreslås på sträckor där nybyggnad av cykelbana/cykelväg inte bedöms som en rimlig åtgärd utifrån lokala förhållanden. En del sträckor bedöms ändå som viktiga cykelförbindelse och eftersom cykling sker i blandtrafik längs dessa sträckor innebär trafiksäkerhetsåtgärder framför allt hastighetsdämpande åtgärder. Kostnaderna för samtliga åtgärdsförslag är beräknade efter schablonvärden och är således grova uppskattningar (mer i avsnitt kostnader).

ÅTGÄRDSTABELL

Regionala cykelstråk	Åtgärd	Längd m ca	Kostnad (tkr)	Prio
Värmdövägen (Sicklaön)	Förbättring	5 800	30 000	1
Saltsjöbadsstråket Etapp 1 (Saltsjöbadens centrum-Fisksätra)	Nybyggnad (dubbelriktad cykelbana)	1 900	12 000	1
Saltsjöbadsstråket Etapp 2 (Fisksätra-Sicklaön)	Nybyggnad (dubbelriktad cykelbana)	4 300	30 000	1
Ältabergsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	120	560	1
Värmdövägen (Saltsjö-Boo)	Förbättring	7 800	20 000	2
Gillevägen	Förbättring	600	1 200	2
Järlaleden (Uddvägen-Sickla industriväg)	Förbättring	300	440	2
Saltsjöbadsstråket Etapp 3 (Saltsjöbadens centrum-Saltsjöbaden station)	Förbättring	2 600	12 000	3
Skurubron med ramper	Ombyggnad till gång- och cykelbro	-	***	-
Huvudcykelnät	Åtgärd	Längd m ca	Kostnad (tkr)	Prio
Telegramvägen/Prästkragens väg/Lännerstavägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana) /Förbättring	1 900	2 000	1
Järlaleden (Järlakrysset)	Trafiksäkerhetsåtgärder (cykling i blandtrafik)	320	500	1
Järlaleden (Järlakrysset ramper)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	160	400	1
Grustagsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	500	3 100	2
Mensättravägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	1 000	2 850	2
Sickla industriväg	Förbättring	760	2 450	2
Vikdalsvägen (Värmdövägen-Augustendalsvägen)	Förbättring	570	2 100	2
Kvarnholmsvägen	Förbättring	750	2 500	2
Kvarnholmsvägen (Hästholsbron-Finnbergstunneln)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	430	22 400	2
Sockenvägen	Förbättring	4 000	10 500	2
Evalundsvägen/Storkällans väg	Trafiksäkerhetsåtgärder (cykling i blandtrafik)	1 250	1 550	2
Ektorpsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	1 150	3 200	2
Skarpövägen (Mensättravägen-Hasseluddsvägen)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	300	950	2
Kanholmsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana) /Förbättring	550	1 550	2
Boovägen	Förbättring	2 000	5 400	3
Järlaleden	Förbättring	900	1 450	3
Rösundavägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	1 000	3 950	3
Saltsjöpromenaden	Förbättring	300	400	3
Skyttevägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	2 300	6 500	3
Samskolan-Saltsjöbadens centrum	Förbättring	650	850	3
Utskogsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	1 400	4 200	3
Kvarnholmsförbindelsen	Nybyggnad (bro)	-	***	-

De som inte är kostnadsbedömda eller prioriterade:

* Ingår i antagen detaljplan

** Ingår i antaget program eller detaljplanprogram.

*** Ingår i större infrastruktur- eller stadsbyggnadsprojekt.

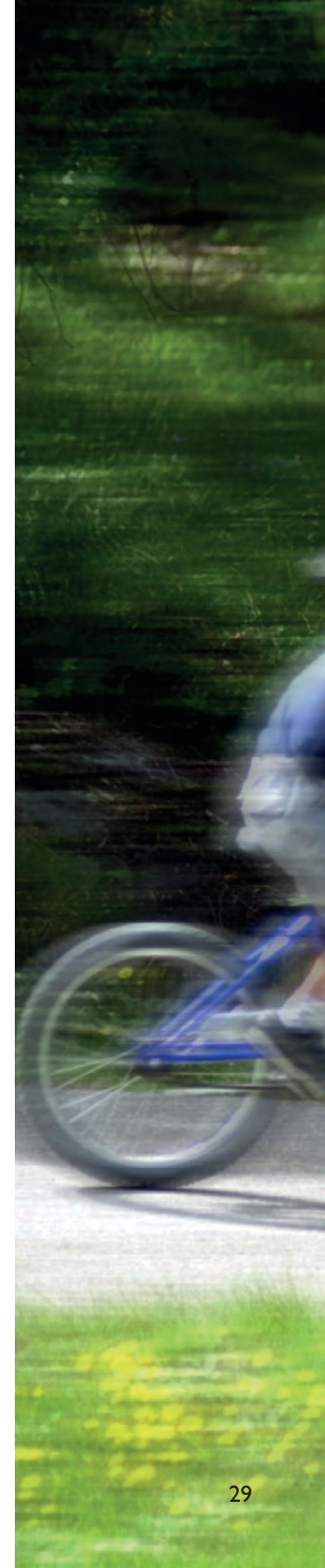
Lokalcykelnät	Åtgärd	Längd m ca	Kostnad (tkr)	Prio
Rensättra (Rensättravägen-Boo kyrka)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelväg)	490	2 300	2
Solsidevägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelväg)	375	1 550	2
Saltsjöbadsvägen	Förbättringsåtgärder	750	3 000	2
Duvnåsvägen	Trafiksäkerhetsåtgärder (cykling i blandtrafik)	1 150	1 500	3
Tälluddsvägen	Trafiksäkerhetsåtgärder (cykling i blandtrafik)	1 400	1 650	3
Kummelnåsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	750	4 150	3
Saltsjö-Duvnäs stn.-Kranglan-Hästhagen-Nacka kvarn	Trafiksäkerhetsåtgärder (cykling i blandtrafik)	3 000	3 500	3
Byvägen (Stockholmsvägen – Saltsjöbadens IP)	Förbättring	350	650	3
Trädgårdsvägen/Björknäs IP/Kocktorpssjön/ Prästkragens väg/Moravägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)/ Förbättring	4 300	2 100	3
Vikingshillsvägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	2 000	6 500	3
Kolarängen-Skarpnäcks gård	Förbättring	1 200	800	3
Björkhagen-Ältavägen	Förbättring	1 700	1 000	3
Vikdalsvägen (Augustendalsvägen-Rosenbergsvägen)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	150	385	3
Samskolan-Ravinvägen	Förbättring	1 050	1 600	3
Velamsundsvägen	Förbättring	190	220	3
Nacka strand-Svinderviken	Nybyggnad (strandpromenad)/Förbättring	1 600	5 000	3
Tre Kronors väg	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	-	*	-
Skarpövägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	-	*	-
Tollare vägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	-	*	-
Dalvägen m.m.	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	-	**	-
Galärvägen m.m.	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	-	**	-
Fisksättravägen/ Fidravägen	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	-	**	-
Nacka kommun ej väghållare	Åtgärd	Längd m ca	Kostnad (tkr)	Prio
Ältavägen (Trafikverket)	Förbättring	9 900	25 000	-
Järlaleden (Trafikverket)	Förbättring	300	1 000	-
Planiavägen (Trafikverket)	Förbättring	160	400	-
Lagnövägen (Trafikverket)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	2 000	10 000	-
Gamla Skärgårdsvägen (Trafikverket)	Nybyggnad (dubbelriktad gång- och cykelbana)	190	1 000	-
Övrigt	Åtgärd		Kostnad (tkr)	
Nacka	Snabba åtgärder (trimning, framkomlighet och trafiksäkerhet)	-	1 500/år	-
Nacka	Cykelparkeringar (nya och befintliga)	-	1 000/år	-
Nacka	Utökad drift och underhåll enligt föreslagna riktlinjer	-	750/år (utökad kostnad utöver befintlig nivå)	-
Nacka	Kommunikationsinsatser för cykel (kommunikationsstrategi)	-	150/år	-
Nacka	Cykelvägvisning	-	75/år	-

De som inte är kostnadsbedömda eller prioriterade:

* Ingår i antagen detaljplan

** Ingår i antaget program eller detaljplaneprogram.

*** Ingår i större infrastruktur- eller stadsbyggnadsprojekt.

Kostnad

Objekten i åtgärdstabellen är studerade i olika omfattningar vilket kan leda till att objektens omfattning och således kostnader ökar vid fortsatt utredning och projektering. Platsspecifika förutsättningar, tillkommande arbeten och svår terräng är exempel på faktorer som kan komma att påverka kostnadsbilden. Redovisade kostnader är till största del beräknade på schablonvärden. Att beräkna kostnaderna efter schablonvärden ger en vägledning i vilka ekonomiska ramar som krävs för utbyggnad, men ska inte användas för fortsatt planering då för stor osäkerhet föreligger.

En ny 4,3 meter bred cykelväg med belysning beräknas kosta cirka 5 400 kronor per löpmeter medan att bredda en befintlig cykelväg en meter ut i vägområdet beräknas kosta cirka 2 200 kronor. Sedan tillkommer kostnader för exempelvis busshållplatser och gångpassager.

Kostnaderna för nyanläggningar och förbättring av cykelvägnätet uppgår till totalt cirka 221 miljoner kronor på kommunens vägnät. Tillsammans med nya cykelparkeeringar, medel för kommunikationsinsatser och utökade kostnader för drift och underhåll innebär detta en total investering på 280 miljoner kronor. Genomförs cykelstrategin till 2030 skulle en investeringsvolym på cirka 16,5 miljoner per år behövas för att realisera samtliga delar av planen. Investeringsvolymen beslutas av kommunfullmäktige i årliga budgetbeslut. Genomförande tiden för cykelstrategin är satt till 2030, det vill säga 17 år. Detta skulle innebära en investeringsvolym på cirka 16,5 miljoner kronor per år om samtliga delar av cykelstrategin realiseras.

En del av kostnaderna för utbyggnad kan komma att bäras av framtida stadsbyggnadsprojekt och detaljplaner. Det är viktigt att en utbyggnad av cykelvägnätet samordnas med stadsbyggnadsprojekt för att minska dubbelplanering. Det är även viktigt att ett helhetsperspektiv finns i varje

stadsbyggnadsprojekt för att säkerställa en sammanhållen kvalitet på cykelvägnätet.

För att underlätta utbyggnader kan de ekonomiskt stora åtgärderna delas in i etapper för att möjliggöra en långsiktig utbyggnad. Om en etappindelning görs är det viktigt att helheten och länkarna fungerar under utbyggnadstiden samt att framkomligheten och trafiksäkerheten inte påverkas negativt av etappindelning.

Alla kommuner har möjlighet att ansöka om statlig medfinansiering för utbyggnaderna av gång- och cykelvägar där kommunen själv är väghållare. Kommunen kan få upp till 50 procent av kostnaderna medfinansierade av länsplanen. Redan idag söker Nacka kommun medfinansiering för dagens investeringar och för den fortsatta utbyggnaden av cykelvägnätet kommer fortsatt medfinansiering att sökas. I teorin innebär detta att den årliga kostnaden kan komma att medfinansieras med upp till 50 procent.

Samhällsekonomiska modeller som på senare år har tagits fram för att visa effekten av satsningar på cykeltrafiken visar att effekterna av investeringar är positiva. Exempelvis har det för den regionala cykelplanen för Stockholm gjorts beräkningar på lönsamheten med planen. Dessa visar att nettovinsten för samhället hamnar på mellan 13-22 kronor per satsad krona¹⁴. Vissa objekt är angelägnare att realiseras än andra, då deras nytta beräknas vara högre, och därav prioriterats högre i åtgärdsplanen.

För att kunna arbeta på ett kostnadseffektivt sätt är det viktigt att det också finns ekonomiska medel avsatta för att möta behovet av snabba åtgärder. Det kan exempelvis handla om framkomlighets- och trimningsåtgärder för cykel i utbyggnaden av andra investeringsprojekt eller trafiksäkerhetsåtgärder. 1,5 miljoner bör årligen avsättas för att täcka behovet av snabba åtgärder i befintlig miljö. Exempel på åtgärder är nedsänkning av kantsten, rödmål-

ning i korsning, utbyggnad av refuger, förbättrad kurvradie och utökad belysning

Nacka har delvis bra eller mycket bra infrastruktur för cykel och med en förbättrad drift kan befintliga anläggningar nyttjas bättre. En ökad ambition gällande drift och underhåll kommer att innebära ökade kostnader. Även utbyggnaden av nya länkar kommer innebära ökade driftskostnader i form av nya anläggningar. För att säkerställa framkomligheten och trafiksäkerheten är det viktigt drift och underhåll tilldelas ökad budget alternativt måste befintliga resurser prioriteras om. Eventuellt kan ett mer systematiserat arbetssätt minska kostnadsökningen för drift och underhåll. Att beräkna kostnader för drift och underhåll medför en stor osäkerhet då stora kostnader direkt är knutna till vinterdriften. Beroende på exempelvis snömängd och kyla kan kostnaderna variera kraftigt från år till år.

Riskbedömning

Eftersom åtgärdsförslagen inte är detaljstuderade finns det inte bara risk enskilda utbyggnadsobjekt blir dyrare och försenade utan även risk att kvalitén blir lidande. Eftersträvansvärd utformning kanske inte är möjlig beroende på lokala förhållanden (exempelvis tunnlar, broar, vatten, fastigheter och höjdskillnader) vilket kan leda till att sämre standard måste väljas eller i värsta fall att åtgärden inte är möjlig att realisera. Skillnaden mellan lokala förhållanden är stor vilket kan öka risken att kostnadsbedömningar blir missvisande, att kvalitén blir försämrade eller att utbyggnader blir kraftigt försenade.

Det finns risk att enskilda objekt i åtgärdslistan blir försenade, dock så påverkar dessa inte cykelvägnätets helhet om objekten är oberoende av varandra. Dock påverkar uteblivna cykelvägar nätet negativt, då risken är att cykelvägnätet inte får den helhet som eftersträvas.

¹⁴ WSP Analys och strategi (2013). *Samhällsekonomisk bedömning av granskningshandlingen till regional cykelplan för Stockholms län.*

14. REFERENSER

Niska, Anna (2011), Cykelvägars standard. En kunskaps-sammanställning med fokus på drift och underhåll.

Parkering i storstad (2011).

RUFS 2010

Spolander, Krister (2012). Underlag för regionalt cykelvägnät i Stockholms län. Pendlingsrelationer mellan bostäder och arbetsplatser.

Stockholm cykelplan 2012.

Sveriges kommuner och landsting och Trafikverket (2010). GCM-handbok. Utformning, drift och underhåll med gång- och cykel och mopedtrafik i fokus.

Sveriges kommuner och landsting och Trafikverket (2012). Vägar och gators utformning.

Sweco Infrastructure (2011). Regionalt cykelstråk Saltsjöbaden.

Sweco Infrastructure (2013). Cykelutredning Värmdövägen.

Tillväxt miljö- och regionplanering och Landstingets trafikförvaltning (SLL), Trafikverket Region Stockholm, Länsstyrelsen i Stockholms län (2013). Regional cykelplan för Stockholms län 2014-2030. Remissversion 2013-03-25.

WSP Analys och strategi (2013). Samhällsekonomisk bedömning av granskningshandlingen till regional cykelplan för Stockholms län.

WSP Samhällsbyggnad (2013). Saltsjöbadsvägen Cykelstråk.

Översiktsplan för Nacka kommun. Hållbar framtid i Nacka (2012).

15. BILAGOR

Prioriteringsprinciper

Prioriteringsgrad av åtgärder:

- 1: Mycket Hög
- 2: Hög
- 3: Mindre hög

Kriterier vid prioritering av åtgärder:

- Saknad eller bristfällig länk längs med det regionala cykelstråken
- Saknad eller bristfällig länk längs med huvudcykelvägnätet
- Saknad eller bristfällig länk längs med det övriga cykelvägnätet
- Vanligaste förekommande restypen på sträcka
 - Skol- och arbetsresa
 - Till kollektivtrafik
 - Till lokala målpunkter
 - Rekreativcykling
- Bedömt antal cyklister idag
- Bedömd vinst
 - Minskad restid
 - Ökad trafiksäkerhet
 - Ökat antal cyklister
 - Ökad komfort
- Hastighet och volym för fordonstrafiken

Samrådsredogörelse för Cykelplan 2014

Sammanfattning

Syftet med Cykelplan 2014 är att de satsningar och utbyggnader som görs för cykel i Nacka kommun ska ske på ett effektivt och prioriterat sätt. Målet med cykelplanen är att det ska bli enklare, snabbare och säkrare att cykla i Nacka. Kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik ska förbättras och andelen cyklisterna ska öka under alla delar av året.

Utifrån de 39 synpunkter som inkommit under remisstiden har nya ställningstaganden gjorts och cykelplanen omarbetats. En av de största förändringarna i planen är ett nytt kapitel om stadsplaneringens betydelse för att skapa trygga och attraktiva cykelvägar. En annan betydelsefull ändring är att cykelplanen på ett tydligare sätt behandlar kombinationsresor mellan cykel och kollektivtrafik. Mindre justeringar har även gjorts i åtgärdsplanen där nya länkar har tillkommit och omprioriteringar gjorts mellan de olika åtgärdsförslagen.

Ärendet

Under 2013 har förslag till ny cykelplan för Nacka kommun arbetats fram och Tekniska nämnden beslöt vid sitt sammanträde 2013-12-17 att skicka ut cykelplanen på remiss. Remisstiden pågick mellan 19 december 2013 till 28 februari 2014. Totalt inkom 39 yttranden från nämnder, myndigheter, organisationer, intresseföreningar och allmänhet. Se bilaga 2, samrådsredogörelse, för fullständig summering.

Utskick har gjorts till remissinstanserna (2013-12-19), pressutskick (2014-01-10), annonsering för allmänheten i Nacka Värmdö Posten (2014-01-14) samt på publicering på www.nacka.se (2013-12-19). Cykelplanen har varit utställd i Nacka stadshus samt i biblioteken i Fisksätra, Älta, Orminge, Saltsjöbaden och i Nacka Forum mellan den 20 januari till den 28 februari. Den 3 februari 2014 presenterades planen för *Nätverket för Fisksättras framtid* i Fisksätra bibliotek.

Förslag till cykelplan

Syftet med Cykelplan 2014 är att de satsningar och utbyggnader som görs för cykel i Nacka kommun ska ske på ett effektivt och prioriterat sätt. Målet med cykelplanen är att det ska bli enklare, snabbare och säkrare att cykla i Nacka. Kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik ska förbättras och andelen cyklister ska öka under alla delar av året.

Cykelplanen behandlar principer för arbete kring detaljutformning, drift och underhåll, cykelparkeringar och cykelvägvisning. Planen tar även upp frågor kring kommunikation och beteendepåverkan samt behovet av tydligare mätning och uppföljning av cykeltrafiken. Cykelplanen innehåller även en åtgärdsplan där nyanläggning och förbättring av cykelvägnätet föreslås. Åtgärdsplanen inrymmer också förbättringsåtgärder för drift och underhåll, cykelparkeringar, cykelvägvisning och kommunikationsinsatser.

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Cykelplanen har varit ute på samråd från den 19 december 2013 till den 28 februari 2014. 39 yttranden från nämnder, myndigheter, organisationer, intresseföreningar och allmänhet har inkommit. 18 av dessa inkomna yttranden är från privatpersoner.

Den enskilda del av cykelplanen som det inkommit flest synpunkter på är åtgärdsförslaget längs Saltsjöbadsleden. Av de nio privatpersoner som tyckt till om förslaget är det tre som tillstryker förslaget medan sex tycker att det är ett mindre bra förslag. Anledningarna som lyfts fram är bland annat att det skulle bli en trist miljö som är bullrig, dammig och väderutsatt och att det är en onödig investering eftersom cyklister ändå kommer välja Saltsjöbadsvägen. Liknande åsikter förs fram av *Nätverket för Fisksättras framtid* och *Svenska cykelsällskapet*. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ser dock att förslaget löser ett problem som lyfts redan i översiktsplanen. Att koppla samman Sicklaön och Saltsjöbaden längs Saltsjöbadsleden anses som positivt för pendlingscyklister med god framkomlighet. Nacka Miljövårdsråd anser att enklare alternativ längs Saltsjöbadsvägen bör undersökas men att om Saltsjöbadsleden byggs så bör ändå åtgärder längs Saltsjöbadsvägen göras för att underlätta för den lokala cyklingen. I cykelplanen har åtgärdsförslag för att förbättra cykling i blandtrafik längs Saltsjöbadsvägen tillkommit. Eftersom det fortsättningsvis bedöms som orimligt att skapa separerad cykelinfrastruktur på Saltsjöbadsvägen kommer åtgärdsförslaget längs Saltsjöbadsleden att kvarstå.

En annan aspekt som lyfts i flera yttranden är betydelsen av kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik. Vikten av denna fråga har bland annat tagits upp av Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Kulturnämnden, Värmdö kommun, Trafikförvaltningen SLL och Sjövägen. I Nacka är kombinationsresandet med cykel och kollektivtrafik en självklar och viktigt del av trafiksystemet. Betydelsen av kopplingen mellan cykel och

kollektivtrafik har lyfts i cykelplanen. Dels behandlas det i kapitlet med cykelparkeringar på ett tydligare sätt och dels är cykelplanens målformulering justerat utifrån denna aspekt.

Samhällsplaneringens betydelse för cykeltrafikens attraktivitet framhålls bland annat av Trafikverket och Miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Trafikverket tar upp hur en tät stadsstruktur kan uppmuntra resor med cykel men även hur cykelinfrastruktur kan påverka stadsmässigheten. Av Miljö- och stadsbyggnadsnämnden lyfts även vikten trygg- och säkerhetsfrågor i planerandet av cykelvägar. Cykelplanen har kompletterats med ett nytt kapitel som berör trygghetsfrågor och stadsplaneringens betydelse för attraktiviteten för cykel som transportmedel.

En annan synpunkt som tagits upp i flera yttranden är att cykelplanen inte tydligt behandlar rekreations-, turism- och fritidscyklning. Detta framförs bland annat av Kulturnämnden, Kommunala pensionärsrådet, SPF Nackaringen och Svenska cykelsällskapet. Ingen förändring i cykelplanen har gjorts vad gäller denna fråga. Cykelplanens fokus är på pendlingsresor till och från skola och arbete. Bedömningen är att potentialen för att förändra resebeteendet för dessa är stort då dessa resor görs frekvent och är i många fall tillräckligt korta för att göras med cykel. Väljer fler cykeln kan onödiga bilresor undvikas och kollektivtrafiken avlastas. Även om inte fokus ligger på turism- och rekreationscyklning kommer denna sorts cyklning gynnas av de föreslagna åtgärderna. Att ta fram en plan för förbättrad turism- och rekreationscyklning kräver emellertid ett annat fokus och kan vara ett mål för framtiden.

Resterande synpunkter sammanfattas i yttrandena nedan.

Synpunkter på cykelplan 2014

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ser positivt på att det nu finns ett färdigt förslag till cykelplan. I kommunens översiktsplan är en av stadsbyggnadsstrategierna ett komplett transportsystem där en av åtgärderna är att ta fram en cykelplan. Nämnden framhåller dock att cykelplanen behöver uppdateras med jämna mellan rum och att planeringen behöver samordnas med de stadsbyggnadsprojekt som berörs av cykelplanen. Det behöver även förtydligas om de föreslagna förbättringsåtgärderna ska finansieras av kommun eller om exploatörer inom stadsbyggnadsprojekt ska medfinansiera.

Vidare framhåller nämnden det är bra att utformningsprinciperna i detaljutformningen bygger på gemensamma och vedertagna källor. På så sätt behöver inte kommunen uppfinna hjulet igen och utformningen kan bli konsekvent och lättavläst över kommungränserna. Nämnden anser emellertid att minsta godkända breddmått

uteslutande ska användas för att få en stadsmässighet i gatumiljön samt att frånsteg kommer att behöva göras vid exempelvis utformningen av busshållplatser. Även den föreslagna skiljeremsan längs med de regionala stråken anser nämnden inte är en särskilt stadsmässig lösning. Nämnden påpekar att cykelplanen knapphändigt behandlat trygg- och säkerhetsfrågor. Det är av stor betydelse att gång- och cykelvägar utformas så att de uppfattas som trygga och säkra.

Gällande cykelparkeringar föreslår nämnden att det i anslutning till blivande tunnelbanestationer kan anläggas så kallade *Bike n Ride* anläggningar där det utöver cykelparkering kan finnas andra servicefunktioner som omklädningsrum och verkstad. Nämnden anser även att de tänka stationslägena för tunnelbanan bör redovisas i kartmaterialet.

Cykelplanens förslag att anlägga det regionala cykelstråket längsmed Värmdövägens södra sida på Sicklaön känns enligt nämnden logiskt, dock bör det övervägas att anlägga cykelbanan närmast motorfordonstrafiken. Åtgärdsförslaget med en ny cykelbana utmed Saltsjöbadsleden anser nämnden är positivt för pendlingscyklister. I yttrandet tar nämnden upp länkar som finns med i antagna detaljplaner och detaljplaneprogram men som inte finns med i remissversionen, samt sträckor som behöver utredas ytterligare. En utav de sträckor som anses behövas utreda ytterligare är sträckningen mellan Solsidan och Tattby station. Där undrar nämnden om förbättringsåtgärder på befintlig sträckning är ett billigare och bättre alternativ än nyanläggning av GC-väg utmed Skyttevägen. En tydligare kostnadsberäkning för de olika åtgärdsförslagen anses eftersträvansvärt. Det är svårt att förstå hur beräkningarna är utförda och vilken standard beräkningarna har utgått ifrån.

Den höjda ambitionsnivån vad gäller drift och underhåll anser nämnden medför en tydlig förbättring av tillgängligheten och standarden på gång- och cykelvägarna, speciellt avseende vinterdriften.

Kommentar: Cykelplanens tidshorisont är 2030 och därför har inte alla sträckor detaljstuderats och inte heller hur de ekonomiska kostnaderna ska fördelas. Gällande detaljutformningen och breddmått så finns det en risk med att uteslutande använda minsta standard då det kan leda till konflikter och trafiksäkerhetsproblem på sträckor med höga flöden av gående och cyklister. Där det finns behov och möjlighet bör "god standard" eftersträvas, speciellt vid de regionala stråken eftersom tydligare breddmått ger ökad säkerhet och framkomlighet. Gestaltningmässigt så går det att kombinera dessa detaljutformningar med det som nämnden menar med stadsmässighet. Flera exempel från attraktiva städer finns i Europa där goda mått används.

Nämndens synpunkter angående behandlingen av trygg- och säkerhetsfrågor har tagits i beaktning och dessa inryms i ett nytt kapitel tillsammans med diskussion över stadsplanering och cykel. Likaså har goda cykelparkeringar i anslutning till

kollektivtrafik och kommande tunnelbanestationer förstärkts i cykelplanen under kapitel 8.

Gällande de saknade länkarna som finns i antagna detaljplaner och detaljplaneprogram har dessa infogats i kartmaterialet samt åtgärdstabellen. För sträckorna Älta - Saltsjöbaden samt Skogsö-Boo har dessa illustrerats som "samband" som kräver vidare utredning. Detta då inga tydliga kopplingar finns i dagsläget men att sambandet utgör en viktig tvärkoppling mellan olika delar av kommunen. Åtgärdsförslaget utmed Skyttevägen är kvar i detta skede. Bedömning är att det är svårt att förhöja standarden och skapa en attraktiv och säker cykellänk längs den befintliga kuperade cykelvägen.

Angående kostnadsberäkningarna har dessa gjorts utefter schablonvärden. De utformningsprinciper som har använts är de för regional-, huvud- och lokalcykelvägar som finns angivna under kapitlet för detaljutformning. Hänsyn har tagits till om det är nyanläggning eller breddning av befintlig GC-väg, antalet busshållplatser och cykelöverfarer på sträckan samt huruvida sträckan behöver kompletteras med belysning eller ej.

Kulturnämnden

Kulturnämnden tar upp nya målpunkter som inte tas upp i planen. Kulturhus, bibliotek, evenemangsplatser borde lyftas fram tydligare och definieras som målpunkter. Nämnden påpekar även att förutsättningarna att vara cykelturist i Nacka kan förstärkas genom att intrigera kopplingarna och möjligheterna med att kombinera cykel-, båt- och tågresor i planeringen. Nämnden tar även upp möjligheterna till att konstnärlig gestaltning inom ramen för Öppna konsten kan öka attraktiviteten och skapa tryggare cykel- och gångvägar.

Kommentar: Det definierade cykelvägnät som finns i planen tangerar ofta nämndens angivna målpunkter varav ingen justering görs i planen för detta. Angående kombinationsresor har detta tydligare lyfts in i planen som en viktig del under kollektivtrafik. Konstnärlig gestaltning av platser och sträckor är absolut intressant men inte något som lyfts in i planen.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden instämmer i föreslagen strategi för cykelplan. Nämnden uppmanar Tekniska nämnden att komplettera cykelplanen med förbättring av barns och ungas skolvägar och färdvägar till fritidskluster och sportanläggningar. Det borde även införas roliga och konstfulla cykelhållplatser som fungerar som uppsamlingspunkter för de som vill cykla i grupp till tillexempelvis skolan.

Nämnden tar upp att samverkan med föreningslivet behöver öka.

Kommentar: *Utgångspunkten i cykelplanen är pendlingsresor till och från arbete och skola. Cykelplanen tar även upp att arbetet kring säkra skolvägar ska utvecklas och stärkas.*

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden tillstyrker cykelplanen

Kommentar: *Inga kommentarer*

Social och äldrenämnden

Sociala och äldrenämnden tycker att förslaget till cykelplan är bra. Nämnden anser emellertid att hälsoaspekten bör lyftas fram tydligare och att cykelplanen bör innehålla en rubrik kring folkhälsa.

Kommentar: *De hälsovinster som görs genom en ökad aktivitet är mycket bra och självklart kan en anledning till att börja cykla vara en framtida bättre hälsa. Dock kommer inte cykelplanen att ta upp hälsoeffekterna av att cykla i ett eget kapitel. Hela planens syfte är att främja cykeln som färdmedel och då är hälsovinsterna ett resultat av en ökad cykling.*

Kommunala pensionärsrådet

Kommunala pensionärsrådet, KPR, anser att planen är ett välarbetat dokument och att den bör kunna fungera som underlag för att skapa gena, säkra och bekväma cykelvägar. KPR framhåller dock att planen inte i tillräcklig omfattning beaktat möjligheterna att underlätta för friska äldres personers behov av motions- och rekreationscyklande. Planen bör ytterligare studera olycksfallsriskerna för äldre, framför allt de med nedsatt rörelseförmåga. Cykelplanen redovisar så kallade *lugna promenader* som delar i det lokala cykelvägnätet. Detta anser KPR kan leda till en intressekonflikt. Ytterligare en intressekonflikt som belyses är planens relation till kollektivtrafiken. KPR anser att kollektivtrafikkörfält måste finnas kvar längs Värmdövägen. Den prioritering av åtgärder längs de regionala stråken anses dock som riktigt. Vidare föreslås kommunen tillsammans med polisen arbeta för att få cyklister att följa gällande trafikregler.

Rådets uppfattning är vidare att dubbelriktade gång- och cykelbanor endast ska användas om breddmättet god standard kan uppnås för att minimera risken för olyckor. KPR föreslår att en förbättring av det lokala cykelstråket på Hasseluddsvägen bör förbättras. Idag är det en smal passage där både gående, skolbarn och pendlingscyklister ska samsas. Ett alternativ kan vara att använda Boleden.

Kommentar: *Att det lokala cykelnätet tangerar de lugna promenaderna anses inte som ett problem då dessa passar sig väl för exempelvis rekreationscykling och är inte dimensionerade för cykling i högre hastighet. Gällande detaljutformningen och olycksrisken för äldre med funktionshinder följer utformningsprinciperna regionala och*

nationella rekommendationer samt kommunens eget arbete med ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Utgångspunkten av alla förslag är att inte försämra framkomligheten för andra hållbara transportslag så som kollektivtrafik och gångtrafik. Gång- och cykelbanan längs Hasseluddsvägen är svår att åtgärda och kommer inte att läggas till som åtgärd i cykelplanen. Boleden är inget alternativ ur cykelsynpunkt men problemen längs sträckan kommer undersökas vidare.

Värmdö kommun

Värmdö kommun ser positivt på att Nacka nu tar fram en cykelplan. Värmdö är positiva till den klassificeringen av cykelstråken som har gjorts och där de öst-västliga förbindelserna pekats ut som viktiga pendlingsstråk. Värmdö påpekar även att en satsning på cykel vid populära replipunkter kan underlätta för utvecklingen av besöksnäringen.

Kommentar: Resonemanget och betydelsen av kombinationsresor med cykel och kollektivtrafik har utvecklats i cykelplanen.

Tyresö kommun

Cykelinfrastrukturen i Nacka används även av Tyresös invånare. Tyresö kommun ser positivt på det samarbete mellan kommunerna som har lett till en rad förbättringar av cykelinfrastrukturen vid kommungränsen. Tyresö ser gärna att två av de föreslagna åtgärderna i cykelplanen prioriteras högre då de utgör viktiga pendlingsvägar för boende i Tyresö. De två åtgärderna är Ältavägen-Björkhagen och Ältabergsvägen. Tyresö saknar även åtgärder i cykelplanen längs Evalundsvägen och genom Erstavik till de östra delarna av Tyresö.

Kommentar: Prioritering av åtgärder längs Ältabergsvägen kommer att få prioritet 1 i cykelplanen eftersom detta utgör en del av ett regionalt stråk. Sträckan Ältavägen-Björkhagen har idag relativt god standard och kommer därför fortsättningsvis ha prioritet 3. Evalundsvägen är med som förbättringsförslag i cykelplanen men som åtgärder i blandtrafik eftersom det inte anses rimligt att skapa separat cykelinfrastruktur på denna villagata. Cykelplanen kommer inte föreslå några nya kopplingar genom Erstavik då marken ägs privat.

Länsstyrelsen i Stockholms län

Länsstyrelsen ser positivt till att Nacka väljer att ta fram en cykelplan samt att planen har en tydlig koppling till den regionala cykelplanen. Länsstyrelsen menar dock att det mellankommunala perspektivet kan lyftas fram ytterligare. I kartmaterialet kan tydligare kopplingar över kommungränserna göras. Det mellankommunala perspektivet bör stärkas i diskussionerna kring drift och underhåll. Nacka bör även lyfta fram samordningen med grankommuner i frågan om hyrcykelsystem.

Kommentar: Kartmaterialet illustrerar fortsättningsvis bara cykelinfrastruktur inom kommunen för att på ett enkelt sätt kunna förstå att de åtgärder som förslås i cykelplanen är inom kommunen. Problematiken kring drift och underhåll av olika väghållare lyfts redan i cykelplanen. Resonemangen har inte ansetts behöva förstärkas. Ansvar för att skapa ett kommunövergripande hyrcykelsystem bör ligga hos en regional aktör.

Trafikverket

Generellt anser Trafikverket att Nacka har tagit fram en bra cykelplan som täcker in de viktigaste bitarna för att nå ökad cykling. Det är också positivt att kommunen har ett regionalt perspektiv vad gäller exempelvis cykelvägvisning och drift mm. Ett förbättringsförslag är utöka planen med ett kort resonemang hur samhällsplaneringen påverkar andelen cykelresor. Exempelvis att en tät stadsstruktur med målpunkter nära varandra kan leda till ökad cykling.

Trafikverket anser att det skulle vara bra om målet med cykelplanen förtydligades. Med hur mycket ska andelen öka? För att förtydliga målen kan det vara bra att tidssätta inte bara de fysiska åtgärderna utan även exempelvis en kommunikationsstrategi eller en rutin för cykelparkeringar. Ett restidsmål skulle vara intressant.

Trafikverket påpekar att förslaget till cykelparkeringsnorm för cykel är bra men att det för kontorsyta är lågt i förhållande till Stockholm stad. I kapitlet om cykelparkeringar kan det även vara bra att nämna lådcyklar. Trafikverket anser att kommunen har tagit upp vikten av fungerande drift och underhåll. Nivån skulle kunna höjas ytterligare om rutiner för smältande snö och påfrusen snö togs fram. Trafikverket ser gärna att delen om låncyklar innefattar ett resonemang kring ett regionalt system.

Trafikverket påpekar att ”förförsvär” som begrepp inte finns utan att det är av vikt att påpeka att cykeltrafiken alltid har väjningsplikt mot motorfordon som korsar cykelvägen.

Kommentar: Cykelplanen har kompletterats med en kort text om stadsplaneringens betydelse för skapandet av ett attraktivt cykelvägnät. Eftersom cykelplanen är ett strategiskt dokument är olika åtgärder inte detaljstuderade och då också svåra att tidssätta. I en revidering av cykelplanen kan förhoppningsvis tydligare tidsplaner om när och hur eventuella åtgärder kan tänkas vara klara. Vid en revidering finns förhoppningsvis mer information om cykelresandet och då kan en tydligare målformulering göras.

Begreppet förförsvär är taget från den regionala cykelplanen där Trafikverket är en av de viktiga aktörerna bakom. En förtydning av resonemanget kring detta har gjorts i planen.

Trafikförvaltningen, Stockholms läns landsting

Trafikförvaltningen anser att cykelplanen är väl genomarbetad och att den tar upp väsentliga frågor som rör cykeltrafiken. Vidare anses inriktningen för uppföljning av åtgärdsplanen ambitiös. Det är emellertid viktigt att de cykelsatsningar som görs inte påverkar kollektivtrafiken negativt. Exempelvis bör det i huvudstråk med omfattande busstrafik inte förekomma körfältsbredder smalare än 3,5 meter för att säkerställa god framkomlighet. Trafikförvaltningen påpekar även vikten av att följa utformningsprinciperna i Ribuss 08 och då speciellt riktlinjerna kring upphöjningar av cykelöverfarter i samband med svängande busstrafik.

Trafikförvaltningen ser positivt på målformuleringen i cykelplanen men saknar specifika målindikatorer för uppföljning av planen. Vikten av kombinationsresor mellan cykel och kollektivtrafik bör förtydligas. Trafikförvaltningen ser gärna en dialog med Nacka kommun vad gäller hyrcykelsystem.

Kommentar: Utgångspunkten har varit att föreslagna åtgärder inte ska påverka andra hållbara transporter så som gångtrafik och kollektivtrafik negativt. Busstrafiken utgör en viktig del av Nackas trafiksystem och en god framkomlighet för denna är av stor vikt. I cykelplanen har kombinationsresandets betydelse lyfts fram.

Polisen

Polismyndigheten ser positivt på ett ökat cykelanvändande och att kommunen planerar att öka trafiksäkerheten för gående och cyklister. Polismyndigheten påpekar dock att det kan vara problematiskt att ge cyklister förkörsrätt vid cykelöverfarter. Denna regel gäller inte generellt och kan leda till ett felbeteende hos cyklister vilket i sin tur kan leda till en förhöjd trafiksäkerhetsrisk.

Kommentar: Typlösningarna på cykelöverfarter med förkörsrätt är tagna från den regionala cykelplanen. För att tydligt visa när och var dessa typer av lösningar kan användas har en förtydning gjorts i cykelplanen.

Södertörns brandförsvaret

Södertörns brandförsvaret ser problem vid många av kommunens busshållplatser där konflikterna mellan gående och cyklister är som störst. Utöver de riktlinjer för detaljutformning som föreslås i planen kan även andra typer av lösningar som minskar risken för kollision mellan gående och cyklister användas. Exempelvis kan induktiva slingor i cykelbanan med ljud och ljussignal användas för att varna gående för annalkande cyklister.

Kommentar: Ingen förändring i cykelplanen men trafikenheten tar till sig detta förbättringsförslag i det framtida arbetet.

Sjövägen

Sjövägen har uppmärksammat två problem för cykelpendlande Nackabor. Det ena är att cykelsträckan kan upplevas för lång och det andra att cyklister från Nacka och Värmdö som ska ta sig till city måste passera den trånga passagen förbi Skeppsbron. Båttrafik kan utgöra en lösning på dessa problem. Idag går det att ta med cykeln på Sjövägen utan avgift och planer på att ta en ny båt med större cykelutrymme i drift finns. I det längre perspektivet kan denna typ av kombinationsresande utvecklas med fler och bättre båtar. Bättre cykelparkeringar vid Nackas bryggor och etablering av hyrcykelsystem är ytterligare åtgärder som kan förbättra kombinationsresandet med cykel och båt.

Kommentar: Kombinationsresandets betydelse har förstärkts i cykelplanen och här utgör båttrafiken en naturlig del av kollektivtrafiken.

Cykelfrämjandet

Cykelfrämjandet anser att det är en fin och instruktiv cykelplan och att den innehåller det man kan önska sig. Det viktiga är emellertid att göra en tidsplan för hur cykelplanen ska implementeras. Vilka år kommer vilka åtgärder? Vidare anser cykelfrämjandet att det är otillräckligt att sopa cykelbanorna minst en gång i månaden sommartid. Cykelfrämjandet ser gärna att cykelplanen lyfter fram hälsoeffekterna vid ökad cykling samt den samhällsekonomiska nyttan av att bygga cykelinfrastruktur.

Kommentar: I dagsläget finns en grov tidsplan och när åtgärder detaljstuderas kan denna tidsplan förfinas. Riktlinjerna för drift och underhåll kommer inte förändras. Sandupptagning efter vintern prioriteras men att öka frekvensen av sopning sommartid kommer ge liten effekt. Sopning kommer dessutom ske efter behov. Cykelplanen nämner kort hälsoeffekterna och den samhällsekonomiska nyttan men resonemanget kring dessa kommer inte att förtydligas i planen.

Svenska cykelsällskapet

Svenska cykelsällskapet framhåller att satsningen på cykel borde göras bredare så att en del av investeringarna går till fritid, rekreation och turism. Svenska cykelsällskapet ifrågasätter utgångspunkten att cykelvägarna behöver vara så gena. Andra värden bör vägas in. Exempelvis anses lösningen längs Saltsjöbadsleden som en trist lösning. Cykelsällskapet understryker vikten av god belysning och vägvisning. Svenska cykelsällskapet anser vidare att det bör finnas mellanstationer i uppföljningen av cykelplanen för att se hur planen fortskrider.

Länkar som Svenska cykelsällskapet saknar är en fast förbindelse över Baggensstaket och över Erstavik till Tyresö strand. Bättre båtlinjer med högre kapacitet att ta med cyklar behövs också.

Kommentar: Fokus i cykelplanen ligger på resor till och från arbete och skola. Även om inte fokus ligger på turism- och rekreationscykling kommer denna sorts cykling gynnas av de föreslagna åtgärderna. Att ta fram en plan för förbättrad turism- och rekreationscykling kräver emellertid ett annat fokus och kan vara ett mål för framtiden.

Målet är att ha årlig uppföljning av cykelplanen med årsbokslut för att se hur åtgärderna i cykelplanen byggs ut.

Den utbyggnad som föreslås längs Saltsjöbadsleden utgår ifrån att det inte går att skapa cykelinfrastruktur längs Saltsjöbadsvägen. Kopplingen över Baggensstäket har tillkommit som en åtgärd som behöver utredas noggrannare. Kopplingen över Erstavik till Tyresö är över privat mark och inget som kommer att föreslås i cykelplanen.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen ser positivt till den genomarbetade cykelplanen. Planen har en bra intention och visar på förståelse för cyklisters problematik. För att uppnå bästa resultat ger Naturskyddsföreningen en rad synpunkter. Exempelvis framhålls att trafik hinder inte bör försämra framkomligheten för cyklister och lådcyklar. Underhållet av cykelbanorna bör ske kontinuerligt och inte efter viss månad på året. Naturskyddsföreningen lyfter vikten av god cykelvägvisning och tar upp Kalmar som ett gott exempel på färgsättning av skyltar.

Vidare anser Naturskyddsföreningen att resonemanget om säkra skolvägar kan utvecklas så att den fysiska utformningen, hastigheterna och skolornas betydelse för uppmuntran tydliggörs som viktiga delar i detta arbete. Naturskyddsföreningen menar även att samarbete med företag och organisationer bör utvecklas till att även innefatta även handel.

Naturskyddsföreningens har en del förslag på åtgärder som bör ingå i åtgärdsplanen. Lokalcyklennät saknas över Erstavik. Saltsjöbadsvägen bör förbättras för både gående och cyklister. Det skulle vara bra om det fanns en koppling över Baggensstäket. Lokalt cykelnät saknas mellan Saltsjö-Duvnäs och Skuru.

Kommentarer: Underhållet av cykelvägnätet sker till stor del kontinuerligt men för att säkerställa en viss standard är det bra att även använda datum när vissa delar ska vara klart. Vad gäller cykelvägvisningen så kommer Nacka att fortsätta använda samma standard som används i hela länet. I projektet säkra skolvägar ingår flera olika arbetssätt men ett förtydligande i cykelplanen kommer inte att göras.

Genom Erstavik finns bilvägar med mycket begränsad trafik och dessa har lyfts fram som cykelvägar i cykelplanen. Åtgärder längs Saltsjöbadsvägen och över Baggensstäket har tillkommit som åtgärdsförslag. Mellan Skuru och Saltsjö-Duvnäs sker den mesta av cyklingen i lugna villaområden. Åtgärder föreslås däremot längs Duvnäsvägen för att sänka motorfordonens hastighet. Ytterligare åtgärder föreslås inte.

Nacka miljörådsråd

Nacka miljörådsråd påpekar felaktigheter i kartmaterialet vid Skrubba Malmväg, Erstavik och Vassvägen. Vidare påpekas att cykelvägnätet ser osammanhängande ut

trots åtgärder. Åtgärderna som föreslås längs Värmdöstråket tillstryks. Nätverket framhåller att en enklare lösning än att bygga längs Saltsjöbadsleden kan vara att göra Saltsjöbadsvägen till en enfilig väg. Saltsjöbadsvägen måste dock fortsättningsvis kunna användas för lokal cykling varpå åtgärder är nödvändiga längs denna sträcka. Miljövårdsrådet också lyfter fram vikten av förbättrade cykelvägar omkring Saltsjöbadens centrum, även för dem som inte har målpunkt i själva centrum. Det regionala stråket vidare mot Saltsjöbadens station bör med enkelhet kunna lyftas fram med exempelvis bättre vägvisning.

Nacka miljövårdsråd föreslår fler förbättringsförslag längs Ältastråket. Även Tyrestråket tas upp och här menar nätverket att den planerade cykelbanan längs Ältabergsvägen kommer att innebära besvärliga knixar. Vidare föreslås nya cykelbanor eller förbättringar längs Älgövägen, Evalundsvägen, Älta idrottsväg, Älta gård, Gustavsviksvägen och Nacka strand till Svindersviken. Lösningar som anses dåliga ur cykelsynpunkt är Kvarnholmsförbindelsen och Prästkragens väg. Dagens lösning längs Vikdalsvägen kritiserar. Klassificeringen av Grustagsvägen anses felaktig.

Vidare visar miljövårdsrådet att nya målpunkter i cykelvägvisningen bör utarbetas. Cykelställ med möjlighet att låsa fast ramen bör finnas vid alla stationer och de flesta busshållplatser. Cykel på båttrafiken bör utvecklas. Avslutningsvis rekommenderar miljövårdsrådet att det är en cyklist som fortsättningsvis ska planera för att resultatet ska bli bra.

Kommentar: En del justeringar av kartmaterialet har inarbetats i cykelplanen efter inkomna synpunkter. Exempelvis har bilvägarna genom Erstavik kommit med i nulägesbeskrivningen av cykelvägnätet på grund av det låga antalet motorfordon på dessa vägar. Ältastråket sköts idag av Trafikverket och åtgärdsförslagen kan förhoppningsvis lösas i Trafikverkets kommande upprustning av stråket. Resterande åtgärdsförslag tar trafikenheten med sig även om alla inte kommer att inarbetas i cykelplanen. Exempelvis har det inte bedömts möjligt att skapa cykelbana längs Gustavsviksvägen, Kvarnholmsförbindelsen och Evalundsvägen.

Nätverket för Fisksättras framtid

Nätverket ser positivt på att Nacka tar fram en cykelplan för kommunen. Nätverket är emellertid tveksamma till den föreslagna lösningen längs Saltsjöbadsleden. Denna lösning kommer enligt nätverket innebära buller och obehag för cyklister. Risken för en olycka anses också vara stor då cykelbanan planeras nära intill motorfordonstrafiken. Nätverket tror att cyklister även i fortsättningsvis kommer att välja den befintliga Saltsjöbadsvägen eftersom den bland annat är en vacker väg. Nätverket anser att de medel som avsätts för Saltsjöbadsleden istället kan läggas på förbättringar längs Saltsjöbadsvägen. Exempelvis breddningar, belysning, hinder och

hastighetsbegränsningar. Även om cykelbana byggs längs Saltsjöbadsleden anser nätverket att åtgärder längs Saltsjöbadsvägen kommer att behövas.

Den cykelbana som föreslås mellan Fisksätra och Saltsjöbadens centrum anses inte heller idealisk men lösningen är positiv i den aspekten att cykling i Fisksätra allé kan bli mindre. Nätverket anser att cykelplanen bör genomföras snabbare än vad som föreslås.

Kommentar: I cykelplanen har åtgärder längs Saltsjöbadsvägen tillkommit. Eftersom det fortsättningsvis bedöms som orimligt att skapa separerad cykelinfrastruktur på Saltsjöbadsvägen kommer åtgärdsförslaget längs Saltsjöbadsleden att kvarstå. Genomförandetiden av cykelplanen kommer att vara 2030 för att spegla andra strategiska dokument. Avsätts mer medel kan emellertid åtgärderna i cykelplanen genomföras fortare.

Boo miljö- och naturvänner

Boo miljö- och naturvänner har inget att erinra emot remissförslaget utan anser att planen är ett välkommet underlag i den fysiska planeringen och i kommunens drift och underhåll av cykelvägnätet.

Kommentar: Inga kommentarer

SPF Nackaringen

SPF Nackaringen anser att planen är ett välarbetat dokument och att den bör kunna fungera som underlag för att skapa gena, säkra och bekväma cykelvägar. SPF framhåller dock att planen inte i tillräcklig omfattning beaktat möjligheterna att underlätta för friska äldres personers behov av motions- och rekreationscyklande. Planen bör ytterligare studera olycksfallsriskerna för äldre, framför allt de med nedsatt rörelseförmåga. Cykelplanen redovisar så kallade *lugna promenader* som delar i det lokala cykelvägnätet. Detta anser SPF Nackaringen kan leda till en intressekonflikt. Ytterligare en intressekonflikt som belyses är planens relation till kollektivtrafiken. SPF Nackaringen anser att kollektivtrafikkörfält måste finnas kvar längs Värmdövägen. Den prioritering av åtgärder längs de regionala stråken anses dock som riktigt. Vidare föreslås kommunen tillsammans med polisen arbeta för att få cyklister att följa gällande trafikregler.

Kommentar: Att det lokala cykelnätet tangerar de lugna promenaderna anses inte som ett problem då dessa passar sig väl för exempelvis rekreationscykling och är inte dimensionerade för cykling i högre hastighet. Gällande detaljutformningen och olycksrisken för äldre med funktionshinder följer utformningsprinciperna regionala och nationella rekommendationer samt kommunens eget arbete med ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Utgångspunkten av alla förslag är att inte försämra framkomligheten för andra hållbara transportslag så som kollektivtrafik och gångtrafik.

Privatpersoner

18 stycken privatpersoner har inkommit med yttranden över cykelplanen. De som tyckt till om helheten så anses planen generellt ha ett bra innehåll, goda åtgärdsförslag och bra prioriteringar. Exempelvis ses åtgärdsprioriteringen av Värmdövägen som positiv. Åtgärdsförslaget längs Saltsjöbadsleden är den specifika del av planen som har fått flest synpunkter. Av de nio som tyckt till om förslaget är det tre som tillstryker förslaget medan sex stycken tycker att det är ett mindre bra förslag. Anledningarna som lyfts fram är bland annat att det skulle bli en trist miljö som är bullrig, dammig och väderutsatt och att det är en onödig investering eftersom cyklister ändå kommer välja Saltsjöbadsvägen.

Resterande inkomna synpunkter är mer spridda och inga tydliga åsiktsströmmar går att utläsa. Förslagen behandlar både mer specifika åtgärdsförslag och synpunkter av mer generell karaktär. Exempelvis ses gärna en tydligare målformulering av cykelplanen. Även tydligare åtgärdsplan där det är specificerat vilka åtgärder som byggs vilket är. Exempel tas även upp på vikten av utformning av busshållplatser och separering mellan cyklister och gående.

Förslag som på nya länkar eller upprustning av befintliga som tas upp är bland annat Järlaleden, Älgövägen, Erstavik, Finntorp C, mellan Finntorp och Nacka Forum, Värmdövägen vid brandstationen, Ektorpsrondellen och sträckan mellan Kranglan och Hästhagen.

Kommentar: I cykelplanen har åtgärder för att förbättra cykling i blandtrafik längs Saltsjöbadsvägen tillkommit. Eftersom det fortsättningsvis bedöms som orimligt att skapa separerad cykelinfrastruktur på Saltsjöbadsvägen kommer åtgärdsförslaget längs Saltsjöbadsleden att kvarstå. Åtgärder vid Järlaleden (Järlakrysset) kommer att höjas från prioritet två till ett. Åtgärder vid Finntorp C och mellan Finntorp och Nacka Forum tas inte med i cykelplanen. I dagsläget bedöms cykling kunna ske i blandtrafik på ett godtagbart sätt. Mer specifika platser så som Värmdövägen vid brandstationen och Ektorpsrondellen ingår i mer övergripande åtgärder och har hög prioritet att lösa.

26 augusti 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

§ 133

TN 2013/564-513
KFKS 2014/344-513

Komplettering av cykelplan efter yttrande från KSSU

Beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att justera förslag till cykelplanen enligt bilaga 1 efter KSSU:s yttrande.
2. Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige att anta reviderat förslag till Cykelplan 2014.

Sammanfattning

Cykelplanen har varit ute på samråd från den 19 december 2013 till den 28 februari 2014. Efter samrådet gjordes revideringar i cykelplanen och tekniska nämnden beslutade 2014-04-22 att föreslå kommunfullmäktige att anta cykelplanen. Dock inkom KSSU med ett sent yttrande 2014-06-10 (bilaga2) och efter detta har cykelplanen justerats utifrån yttrandet. Textjusteringar redovisas i bilaga 1. Trafikenheten föreslår dock att cykelplanen fortsatt definieras som plan, främst på grund av hur den kommuniceras externt men även att cykelplan är ett vedertaget begrepp som används både regionalt och nationellt för att beskriva denna sorts dokument.

Ärendet

Cykelplanen har varit ute på samråd från den 19 december 2013 till den 28 februari 2014. Tekniska nämnden beslutade 2014-04-22 att föreslå kommunfullmäktige att anta cykelplanen. Dock inkom KSSU med ett sent yttrande 2014-06-10 (bilaga2) och efter detta har cykelplanen justerats utifrån yttrandet.

KSSU lämnar sammanfattningsvis följande kommentarer på cykelplanen:

1. *Till sitt innehåll och funktion utgör dokumentet ett program. Stadsutvecklingsutskottet föreslår att dokumentet ska definieras som cykelprogram.*
2. *Det bör förtydligas att antagandet av ett program inte innebär ett specifikt ställningstagande till cykelstråk enligt de illustrationer som finns i underlaget. Främst gäller det huvudcykelspråk som måste planeras ihop med utvecklingen av västra Sicklaön och kommundelscentra i Älta, Orminge och Saltsjöbaden. Detta ska framgå av underlaget.*
3. *Genomförandet av programmets olika delar förutsätter beslut i kommunfullmäktige. I den beredningen ska tekniska nämnden redovisa ekonomiska konsekvenser av såväl utbyggnad av cykelnätet i enlighet med cykelplanen, som förväntade kostnader för drift och underhåll som följer planens riktlinjer. Detta bör förtydligas i underlaget.*

Ordförandes signatur 	Justerares signatur 	Utdragsbestyrkande
---	--	--------------------

Att definiera om cykelplanen till ett cykelprogram eller en cykelstrategi skulle på ett bättre sätt beskriva planens innehåll utifrån kommunens inriktning för styrande dokument men samtidigt faller mycket av det som kommunicerats externt. Begreppet cykelplan har bland annat använts i kommunikation med Nackas medborgare och begreppet har en mycket hög igenkänningsfaktor. Över 20 av länets kommuner har eller arbetar med att ta fram en cykelplan. I början av 2014 färdigställdes även en regional cykelplan för Stockholms län. Inte bara regionalt utan även nationellt benämns vanligtvis strategiska cykeldokument som cykelplaner. Cykelplanerna har olika utformning och upplägg men flertalet liknar till stora delar Nackas cykelplan. Trafikenheten anser att det skulle vara olyckligt ur framför allt en kommunikationssynpunkt att ändra från cykelplan till cykelprogram eller cykelstrategi. Dock har en underrubrik med texten *Strategi för cykelsatsningar i Nacka kommun* infogats till rubriken *Cykelplan 2014*.

I punkt 2 föreslår KSSU att det bör förtydligas att antagandet av en cykelplan inte innebär specifikt ett ställningstagande till cykelstråk enligt de illustrationer som finns i underlaget. Trafikenheten anser att detta, med mindre justeringar, kan framgå tydligare i planen. Justeringarna redovisas i bilaga 1.

Slutligen anser KSSU i punkt 3 att det ska tydliggöras att genomförandet av programmets olika delar som kräver investeringar också förutsätter beslut i kommunfullmäktige. Även detta kan tydliggöras i dokumentet. Förtydligandena redovisas i bilaga 1.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse, Rev 2014-08-19

Bilaga 1: Ändringar i cykelplanen

Bilaga 2: Yttrande KSSU

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med förslag till beslut.

Nämnden beslutar att förklara paragrafen omedelbart justerad.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

2 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 171

Dnr KFKS 2014/421-312

Bygg en gångväg under Danvikstullsbron

Politikerinitiativ den 19 maj 2014 av Sidney Holm (MP)

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar att det pågår ett arbete i Stockholms stad kring frågan om gångstråk vid Danvikstullsbron, samt att det finns en pågående dialog mellan Stockholm och Nacka i frågan.

Politikerinitiativet är därmed färdigbehandlat.

Ärende

Sidney Holm(MP) föreslår i ett politikerinitiativ att Nacka kommun tar kontakt med Stockholms stad för att utreda möjligheterna att binda ihop kommunerna via en gångväg längs vattnet under Danvikstullsbron.

Tjänstemän från Nacka och Stockholm har löpande kontakter kring exploateringsfrågor ibland annat Danvikstullsområdet. Nacka kommun har i yttrande till Stockholm stads översiktsplan lyft fram behov och möjligheter kring samverkan mellan de två kommunerna med fokus på området av östra Södermalm och västra Sicklaön. Stockholm har beslutat att ta fram ett förslag för konstruktion och kalkylunderlag för en utbyggnad av gångväg utmed Danvikskanalen.

Handlingar i ärendet

Samordnings- och utvecklingsenhetens tjänsteskrivelse den 21 augusti 2014
Kommunstyrelsen den 19 maj 2014 § 121
Politikerinitiativ Danvikstullsbron

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunstyrelsen den 19 maj 2014 § 121

Kommunstyrelsen gav stadsledningskontoret i uppdrag att bereda ärendet.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

2 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Beslutsgång

Stadsutvecklingsutskottet beslutade i enlighet med samordnings- och utvecklingsenhetens förslag.

Protokollsanteckningar

Sidney Holm (MP) lät anteckna följande.

”Det känns bra att frågan om en gångväg under Danvikstullsbron har diskuterats mellan tjänstemän i Stockholms stad och Nacka kommun. Det känns också bra att frågan i och med mitt politikerinitiativ nu också lyfts upp som en politisk fråga här i Nacka. I Nacka har vi en långt gången delegationsordning där beslut ofta fattas av en effektiv och självrullande tjänstemannaorganisation. I det här fallet är det viktigt att det är vi politiker och inte tjänstemännen som får bedöma om det blir för dyrt eller inte. En gångväg utmed Danvikskanalen för att med ett gångstråk koppla ihop Hammarby sjöstad med Saltsjökvärn och i förlängningen via Svindersvik, Nacka Strand och Berg ända till Nyckelvikens naturreservat har ett stort värde för både Stockholm och Nackas medborgare. Eftersom detta inte har något ekonomiskt värde enligt dagens kalkylmetoder är det extra viktigt att vi politiker får besluta i frågan.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Bygg en gångväg under Danvikstullsbron

Politikerinitiativ den 19 maj 2014 av Sidney Holm (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar att det pågår ett arbete i Stockholms stad kring frågan om gångstråk vid Danvikstullsbron, samt att det finns en pågående dialog mellan Stockholm och Nacka i frågan.

Politikerinitiativet är därmed färdigbehandlat.

Sammanfattning

Sidney Holm(MP) föreslår i ett politikerinitiativ att Nacka kommun tar kontakt med Stockholms stad för att utreda möjligheterna att binda ihop kommunerna via en gångväg längs vattnet under Danvikstullsbron.

Tjänstemän från Nacka och Stockholm har löpande kontakter kring exploateringsfrågor ibland annat Danvikstullsområdet. Nacka kommun har i yttrande till Stockholm stads översiktsplan lyft fram behov och möjligheter kring samverkan mellan de två kommunerna med fokus på området av östra Södermalm och västra Sicklaön. Stockholm har beslutat att ta fram ett förslag för konstruktion och kalkylunderlag för en utbyggnad av gångväg utmed Danvikskanalen.

Förslagen i politikerinitiativet

Sidney Holm(MP) föreslår i ett politikerinitiativ att Nacka kommun tar kontakt med Stockholms stad för att utreda möjligheterna att binda ihop kommunerna via en gångväg längs vattnet under Danvikstullsbron.

Initiativtagaren menar att en gångväg under Danvikstullsbron skulle bli ett lyft för både Stockholm och Nacka, samt på ett bra sätt att binda ihop kommunerna med en vacker gångväg. En gångväg under bron skulle dessutom innebära att gångtrafikanter kan

promenera från Sickla, via Hammarby Sjöstad och Henriksdalshamnen till Saltsjökvärn och vidare till Nyckelviken utan att behöva gå omvägen via Värmdövägen.

Enhetens utredning och bedömning

Nacka kommun har vid ett flertal tillfällen lyft frågan om att koppla samman promenad- och cykelstråk i Stockholm respektive Nacka. Formellt har kommunen lämnat synpunkter, exempelvis i yttrandet (diarienummer KFKS 2012/374-219 över del av Stockholm stads översiktsplan "Den gröna promenadstaden". I yttrandet lyfter Nacka fram behovet och möjligheterna kring samverkan mellan Nacka och Stockholm:

"Västra Sicklaön i Nacka gränsar direkt till ett av Stockholms attraktiva utvecklingsområden – Hammarby sjöstad. I Nacka pågår flera omfattande stadsutvecklingsprojekt och fler kommer att startas. Det finns mycket att vinna på en samordning av östra "Söder" och västra Sicklaön när det gäller gemensamma "parkresurser".

Med bättre, mer attraktiva och tydliga kopplingar mellan stråken i respektive kommun, ökar utbudet av parker, stråk och natur för alla. Nackaborna får ökad tillgång till de mer "anlagda" parkerna och stråken i Stockholm och stockholmarna får tillgång till bland annat de natursköna strandpromenaderna i Nacka. Alla får nya målpunkter och utökade rekreationsmöjligheter. En samordning av skyltning och information skulle också kunna bidra till att den gemensamma "parkresursen" blir mer tillgänglig för alla.

Nacka kommer i området Henriksdal - Kvarnholmen erbjuda mycket attraktiva promenadstråk utmed vattnet och det anläggs även mindre parker, mötesplatser och målpunkter i form av bland annat serveringar. På sikt kommer detta stråk bindas samman med den delvis utbyggda strandpromenaden från Svindersvik till Nacka strand.

Frågan som initiativtagaren lyfter har tidigare varit uppe i diskussioner med tjänstemän i Stockholms stad; i samordning kring Hammarby Sjöstad och eventuell utbyggnad av Danvikslösen (nu vilande) samt i planering och genomförande av Saltsjökvärn. Enligt de tjänstemän i Stockholm stad som Nacka har haft kontakter med, så finns intresse för den aktuella sammankopplingen av strandpromenaderna. Höga krav på säkerheten från Sjöfartsverket samt Stockholms hamnar som ansvarar för driften av kanalen, innebär att en eventuell utbyggnad av en gångväg kommer att bli förhållandevis dyr.

Stockholm stads kommunstyrelse behandlade den 21 augusti 2013, §9, motionen "Promenadstaden – den felande länken vid Danvikskanalen" av Tomas Rudin (S). I motionen föreslås bland annat att ge stadens exploateringskontor i uppdrag att projektera en gång- och cykelväg längs Danvikskanalen. I yttrandet över motionen skriver Stockholm stads borgarråd Sten Nordin (M):

”Att underlätta för människor att på ett enkelt sätt förflytta sig i Stockholm och mellan grannkommunerna är något som staden värnar. Att binda ihop gång- och cykelstråken mellan Stockholms stad och Nacka kommun är önskvärt och frågan har diskuterats mellan exploateringsnämnden och Sjöfartsverket. Där framhöll Sjöfartsverket att det fanns risk för fartyg att komma ur kurs och ramma en framtida konsolbro, vilket var förslaget vid den tidpunkten. Exploateringsnämnden planerar därför sedan tidigare att göra en mer noggrann utredning för att ta fram ett nytt förslag till utformning av en gångpassage i läget som föreslås i motionen. Vad beträffar upprustningen av området kring Danviksbroarna kan nämnas att det är Södermalms stadsdelsnämnd och Stockholms Hamn AB som ansvarar för och löpande arbetar med parkområdet respektive ytorna närmast Danvikskanalen.”

Tjänstemän från Nacka och Stockholm har pågående kontakter kring exploateringsfrågor ibland annat Danvikstullsområdet. Stockholm har beslutat att ta fram ett förslag för konstruktion och kalkylunderlag för en utbyggnad av gångväg utmed Danvikskanalen.

Bilaga

Protokollsutdrag KS § 121

Politikerinitiativ Danvikstullsbron

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson
Controller
Samordnings- och utvecklingsenheten

19 maj 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

§ 121

Politikerinitiativ angående byggnation av gångväg under Danvikstullsbron

Politikerinitiativ den 19 maj 2014 av Sidney Holm (MP)

Beslut

Kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att bereda ärendet.

Ärende

Ett politikerinitiativ har inkommit från Sidney Holm angående att kontakt tas med Stockholm stad för att utreda möjligheterna att binda ihop kommunerna med en gångväg längs vattnet under Danvikstullsbron.

Handlingar i ärendet

Politikerinitiativ av Sidney Holm (MP)

Beslutsgång

Kommunstyrelsen beslutade överlämna politikerinitiativet till stadsledningskontoret för beredning.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

miljöpartiet de gröna

Bygg en gångväg under Danvikstullsbron

Politikerinitiativ till kommunstyrelsens sammanträde 2014-05-19

Sidney Holm

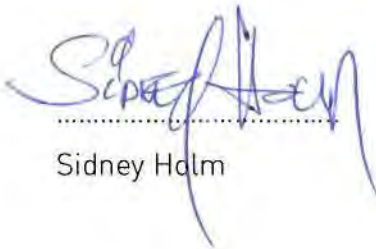
Miljöpartiet de gröna

Idag går det att promenera längs vattnet hela vägen från Sickla, förbi Sickla slussen, längs Hammarbysjöstad fram till färjeläget vid nya Henriksdalshamnen. Om det också byggdes en gångväg nere vid vattnet längs Danviksklippan och vidare under Danvikstullsbron skulle man kunna fortsätta promenaden till Saltsjökvärn och vidare utan att behöva gå omvägen upp över den starkt trafikerade Värmdövägen. Promenaden skulle sedan kunna fortsätta längs vattnet ända fram till Bergs Oljehamn, så småningom ända fram till Nyckelvikens naturreservat.

En gångväg under Danvikstullsbron skulle bli ett lyft för både Stockholm och Nacka och på ett bra sätt binda ihop kommunerna med en vacker gångväg.

Därför yrkar jag på att:

- Kontakter tas med Stockholms kommun för att utreda möjligheterna att binda ihop kommunerna via en gångväg längs vattnet under Danvikstullsbron.

.....
Sidney Holm

23 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 114

KFKS 2014/785-140

Näringslivsstrategi Nacka kommun

Projektdirektiv

Beslut

Kommunstyrelsen antar föreslaget projektdirektiv för att ta fram en näringslivsstrategi för Nacka kommun.

Kommunstyrelsen avsätter 250 000 kronor inom sin internbudget för konsultstöd och workshops under hösten 2014.

Ärende

Endast på västra Sicklaön där Nacka bygger stad ska 10 000 nya arbetsplatser skapas till år 2030. Konkurrensen vad gäller företagsetableringar hårdnar dock ständigt och bedömningen är att kommunen bör bli ännu bättre på att locka till sig fler nya företag för att lyckas skapa fler arbetsplatser. I det här läget behövs ett styrande dokument för att samordna och styra Nacka kommun i form av en näringslivsstrategi. Stadsledningskontoret har därför tagit fram ett projektdirektiv för hur strategin ska arbetas fram. Målet är att ha en strategi klar under våren 2015.

Projektet kommer till en viss del att finansieras inom ramen för näringslivsverksamhetens årliga anslag. För att ta fram delstrategin för västra Sicklaön tillkommer det kostnader på uppskattningsvis 250 000 kr under hösten 2014 för konsultstöd och workshops som måste hanteras i kommunstyrelsens internbudget.

För att hinna få klart näringslivsstrategin för hela Nacka till våren 2015 kommer det att behövas extra personalresurser som aktivt kan stötta och arbeta tillsammans med näringslivsdirektören. Uppskattningsvis är behovet av extra personalresurs motsvarande en halvtidstjänst på cirka 6 månader.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 10 september 2014
Förslag till projektdirektiv näringslivsstrategi för Nacka kommun

Yrkanden

Hans Peters (C) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med Hans Peters yrkande.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Näringslivsstrategi Nacka kommun

Projektdirektiv

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar föreslaget projektdirektiv för att ta fram en näringslivsstrategi för Nacka kommun.

Kommunstyrelsen avsätter 250 000 kronor inom sin internbudget för konsultstöd och workshops under hösten 2014.

Sammanfattning

Bara på västra Sicklaön där Nacka bygger stad ska 10 000 nya arbetsplatser skapas till år 2030. Konkurrensen vad gäller företagsetableringar hårdnar dock ständigt och bedömningen är att kommunen bör bli ännu bättre på att locka till sig fler nya företag för att lyckas skapa fler arbetsplatser. I det här läget behövs ett styrande dokument för att samordna och styra Nacka kommuns i form av en näringslivsstrategi. Stadsledningskontoret har därför tagit fram ett projektdirektiv för hur strategin ska arbetas fram. Målet är att ha en strategi klar under våren 2015.

Ärendet

Nacka kommun vill att det ska skapas många nya arbetsplatser de kommande åren. Det kräver en snabbare utveckling av näringslivet jämfört med tidigare. Framförallt kommer nya arbetsplatser att tillkomma på Västra Sicklaön där Nacka nu bygger stad och tunnelbana etableras. Förutom att det konkret skapas fler jobb är ett aktivt näringsliv en viktig faktor för att det ska bli en levande stad. Något som kännetecknas av just en blandning av bostäder, arbetsplatser, handel och service. Dessutom skulle fler arbetsplatser i kommunen kunna ge Nackaborna möjligheten att kunna jobba nära sin bostad och därmed, inte minst, minska sina restider.

En näringslivsstrategi har aldrig tidigare funnits i kommunen. Konkurrensen vad gäller företagsetableringar hårdnar dock ständigt och bedömningen är att kommunen bör bli ännu

bättre på att locka till sig fler nya företag. Detta för att fler arbetsplatser ska kunna skapas. I det här läget behövs en näringslivsstrategi. Denna ska, bland annat, visa på viktiga faktorer som måste finnas för att näringslivet ska kunna växa och utvecklas på bästa sätt.

Projektdirektivet för näringslivsstrategin

Stadsledningskontoret har tagit fram ett förslag till projektdirektiv. Målet är att ta fram en samlad näringslivsstrategi för Nacka kommun, vilket inte finns sedan tidigare. Projektet bedöms vara klart under våren 2015. Ett delmål är att få klart en näringslivsstrategi för västra Sicklaön under hösten 2014. Att initialt fokusera på västra Sicklaön beror på att arbetet med strukturplanen för Nacka stad 2030 fastställs under hösten. Det är nu det är viktigt att klargöra lokaliseringsfaktorer som kommer att vara avgörande för näringslivets intresse av att etablera i den framväxande staden.

Ekonomiska konsekvenser

Projektet kommer till en viss del att finansieras inom ramen för näringslivsverksamhetens årliga anslag. För att ta fram delstrategin för västra Sicklaön tillkommer det kostnader på uppskattningsvis 250 000 kr under hösten 2014 för konsultstöd och workshops som måste hanteras i kommunstyrelsens internbudget.

För att hinna få klart näringslivsstrategin för hela Nacka till våren 2015 kommer det att behövas extra personalresurser som aktivt kan stötta och arbeta tillsammans med näringslivsdirektören. Uppskattningsvis är behovet av extra personalresurs motsvarande en halvtidstjänst på cirka 6 månader.

Bilaga

Förslag till projektdirektiv näringslivsstrategi för Nacka kommun.

Anders Börjesson
Näringslivsdirektör

Jenny Andersson
Utredare
Samordnings- och utvecklingsenheten

PROJEKTDIREKTIV

Näringslivsstrategi Nacka kommun

2014-09-10
Anders Börjesson
Näringslivsdirektör
Stadsledningskontoret
KFKS 2014/785-140

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och förutsättningar.....	3
2	Syfte med projektet.....	3
3	Projektets mål kopplade till övergripande mål och projekt	3
4	Fokusområden strategiarbetet.....	4
5	Tidplan.....	4
6	Resurser och kostnader.....	4
7	Styrning av projektet.....	4

I Bakgrund och förutsättningar

Nacka kommun vill skapa många nya arbetsplatser de kommande åren och vill se en snabbare utveckling av näringslivet jämfört med tidigare. Framförallt kommer nya arbetsplatser att tillkomma på Västra Sicklaön där Nacka nu bygger stad och tunnelbana etableras. Förutom att det konkret skapas fler jobb är ett aktivt näringsliv en viktig faktor för att det ska bli en levande stad. Något som kännetecknas av just en blandning av bostäder, arbetsplatser, handel och service. Dessutom kommer fler arbetsplatser i kommunen ge Nackaborna möjligheten att kunna jobba nära sin bostad och därmed, inte minst, minska sina restider.

Nya företagsetableringar sker kontinuerligt och kommunen rankats återkommande som en av de bästa i landet vad gäller företagsklimat, god service etcetera. Konkurrensen vad gäller företagsetableringar hårdnar dock ständigt och bedömningen är att kommunen bör bli ännu bättre på att locka till sig fler nya företag. Detta för att fler arbetsplatser ska kunna skapas. I detta läge behövs en näringslivsstrategi, något som kommunen saknar idag.

2 Syfte med projektet

Syftet med näringslivsstrategin ska vara att visa hur kommunen ska arbeta i samspel med andra för att bidra till att nya arbetsplatser kan utvecklas i Nacka kommun fram till 2030.

Strategin ska omfatta följande:

- Avgörande kriterier och förutsättningar för att nya företag ska vilja etablera sig i Nacka och för att befintliga företag ska vilja stanna kvar och utvecklas i kommunen.
- Lämpliga branscher och verksamhetsområden som vill och kan etablera eller utveckla verksamhet i Nacka.
- Övergripande ansvarsfördelning mellan berörda funktioner i kommunen.
- Hur kommunen kan bidra till näringslivsutvecklingen till exempel genom effektiv myndighetsutövning och god service till företagen.

3 Projektets mål kopplade till övergripande mål och projekt

Ett av kommunstyrelsens strategiska mål är att bidra till att skapa förutsättningar för minst 15 000 nya arbetsplatser i Nacka till 2030 varav minst 10 000 på västra Sicklaön, då tunnelbanan i Nacka beräknas vara klar. Näringslivsstrategin ska klargöra lokaliseringsfaktorer som är avgörande för näringslivets intresse av att etablera i den framväxande staden. Arbetet med näringslivsstrategin

ska under hösten 2014 vara inriktat på att ta fram en delstrategi för västra Sicklaön.

4 Fokusområden strategiarbetet

I arbetet med att ta fram näringslivsstrategin ska det finnas ett fokus på de prioriteringar och avväganden som behöver göras för att strategin blir slagkraftig.

En handlingsplan för att omsätta strategin i praktiken ska tas fram men följande områden är särskilt viktiga att fokusera på:

- Mark för lokalisering och planberedskap
- Utbyggnad av bredband och annan infrastruktur
- Arbetsmarknads- och utbildningsinsatser riktat till företag
- Kvaliteten i myndighetsutövning kring företagande
- Internationellt utbyte och samarbete

5 Tidplan

Under hösten 2014 ska arbetet fokuseras på att ta fram en näringslivsstrategi för Västra Sicklaön och Nacka stad 2030. Därefter ska en näringslivsstrategi för hela Nacka arbetas fram under våren 2015 för att kunna antas av kommunstyrelsen före halvårsskiftet.

6 Resurser och kostnader

Projektet ska till viss del finansieras inom ramen för kommunstyrelsens årliga anslag för näringslivsverksamheten. För att ta fram delstrategin för västra Sicklaön avsätts därutöver 250 000 kronor under hösten 2014 för konsultstöd och workshops, som ska hanteras i kommunstyrelsens internbudget.

Beräknat behov av stöd i form av personalresurser är därutöver en halvtidstjänst under det första halvåret 2015.

7 Styrning av projektet

Arbetet med att ta fram ett förslag till näringslivsstrategi ligger inom stadsdirektörens ansvar. Det ska finnas styrgrupp samt en intern och en extern referensgrupp för att få en bred förankring av strategin.

23 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 117

KFKS 2012/460-141

Samarbetsavtal om regional samverkan för en starkare besöksnäring i Stockholms skärgård

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att kommunen ska ingå föreslaget samarbetsavtal om medverkan i "Stockholm Archipelago" verksamhetsåren 2015, 2016 och 2017. Nacka kommuns finansiella bidrag om 150 000 kronor per år från och med år 2015 hanteras inom kommunstyrelsens internbudget.

Ärende

Sedan december 2011 har Nacka kommun deltagit i ett regionalt samarbete för att stärka den internationella attraktions- konkurrenskraften för besöksnäringen i Stockholms skärgård. Samarbetsaktörer är kommunerna Nacka, Stockholm, Värmdö, Österåker, Norrtälje, Vaxholm och Nynäshamn, länsstyrelsen i Stockholm, Stockholms läns landsting och Skärgårdsstiftelsen..

Under 2012 utarbetades en strategi för detta samarbete. Samma år tilldelade Tillväxtverket Stockholms skärgård, som en av fem nationellt framstående destinationer, 10 miljoner kronor i syfte att stärka skärgårdens internationella konkurrenskraft på ett hållbart sätt. Detta har renderat i 11 olika delprojekt, varav Nacka har deltagit i två av dessa. En gemensam webbportal för hela destinationsområdet tagit fram.

Projektet håller på att avslutas och en utvärdering pågår. Styrgruppen för projektet föreslår nu ett fördjupat regionalt samarbete i samma anda som ovan. I detta föreslås att en samsamarbetsorganisation, benämnd "Stockholm Archipelago", bildas och att ett samarbetsavtal tecknas av parterna. Årsbudgeten för denna samsamarbetsorganisation beräknas till 2,1 miljoner kronor, varav Nacka skulle bidra med 150 000 kronor årligen. Avtalet är tänkt att vara på tre år, varefter en utvärdering ska göras för vidare beslut.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 9 september 2014

Skärgårdssamarbetet 2014

Samarbetsavtal Stockholm Archipelago 2014

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Samarbetsavtal om regional samverkan för en starkare besöksnäring i Stockholms skärgård

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att kommunen ska ingå föreslaget samarbetsavtal om medverkan i ”Stockholm Archipelago” verksamhetsåren 2015, 2016 och 2017. Nacka kommuns finansiella bidrag om 150 000 kronor per år från och med år 2015 hanteras inom kommunstyrelsens internbudget.

Sammanfattning

Sedan december 2011 har Nacka kommun deltagit i ett regionalt samarbete för att stärka den internationella attraktions- konkurrenskraften för besöksnäringen i Stockholms skärgård. Samarbetsaktörer är kommunerna Nacka, Stockholm, Värmdö, Österåker, Norrtälje, Vaxholm och Nynäshamn, länsstyrelsen i Stockholm, Stockholms läns landsting och Skärgårdsstiftelsen..

Under 2012 utarbetades en strategi för detta samarbete. Samma år tilldelade Tillväxtverket Stockholms skärgård, som en av fem nationellt framstående destinationer, 10 miljoner kronor i syfte att stärka skärgårdens internationella konkurrenskraft på ett hållbart sätt. Detta har renderat i 11 olika delprojekt, varav Nacka har deltagit i två av dessa. En gemensam webbportal för hela destinationsområdet tagit fram.

Projektet håller på att avslutas och en utvärdering pågår. Styrgruppen för projektet föreslår nu ett fördjupat regionalt samarbete i samma anda som ovan. I detta föreslås att en samlingsorganisation, benämnd ”Stockholm Archipelago”, bildas och att ett samarbetsavtal tecknas av parterna. Årsbudgeten för denna samlingsorganisation beräknas till 2,1 miljoner kronor, varav Nacka skulle bidra med 150 000 kronor årligen. Avtalet är tänkt att vara på tre år, varefter en utvärdering ska göras för vidare beslut.

Bakgrund och syfte

Genom Nacka kommuns engagemang i destinationsutvecklingsprojektet Stockholms skärgård har nu kommunen möjlighet att formellt vara en av samarbetsparterna i en planerad regional samarbetsorganisation med syfte att stärka besöksnäringen i och runt Stockholmsregionens kust och skärgård. Samarbetsorganisationen, som går under namnet "Stockholm Archipelago", är en direkt fortsättning på det samarbete som sedan vintern 2011 har pågått inom ramen för Skärgårdsstrategin, som blev klar under 2012, där Nacka kommun har varit en av samarbetsaktörerna. Övriga aktörer är länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholms läns landsting, Skärgårdsstiftelsen samt kommunerna Norrtälje, Österåker, Vaxholm, Värmdö, Stockholm, Haninge och Nynäshamn. Visionen är att Stockholms Skärgård år 2030 ska vara ett besöksmål i världsklass – året runt. Målsättningen är att öka antal kommersiella gästnätter i skärgården som helhet med 50 procent innan år 2020, likaså antal årsverken. Siktet är också inställt på en sammanlagd omsättningsökning på 80 procent och ett dubblerat förädlingsvärde.

Samarbetsorganisationen föreslås bestå av en styrgrupp, som är fallet idag, bestående av representanter från de sju skärgårdskommuner som deltagit i arbetet med Skärgårdsstrategin samt Stockholms stad, länsstyrelsen, landstinget och Skärgårdsstiftelsen. Kopplat till styrgruppen föreslås två underställda administrativa resurser kopplas. Arbetet ska samordnas med lokalt kommunal besöksnäringssinriktad verksamhet.

Organisationens långsiktiga arbete är tänkt att säkerställas genom en grundfinansiering genom offentliga medel. Var och en av skärgårdskommunerna föreslås bidra med 150 000 kronor per år, Stockholms stad med 200 000 kronor per år, länsstyrelsen i Stockholms län med 300 000 kronor per år, Stockholms län landsting med 500 000 kronor per år och Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län med 50 000 kronor per år. Utöver detta kommer även projekt- och utvecklingsmedel att sökas för specifika satsningar och projekt. Budget för kampanjer fastställs från fall till fall och finansieras av den privata näringen.

Ansvar för det operativa arbetet, i syfte att stärka lokala eller delregionala destinationer och utveckla produkter, ligger hos kommuner och företag.

Utöver finansiellt stöd innebär samverkan att Nacka kommun förbinder sig enligt följande:

- Stärka det lokala erbjudandet genom att arbeta aktivt med lokal destinationsutveckling tillsammans med företagen och erbjuda ett gott värdskap till besökare.
- Ha en uppdaterad destinationswebb som kan bidra innehållsmässigt till den gemensamma skärgårdswebben.
- Ajourhålla lokalt informationsmaterial.
- Solidariskt medverka med arbetskraft vid gemensamt beslutade aktiviteter så som till exempel mässor.

Historik kring projektet "Hållbar destinationsutveckling i Stockholms skärgård"

Inom det strategiarbete för besöksnäringen som pågått för hela Stockholms län, under ledning av Stockholm stad/Stockholm Visitors Board (SVB), har ett behov av att ytterligare utveckla Stockholms skärgård och dess kusttrakter som destination identifierats. Detta område bedöms vara särskilt intressant för att utveckla besöksnäringen i hela regionen men behöver också utvecklas rejält för att kunna möta internationell konkurrens och utländska marknadens krav på kvalitet, tillgänglighet och upplevelser. I december 2011 inleddes därför en förstudie med åtta kommuner, varav Nacka var en, tillsammans med länsstyrelsen, landstinget/Waxholmsbolaget, SIKO, Öppen Skärgård och Skärgårdsstiftelsen som finansierare. Detta skedde under ledning av SVB. För uppdraget anlätades en projektledare med uppgift att inventera och analysera skärgårdens möjligheter och utmaningar. Detta arbete slutfördes i december 2012. Nacka var representerad i förstudiens styrgrupp.

Strax före sommaren 2012 gick Tillväxtverket ut med ett ansökningsförfarande till svensk besöksnäring, regionala och lokala aktörer. Bakgrunden var att myndigheten av regeringen hade fått ett utökat anslag om 60 miljoner kronor för perioden 2012-2014, att öronmärka för "hållbar destinationsutveckling mot exportmarknader". Samma gruppering av aktörer som i förstudien för Stockholms skärgård lämnade in en gemensam ansökan om att få ta del av detta anslag. Under sommaren valdes fem destinationer i Sverige ut, varav Stockholms skärgård blev en.

Förutsättningarna för det beviljade anslaget från Tillväxtverket var att det skulle utnyttjas för föreberedande insatser för marknadsföring och investeringar (exempelvis projektering), kvalitetssäkring och kompetensutveckling. Däremot ingick inte operativ marknadsföring och fysiska investeringar.

De kommuner som fattade beslut om deltagande i projektet var Stockholm, Nynäshamn, Haninge, Värmdö, Vaxholm, Österåker, Norrtälje och Nacka. Utöver kommunerna medfinansierades projektet av länsstyrelsen, landstinget, Statens Fastighetsverk och några privata aktörer.

Enligt den överenskommelse som träffades på styrgruppsmötet i september 2012 skulle varje finansierare kunna tillgodoräkna sig 1,3*insatsen för nedlagt projektarbete. Projektarbete kunde avse egen personal liksom köpta tjänster. Detta innebar att 16,5 miljoner kronor, totalt sätt, avsattes för projektet.

För Nackas del innebar deltagandet i projektet en möjlighet till utökat regionalt samarbete, som stärkte såväl Nackas besöksnäring som besöksnäringen i resten av regionen. Skärgårdsprojektet låg helt i linje med den lokala strategi för besöksnäringen som Nacka kommun antog under hösten 2012. Att Stockholms stad/SVB var projektägare öppnade upp för ett besöksnäringssamarbete i regionen med goda möjligheter för utveckling i såväl Nacka som övriga deltagande kommuner. För exportmarknader är Stockholm givetvis huvud-

destinationen. Genom sitt geografiska läge är Nacka en naturlig del av Stockholms attraktionskraft, liksom för skärgårdsområdet där Nacka är en ”entré”.

Projektets syfte

Syftet med projektet var följande.

- Öka Stockholms skärgårds internationella konkurrenskraft som besöksmål
- Öka utbudet av möjliga besöksmål knutna till Stockholm och driva en ökad konsumtion till skärgårdsregionen
- Bidra till utökat företagande och sysselsättning i Stockholms skärgård, framför allt under perioder som idag är lågintensiva
- Utveckla samverkan i skärgårdsregionen samt möjliggöra synergier och effektivare arbetssätt och marknadsföring

Projektets mål år 2014

Som mål för projektet angavs för år 2014 följande.

1. Ha en etablerad, väl känd och driftsatt gemensam vision, målbild och strategi avseende besöksnäringens fortsatta utveckling i Stockholms skärgård.
2. Ha påbörjat en målinriktad destinationsutveckling på utvalda platser i skärgården i samverkan med Stockholm Visitors Board – inklusive fastlandsbaserade platser.
3. Ha startat konkret säsongsförlängning i form av särskilda, konkreta satsningar på internationella besökare under perioder som idag är lågintensiva och tagit fram nya produkter för försäljning under dessa perioder.
4. Ha skapat och driftsatt en gemensam plattform för internationell marknadsföring av skärgården.
5. Ha lett fram till genomförandet av en pilotkampanj mot utvalda internationella målgrupper under sommaren 2014.

Projektets genomförande

Projektet ”Hållbar destinationsutveckling i Stockholms skärgård” kan sägas ha genomförts på två nivåer:

1. Destinationsutveckling med helheten Stockholms Skärgård som arbetsfält
2. Lokal pilotverksamhet, ”höja ribban aktiviteter”, på 11 utvalda platser.

Arbetet på destinationsnivå har innefattat:

- Sälj och marknadsföring – hur når vi den utländska marknaden? Vad ska vi tänka på och vad vill respektive marknad ha?
- Regional identitet – vad är Stockholms Skärgård?

- Värdskap – ett gemensamt förhållningssätt till information och bemötande med målsättning att vara en välkomnande destination med hög kunskapsbas som tillsammans och övergripande verkar för att besökarna stannar längre i Stockholms Skärgård.

Avslut och erfarenheter

Hela projektet ”Hållbar destinationsutveckling i Stockholms Skärgård” håller på att avslutas under senare delen av 2014. I ett internationellt perspektiv har många av Stockholms skärgårds deldestinationer fått möjlighet att möta en internationell publik. Effekterna av detta arbete ska under 2015 utvärderas. Som ett strålande exempel på lokal framgång i Nacka kan nämnas museet HAMNs mycket meriterande Swedish Welcome certifiering. HAMN lyckades också få framgångsrik internationell uppmärksamhet i samband med Swedish Workshop, en återkommande mötes- och marknadsplats mellan Sveriges turistnäring och utländska researrangörer med syftet att skapa och utveckla nya kontaktytor och generera affärer. Många andra exempel finns. Utöver detta har det regionala samarbetet uppmärksamrats även inom den akademiska världen. Centrum för kommunstrategiska studier (CKS) håller just nu på att utreda möjligheten att använda erfarenheter från detta projekt som ett lyckat exempel och förebild när det gäller hållbar destinationsutveckling.

Annan mycket viktig erfarenhet är insikten i vad gemensam regionalt arbete kan åstadkomma. I ett internationellt besöksnäringsspektiv är den enskilda kommunens och företagets destinationsmarknadsföring i praktiken osynligt. Även i ett nationellt perspektiv har den enskilda kommunens destinationer ofta svårt att hävda sig; Stockholms stad dock undantaget i kraft av sin storlek och som rikets huvudstad. Det råder inget tvivel att besöksnäringen i Nacka får stor nytta av denna typ av samarbete. Det är därför i sammanhanget viktigt att poängtera att besöksnäringen i hög grad är konkret närvarande i detta samarbete. I detta perspektiv utmärker sig näringen i Nacka genom att redovisa den högsta tillväxten av alla kommuner i samarbetsprojektet vad gäller gästnätter, utländska besökare, antal företag inom besöksnäringen, antal anställda inom besöksnäringen, etc. Stockholm givetvis undantaget. I kombination med målmedvetna kompetensutvecklingsinsatser i samarbete med arbets- och företagsenheten i Nacka är bedömningen, vad gäller lokal tillväxt och nya arbetstillfällen, dessutom mycket lovande. Det föreslagna regionala samarbetet rimmar således mycket bra med Nackas tillväxtambition samtidigt som synergier med kommunens ett par år gamla besöksnäringstrategi kan åstadkommas.

Bilagor

Skärgårdssamarbetet 2014

Samarbetsavtal Stockholm Archipelago 2014

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

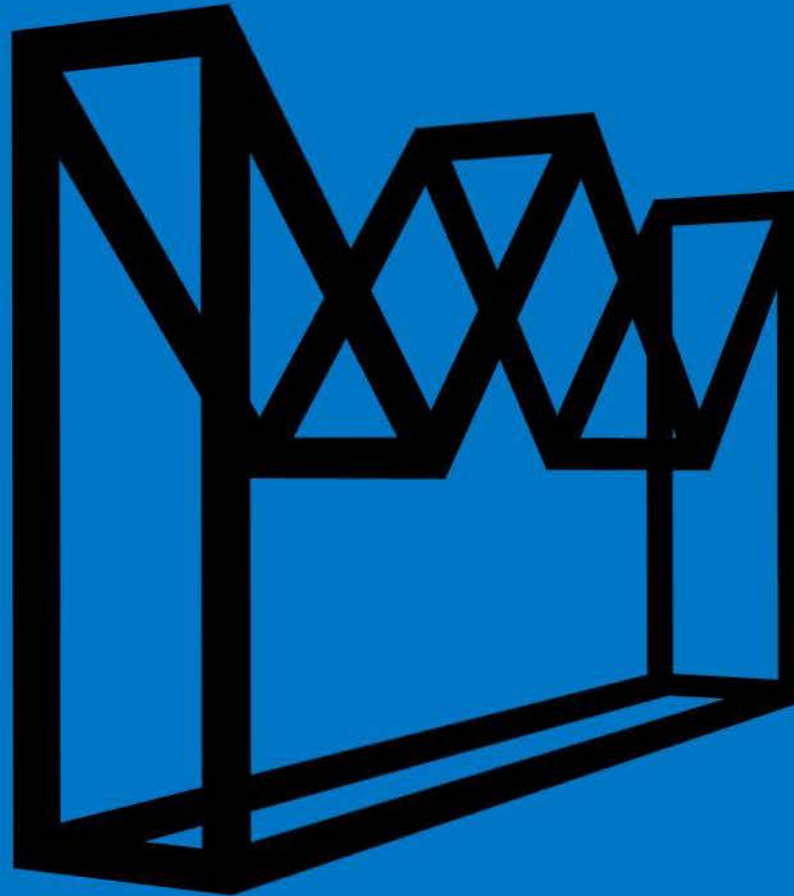
Anders Börjesson
Näringslivsdirektör

Stadsledningskontoret

Skärgårdsstrategin

Möte på Tessinska palatset den 29 april 2014

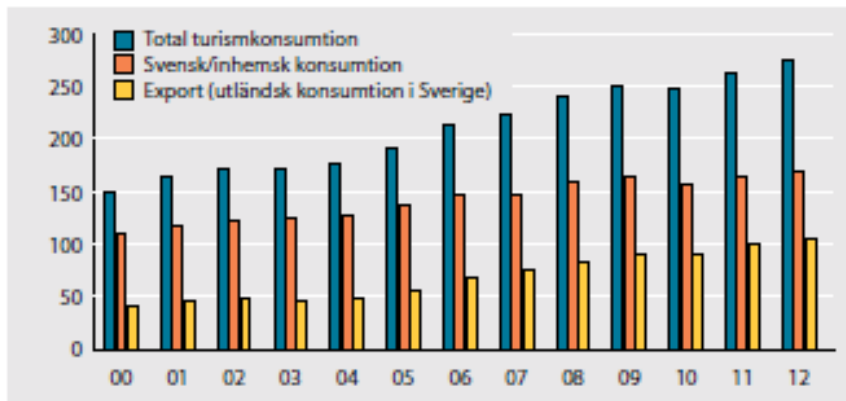

Turismens/besöksnäringens storlek i Sverige

Turistsatelliträkenskaperna, Tillväxtverket och SCB, 2012

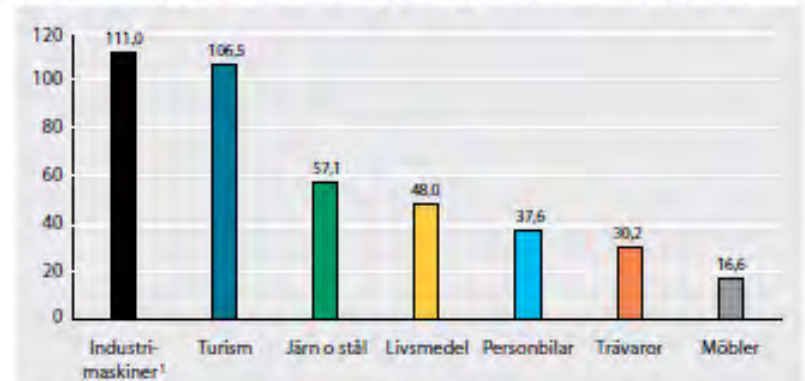
- Turismkonsumtion 274 miljarder kronor, varav
 - inhemska konsumtion 168 miljarder kronor
 - utländska besökare 106 miljarder

Turismkonsumtion i Sverige (löpande priser, miljarder kronor)

Källa: Tillväxtverket/SCB

Turismens exportvärde (utländska besökares konsumtion i Sverige) 2012 i jämförelse med exportvärden för några viktiga varuområden (miljarder kronor)

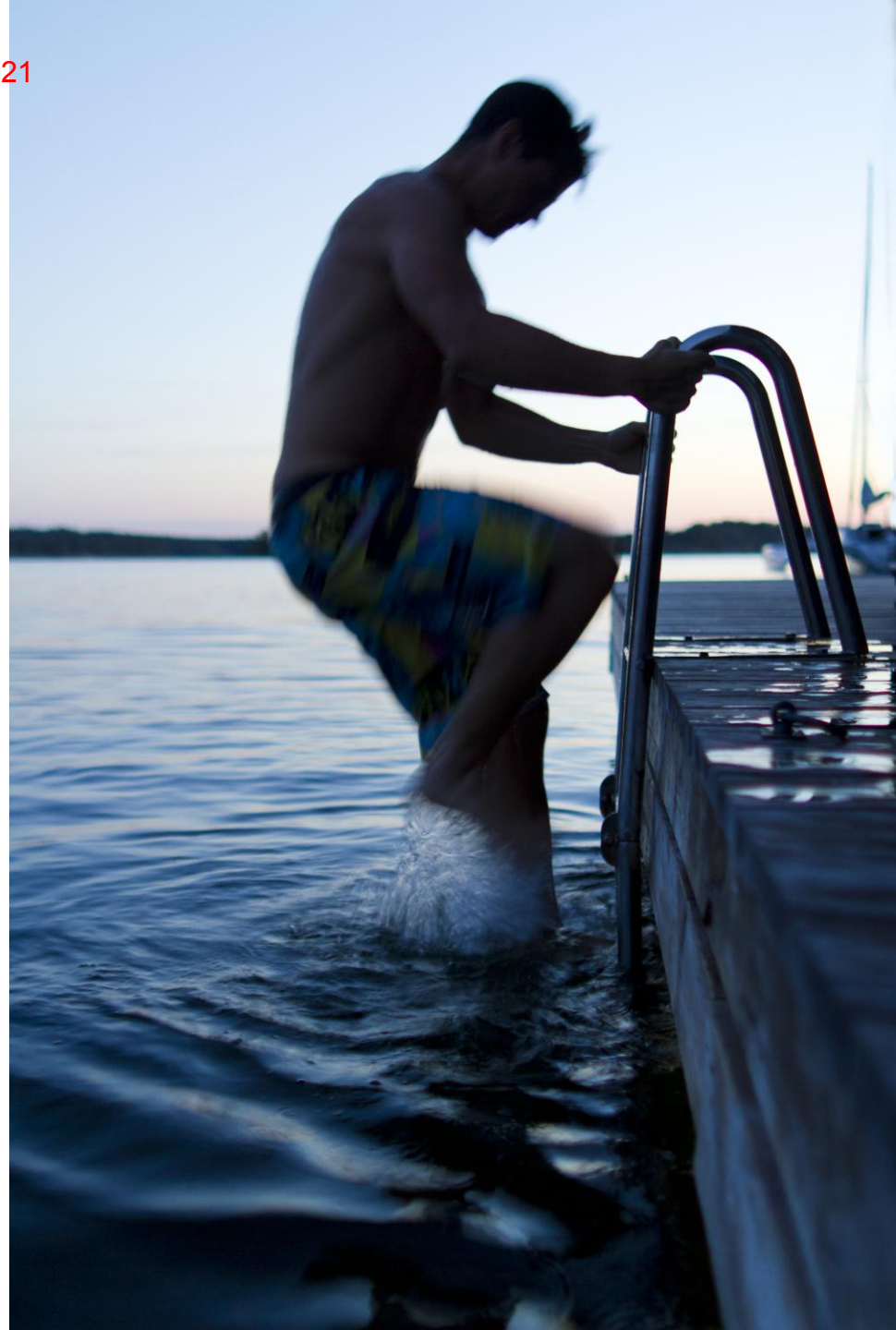

¹ Kraftalstrande maskiner, för särskilda industrier och för metalbearbetning

Källa: Tillväxtverket/SCB

Skärgårdsstrategin

- Förstudie 2011-2012
- Destinationsutvecklingsprojekt:
Destinationsutveckling av Stockholms skärgård för internationella marknader
2012-2014
- Förslag till framtida samverkan 2015-

År	Period	Aktivitet
2011	Nov	<ul style="list-style-type: none"> Möte på Tessinska palatset. Projektstart Förstudie
2012	Jan - dec	<ul style="list-style-type: none"> Förstudien genomförs enligt projektplan
	April - juni	<ul style="list-style-type: none"> Tillväxtverket utlyser medel för <i>Hållbar destinationsutveckling</i> Urval av fem destinationer – <i>Stockholms skärgård</i>, Kiruna, Åre, Vimmerby och Bohuslän Blir klart att varje destination disponerar 10 mkr + 10 mkr i kontant medfinansiering
	Sept - dec	<ul style="list-style-type: none"> Upptagsmöte på Länsstyrelsen med projektets parter Konstituerande styrgruppsmöte Samordningsarbete kring gemensam aktivitetsplan Förstudien klar – godkänns av styrgruppen Styrgruppen godkänner <i>Strategidokumentet</i> med Vision och mål Tillväxtverket godkänner formellt ansökan
2013	Jan	<ul style="list-style-type: none"> Styrgruppen godkänner fördjupad aktivitetsplan
	Feb - dec	<ul style="list-style-type: none"> Delprojektplaner arbetas fram, operativa utvecklingsinsatser påbörjas
2014	Jan - april	<ul style="list-style-type: none"> Operativa insatser i ett intensivt skede – fokus på produktutveckling
	29 april	<ul style="list-style-type: none"> Möte på Tessinska palatset
	Maj - sept	<ul style="list-style-type: none"> Operativa utvecklingsinsatser fortsätter och avslutas
	Okt - dec	<ul style="list-style-type: none"> Projektavslut och rapportering
2015-		<ul style="list-style-type: none"> Fortsatt arbete i Skärgårdsstrategin?

Skärgårdsstrategin

Vision 2030: Stockholms skärgård - året-runt-destination i världsklass

Fokusområde 1:
Skärgård och storstad
i samverkan

Samverkan,
organisering
och
finansiering

Identitet och
kommuni-
kation

Fokusområde 2:
Fler och längre säsonger

Ökad
attraktions-
kraft

Möten och
evenemang

Fokusområde 3:
En hållbar besöksnäring

Innovation
och
hållbarhet

Företagande
och
kompetens

Målsättningar 2020

baserade på Stockholmsstrategin, med basmätningar från SCB och Grufman Reje/Bisnode

År 2020 ska Stockholms skärgård ha:

1. god lönsamhet i besöksnäringen med:
 - 1,7 miljoner kommersiella gästnätter (+50%)*
 - jämnare beläggning och större ökning av utländska gästnätter än svenska
 - en omsättning på 7,9 miljarder i den turismrelaterade delen av näringslivet (+80%)
 - ett förädlingsvärde på 2,9 miljarder (+100%)
 - 5 000 årsverken (+50%)
2. implementerat metoder för hållbar besöksnäring och vara känd som föregångare inom hållbar destinationsutveckling

* Inkluderar Södertälje där antalet skärgårdsanläggningar blivit för få för att kunna mätas. Bör revideras.

Stor efterfrågan på att uppleva Stockholms skärgård

Enkät i Stockholms city, sommaren 2012

- 6 av 10 utländska Stockholmsbesökare planerar att besöka skärgården under sin vistelse
- Av övriga kan 9 av 10 tänka sig att åka till skärgården i framtiden

Intervjuer på tre marknader, USA, Tyskland, UK, i målgrupperna DINK:s, WHOP:s och Active Family, Essen International, 2013

- 7-10 av 10 känner till Stockholm (högst kännedom i UK)
- 3-4 av 10 känner till Stockholms skärgård.
- 97 procent kan tänka sig att åka till skärgården om de åker till Stockholm

Hur stort är intresset för att besöka Stockholms skärgård?

Enkät på Waxholmsbåtar (returresa), sommaren 2012

- 9 av 10 utländska besökare skulle rekommendera just denna resa till en vän
- 7 av 10 utländska besökare vill även besöka ett annat besöksmål i Stockholms skärgård

Potentialanalys, Visit Sweden, våren 2013

Våra starkaste potentialmarknader är

- USA
- Tyskland
- UK
- Norge

Begreppsanalys, Essen International, våren 2013

”**Stockholm Archipelago**” rankas högst som engelskspråkigt begrepp på dessa marknader

Målgruppsanalys, Visit Sweden, 2014

Totalt = 100%, 11 länder, **16 000 intervjuer** (Fi, Dk, No, Ty, Fr, It, NI, Sp, UK, USA, Ry)

Målgruppen för Sverige Den Globala Resenären = 58%

Den Globala Resenären med Sverigeintresse = 44%

Vill besöka Stockholmsområdet = 24%

Vill besöka centrala Stockholm = 19%

Vill besöka Stockholms skärgård = 15%

**I mycket hög grad samma personer som vill besöka centrala Stockholm och skärgården, med samma drivkrafter:
Storstad, kultur, kulinariska upplevelser, utomhusupplevelser.**

Personer som vill besöka Stockholms skärgård vill:

- även besöka centrala Stockholm
- resa under maj-september
- vara i Sverige 5-7 dagar
- bo på hotell, gärna 4-stjärnigt
- vara aktiva och uppleva
 - naturguidningar och vandringar
 - kultur och kulturhistoria
 - lokal matkultur
- Letar information främst via sökning på Internet, nationella turistorganisationers webbplatser, resehandböcker/reseguidar

Sammanfattning - Fiktiva citat från samtliga 5 länder

- Natur, natur, natur!

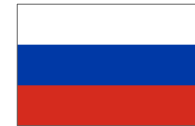
- På min rundresa i Sverige vill jag uppleva allt, allt, allt!

- Stockholms skärgård,
är det SVENSKT,
då vill jag dit!

- Stockholm! Shopping!
Valuta för pengarna!
- Svensk natur är inte
mycket att ha men
skärgården vill jag gärna se.

- På min rundresa i Sverige
kan jag tänka mig att
besöka skärgården också
(men jag är ganska
ointresserad av
utomhusupplevelser)

Hur ser utvecklingen ut?

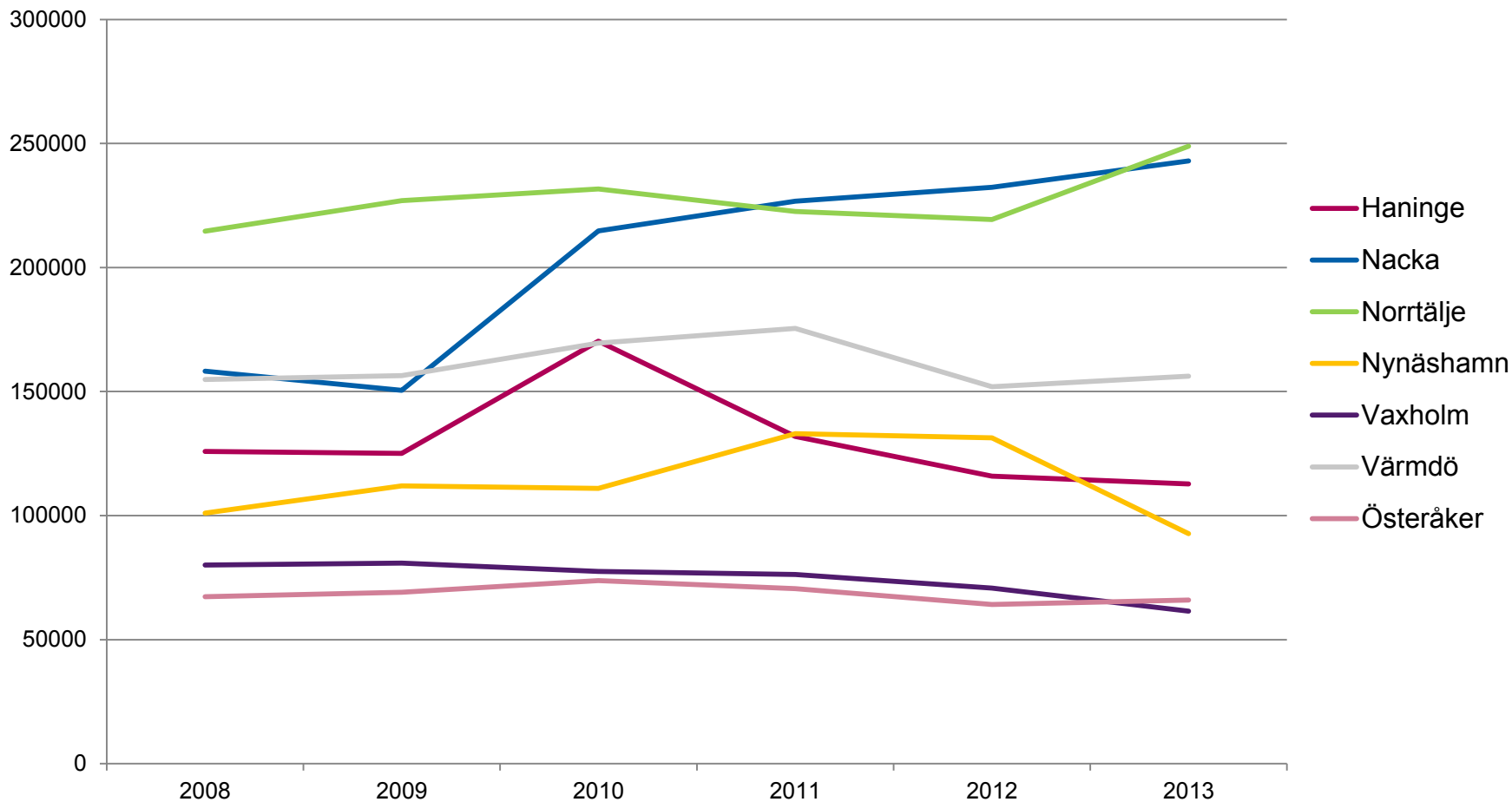
231

Nyckeltal, den turismrelaterade delen av näringslivet i skärgårdsdelen (kustnära postnummerområden) av sju skärgårdskommuner

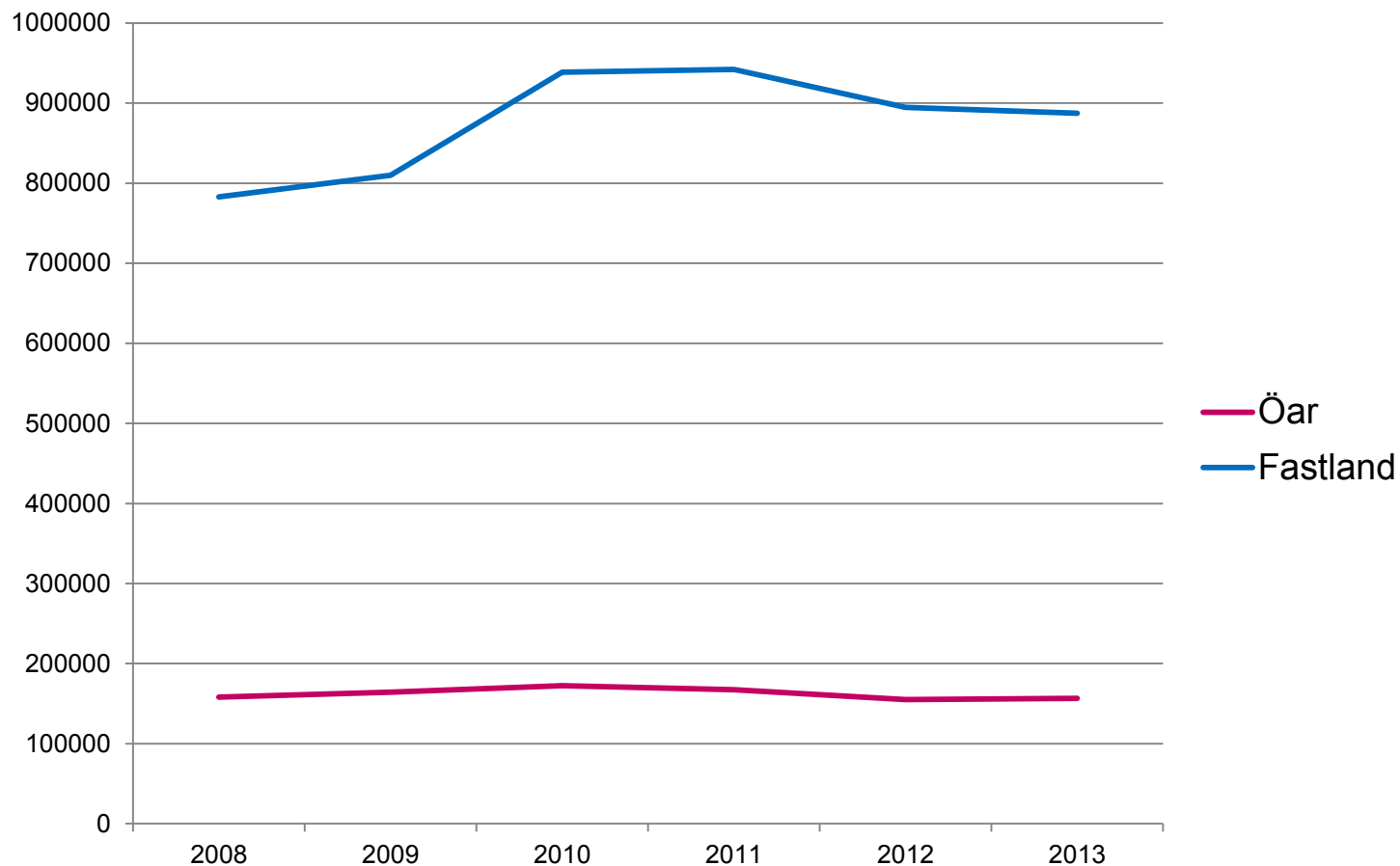
	2008	2009	2010	2011	2012
Omsättning (tkr)	4 234	4 255	4 765	4 809	4 946
Förädlingsvärde (tkr)	1 311	2 329	1 571	1 531	1 601
Antal anställda	3 272	3 289	3 419	3 434	3 742
Antal företag (aktiebolag)	623	657	722	789	842

Källa: Bisnode/Grufman Reje, mätningen baserad på SNI-kodsbaserad definition av den turismrelaterade delen av näringslivet från Tillväxtverket.

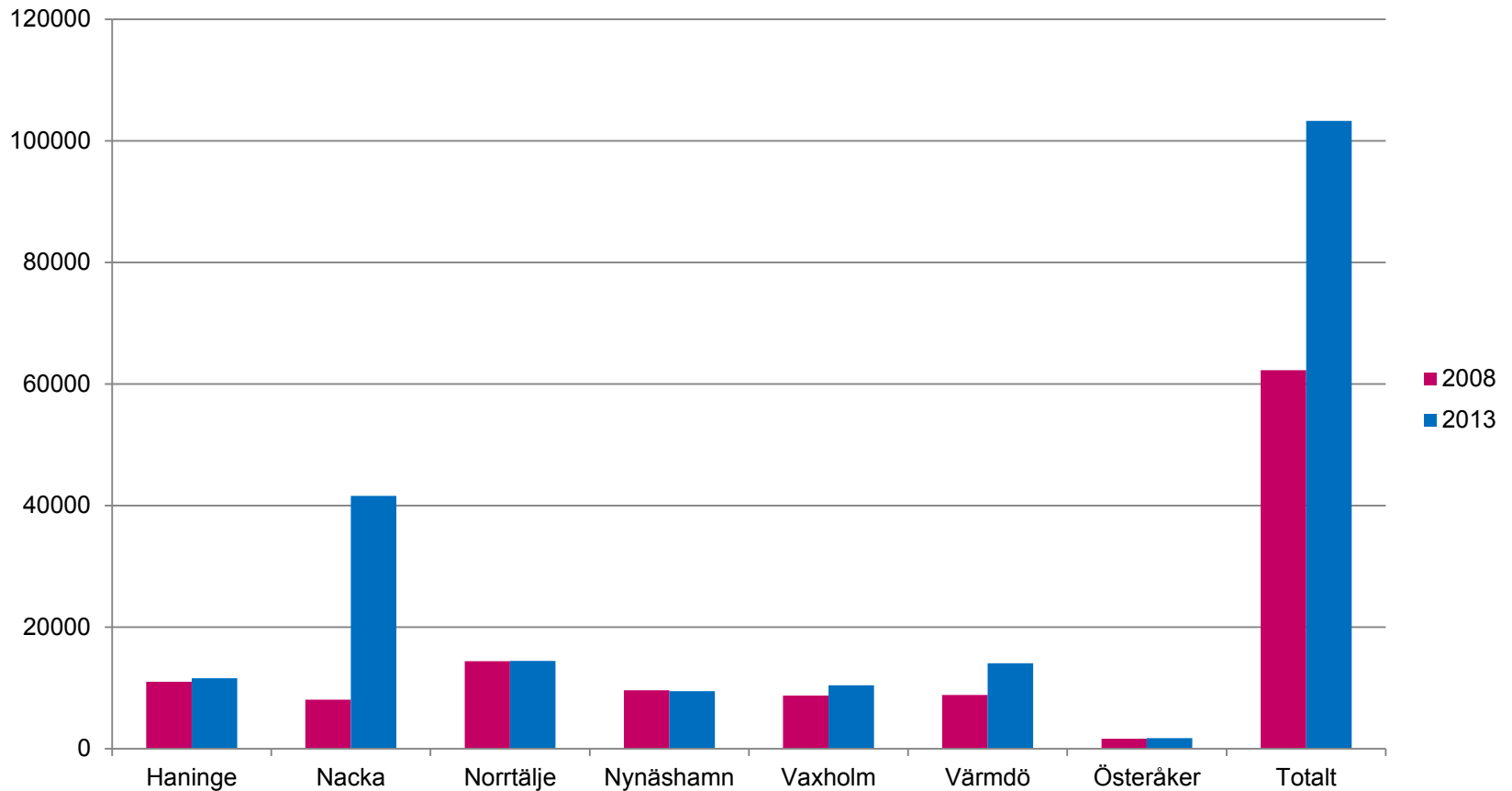
Utveckling gästnätter på hotell, stugbyar, campingplatser och vandrarhem i Stockholms skärgård (kust och öar) 2008-2013

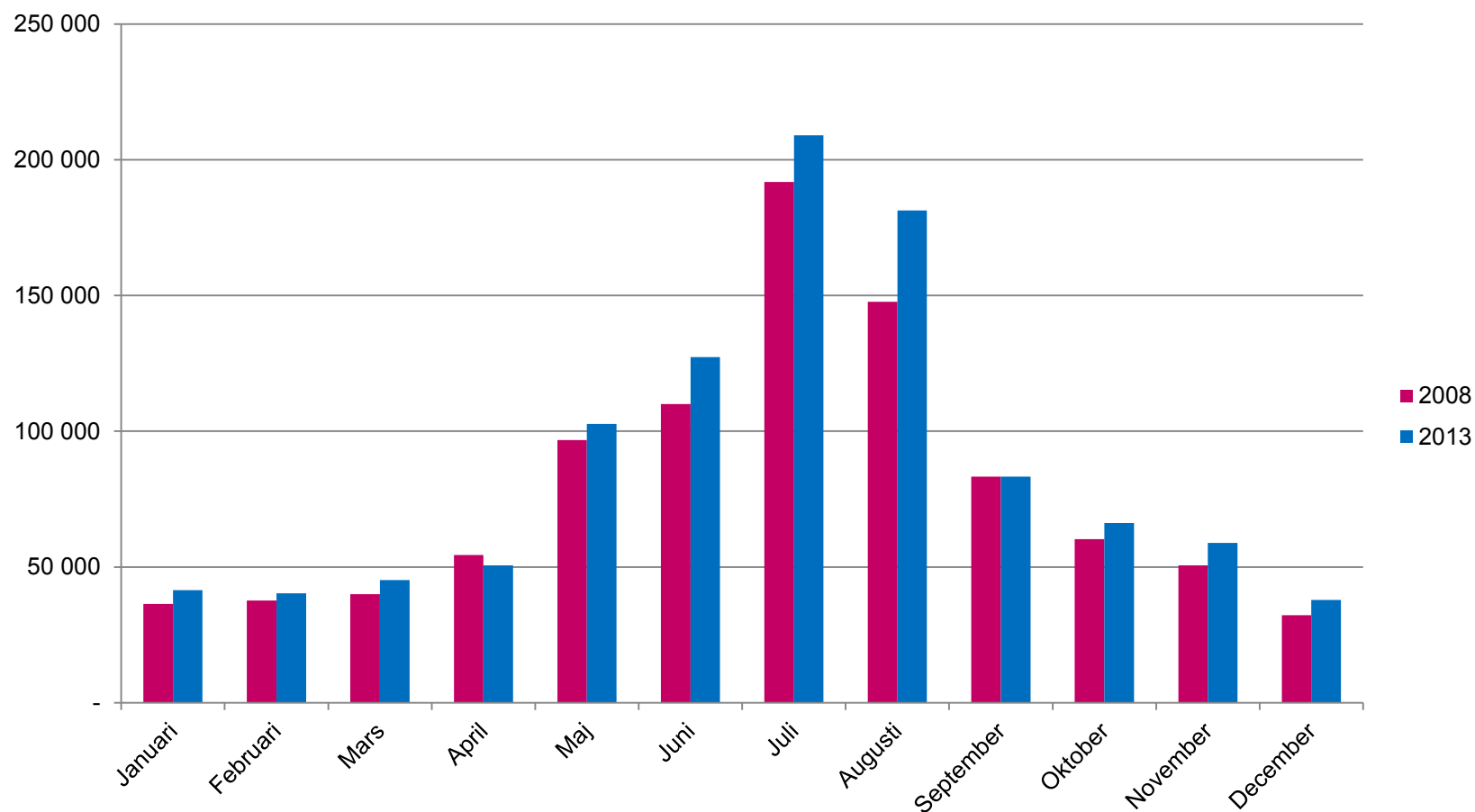
Utveckling gästnätter på hotell, stugbyar, campingplatser och vandrarhem i Stockholms skärgård, öar resp. fastland, 2008-2013

Utveckling utländska gästnätter, 2008 och 2013, +66%

Utveckling fördelad över året, 2008 och 2013

Destinationstvecklingsprojektet

Stockholm Archipelago

Projektmål 2014

År 2014 ska Stockholms skärgård ha:

1. en etablerad, väl känd och driftsatt **gemensam vision, målbild och strategi** avseende besöksnäringens fortsatta utveckling
2. **påbörjat en målinriktad destinationsutveckling på utvalda platser** i samverkan med Stockholm Visitors Board – inklusive fastlandsbaserade platser
3. ha **gjort konkreta satsningar på internationella besökare under perioder som idag är lågintensiva** samt tagit fram nya produkter för försäljning under dessa perioder
4. skapat en **gemensam plattform för internationell marknadsföring**

Deldestinationer

1. Grisslehamn
2. Norrtälje med skärgård
3. Ljusterö/Siaröfortet/Wira Bruk
4. Grinda
5. Vaxholm
6. Sjönära Nacka/Gustavsberg
7. Stavsån/Djurö
8. Sandhamn
9. Dalarö
10. Utö
11. Nynäshamn/Landsort
12. Platser längs nord-sydlinjen

Vilka har jobbat?

- **16** projektparter
- **150** företag (cirka 170 personer)
- **50** personer från föreningslivet
- **30** personer från kommuner och offentlig sektor
- **30** övriga

Hur ofta?

- **88** lokala destinationsworkshops
- **15** kunskaps- och värds-kapsseminarier
- **5** seminarier i innovationsprocessen
- **30** individuella träffar och **40** coachtillfällen i innovationsprocessen
- **4** gemensamma workshops för gemensam kommunikationsplattform
- **25** delprojekt som bygger på nätverk och lokala eller samordnade grupper

Destinationsutveckling

Att skapa en fungerande helhet
Destinationssamverkan
skärgård-storstad

- 7 skärgårdskommuner
- Stockholms stad
- Länsstyrelsen
- Landstinget inkl. sjötrafiken
- Skärgårdsstiftelsen
- Statens fastighetsverk
- Näringsliv
- Föreningsliv

- Politisk samordning
- Styrgrupp
- Arbetsgrupper

- Samordning och stimulans på ett högre plan (exempelvis genom *Hållbar Destinationsutveckling*)

Stödsystem

exempel från
Skärgårdsstrategin

- Gemensam strategi
- Utvecklingsmodell för det lokala arbetet
- Analyser
 - Marknad och målgrupp
 - Utbud
- Kommunikationsplattform
- Gemensamma seminarier
- Verktyg (mallar och instruktioner)
- Swedish Welcome
- Incitament och konkreta leveranspunkter/säljtillfällen

- Samordningsgrupp
- Processledarteam
- "Kansli mitt i"
- Stödsystem genom SBR/SVB

Produktutveckling

Att utveckla ett attraktivt innehåll
Entreprenörskap, lokal samverkan och förtroende

- Lokala destinationsgrupper
- Lokala produktgrupper
- Grupperingar mellan olika platser/ företagstyper
- Enskilda företag

Några konkreta resultat

Välmående nära stan

Stockholm Archipelago

Närheten till Stockholms stad gör skärgården tillgänglig för alla. Välmående är den gemensamma nämnaren i vårt samlade erbjudande.

1. Naturupplevelser
2. Kultur
3. Regional matkultur
4. Äventyr

Stockholm
The Capital of Scandinavia

Close yet a world away.
Only 30 minutes away from Stockholm city centre. See it all with just 20.000 SEK.

Find your perfect archipelago vacation with Göteborgsregionen, click right here → **EXPLORE AND BOOK YOUR TRIP**

Or you can have a quick archipelago visit as a weekend getaway. It's just a boat ride away. (See options)

Kultur on Lånö

Archipelago in 3 days

A rich island corner - all year around

What food do you love?

Winter fun activities

Looking for an adventure?

Sjöfika - från byarna

Stockholm Archipelago for Travel Trade 2014-2015

Stockholm
The Capital of Scandinavia

Close yet a world away.

Only 30 minutes away from Stockholm city centre. See it all with just 20.000 SEK.

Find your perfect archipelago vacation with Göteborgsregionen, click right here → **EXPLORE AND BOOK YOUR TRIP**

Or you can have a quick archipelago visit as a weekend getaway. It's just a boat ride away. (See options)

Adventure 05

Experience the very exciting winter adventure - ice yachting! Just pull the sheet and silently accelerate across the ice. Ice yachting in a bikini or Isabella is quick and easy to learn, sailing is a thrilling challenge you will bring back home as a positive memory.

Availability	☀ ☁ ☔ ❄
Duration	3 Day
Frequency	Every other Sunday
Transportation	90 mins.
Price	139900 kr
Good to know	Language: English, Swedish, German

Regional food 03

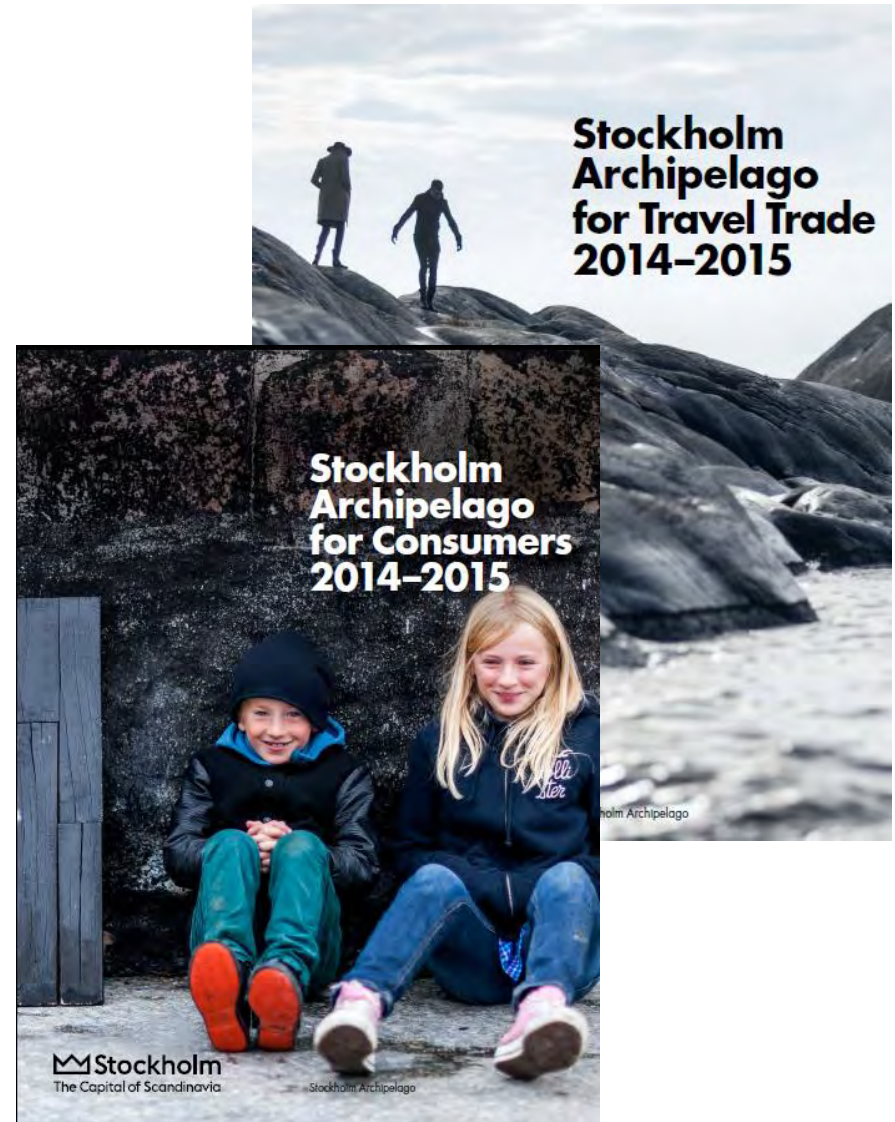
We have a desire for good food & tasty drinks. Come out and visit us, eat a tasty Lunch or enjoy a delightful dinner at our archipelago restaurant by the ocean.

Availability: ☀ ☁ ☔ ❄

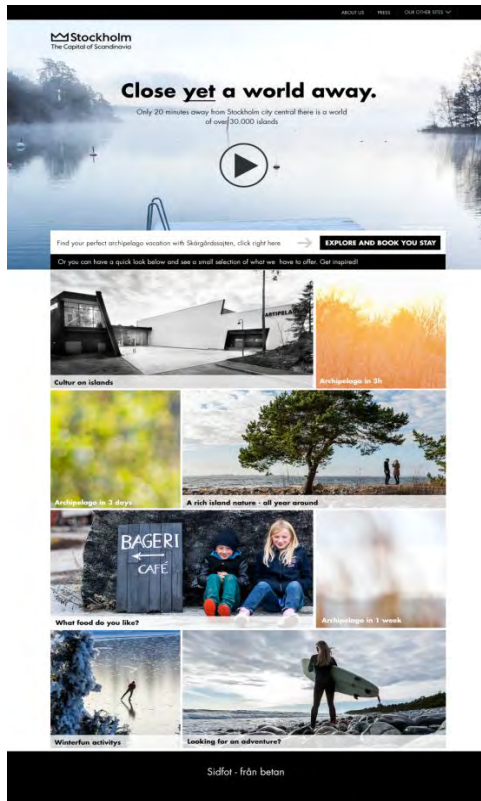
Stockholm Archipelago

- Kompetens- och affärsutvecklade företag
- Cirka 100 nya produkter/upplevelser inom våra fyra teman
- 30 av dessa kvalitetssäkrade som exportmogna...
- ...finns med i utbudet till Swedish Workshop 11-13 maj
- Digital produktpärm, B2C + B2B
- Outdoor Academy, september 2014
- Nya nätverk och samarbeten
- Goda exempel på myndighetssamverkan under ledning av Tillväxtverket
- Förslag till Framtida samverkan

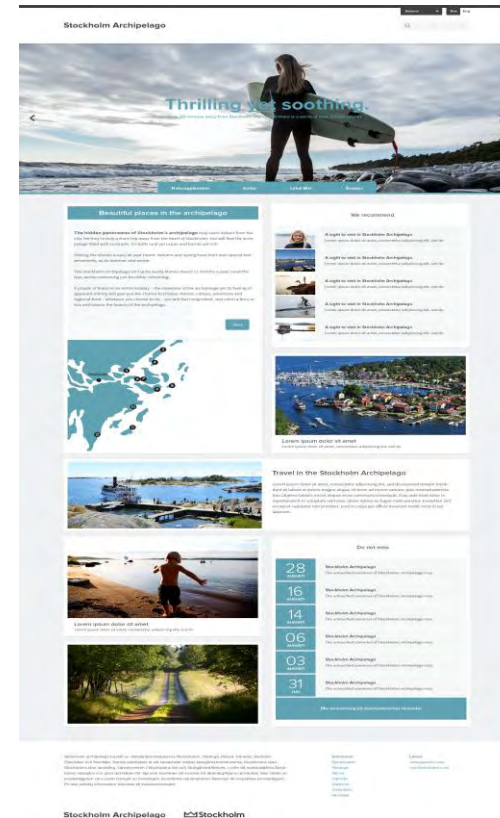
Skärgårdsfönster på Visit Stockholm

- Inspirerar och väcker nyfikenhet
- Berikar och breddar bilden av Stockholm
- Driver kvalificerad trafik till skärgårdswebben
- 3 miljoner unika besökare per år

Gemensam webbportal för skärgården

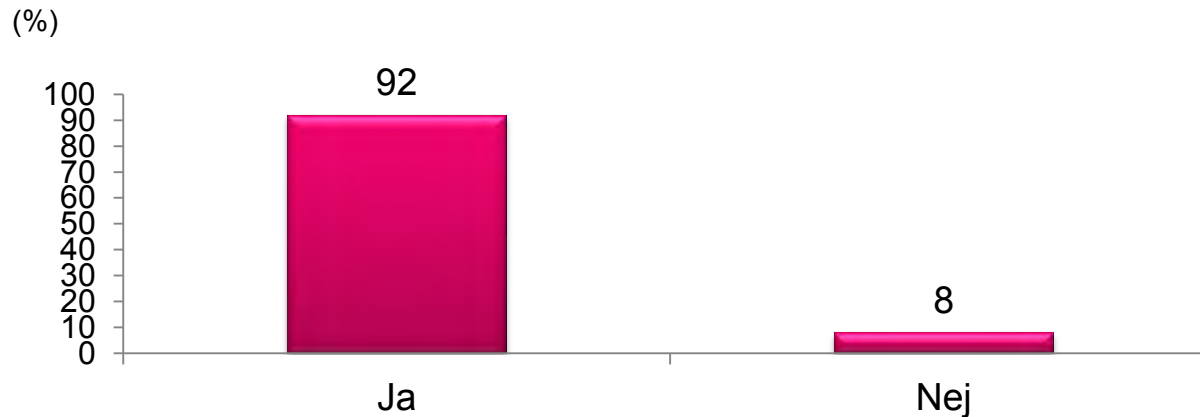
- Kopplar ihop befintliga lokala webbplatser
- Gemensam databasstruktur
- Samlad, strukturerad information
- Driver trafiken vidare till lokala webbplatser

Utvärdering av Skärgårdsstrategin och projektet

- 124 respondenter (44%)
- 75 företagare, 14 föreningslivet, 35 offentlig sektor

Känner du till att aktörer och parter i Stockholms skärgård har en gemensam vision, målbild och strategi avseende besöksnäringens fortsatta utveckling i Stockholm?

Hur väl instämmer du med följande påståenden? (Skala 1-10)	Medelvärde
Skärgårdsstrategins insatser kommer att bidra till fler svenska och internationella besökare i Stockholms skärgård... ...på kort sikt (2014 och 2015)	6,1
...på längre sikt	7,8
Skärgårdsstrategins insatser kommer att bidra till en förlängd besökssäsong	7,1
Jag kommer själv aktivt fortsätta arbetet utifrån det som genomförts i Skärgårdsstrategin med syfte att förlänga säsongen och attrahera fler internationella besökare	7,9
Det arbete och den samverkan som sker inom ramen för Skärgårdsstrategin är ett bra sätt att utveckla Stockholms skärgård som destination för internationella målgrupper.	8,3
...skapa ökat företagande och ökad sysselsättning i Stockholms skärgård	8,0

Hur viktigt är det för dig med gemensamma funktioner för Stockholms skärgård för insatser mot internationella målgrupper vad gäller... (Skala 1-10)	Medelvärde
... gemensam profilering och varumärke	7,6
... gemensamma marknadsaktiviteter	7,9
... destinations- och produktutveckling	8,1
... en skärgårdsgemensam webbplats	8,3
... bokningssystem	6,7
... information om skärgården och dess turistprodukter	8,8
... administration och bemötande av tredje part: "en väg in"	7,8

Vad är viktigast för dig?

Att projektet inte dör i och med november 2014 utan att vi **inom kort får veta i vilken form arbetet fortsätter**, och att vi ser att SVB och Visit Sweden tar in Skärgården på ett annat sätt än tidigare.

Tydligt visad **uthållighet** från Skärgårdsstrategin över tid. Viktigt att det inte bara är ett projekt, utan att det är en löpande process. **Fortsatt engagemang i form av finansiering, support och expertis.**

Att vi **höjer oss över "what's in it for me"-tänkande**, och i stället tänker i gemensamma och långsiktiga tankebanor.

Mest frekventa önskemålen inför framtiden

- Helhetstänkande och regional samverkan
- Långsiktighet – fortsättning efter 2014
- Organisering – offentligt och näringsliv
- Stödjande infrastruktur – transporter, vägar, VA etc.
- Regler och regeltillämpning
- Finansiering
- Säljkanaler

Organisering för fortsatt skärgårdssamverkan

Skärgårdsstrategins
vision år 2030:

**Stockholms skärgård –
en året-runt-destination i
världsklass**

Målsättning 2020

- + 50% kommersiella gästrätter*
- + 80% omsättning
- + 100% förädlingsvärde
- + 50% årsverken
- Ha implementerat metoder för hållbar besöksnäring
- Vara känd som föregångare inom hållbar besöksutveckling

* Säsongsförlängning samt fler utländska gästrätter

254

Stockholm Archipelago

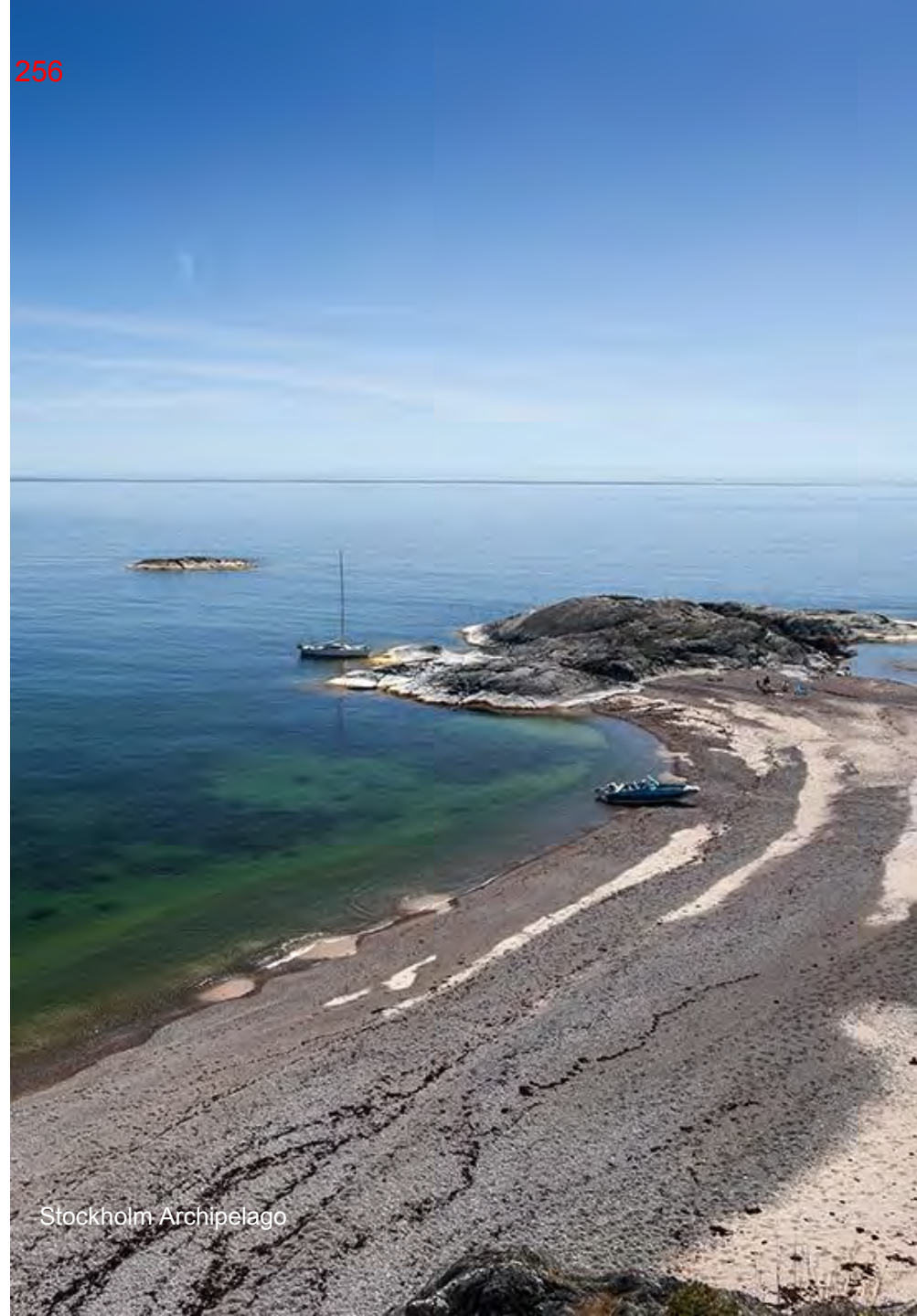
Förutsättningar

- *Fortsätta* det regionala samarbete som har påbörjats genom Skärgårdsstrategin
- Organisering som gör det möjligt att nå de målsättningar som utarbetats inom Skärgårdsstrategin
- Stockholm och skärgården tillsammans

Förslag

- Enkel organisation
- Samarbetsavtal mellan skärgårdens offentliga aktörer
- Nära samverkan med de lokala destinationerna/turistorganisationerna
- Nära samverkan med näringen
- Långsiktig ambition (3 år<)

Offentliga aktörer i samverkansorganisationen

- Skärgårdskommunerna*
- Stockholms stad
- Landstinget
- Länsstyrelsen
- Skärgårdsstiftelsen
- Waxholmsbolaget

* Nynäshamn, Haninge, Nacka, Värmdö, Vaxholm, Österåker och Norrtälje. Möjlighet för fler skärgårdskommuner (t ex Södertälje, Tyresö och Lidingö) att ansluta.

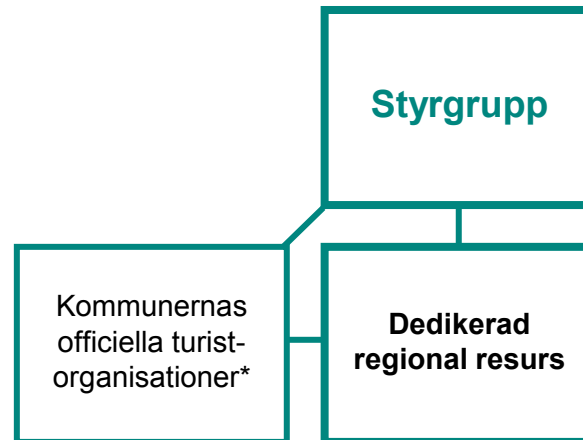

Rolfördelning offentlig organisering, kommuner och näringsliv

- **Samverkansorganisationen** skapar förutsättningarna för en stark *regional* besöksnäring
 - Regional samsyn
 - Verktyg och processer för regionalt samarbete (kommuner och företag)
 - Marknadsför skärgården som helhet
- **Kommunerna** ansvarar för den *lokala* destinationsutvecklingen, infrastrukturen och samarbetet med de lokala företagen
- **Näringsen** står för reseanledningarna. Lokalt, delregionalt och regionalt.

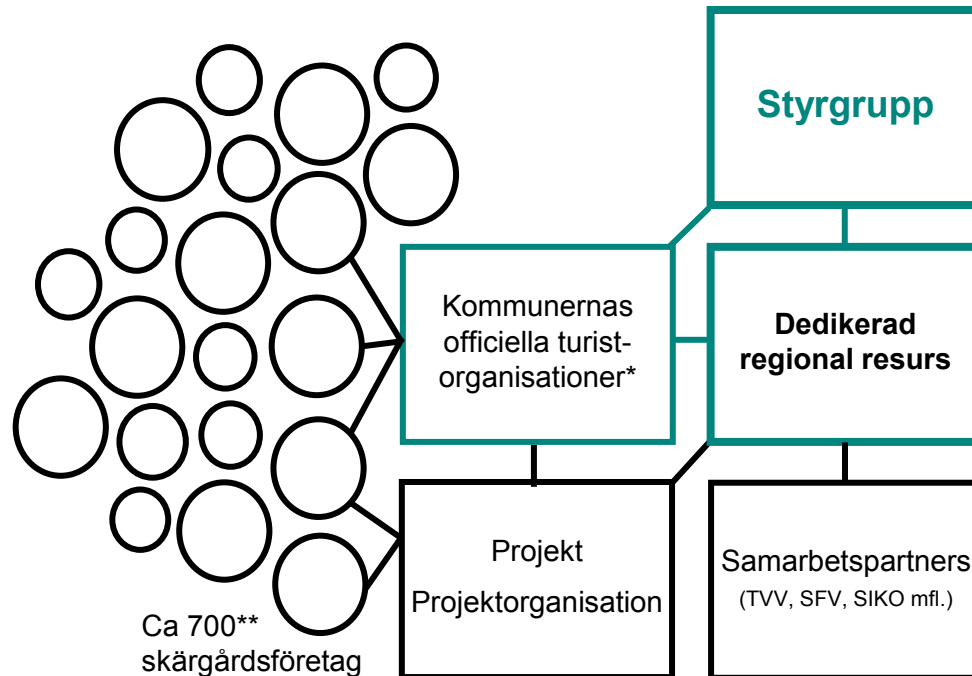

Förslag på organisering för fortsatt samverkan

* Visit Nynäshamn, Haninge Turistbyrå, Nacka Turistbyrå, Visit Värmdö, Vaxholms turistbyrå, Visit Roslagen.

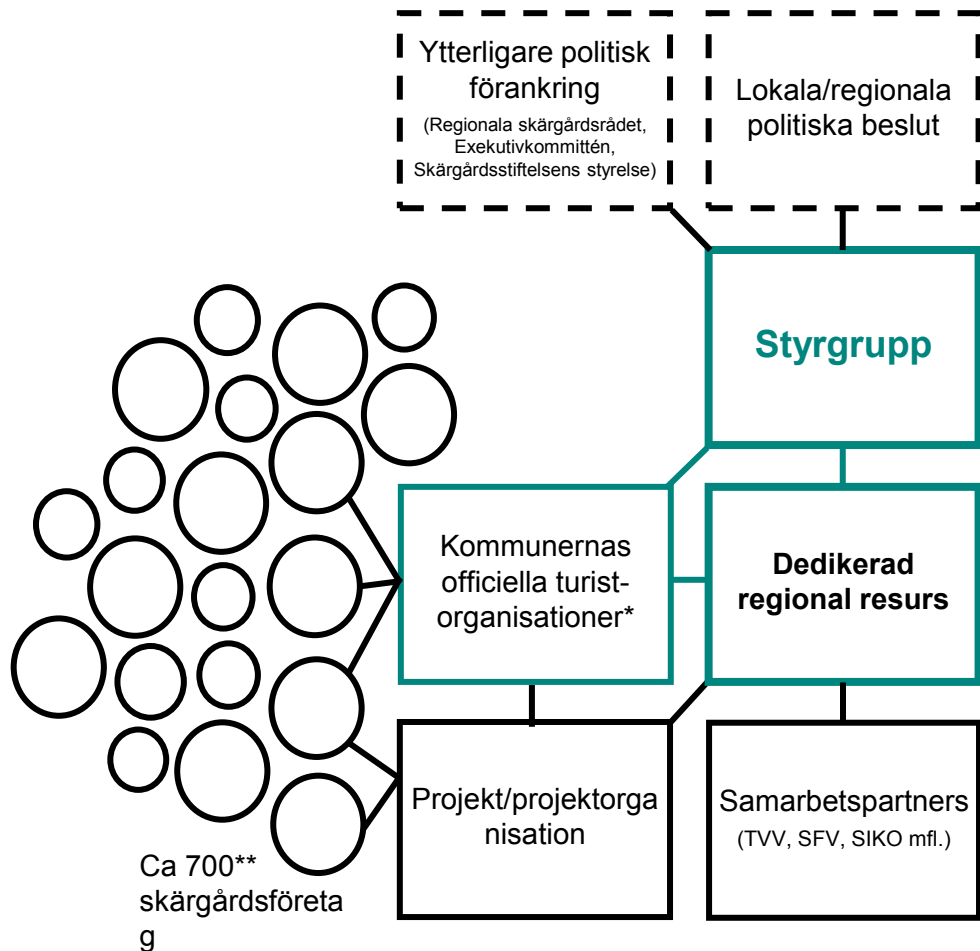
Förslag på organisering för fortsatt samverkan

* Visit Nynäshamn, Haninge Turistbyrå, Nacka Turistbyrå, Visit Värmdö, Vaxholms turistbyrå, Visit Roslagen.

** 2010 fanns 683 turismrelaterade företag i de skärgårdsnära delarna av de sju skärgårdskommunerna / Grufman Reje 120628.

Förslag på organisering för fortsatt samverkan

* Visit Nynäshamn, Haninge Turistbyrå, Nacka Turistbyrå, Visit Värmdö, Vaxholms turistbyrå, Visit Roslagen.

** 2010 fanns 683 turismrelaterade företag i de skärgårdsnära delarna av de sju skärgårdskommunerna / Grufman Reje 120628.

Placering

- **Styrgrupp**
Rullande ordförandeskap (1-årsperiod). Styrgruppen möts i ordförandens hemmakommun.
- **Dedikerad regional resurs**
Placering hos SVB. Placeringen förstärker kopplingen mellan skärgården och Stockholm vilket är en viktig del i skärgårdsstrategin.
- **Lokala officiella turistorganisationer**
Lokalt
- **Projekt**
Placering varierar efter uppdrag och deltagare.

Finansieringsprincip

- **Offentliga medel**

- Löpande kostnader (lön dedikerad resurs, webb, årliga aktiviteter)

- **Projekt- och utvecklingsmedel**

- Specifika satsningar/projekt
- EU-medel
- Tillväxtverkets projektmedel
- Landstingets skärgårdsanslag
- Länsstyrelsens landsbygdsmedel m.m.

- **Kampanjbudgets**

- Finansieras av den privata näringen
- Budget fastställs från fall till fall

Fördelning offentliga medel

- **Årlig budget**

• Löner, personalomkostnader, 2 tjänster	1.500.000
• Webb och årskalender gemensamma aktiviteter	600.000
	2.100.000

- **Offentlig finansiering**

• Landsting	500.000
• Länsstyrelse	300.000
• Stockholms stad	200.000
• Skärgårdskommuner (7 x 150.000)	1.050.000
• Skärgårdsstiftelsen	50.000
	2.100.000

BAGERI
←
CAFÉ

Ladda ned Förstudien och övriga dokument på
www.skargardstrategin.se

För projektparter – styrgrupp, samordningsgrupp, processledare m.fl.
finns projektets dokument att tillgå på den projektwebben
(nås via www.skargardsstrategin.se)

Samverkansavtal

Till grund för ett fördjupat samarbete ingår undertecknade parter följande samverkansavtal avseende

Stockholm Archipelago

En stärkt besöksnäring i Stockholms skärgård

1. Undertecknade parter avser att delta i en långsiktig regional samverkan med syfte att skapa förutsättningar för en starkare besöksnäring i Stockholms skärgård, året runt. Organiseringen är en fortsättning på den samverkan som påbörjats inom ramen för Skärgårdsstrategin och organiseringen kommer att verka för att uppnå de riktlinjer och målsättningar som satts inom ramen för Skärgårdsstrategin.
2. Samverkan leds av en styrgrupp med representanter från alla deltagande parter. Styrgruppens ledamöter ska ha mandat från sina huvudmän att besluta i frågor om verksamheten, inom ramen för vad som stipuleras i detta avtal och vad som i övrigt överenskoms mellan parterna. Styrgruppen sammanträder minst fyra gånger per år. Kallelse till möte ska ske senast fyra veckor i förväg, alla handlingar ska vara styrgruppens ledamöter tillhanda senast en vecka i förväg. Ordförandeskapet i styrgruppen cirkulerar mellan parterna och skiftas varje år. Beslut fattas med majoritetsbeslut. Vid jämnt antal röster fungerar ordförandens röst som utslagsröst.
3. Samverkan ska finansiera en gemensam resurs för att samordna, stödja och stimulera arbetet bland annat avseende destinationsgemensamma aktiviteter och utvecklingsinsatser, samt att utveckla och sköta en webbsida för destinationen Stockholms skärgård.
4. Riktlinjerna för den gemensamma resursens arbete fastställs av styrgruppen. Den gemensamma resursen ska enbart ägnas insatser som bäst hanteras på regional nivå eller insatser till följd av kvalificerad destinationssamverkan. Samarbetet kan utöver den gemensamma resursen initiera större eller mindre projekt för specifika insatser, finansierade från fall till fall.
5. Värdkommun för den gemensamma resursen är Stockholms stad. Resursen anställs av Stockholm Visitors board och kommer även att vara placerad där. SVB har arbetsgivaransvar för den anställda. Rekrytering sker av styrgruppen i samråd med SVB. Den gemensamma resursen rapporterar till styrgruppen.

6. SVB rekviderar medel från parterna årligen i förskott enligt punkt 8 i detta samverkansavtal och särredovisar verksamhetens kostnader.
7. Ansvaret för det operativa arbetet för att stärka lokala eller delregionala destinationer och utveckla produkter ligger på lokal nivå, hos kommuner och företag. Skärgårdskommunerna åtar sig att, utöver den gemensamma organiseringen, även arbeta för att stärka det egna erbjudandet genom att arbeta aktivt med lokal destinationsutveckling tillsammans med företagen på orten och erbjuda ett gott värdskap till besökare. Skärgårdskommunerna förbinder sig också att ha en uppdaterad lokal destinationswebb som kan bidra innehållsmässigt till den gemensamma skärgårdswebben, ajourhålla lokalt informationsmaterial samt att solidariskt medverka med arbetskraft vid gemensamt beslutade aktiviteter så som till exempel mässor.
8. För att finansiera detta samarbete bidrar de nuvarande parterna enligt följande:

Stockholms stad/SVB	200.000 kronor/år
övriga deltagande kommuner vardera	150.000 kronor/år
Stockholms läns landsting	500.000 kronor/år
Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län	50.000 kronor/år
Länsstyrelsen	300.000 kronor/år
9. Bidragsbeloppen enligt punkt 8 ovan kan komma att ändras genom parternas enhälliga beslut efter utgången av den inledande treårsperioden.
10. Ytterligare part kan inträda i samarbetet efter enhälligt beslut av deltagande parter.
11. Deltagande parter förbinder sig att delta i samarbetet under minst tre år i enlighet med vad som stipuleras i detta avtal. Uppsägning av avtalet ska ske senast ett år före avtalets utgång. Om så inte sker förlängs avtalet automatiskt med tre år i taget med samma uppsägningstid. Om enskild part väljer att stiga av samarbetet kan kvarvarande parter välja att fortsätta samarbeta enligt detta samverkansavtal.
12. Om minst hälften av parterna vid styrgruppsmöte påkallar att samverkan ska upphöra, upphör samverkansavtalet att gälla nio månader efter den kalendermånad då styrgruppsmötet hölls.
13. Vid en eventuell avveckling av verksamheten skall de upplupna kostnaderna täckas av parterna i förhållande till respektive parts andel. Eventuell återbetalning av medel sker enligt samma princip.
14. Om tvist uppstår inom ramen för detta avtal, ska den i första hand lösas av parterna. I andra hand ska tvist hänskjutas till allmän domstol på Stockholms Visitors Boards hemort för avgörande enligt svensk rätt.
15. Detta avtal gäller under förutsättning att samtliga deltagande kommuner enligt punkt 8 (Norrtälje, Österåker, Vaxholm, Nacka, Värmdö, Haninge, Nynäshamn och Stockholm), Landstinget, Länsstyrelsen och Skärgårdstiftelsen

förbinder sig att delta i enlighet med punkterna ovan i detta avtal, samt att respektive avtalspart beslutar godkänna avtalet.

Stockholm den

NN

NN

NN

NN

NN

NN

23 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 115

KFKS 2012/340-007

Inköp inom kommunstyrelsens ansvarsområde

Rapport från internrevisionen

Beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet.

Ärende

Internrevisionen har under 2012-2013 granskat inköp som görs inom kommunstyrelsens ansvarsområde av produktionsområdena Valfärd skola och Valfärd samhällservice, mark- och exploateringsenheten och bygg- och lokalenheterna. Syftet med granskningen har varit att förebygga och identifiera oegentligheter och felaktiga betalningar. Slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande.

- Systemstödet för upphandling och inköp behöver förbättras för att göra det enklare att göra rätt.
- Fördelning av ansvar mellan mottagningssattest och beslutsattest bör ses över.
- Inom mark- och exploateringsenhetens ansvarsområde bör rutiner för olika roller och formalia ses över, främst i syfte att förebygga oegentligheter.

Ett projekt kallat Inköp 2.0 pågår sedan 2012, som har fångat in många av de förbättringsområden som finns när det gäller upphandling, i allt från planering till uppföljning av avtal och avtalstrohet. Upphandling av ett nytt systemstöd för upphandling och inköp är planerat.

Rapportering till ansvariga direktörer/enhetschefer har skett under arbetets gång.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 10 september 2014

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2014-09-10

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2012/340-007

Kommunstyrelsen

Inköp inom kommunstyrelsens ansvarsområde

Rapport från internrevisionen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Internrevisionen har under 2012-2013 granskat inköp som görs inom kommunstyrelsens ansvarsområde av produktionsområdena Valfärd skola och Valfärd samhällservice, mark- och exploateringsenheten och bygg- och lokalenheterna. Syftet med granskningen har varit att förebygga och identifiera oegentligheter och felaktiga betalningar. Slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande.

- Systemstödet för upphandling och inköp behöver förbättras för att göra det enklare att göra rätt.
- Fördelning av ansvar mellan mottagningssattest och beslutsattest bör ses över.
- Inom mark- och exploateringsenhetens ansvarsområde bör rutiner för olika roller och formalia ses över, främst i syfte att förebygga oegentligheter.

Ett projekt kallat Inköp 2.0 pågår sedan 2012, som har fångat in många av de förbättringsområden som finns när det gäller upphandling, i allt från planering till uppföljning av avtal och avtalstrohet. Upphandling av ett nytt systemstöd för upphandling och inköp är planerat.

Rapportering till ansvariga direktörer/enhetschefer har skett under arbetets gång.

Ärendet

Internrevisionen har under 2012 och 2013 granskat inköp som görs inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Granskningen har avsett inköp som görs av

- lokal- och byggenheterna (då byggenheten och förvaltningsenheten)
- produktionsområdet Valfärd skola (då Förskola, fritid och skola, FFS)

- produktionsområdet Valfärd samhällsservice (då Verksamheten sociala stödresurser, VSS)
- mark- och exploateringsenheten (då delvis exploateringsenheten)

Granskningarna har huvudsakligen gjorts utifrån slumpmässiga stickprov, men även genom granskning av fyra olika projekt. I granskningen av mark- och exploateringsenhetens inköp granskades ett större genomförandeprojekt samt ändrings- och tilläggsarbeten i ett annat projekt. Syftet har varit att identifiera och förebygga oegentligheter och felaktiga betalningar. Där urval har behövt göras har sådana grundat sig på den typiska risken för oegentligheter och felaktigheter för inköpen som sådana.

Rapportering har efter vardera genomförd granskning skett till ansvariga chefer och/eller direktörer.

Övergripande slutsatser

Den första övergripande slutsatsen är att det är lite för svårt att enkelt göra rätt när det gäller inköp. Detta förhållande medför i sig risker för både oegentligheter och felaktiga betalningar. Här pågår dock ett arbete kallat Inköp 2.0 för att förbättra inköpsprocessen från planering av upphandling, genomförande av upphandling, kunskap om ramavtal och andra avtal, tillgång till sådana avtal och tillgång till uppdaterade prislistor. Projektet har lett till en ökad köptrohet. Ett användarvänligt systemstöd är en absolut förutsättning för att göra det enkelt för både sällaninköpare och dem som dagligen gör inköp att köpa rätt sak, till rätt pris, på rätt avtal. Planeringen för att skaffa ett nytt systemstöd pågår och förväntas säkerställa dessa aspekter.

Den andra övergripande slutsatsen är att redovisningsreglementet måste ändras när det gäller fördelning av ansvar mellan mottagningsattestant och beslutsattestant. Det är ohållbart att kontroll av att beställning gjorts enligt rätt avtal till rätt pris när varan/tjänsten väl är levererade och endast betalning återstår, så som det är idag när beslutsattestant har det ansvaret. Nacka kommun måste ha ett system som gör att de som beställer vet att de gör det på rätt sätt och som därmed kan ta attestants ansvar för att priset är korrekt. Det är juridiskt inte lämpligt att lämna prisfrågan till en beslutsattestering som sker efter leverans. Var och en som har rätt att beställa varor och tjänster måste bibringas den kunskap som den behöver, det är ett ansvar för arbetsgivaren att så sker.

I stadsledningskontorets delrapport från granskningen som noterades av kommunstyrelsen den 14 januari 2013, § 13, redovisade stadsledningskontoret en modell med *stödande team för verksamhetsutveckling* som kan gå in och stötta en verksamhet. Den tredje övergripande slutsatsen är att stödande team är ett bra verktyg att använda systematiskt i den interna kontrollen. Teamets uppdrag ska vara att stödja arbete med att ta fram rutiner och liknande, inte att lösa problemen. Ett stödande team ska kunna användas varhelst det finns ett behov att få hjälp och stöd att utveckla och implementera rutiner som förbättrar den interna

kontrollen. Metoden har framgångsrikt testats utifrån slutsatser från granskningen av inköp som bygg- och lokalenheterna ansvarar för.

Granskningen inom mark- och exploateringsenhetens visade ett behov av att definiera roller, ta fram rutiner för att skilja verkställande åtgärder från formella beslut, utveckla dokumentationen kring ändrings- och tillägsarbeten, så kallade ”ätor” - vad ”ätan” beror på, när den initierades, följer ersättningen prissatt mängdförteckning eller annan överenskommen modell, vad man kommit överens om kring ändrings- och tillägsarbetet, datum för godkännande med mera. Mark- och exploateringsenheten har förstärkts genom att en jurist har anställts för just dess ansvarsområde, vilket förväntas ge enheten och dess projektledare ett bra stöd för att hantera dessa frågor.

I sak bedömer stadsledningskontoret att verksamheterna har tagit till sig resultaten från respektive granskning och att det pågår insatser på flera olika sätt kring de förbättringsområden som internrevisionen identifierat. Mycket handlar om information, utbildning och systemstöd.

Bakgrund om utgångspunkter för granskningen

Internrevision är en del av kommunens interna kontroll för att förebygga, förhindra och upptäcka oegentligheter samt för att förebygga och förhindra felaktiga betalningar¹.

Aktuella bestämmelser

Redovisningsreglemente

Nämnderna och styrelserna i kommunens bolag ansvarar för att kommunens redovisningsreglemente tillämpas inom sina verksamheter. Bokföringen ska överensstämja med lagstiftning och god redovisningssed, det vill säga enligt grundläggande redovisningsprinciper, enligt normer och rekommendationer, främst de som har utfärdats av Rådet för kommunal redovisning, och praxis. Syftet är att åstadkomma en rättvisande redovisning och underlätta jämförelser mellan kommuner.

Representanter från kommuner, Sveriges kommuner och landsting och Statistiska centralbyrån (SCB) har tagit fram en normalkontoplan Kommun-Bas05². I Kommun-Bas05 har varje konto på tre positioner definierats genom konteringsanvisningar. Det är viktigt att koddelen konto används i redovisningen på det sätt som anges. Syftet är att kommunerna ska tillämpa en enhetlig redovisningsstandard för sin externa redovisning och att underlätta

¹ Kommunfullmäktige beslutade den 11 juni 2012, § 130, KFKS 145-003 om reglemente för intern kontroll. Intern kontroll uppnås genom att nämnderna säkerställer grunderna för upphandling och kundvalssystem, går igenom nämndspecifika risker, har tydliga och rättvisa regler för att hantera incidenter och följa upp att kommunens interna regelverk följs.

² From redovisningsåret 2013 är avsikten att SCB:s räkenskapsammandrag ska utgå från Kommun Bas 13. Nacka kommun kommer 2014 utgå från Kommunbas 13 i sin redovisning; koder och definitioner kommer att ändras.

kommunernas inrapportering till det nationella räkenskapssammandraget (RS). RS samlas in av Statistiska centralbyrån. Uppgifterna behövs för att beräkna BNP, för internationella redovisningar och vid ekonomiska kalkyler av rikets finanser; uppgifter om den kommunala konsumtionen är nödvändiga för beräkningar av bidrag av olika slag. Nyckeltal och jämförelsetal beräknas för kommunernas interna uppföljningar och för jämförelser mellan kommuner.

Medarbetarna ska tillämpa kommunens redovisningsreglemente och rapportera brister som de upptäcker till sin chef. Misstanke om oegentligheter kan lämnas till kommunens internrevisor eller fullmäktiges revisorer³.

Varje verifikation ska enligt redovisningsreglementet innehålla

- uppgifter om när den har sammanställts
- när den ekonomiska händelsen inträffade
- vad den avser; kostnadens samband med verksamheten ska vara tydligt
- vilket belopp det gäller och
- vilken motpart den berör

Den interna kontrollen ska vara säkrad med avseende på ansvarsfördelning, kompetens, självständighet och jäv. Attestrutiner ska utformas så att den interna kontrollen inom respektive styrelse och nämnd säkras.

Vid utformningen av attestrutiner ska

- ansvarsfördelningen vara tydlig, ingen person ska ensam hantera en transaktion från början till slut
- den som är mottagnings- eller beslutsattestant ska ha kompetens för uppgiften
- beslutsattestant ska ha en självständig ställning gentemot den kontrollerade
- den som är beslutsattestant får inte kontrollera in- och utbetalningar till sig själv eller närstående, detsamma gäller utgifter av personlig karaktär. Jäv gäller också bolag eller föreningar där beslutsattestant eller närstående har ägarintressen eller ingår i ledningen.

Mottagningsattestant får inte vara beslutsattestant avseende samma faktura.

Mottagningsattestanten ska rent faktiskt veta och försäkra sig om att varan eller tjänsten har mottagits eller levererats till kommunen. Det räcker inte att mottagningsattestanten frågar beslutsattestanten om detta eller tvärtom. Då är det fortfarande bara en attestant som är inblandad i transaktionen.

Om mottagningsattest skett på följesedel eller faktura, ska denna skannas in och bifogas verifikationen. Mottagningsattest ska därefter göras i ekonomisystemet av person som kan verifiera riktigheten av mottagningsattesten på följesedel eller faktura. Därefter sker beslutsattest.

³ Anmälan kan göras anonymt till kommunens internrevisor på kommunens webbformulär.

Beslutsattestanten ska enligt redovisningsreglementet kontrollera att

1. en mottagen eller levererad tjänst håller avtalad kvalitet
2. pris överensstämmer med ramavtal/avtal, taxa, bidragsregler eller beställning
3. betalningsvillkor med mera är uppfyllda
4. behöriga beslut finns
5. konteringen är korrekt
6. rätt moms har dragits av
7. verifikationen uppfyller krav enligt lagstiftning och god redovisningssed
8. fakturering av administrativa avgifter och dröjsmålsränta följer kommunens ramavtal, förfalldatum 30 dagar tillämpas
9. bokföring sker vid rätt tidpunkt och i rätt redovisningsperiod

Det är beslutsattestantens ansvar att det finns ett räkenskapsunderlag som visar ett samband med den verksamhet som köpet bokförs på och att det tydligt framgår vad verifikationen avser. Prestationen ska vara utförd när fakturering sker, fakturan ska innehålla uppgift om vad som har levererats och när leverans har skett. Räkenskapsunderlag ska bifogas fakturan i ekonomisystemet. Som framgår ovan anser stadsjuristen att ansvaret mellan mottagningsattestant och beslutsattestant är felaktigt. Det bygger på en annan tid med både annat chefskap och annat medarbetarskap.

Räkenskapsinformation/räkenskapsunderlag ska bevaras till och med tionde året efter utgången av det kalenderår då räkenskapsåret avslutades⁴. Räkenskapsinformationen ska både före och efter bokföringen förvaras ordnat och på ett betryggande och överskådligt sätt. Krav på bevarande av räkenskapsinformation gäller även för investeringsprojekt/byggprojekt. Om räkenskapsinformation förvaras lokalt ska hänvisning finnas i ekonomisystemet.

Till varje faktura som hör till investeringsprojekt/byggprojekt ska räkenskapsunderlag enligt nedan bifogas i ekonomisystemet:

1. specifikationer till entreprenörens faktura, inklusive fakturaspecifikationer för alla underentreprenörer och under/ underentreprenörer osv. Fakturorna ska t.ex. preciseras med avseende på vad som levererats i enlighet med texter, koder och kompletterande å-prislista samt övriga krav i redovisningsreglemente och bestämmelser i upphandling
2. dessutom ska bifogas en specifikation av utförd prestation/ uppmättningsrapport⁵ och lyftplan i förhållande till mängdförteckningen i upphandlingen.⁶

⁴ Lag (1997:614) om kommunal redovisning, arkivlagen (1990:782).

⁵ Med uppmättningsrapport avses en specifikation av vad som har levererats i förhållande till mängdförteckningen i upphandlingen, samt för oreglerbara mängder även innehållna medel i förhållande till preliminär lyftplan.

⁶ Ersättning sker efter kontraktets prissatta mängdförteckning för verifierade utförda arbeten och av båda parterna godkända och samordnade uppmättningsprotokoll, AFC61.

Policy för upphandling och inköp

Syftet med upphandlingar är att utnyttja konkurrens för att få bästa möjliga totalekonomi för en vara eller tjänst. Affärsmässighet, objektivitet, hantering av konfidentiell information, intressekonflikter och otillbörlig påverkan ska särskilt beaktas. Bra affärsmässiga avtal frigör medel till kärnverksamheten.

Kommunen är en upphandlande myndighet. Upphandlingar får inte styckas upp i delar för att komma under vissa tröskelvärden. Handlingar rörande upphandling ska diarieföras⁷. Avtal ska registreras i kommunens avtalsdatabas. En upphandlande myndighet ska dokumentera skälen för sina beslut och vad som framkommit i övrigt av betydelse vid upphandlingsförfarandet.

Dokument som bör bevaras är exempelvis annons, förfrågningsunderlag (FU)⁸, sändlista, öppningsprotokoll, anbudsansökningar, anbud, tjänsteanteckningar avseende kontakter med leverantörer (t.ex. förhandlingsprotokoll), utvärderingsprotokoll och handlingar som utvisar motiven för val av anbudsgivare och leverantör respektive skälen för förkastande av anbudsansökningar och anbud.

Direktupphandlingar kan göras endast när ramavtal saknas och när värdet av kommunens samlade behov av varan/tjänsten/byggentreprenaden inte överstiger 505 800 kronor (år 2014) under de kommande 12 månaderna inkl options- och förlängningsklausuler⁹, återkommande behov ska alltid upphandlas. Minst tre leverantörer bör tillfrågas.

Upphandlingen ska dokumenteras och diarieföras; skriftlig kravspecifikation, skriftliga svar, skriftlig beställning/avtal, avtal ska undertecknas av behörig, avtalskopia ska skickas till inköpsenheten för registrering i e-Avrop. Samtliga leverantörer som svarat ska meddelas resultatet av upphandlingen. Kontroll ska göras att leverantörer fullgör sina skyldigheter till samhället när det gäller skatter och avgifter.

En upphandlande myndighet eller enhet kan direktupphandla om det finns synnerliga skäl. Med synnerliga skäl avses framförallt synnerlig brådska som orsakats av oförutsedda omständigheter som den upphandlande myndigheten inte själv kunnat påverka, förutse eller råda över. Brådska som beror på myndighetens egen bristande planering grundar inte rätt till direktupphandling.

Direktupphandling får användas i följande situationer:

⁷ Beslut om upphandling, som ligger inom ramen för kommunstyrelsens delegationsordning p. 17-20 ska utformas enligt kommunens officemall för delegationsbeslut och anmälas till kommunstyrelsen.

⁸ Förfrågningsunderlag definieras i de administrativa föreskrifterna, AFB.2

⁹ 284 631 kr exkl. mervärdesskatt 2013.

1. det vid annonserat förenklat förfarande inte lämnades några anbud eller lämpliga anbud och de i förfrågningsunderlaget ursprungligen angivna kontraktsvillkoren inte ändras väsentligt
2. det gäller varor som framställs enbart för forsknings- utvecklings, experiment- eller studieändamål och under förutsättning att framställningen inte sker i vinstsyfte eller för att täcka forsknings- och utvecklingskostnader
3. det som ska upphandlas av tekniska eller konstnärliga skäl eller på grund av ensamrätt bara kan levereras av en viss leverantör
4. upphandlingen gäller ytterligare leveranser från den ursprungliga leverantören, vilka är avsedda antingen som delersättning för eller tillägg till tidigare leveranser och ett byte av leverantör skulle medföra oskäliga tekniska eller ekonomiska olägenheter.

Skadestånd samt upphandlingsskadeavgift

Om direktupphandling/upphandling görs med annan leverantör än den/de som kommunen har ramavtal med, kan samtliga ramavtalsleverantörer begära skadestånd. Skadeståndet blir kontraktsvärdet det vill säga beställningens kalkylerade vinst. En leverantör som anser sig ha lidit skada, kan föra talan om skadestånd mot den upphandlande myndigheten. Det är leverantören som ska bevisa att en överträdelse har skett och sedan göra sannolikt att denna överträdelse även har orsakat den påstådda skadan, det vill säga förlusten av ett kontrakt och därmed sammanhängande vinst. Talan ska väckas vid allmän domstol, med tingsrätt som första instans, normalt inom ett år från den tidpunkt då upphandlingskontrakt slöts. Om talan inte väcks inom denna tidsfrist har leverantören förlorat rätten att föra talan. Tingsrättens dom kan överklagas till hovrätt och Högsta domstolen är sista instans.

Vid otillåten direktupphandling kan avtal ogiltigförklaras och upphandlingsskadeavgift dömas ut för upphandlingar både över och under tröskelvärdena och oavsett om det rör sig om A-tjänster eller B-tjänster. Om den upphandlande myndigheten eller enheten ingår ett avtal trots att den inte hade rätt att direktupphandla/upphandla utan föregående annonsering, så kallad otillåten direktupphandling¹⁰, kan en upphandlingsskadeavgift dömas ut efter ansökan av Konkurrensverket, även om en förhandsinsyn har genomförts på ett korrekt sätt. Förhandsinsynen utestänger inte möjligheten för en leverantör att begära skadestånd i allmän domstol om denne anser sig ha lidit skada av en otillåten direktupphandling. Avtal kan genom Konkurrensverket förklaras ogiltigt. Det betyder att leverantören får betala tillbaka erhållen ersättning och kommunen får lämna tillbaka det som köpts.

Upphandlingsskadeavgiften uppgår till lägst 10 000 kronor och högst 10 miljoner kronor och får inte överstiga tio procent av kontraktsvärdet. Upphandlingsskadeavgiften tillfaller staten.

¹⁰ Otillåtna direktupphandlingar exemplifieras på Konkurrensverkets hemsida: http://www.kkv.se/t/Page_6144.aspx

Kommunens arbete mot svartarbete och byggfusk

Närvarokontroll enligt ID06

Nackaprojektet, ID06, är Nacka kommuns särskilda insats mot svartarbete i byggsektorn. Sedan våren 2009 kräver kommunen att samtliga inblandade byggtreprenörer där kommunen är byggherre, följer ett särskilt regelverk. Kommunen kräver närvarokontroll enligt ID06. Kommunen ska löpande meddela Skatteverket vilka entreprenörer inklusive underentreprenörer som är kontrakterade för kommunens olika bygg- och anläggningsentreprenader, samt planerat start- och slutdatum.

Regelverket innebär redovisning av närvaro med särskilda behörighetskort och särskilda digitala läsare. Uppgifterna skickas obrutna månadsvis vidare till Skatteverket. Entreprenörerna skickar också månadsvis en specifikation av skattedeclarationer på individnivå till Skatteverket. Skatteverket kan därefter stämma av närvaroredovisningar med skattedeclarationer på individnivå. Entreprenören ska kontrollera att underentreprenörer uppfyller samtliga krav som ställs på entreprenören. Entreprenören ansvarar för underentreprenörer som för eget uppdrag.

Korrekt redovisad moms vid omvänd skattskyldighet inom byggsektorn

Vid handel inom Sverige gäller omvänd skattskyldighet, vid omsättning av de flesta byggtjänster, till företag inom byggsektorn. Syftet är att motverka sådant skattefusk som innebär att en köpare gör avdrag för moms som inte betalas av säljaren.

En underentreprenör/säljare ska t.ex. på fakturan ange den relevanta bestämmelsen i mervärdeskattelagen eller skriva "Omvänd skattskyldighet för byggtjänster". Underentreprenörens faktura till kommunen ska utgöras av nettobeloppet inklusive underentreprenörens ingående moms. Underentreprenören ska inte fakturera utgående moms. Om underentreprenören har fakturerat **utgående** moms måste kommunens entreprenör se till att få en korrekt nettoredo visad faktura, med särredo visat ingående momsbelopp från underentreprenören.

Om inte entreprenören vänder sig till underentreprenören för att få en korrekt faktura, beräknar entreprenören utgående moms på underentreprenörens felaktiga faktura (som inkluderar påslag för utgående moms), vid utställandet av fakturan till kommunen, och kommunen belastas därmed av en högre kostnad.

Beslutsattestantens ska till att rätt moms har dragits av i kommunens redovisning. Beslutsattestanten ska granska fakturorna i alla underliggande led, annars finns en risk att kommunen faktureras felaktiga påslag, därför måste fakturor från underliggande led bifogas fakturan i kommunens ekonomisystem.

Personalförmåner

Personalvård och intern representation

En förmån är någon form av ersättning för arbete som en anställd kan få i annat än kontanter. Huvudregeln är att en förmån är skattepliktig om det inte finns någon regel som säger att den är skattefri. Arbetsgivaren betalar arbetsgivaravgifter på skattepliktiga förmåner på samma sätt som på lön.¹¹ Enligt kommunens redovisningsreglemente ska representationen vara av sådan art att den inte blir en skattepliktig förmån.

Med personalvårdsförmåner menas förmåner av mindre värde för att skapa trivsel i arbetet. För att den ska vara skattefri ska den rikta sig till hela personalen.

Om arbetsgivaren betalar måltider i samband med interna kurser och planeringskonferenser är dessa ofta skattefria om de bedöms som intern representation. Om en arbetsgivare samlar hela personalen eller en personalgrupp och håller någon enstaka och viktig information är mötet hänförligt till intern representation. Det kan gälla organisationsförändringar, personalfrågor eller andra frågor som arbetsgivaren vill nå ut med till sin personal. En gemensam måltid i anslutning till ett sådant informationsmöte beskattas inte. Skattefriheten gäller bara vid sammankomster som är tillfälliga och kortvariga. Det får inte vara möten som hålls regelbundet med kort mellanrum (varje eller varannan vecka). Det ska också vara gemensamma måltidsarrangemang.¹²

Måltider vid information eller planering av verksamhetens löpande arbete räknas inte som intern representation. Arbetsgivaren ska ha ett underlag som gör det möjligt att i efterhand kontrollera i vilket sammanhang mötet eller konferensen hölls, syftet med mötet, program för mötet, för vilken eller vilka personalgrupper mötet hölls. Information ska därför bifogas fakturan i kommunens ekonomisystem.

Pedagogiska måltider

Förmån av fri eller subventionerad måltid för lärare eller annan personal vid skola, förskola och fritidshem är av hävd skattefri om personalen vid måltiden har tillsynsskyldighet eller motsvarande ansvar för barn under skolmåltider och andra, så kallade pedagogiska måltider.¹³ Måltiden blir inte skattefri enbart för att läraren väljer att äta tillsammans med eleverna¹⁴.

¹¹ Se Skatteverket SKV 454 Information för arbetsgivare. Förmånen värderas normalt till marknadsvärdet som är det pris som den anställda själv skulle få betala för motsvarande vara eller tjänst.

¹² Skatteverkets ställningstagande 2009-03-10, Förmån av fri kost vid intern representation i form av informationsmöten och planeringskonferenser. Dnr/målnr/löpnr: 131 247797-09/111 1 Skattefriheten för kostförmån i samband med informationsmöten och planeringskonferenser gäller under förutsättning att sammankomsterna kan bedömas.

¹³ Skatteverkets information om vissa förmåner för beskattningsåret 2013, SKV M 2012:23, p. 4.4.8.5 Fri kost för lärare och annan personal, p.4.4.8.6 Fri kost för vårdpersonal.

¹⁴ Information för arbetsgivare SKV 454, kostförmån s 92-96.

Lunch till självkostnadspris

Stordriftsfördelar gör ofta att en personalrestaurang kan erbjuda luncher till ett lägre pris än Skatteverkets schablonvärde¹⁵. Om arbetsgivaren inte subventionerar måltiden och de anställda betalar ett självkostnadspris är förmånen skattefria för den anställde. Det krävs inget beslut av Skatteverket för att få använda självkostnadspriset. Arbetsgivaren måste dock kunna visa hur självkostnaden per portion har beräknats¹⁶; restaurangens samtliga kostnader måste finnas med i kalkylen, det vill säga råvaror, serverings- och städpersonal, bestick och inventarier, lokaler för kök och matsal, moms och så vidare.

Måltider för vårdpersonal

För viss vårdpersonal med tillsynsskyldighet är måltider som intas tillsammans med dem som vårdas skattefria om tjänstgöringsmomentet och övriga omständigheter kring måltiden är sådana, att den kan antas väsentligen förlora sitt värde som vila och rekreation för medarbetaren.¹⁷ En förutsättning för skattefriheten bör även vara att personalen enligt anställningsavtal eller liknande har skyldighet att delta i måltiden.¹⁸

Bilförmån

Ibland är det oklart om en kommunbil har använts privat eller inte, det vill säga om en medarbetare ska beskattas för bilförmån. Om medarbetaren har tillåtits att ta hem bilen till bostaden efter arbetsdagen och därmed har dispositionsrätt måste en körjournal användas för att visa att endast tjänsteresor har förekommit för att undgå förmånsbeskattning. Stadsdirektören beslutade 2009 om regler för användning av bil i tjänsten. Enligt reglerna är körjournal nödvändigt för att styrka att ingen privat körning förekommer, och medarbetaren ska varje månad lämna utdrag ur körjournalen till sin chef.¹⁹

Helena Meier
Stadsjurist
Stadsledningskontoret

Jane Rönnholm Kollén
Internrevisor
Juridik- och kanslienheten

¹⁵ Skatteverkets schablonvärde för lunch uppgår till 80 kr för åren 2012 och 2013.

¹⁶ Om arbetsgivaren glömt att räkna in vissa kostnader blir den skattepliktiga förmånen självkostnaden minus betalt belopp.

¹⁷ Skatteverkets information om vissa förmåner att tillämpas vid beräkning av skatteavdrag och arbetsgivaravgifter för beskattningsåret 2012 (SKV M 2011:25)

¹⁸ Följande vårdpersonal avses: vårdpersonal som vid måltiden har tillsynsskyldighet eller motsvarande för senildementa, personliga assistenter i sitt arbete åt person som har assistansersättning på grund av psykiskt funktionshinder när de intar sina måltider tillsammans med och vid samma bord som den assistansberättigade, personal inom omsorgsvården som arbetar med personer med psykiska funktionshinder när de äter tillsammans med och vid samma bord som patienterna, vårdpersonal som har tillsynsskyldighet vid måltider med ungdomar som vistas i ett HVB-hem eller annan institution för vård av svåra psykiska problem t.ex. ätstörningar, tvångsmässiga problem och depressioner där det krävs mycket stor tillsyn vid måltiderna och dessa innefattar pedagogiska moment. (SKVM 2011:25 p.4.4.8.6)

¹⁹ KFKS 2009/449-511. Stadsdirektören beslutade 2009 om Regler för användning av bil i tjänsten. Beslutet finns inte i Ädit men är diariefört. Reglerna finns på KanalN.

23 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 118

KFKS 2014/359-012

Ytterligare två sammanträdesdagar kommunstyrelsen 2015

Beslut

Kommunstyrelsen kompletterar sitt beslut den 19 maj 2014, § 98, om sammanträdesdagar för 2015, med att sammanträden ska hållas även den 9 november 2015 och den 14 december 2015. Sammanträdena hålls klockan 15.00 om inte annat anges i kallelserna.

Ärende

Kommunstyrelsen beslutade den 19 maj 2014, § 98, om sammanträdesdagar för 2015. Styrelsen behöver dock besluta om ytterligare två sammanträden under 2015; ett den 9 november 2015 för att behandla oppositionspartiernas förslag till mål och budget för 2016-2018, inför kommunfullmäktiges behandling av ärendet den 16 november 2015, och ett den 14 december 2015 för beslut om sin internbudget.

Handlingar i ärendet

Stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 10 september 2014

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Kommunstyrelsen

Ytterligare två sammanträdesdagar kommunstyrelsen 2015

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen kompletterar sitt beslut den 19 maj 2014, § 98, om sammanträdesdagar för 2015, med att sammanträden ska hållas även den 9 november 2015 och den 14 december 2015. Sammanträdena hålls klockan 15.00 om inte annat anges i kallelserna.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 19 maj 2014, § 98, om sammanträdesdagar för 2015. Styrelsen behöver dock besluta om ytterligare två sammanträden under 2015; ett den 9 november 2015 för att behandla oppositionspartiernas förslag till mål och budget för 2016-2018, inför kommunfullmäktiges behandling av ärendet den 16 november 2015, och ett den 14 december 2015 för beslut om sin internbudget.

Helena Meier
Stadsjurist
Stadsledningskontoret

Görel Petersson
Kommunsekreterare
Juridik- och kanslienheten